

چاپی پانزہیم

عہ زیر نہ سین

گیلہ پیاو

وہ رگیرانی

عہ بدولای حصہ من زادہ

گیلہ پیا و

عہدِ یزید نہ حسین

وہرگیرانی
عہدِ دولّای حسین زادہ

۲۰۱۳

دهزگای چاپ و بلاوکردنه‌وهی

رۆژه‌لآت

خاوه‌نی ئیمتیاژ

که‌ژال ره‌فیع

سه‌رنووسه‌ر

حه‌سه‌نی دانیشه‌ر

Email: rojhalatpress@yahoo.com

Mob: ٠٧٥٠ ٤٤٩ ٣٥٦١

هه‌ولێر - (١٠٠) مه‌تری ریزی شه‌قامی کارگی ده‌رمانی ئاوامیدیکا

گنہ یارو

- ♦ ناوی کتیب : گیله پیاو
- ♦ ناوی نووسەر : عەزیز نەسین
- ♦ وەرگێڕانی : عبدالله حسن زاده
- ♦ دەرھێنانی ھونەری ناوھ و ھو بەرگ : خەلیل ھیدایەت مام شیخ ٤٩٢٤٢٦٣
- ♦ لە بەرپۆش بەرایەتی گشتی کتیبخانە گشتییەکان ژمارە ی سپاردن (٦٤٧) سالی ٢٠٠٩ .
- ♦ نرخ : (٥٠٠٠) دینار
- ♦ تۆرە ی چاپ : چاپی یانزەھەم 2015
- ♦ شوێنی چاپ : چاپخانە ی رۆژنە لات-مەولێر

بەرپۆش بەری ھونەری دەزگا
سەلام محەمەد رەسول

شوێنی دا بەشکردن :
ناوھندی ئاوێر بۆ چاپ و بلاوکردنەوھ

با زۆر لەسەر ئەو ئەپۆین كە چۆن تووشى بەندىخانىە بووم. ھەرچونئىك بوو كەوتمە داوو ھەر ئەوئەندەم زانى لە پلىكانەكان بردىانمە خوارو بە (ئاخ...تف) و مۆرە مۆرەو وئەيان گىرتم و پەنجەمۆريان پىئى كردم و دايانكردمەو بەندىخانىە !! نازانم ئىوھش ئەم دىمەنەتان دىتوھ يان نا؟ جاران مندالى شەيتان و قومارباز پشيلەيەكيان داويشتە ناو تورەكەيەك و ماوہيەك لەسەر سەرى خۆيان ھەليان دەسووپاند. ئەمجار دەريان دىناو مشكىتيان بۆ فپى دەدا. پشيلەي بەستەزمان ئەوئەندە گىژوكاس دەبوو تا ماوہيەك تەنانەت ئاوپيشى لە مشكەكە نەدەدايەوہ. ئەو پۆژەي چوومە دالانى بەندىخانىە راست خۆم وەك ئەو پشيلە دەھاتە بەرچاو. ئەوئەندە گىژو وپ بووم تەنانەت گويم لە دەنگى ئەو دووسى كەسەش نەبوو كە لەدەورم ھالابوون و دلخوشييان دەدامەوہ، بەلام چونكە مرقۇ لە بەرامبەر پيشھاتەكان دا زۆر نەرمەو زوو خۆ بەدەستەوہ دەدا، منيش زۆر لەوہى بىرم لى كىردبۆوہ زووتر پراھاتم. بەتابيەتى پووداويكى تازە زياتر بوو بەھۆى ئەو گۆرپانەم.

وەك ھەتيوان ئاميزم بە ئەژتۆي خۆم دا كىردبوو، بە خەم و خەفەتى خۆمەوہ خەريك بووم، لەپەر ھەراو ھۆريايەك لە دالانەكان بەرز بۆوہ كۆمەليك لە بەنديەكان بەرەو دەرگاي دەري غاريان دا. ھىندىك بە پىكەنين و ھىندىك

به ته وس وپلار هر که سه شتیکی ده گوت. له و ناوۀ دا من ته نیا له وشه ی " گیلۀ پیاو " حالۍ ده بووم. نه وۀ نده تیگه یشتم که گرتوویکی تازه یان هیناوه، نږبه ی کورۀ کان ده یناسن. هر که سه سه یه کی ده کرد... کورینه "گیله پیاو" یان هیناوه.

– نؤی، بړوانه سه رو گوتلاکی!

– بۆته چۆن پیاویک!

– هیشتا جیگا که ی کل نه کراوه ته وه هاته وه!

– به وه ی ده لټن پیاوی ته واو.

– ته ماشای کاکۍ موه ندیس!

خه م وخه فته ی خۆم له بیر چۆوه، ویرای خه لکه که چوومه به رده رگاو چاوه پئږ بووم بزانه نه و "گیله پیاوه" کټیه که کورۀ کان وا به گه رمۍ پیشوازی لۍ ده که ن. "سوله یمان دایکی خۆفروش" به ده نگټکی به ماناوه گوتۍ: بزانه نه مجار چی کردوه؟

"مراد وړج خنکټن" له پشته وه وه لامۍ دایه وه: یان بۆته قایمقام یان بۆته پاریزگار.

"گیله" تازه گه یشتبوو ه جی "بابا زه که ریا" خه ریک بوو گیرفانه کانی ده پشکنۍ. به تانوته وه گوتۍ: سه گباب کوپړا پږیشتی و کوپړا هاتیه وه؟. "گیله" به و ته شک و دیمه نه تاییه تبه ی خۆیه وه قاقایه کی کټشا: به پاستۍ بی ټیوه ناژیم.

یه کټک له مووچه خۆره کان له پشت میزه که یه وه هه رای کرد: – بلیتی نه م سه رنه و سه ری کریبوو!!.

..... گیلەپیاو

"بابا زەكەریا" پشكینیكه‌ی ته‌واو كرد. كاتیك پاره‌كه‌ی ئەژمارد بە مۆرەیه‌كه‌وه‌ گوتی: - ئەمە هەمووی سەد لیرو دە پازدە قپوشە!
- هەر ئەو‌یه‌ له‌ به‌ر چاوانه‌.

- سەگ‌باب ئەو‌كه‌ی تەرت له‌ كۆی دان‌اوه‌؟

- به‌خوا هەر ئەو‌نده‌یه‌.

- وادیاره‌ ئەم‌جاره‌ هیچ‌ بۆ ده‌داو نه‌كه‌وتوه‌!

"بابا زەكەریا" جزدانه‌كه‌ی دایه‌وه‌ ده‌ست "گیله‌" و برديه‌ ژوور!!

كه‌سیك "گیله‌"ی نه‌ناسیبا ده‌یگوت پیاویكی ته‌واوه‌! به‌ پالتوی تووكه‌ وش‌ترو ده‌سته‌وانه‌ی قایش و چاكه‌ت و پانتۆلی په‌ش و كه‌وشی بریقە‌داری هەر وه‌میلیق‌نێران ده‌چوو.

كاتیک گە‌یشته‌ ژووری به‌ندیخانه‌ ده‌ستی ده‌ناو ده‌ستی کوپه‌كان ناو چاك و چۆنی له‌گه‌ڵ كردن و پاشان وه‌ك له‌ سه‌فه‌ری هاتبێته‌وه‌ یه‌كسه‌ر چووه‌ هۆده‌كه‌ی خۆی جل‌كه‌كانی داكه‌ندو چووه‌ حەمام!!!

من هەروا له‌ قوژینیك دانیش‌ت‌بووم و سه‌یری ئەو دیمه‌نەم ده‌کرد. زۆرم پێ‌خۆش بوو بزانی بۆ به‌و پیاوه‌ ده‌لێن "گیله‌پیاو" به‌لام سه‌رم لێ‌ ده‌رنه‌ده‌چوو.

"گیله‌" وه‌ك تازه‌ زاوا به‌ تاس و لووسی له‌ حەمام هاته‌ده‌رو له‌كاتیک دا به‌ سه‌رله‌قاندن چاك و خۆشی له‌گه‌ڵ کوپه‌كان ده‌کرد راسته‌پێ‌ چووه‌ چاخانه‌ی به‌ندیخانه‌. هەر وه‌ك موقناتیس پامکیشی، پۆیشتم بۆ چاخانه‌. "گیله‌" له‌ ناوه‌راستی کوپه‌كان دا دانیش‌ت‌بوو، سه‌ری قیت پاگرت‌بوو و زۆر به‌ مەندیو سه‌نگینی چای ده‌خوارد‌وه‌و به‌سه‌رهاتی دووسی پۆژی به‌ره‌لابوونه‌كه‌ی بۆ ده‌گێژانه‌وه‌. له‌ناكاو چاوی به‌ من كه‌وت. نازانی به‌ چیم تی‌گ‌یشته‌ كه‌ به‌ زمانیکی تاییه‌تی و به‌ ئەده‌به‌وه‌ بانگی کرد:

گىلەپياو .....
.....

– كاكە فەرموو بۇ ئىترە .

ھەموو بەندىەكان تەماشايەكيان كردم، منيش وەك منداڭ نامۆيىم دەكردو لە
قوزبىنىك پراوہ ستابووم نەم دەزانى چىكەم. "گىلە" بە دەنگىكى بەرزتر بانگى
كرد:

– فەرموو كاكە ! لىترە ھەموومان براين... وەرە لای ئىمە... بۆچى نامۆيىمان
لى دەكەي؟

خەرىك بووم بگەپىمەوہ شوينەكەي خۆم، بەلام كوپەكان قۇليان گرتم و
برديانمە لای گىلە. ئەويش بە پەپۆزىكەوہ فەرمانى دا:
– "قەدرى" چايەكى جوانى بۇ بىنە.

دوايە رووى كرده من:

– تۆ تازە ھاتووى بۇ ئىترە؟

لە سەرەخۆ وەلامم دايەوہ:

– بە... لى.

يەككە لە كوپەكان بە پىكەنىنەوہ گوتى:

– ھىشتا نمەكى بەنديخانەي نەكردوہ !

كوپەكان دايانە قاقاي پىكەنين و گىلە بە چاوہ چكۆلەكانى مۆپەيەكى لى كردن
و لە منى پرسى:

– كارت چيە؟

بۆخۆم بىدەنگ بووم بەلام يەكى تر وەلامى دايەوہ:

– پۆژنامەنووسە.

گىلە بە چارى گاكرين سەيرىكى سەرتاپاي كردم و لەگەل كوپەكان كەوتە
قسە:

..... گیله پیاو

وهختی شیوخواردن گیله منی برده هۆدهکە ی خۆی و دووبەتانی و سەرینتکی
له برادهرهکانی بۆ وەرگرتم.

به کورتی ئەوهندهی دڵنهوازی کردم که ئیش و ئازاری بهندیخانه م له بیر چۆوه،
کاتیك دوو جگهره ی بۆنداری داگیرساندو یهکیکی دایه دهست من، بێ سێ و دوو
کردن لێم پرسى:

– جه نابت بۆ گیراوی؟

– له سه ر شامی که باب!

نۆدم پێ سهر بوو، گیله قاقا پیکه نی و گوتی:

– به پاستیمه، ته وای به دبهختی و چاره پهشی من له چهند دانه شامی که باب به وه
دهستی پێ کردوه!!

نۆر له میژوه سزای ئەو شامی که بابانه دهچێزم، پێنج شهش ساله خۆم لێ ون،
بووه، هه ر پۆژه وه هه ر ههفته دهچمه که ولێکه وه. ئیستاش که له گه ل تۆ
دانیشتووم نازانم کێم. پۆژێك بوومه پشکنه ر (مفتش)، وهختیک بوومه پزیشک،
ماوه یه ک موه ندیس بووم. به کورتی بوومه هه موو شتێک خۆم نه بێ. ئەگه ر
یه کێک له پشتمه وه بانگ بکا عه لی، ئەحمه د، حه سه ن، من پێم وایه له گه ل
منیه تی، چونکه سه د ناوم هه یه.

به سه رسوپمانه وه پرسیم:

– یانی چی؟

– وه لامی ئەم پرسیاره هه روا سووک و هاسان نادریته وه، ده بێ سه ره تایه کی
دوو رو دپێژی بۆ دابنێن. به کورتی چاره نووس پیاوی تووشی نۆر بێته و به ره
ده کا. که س نازانی سبه ینی چی به سه ردی. ده بینی به پێگادا ده پۆین، له نا کاو
له به ردێک هه ل ده نگوین یان له جۆگه له یه ک ده که وین و هه ر ئەمه له پیشهاتێکی

گیله پیاو .....

گه وړه پزگارمان دهکا. به یانی له مال دینه دهره وه وه دواي کارتي خومان دهک وین، له پیکا تووشی براده ریک ده بین و ده مانباته جیگاهه که له وئی ناشقی کیژتیکی جوان ده بین ده یخوازین. به باوه پی تو پیاو ده توانی نه مه ناو بنی چی؟ ها؟ نه گه ر له برده که ه لته نگو تباین، یان ده جړگه له که نه که و تبیان؟ یان نه و براده ره مان لی پیدای نه یوایه ژبانی نیمه جړی کی تر ده بوو. به سهرهاتی منیش شتیکی له و بابته یه و له سر خوار دنی چند شامی- که بابیک پوپه پی ژبانم وهرگه پا.

ورده ورده له و سهره تایه وهره ز ده بووم و ده موست زووتر ده ست به گپړانه وهی به سهرهاته که ی بکا! گیله مژکی توندی له جگه ره که ی داو گوتی: - نه ودهم له قوتا بخانه ی ناوهندی عسکه ری بووم.

له ناکاو بیده نگ بوو چاوی بریه میچی خانوه که. له پوکاریدا دیاربوو که بیرک و تنه وهی نه و به سهرهاته زوری نازار ده دا. هه ناسه یه کی هه لکیشاو له سهره خق گوتی:

- له و ماو یه دا چیم به سهرهاتوه و له کوپوه و گیشتوومه کوئی؟! داخی به جهرگ لاویتی و نه قامی به ریکی گرت و به دهستی خوم قوپم و ه سهری خوم کرد. هر مه پرسه چند قوتایه کی زرینگ بووم. هه موو سالتیک یه که م یان دووهم دهرده چووم. له وهرزش دا هاو تام نه بوو. سالی دوایم بوو، پاش مانگ و نیویکی دیکه ده چوومه کولیچی عسکه ری.

نه ودهم نیمه نوره نیشکمان هه بوو، هه رشه و یه کیک له قوتایه کان ده بوو نیشک بگری. نه رکی نیشک گره کان چاوه دیری دابه شینی خوارده مهنی بوو. هر و هختیک خوار دنی باشمان شک بردایه هه ولمان ده دا به هه رجور بووه یه کیک له هاواله کانمان نیشک بگری.

..... گټله پياو

"چنگل شاهين" ناوټيکمان تيدابوو، هرکاتېک نوره نيشکې بويي هه مووماني
خه نې ده کړد. به لام من به پېچه وانه هه موو کوږه کان له وېشه دا
ده ستو پېسي بووم و هه روختيک ويستېام قاپه چيشتيک پاشقول بدهم
هه موو گيانم ده له رزي، په ننگم ده بزپکاو نارهق به مووره گه ي پشتم دا ده هاته
خوار. هر له بهر نه وهش ناويان نابووم "گټله پياو" و هه روخت که يفيان ساز
بويي هه ريان داويشته سهرم و گالته يان پې ده کړدم. شه وي کاتي خوتن يه کيک
به تاني لي ده رفاندم، يه کيک تنوک که مي داده کيشا. "بورهان شه پيوړي"
گوو پې پر له تاو ده کړدو به سهر وچاويدا ده کړدم، به کورتي نه وند ه يان نازار
ده دام که ناچار بووم منيش نا کاري نه وان په چاوکه م. شه ويک که نوره نيشکې
من بوو کوږه کان داويان لي کړدم که بچه مه تبه خ و خوار دني زيادي يان بوييتم.
نه مه نه و کاره بوو که من لي تي ده ترسام. گوتم:

— کوږينه نه مشه و "هه قې باليوز" نه فسره نيشکه، به راستي شتي وام له ده ست
نايه. کوږه هه ست پې بکا ريشه م ده رديني. به لام نه وان وازيان لي نه هيتام
"هه رکه س هه يه به جه هه ننه م".

— "نه گه ده ترسي ده ننگ بکه". هه چونيک بوو وه سهر ته له يان په پاندم.
هه رچه نده ده مزاني "هه قې باليوز" پياويکي تووږه و تړس نه پويشتم بولاي
مه تبه خ. "هه قې باليوز" نه فسره ريکي کړنه کار بوو. له گه ل نه وهش که
خوينده واري که م بوو، به لام له بهر نه وه ي پياويکي کارامه و دنيايدده بوو
کوږه کان زراويان لي چوو بوو.

سهر و سيمايه کي سهر ي هه بوو، له سهر گوناي کړنه بريتيک هه بوو هينده ي تري
به سام کړد بوو. له نا کاري سووک به تاييه تي پيکه نيني قوتاييه کان زور قې
هه له ده ستا. هه ميشه ناموزگاري ده کړدين "سهر باز ده بي هه موو وهختيک

گێلهپیاو .....
.....

نێوچاوانی سیپهر بكا". ئه وهه رگیز له قوتاییهكانی نه ده دا، به لام هاوار بۆ ئه و
رۆژه كه توو په بوايه. سالی دوووسێ جار تووشی ئه وه نه خۆشی یه ده بوو، له
هه ر كه س توو په بایه نه تدامی ساخی له له شی دا نه ده هیشت.
جاریکیان ئه وه ندی له "بورهان شه پیووری" دابوو به سته زمان وه ك توپ له م
دیوار بۆ ئه دیوار هه ل ده به زیه وه.

لیم پرسى:

– ئه و براده ره ت بۆچی ناوی "بورهان شه پیووری" بوو؟
"گێله" به ده نگێکی به رز پێكه نی و گوتی:

– هه ر كام له ئیمه ناویکی هه بوو. هه مووی ئه و ناوانه ش هۆی تاییه تی خۆیان
هه بوو. بورهان شه پیووری هه میشه گوتی بۆ شه پیووری نان خواردن
هه ل ده خست.

ئه مجار نه ختێك پاماو گوتی:

– ئه و ئه فسه ره ی ئیمه خاسیه تیکی باشیشی هه بوو. هه ر كه سی ته مبی كر دبايه
له كۆتایی سال دا به هه رفیل و ته له كه یه ك با ده ری ده چواندو لیدانه كه ی بۆ ئی
هه ل دینایه وه.

"صالح شه مع" له ده رسی جه بردا له پاش بوو. هه میشه سه ری داویشه سه ر
نه قیب، به لكوو لیدانیکی به ربه كو وئ و نمره ی تا قیكر د نه وه كه ی بۆ مسۆگه ر بی.
به لام "هه قی بالیۆز" فیلی لی نه ده كرا. صالح شه مع له پشت هه و خۆی
لی ده شار ده وه و وه ك كار یله ده یه پێراند به لكوو نه قیب توو په بی، به لام ئه و
وه سه ر خۆی نه دینا.

رۆژیکیان نه قیب توو په بوو، صالح شه مع له خۆشیان شاگه شكه بوو، وای زانی
ئیسنا لیدانیك ده خواو نمره ی تا قیكر د نه وه كه ی مسۆگه ر ده بی، به لام نه قیب

گیله پیاو .....

بالئۆز نه مجاریش لئی نه دا، گویچکه ی گرت و بردیه ژووری عه مباروده رگای له سه ر داخست. ئیمه هه موومان له پشت ده رگا وه ستابووین ده مانه ویست بزانی له ژووره وه چ باسه ؟

ورته له ژووره که نه ده هات، یه کێک له کوره کان کوتی "پیم وایه کوشتی". پاش چه ند ده قیقه یه ک صالح شه مع هاته ده ری، سه ری به هه نیسکانه وه هه ل ده گیرا. گوتمان چ بوو؟ به گریان وه کوتی: "هه رچی کردم وکراندم لئی نه دام".

گیله دوو جگه ره ی تری داگیرساندو کوتی:

بۆ نه گبه تی شه وێک نۆره ئیشکی من هات که نه و "هه قی بالئۆز" هه ئه فسه ره ئیشک بوو. خۆ نه گه ره هه سته کردبا له مه ته به خ خواردنی زیاده پاشقول ده ده م بۆحه وت پشتمی ئاقل ده کردم.

به لام چاره نه بوو نۆره ئیشکم وه رگرت، هاوال ئیشکی من لاوێک بوو به ناوی "بصری کتفی" نه و ناوه مان بۆیه لیتابوو، چونکه له کاتی تووپه بوون دا شانی چه پی هه ل ده ته کاند. "بصری" ته مبه لی رۆژگار بوو. هه ر چۆنێک بوو ژووره کانمان خاوی نه کرده وه و بپیارمان دا نه و ناگای له به شی ناوخویی بیو منیش به سه ره مه ته به خ پابگه م و شه ش دانه شامی که بابیشی سه رپا بده مه وه ! به م چه شنه رێک که وتین و هه ر که س چوو ه سه ر کاری خۆی.

ده لێن به رد له ئاسمان به ر بیته وه وه سه ری پیاوی کتۆل ده که وی. هیشتا پۆژ ئاوا نه ببوو خه به ریان هیناکه نه فسه ریکی گه ره هاته بۆ پشکنین.

ده سه به جی کوره کان چوونه وه پۆلی خۆیان و منیش چوومه مه ته به خ. نه و نه فسه ره گه ره له پایته خته وه هاتبوو، له به ره وه ی زۆر ماندوو بوو چاویکی

..... گیلہ پیاو

به ولات دا گتڙاو بریاردر ائو شه وه به سیته وه به یانی کاره کانی جی به جی بکا.

"که مال زه نگوله" هاته لام گوتی:

– ده زانی ئو ئه فسه ره چند وهك تو ده چی؟ له پیشدا باوه ږم نه کرد، به لام دوايه كه "شاهین" و "بورهان شه پیووری" و چند براده ری دیکهش باسیان کرد زانیم به پاستیانه.

ته نانهت یه کیک له ئه فسه ره کانیش لئی پرسیم: "تو خزمايه تیت له گه ل ئه م ژه نرال هیه؟" ئه م قسانه ئه وهنده یان خورته خورت خسته دلمه وه كه خه ریک بووم به و شه وه بچم چاوم به ژه نرال بکه وئ. شه پیوور لئ دراو هه موو قوتاییه کان له حه وشه ی کڙبوونه وه.

ره نیس "ته حسین" بانگی کرد:

– "ره نیس عوره فا ئیشك بیته ئیره؟"

ده سبه جی چومه پیش، پرسى: "کاره کانت ږك خستوون؟"

– "به لئ سه روه رم."

– "باشه زوونان ساز بکه ن."

پاش نان خواردن قابله مه یه کی پر له شامی که بایم هه ل گرت و پویشتم بق لای کوپه کان. دلنیا بووم ئه فسه ر ئیشك خه وتوه، به لام دیسان تیبینیم کردو به بن دیواره که دا پویشتم، ده مه ویست له ده رگای پشته وه بچمه ژوور. ئه و ده رگایه ږیگای هاتوچوی کوپه کان نه بوو، پیم وانه بوو له و کاته دره نگه دا تووشی که س ده بم. ئیتر چوو زانم ئه و ږیگا گورینه ږیبازی ژیانم ده گورئ!

..... گێله پیاو

ئەگەر بە پلیکانەکانی پیشەوێدا چوویام ئیستا لە جیاتی دزیکی بەناوبانگ
ژەنرالێک دەبووم. گێله بێدەنگ بوو، خەمێکی قوول دایگرت. وەك كچۆله یەك
كە بووكە شووشەكەى لى ستێندرایى تووڤە بۆو. من بۆدڵخۆشى دانەوێ گۆتم.
– ھەر كەس چارەنووسیكى ھەیە، پاشەپۆژ لە دەست خۆمان دا نیە. بەلام دیار
بوو گێله ئەم جۆرە قسانەى بە گۆی دا ناچى، بریسكە یەك لە چاوەكانى
ھەلستاو سەرى ھەلئێنا قسە بكە. منیش كە دیتم باسەكەمان كەشتۆتە شوێنى
زۆر ناسك پێش دەستیم كردو پرسیم:

– باشە، دوايە چ بوو؟

– كاتێك كە یشتەم دالانەكە دیتم یەكێك بەرەو من دى.

كوڤەكان ھەقیان نەبوو پاش شەپوورى خەو لە ژوورى خۆیان دەرکەون.
لەو ڤا زانیم یەكێك لە ئەفسەرەكانەو بە تاییبەتى لە سپرەى چەكەكانى پا
زانیم نەقیب بالیوزە.

بەجۆرێك سەرم لى شێوا وەك مشكێك پشیلەى دیتبى لە جیگای خۆم وشك
بووم. تەنگانە یەكێ گەورە بوو، ئەگەر نەقیب بەشامى كەبابەو دیتبامى كارم
تەواو بوو.

لەو گێژى و سەر لى شێواوێدا لە ناكاو بەسەرم دا ھات كە ئەو دەرگایەى
تەنیشت خۆم بكەمەو وە بچمە ژوور. لەدیوى ژوورەو دەرگام لەسەر خۆم
داخست. ھەستى پێى نەقیب ھەروا نیزیك دەبۆو كە گەشتە دەرگا كە
پاوەستا.

بەندى جەرگ و دلم پسا "خوایە ئەگەر منى دیتبى و بێتە ژوور تەگبیرم چى؟"
ئەوى دوعای دەمزانی خویندەم و فووم لەخۆم كرد كە لەدەستى نەقیب پزگار

بم. دوعايەكەم گرتى، پاش ماوئەيك نەقىب وردەوردە دور كەوتەوولە كۆلم بۆۋە.

كاتىك ھۆشم ھاتەو بەر، گويم لە پرخ و ھۆپكى سەير بوو كە ھەتا ئەودەم لەبەر پەرتى و پەريشانی خۆم گويم لى نەببوو. كە ئاوپم داىەو دىتم يەكك لەسەر قەرەوئلەكە نوستوودەستىك جل و بەرگى ژەنرالىش لەسەر كورسى نيزىك قەرەوئلەكە دانراو.

ھەناسەيەكى ساردەم ھەل كيشا "توخا وەرە لەم رۆژ رەشى يە! ئاخىر من چى و ئىرە چى؟".

پرخ و ھۆرەكەى دەتگوت تىپكى چل كەسى موسيقايە و رىكخستنى ئاھەنگەكەى لە دەست بەرئو بەرەكە دەرچوو. گويم بە دەرگاكوە نا، دەمەويست بزانم نەقىب بۆ كام لاچوو. دەمزانی سەرىكى بەشى ناوخۆى دەداو پاش چەند دەقىقە دەگەرئەو. من دەبوو تا ئەوكاتەى نەقىب كارەكانى تەواو دەكاو دەچئەو ژوورەكەى خۆى لەو ھۆدەدا بىتمەو.

رۆژ دەترسام: "خوایە گيان! نەكا ژەنرال خەبەرى بئەو؟". بەئەسپاىى قابله مەكەم لەسەر كورسى يەكە دانا. وەرە بىكوژە لەوبەدەختى و مال و پیرانى- يەدا پىكەنىم بەلئفەكەى ژەنرال دەھات. كاتىك ھەناسەى دەھات لئفەكە دەپازدە سەنتیمەتر بەرز دەبۆو و دەختىك ھەناسەى ھەل دەكيشا وەك ھەمیانە دەمەى كون دەپووكايەو.

نازانم چ نەگبەتى يەك بەپۆكى گرتەم كە لەخۆو بەدلەم دا ھات جلەكانى ژەنرال لەبەرىكەم. لىكەم دا بۆو ئەگەر نەقىب سەرى ئەم ژوورە بداو من بەجل و بەرگى ژەنرالى يەو بىننى نازانى مەسەلە چى و وا تى دەگا ژەنرال خۆى بەخەبەرەو

..... گیله پیاو

خه ریکی خویندنه وه یه. به په له جله کانم دا که ندو جله کانی ژهنرا لم له به رکړد، کلاوه که شم له سه رناو جله کانی خوم له ژیر کورسی یه که دا شارده وه. خه ریک بووم کلاوه که م له سه ر ده کړد که نه قیب بالیوز به نه سپایی ده رگای کرده وه و سه ری به ژوره که دا گرت. که چاوی به من که وت سلهمیه وه، ده رگا که ی به ره لا کړدو سلوویکی سه ریازی لی کړدم. ده رگا وا به توندی پیوه درا ته قه ی که یشته نو سه ری دا لانه که "نه ی دادو هاوار! نه م به دب ختی یه چون چاره سه ر بکه م؟".

نه قیب هه روا ده ستی به حه واوه گرتبوو ژور به نه ده به وه پرسى:
- نه مریکتان هه یه؟

نه م ده زانی چی جواب بده مه وه، نه گه ر زورمان قسه کړدبا هم ترسی نه وه م هه بوو بمناسیته وه و هم ده ش ترسام ژهنرا لم خه به ری بیته وه. هه روا به سه رله قانندن تیم که یاند که کاری ده ره وه م هه یه و ده سبه چی وه ده ر که وتم. پویشتم بؤ نو سه ری دا لانه که و نه قیب به دوامدا .

مه پرسه چند ته نگاو بوو. نه قلم له کار که وتبوو، هه رچیم ده کړد نه م ده زانی چون خوم ده ریاز بکه م. نه قیب که لای و ابوو کاری ناویم هه یه، به دا لانه که دا غاری داو گورج ده رگای ناو ده سته که ی کرده وه:

- نیره یه قوریان!

هیچ گویم نه دایه و هه روا به توندی چوومه پیش. بؤ نه وه ی باشت به سه ره اته که تی بگی نه خشی قوتا بخانه که ت بؤ باس ده که م.

قوتابخانه که مان له ناوه پاستی چوار دیواریکی گه وره دا به شکلی شه شگۆشه دروست کرابوو. له هه موو به شه کانی دا دالانی گه وره گه وره هه بیوون که له هه ر چوار لاه به پلیکانتیکی کورتدا ده چوونه ده ری.

ئه م به ر نه و به ری دالانه کان ژووری قوتابه کان بوو. نه قیب کاتیکی دیتی من به ره و به شی ناوخرۆیی ملم پتوه نا وا تیگه یشت به و نیوه شه وه نیازی پشکنیم هه یه . پرسپاری کرد:

— قوریان ته شریفته ده چیتته به شی ناوخرۆیی؟

ئه م ده زانی چی جواب بده مه وه و چۆنی خۆ له ده ست پرگار بکه م؟ ده مزانی ئه گه ر بکه ومه داوی ده ردیکم ده داتی تاماوم له نه خۆشخانه دا بکه وم "خوایه خۆت پۆحمم پی بکه ". هه روا به ده م پێگا پۆیشتنه وه خه ریک بووم نه خشم ده کیشا. بیجگه له ئیمه که س له دالانه کان دا نه بوو، ده مزانی کوره کان هه موو خه وتوون یان خۆیان ده خه و کردوه .

کاتیکی به ره و دالانی لای چه پ وه رسووپاينه وه بیرم کرده وه که گه یشتمه به ر ده رگای ژووره که ی خۆمان خۆی تیپراکه م و له بن به تانیه که م دا خۆم بشارمه وه، به لام ئه وه ش نه ده کرا، چونکه کوره کان وه خه به ر ده هاتن و کاره که پیستر ده بوو "خوایه چ بکه م؟! خۆ نا کرێ تا به یانی له م دالانه دا پاوێچکه بکه م!".

له پ ته گبیریکم بۆ هات، چۆنه دووباره بچمه وه ژووری ژهنپال و ده رگا که له سه رخۆم دا بخه م! له وێ نه قیب له کۆلم ده بیته وه. ئه مه ته گبیریکی باش بوو. له پاست خۆم بام دایه وه بۆ لای ژووری ژهنپال.

به نه سپایی ده رگای هۆده که ی ژهنپالم کرده وه و له که لێنی ده رگا وه سه ییریکم کرد. به لام وه ک شوولم له لووت بدرێ پاشه وپاش کشامه وه و ده رگا که م پتوه دا.

..... گێله پیاو

ژهنړال وه خه بهر هاتبوو و دانیشتبوو شامی که بابی ده خوارد، هر بویه ش
هستی نه کرد. نه گینا جافر له کاره که ده ریا.

دووباره نه قیب بالیوز که وته دوام و دیسان به پښتای خوم دا که پامه وه.
سه رله نوځ نه قیب ده رگای ناو دهسته که ی کرده وه. نه ختیک پیم ه لښایه وه
نه ویش توندی کرد. خیرا تر پویشتم، نه ویش توندتری کرد.

له ناکاو نازانم له چی وه شک که ووت، دهستیکی خسته سه ر شام. ئیتر وه ک
ماسیی لووس له بن دهستی ده رپه پیم و پام کرد. هر من غارم ده داو نه قیب به
دوام دا. له و غار غارتنه دا جله کانی ژهنړالم داده که ندو بؤ نه م لاو نه وافریم
ده دان. له و ه لاهه نگامه دا کوپه کان وه خه بهر هاتبوون و له بهر ده رگا
کویبونه وه.

یه کیک ده یگوت:

– ژهنړال چی کردوه که وا نه قیب راوی ده نی؟ نه وی تر ده یگوت:

– ژهنړال و نه قیب بالیوز میا و میا وین ده که ن.

هه تا یه کیک له جله کانی ژهنړالم داده که ند وافریم ده دا. نه قیب داده هاته وه و
هالی ده گرت وه، بویه توانیم مه و دایه کی زوری به جی بهیلم. له ترسان نه وه ند ه
په شوکا بووم هیچ بیرم له وه نه کرد بپوه که هه تا که وشه کان دانه که نم
شه لواره که م بؤ دانا که ندری.

به دهم غاردانه وه دوگمه ی شه لواره که م ترا زاندو له پر شه لواره که م ده لینگان
که ووت، به لام له بهر که وشه کانم بوم فری نه دراو له په وپو که وتم، نه قیبیش که
به تاو به دوام دا پای ده کرد له من هه له نگوت وستی چوار میت نه ولاتر زرمه ی له
هه ردی هیتا. هر چو نیک بوو شه لواره که م داکه ندو پیش نه وه ی نه قیب

وه‌خۆکه‌وئ پاست بوومه‌وه‌و تيم ته‌قاند. نه‌ختي‌کش به‌تنۆکه‌وه‌ پام کردو وه‌ك
باکوت خۆم به‌ژووړيدا کردو چوومه‌ ناو جيگا‌و به‌تانيه‌که‌م به‌سه‌رخۆم هه‌لکيشا.
چه‌ند ده‌قيقه‌ پاشتر له‌کاتي‌کدا نه‌قيب جله‌کانی ژه‌نرالی هه‌ر به‌ده‌سته‌وه‌
بووخوی کوتايه‌ به‌شی ناوخویی‌يه‌وه‌. هه‌ر له‌ده‌ره‌وه‌ پا‌ هاواری کرد:

– ئه‌وه‌ کئ بوو؟

ده‌مزانی کوپه‌کان پاستيم لئ نالین، به‌لام دیسانیش هه‌جمين نه‌بوو.

– نه‌قيب پرسيا‌ره‌که‌ی دووپاته‌ کرده‌وه‌:

– زووبن ده‌نگ بکه‌ن!

که‌س مه‌قی نه‌کرد، ده‌تگوت زه‌لامی به‌خه‌به‌ری تیدا نيه‌. نه‌قيب جاري‌کی
تريش پرسيا‌ره‌که‌ی دووپاته‌ کرده‌وه‌. هه‌موومان باش شاره‌زای ئاکاری بووين.
ئه‌گه‌ر کابرا پاست و په‌وان له‌گه‌لی هاتبايه‌ پيش هه‌ر تاوانی‌کی کردبايه‌ لئی
خۆش ده‌بوو به‌لام يه‌کي‌ک درۆی له‌گه‌ل کردبايه‌ هه‌تا دنيادنيايه‌ له‌کۆلی
نه‌ده‌بووه‌. چه‌ند جار بۆم ده‌هات به‌تانيه‌که‌ له‌سه‌رخۆم لادهم و پاست و په‌وان
بلي‌م من بووم، به‌لام تاوانه‌که‌م له‌وانه‌ نه‌بوو لي‌م خۆش بئ. بۆيه‌ زياتر سه‌ری
خۆم ده‌برده‌وه‌ ژي‌ر به‌تانيه‌که‌و هه‌ولم ده‌دا هه‌ناسه‌شم نه‌يه‌ته‌ده‌ر.

نه‌قيب چه‌ند جني‌وئي‌کی ته‌پو تازه‌ی بۆ داي‌ک و باو‌کی ژه‌نرالی ساخته‌ به‌پي‌ کردو
پاشان بۆ دۆزينه‌وه‌ی تاوانبار ده‌ستی کرد به‌ پشکيني‌ قه‌ره‌وي‌له‌کان. به‌ندی
جه‌رگ و دلم‌ پسا، هه‌موو گيانم ده‌ستی کرد به‌ له‌رزين، زياتريش خۆم له‌بن
به‌تانيه‌که‌دا کۆکرده‌وه‌. (باصري بئ مي‌شک) له‌ سه‌ر ته‌خته‌که‌ی ته‌ني‌ستم
خه‌وتبوو، نه‌قيب لئی پرسى:

– ديت کئ بوو؟ باصري به‌ده‌نگی به‌رزوه‌لامی دايه‌وه‌:

– نا گه‌وره‌م نه‌وه‌للا نه‌مديت!

..... گیلەپیاو

بۆ بەدبەختی فریا نەكەوتبووم كە وشەكانم داكەنم و لەبەر نەگبەتیش لاقیكم لە
بەتانیەكە دەرچوو بوو. بۆیە كلکم بەتەلەوه بوو نەقیب لاقی گرتم و توند پای
كیشا:

– هەستە بزانم هەي داك سەگ!

بەتوویی تنۆكە و فانیلەوه لەبن بەتانیەكە هاتمەدەر، كۆپەكان پێكەنین
گرتبوونی، بەهەزار زەحمەت خۆیان بۆ راگیر دەكرا. نەقیب نەپاندی:
– جلەكانت لەبەرکە.

– جلم نیە.

– یانی چی؟ جلەكانت لە كوین؟

– لە ژوورەكەي ژەنرال بەجی ماون!

چاوەكانی نەقیب لە پقان هەر هیندەي كونه سووژنیکیان لئ مابۆوه، هاواری
کرد:

– نەگبەت! بۆچما ژووری ژەنرال شوینی خۆگۆرپنە؟

مەتەقم لەخۆم بریپوو، سەرم داخستبوو و چاوەپوانی سزایەکی زۆر سەخت
بووم!

نەقیب هەتا هیژی تیدا بوو تفیکی لئ کردم:

– تفوو هەي...! وەرە بە دوام دا!!!

ئەو فەرمانەي ئەوەندە توندو عەسكەرییانە بوو بۆنی خوینی لئ دەهات.

چار نەبوو ئاوڕیكى پەر لە ناھومیدیم وەسەر كۆپەكان دا كە سەریان لە
بەتانیەكان هینابووە دەرو بە پەرۆشەوه سەریان دەکردم لە پاشان كەوتمە
دوای نەقیب تا بزانم چارەنووسم چ دەبێ؟

گیلەپیاو .....
.....

بەپراستی دنیا سەیرە، چەند دەقیقە لەمەوبەر نەقیب سلاوی عەسکەری لەمن دەکردو بە ئەدەب بەدوام دا دەپۆشت، کەچی ئیستا من ناچار بووم دواى ئەو بکەوم.

یەكسەر چووینە ژوورەكەى خۆى. لەسەداسەد دەمزانى بە كوشتن لىم دەدا. بیرم كردهوه لەبەرى بپارێمەوه، بەلام دىتم سوودی نیه، بۆ خۆم شاپەزای خوو و پەوشتى بووم، هەتا زیاتر پاراپامەوه پترى لىدەدام، قسەى خۆمان بئى پارانەوێش لەو سەرو سیمایەى من نەدەوێشایەوه.

خوا خوام بوو كاتى لیدانەكە زوو بئەوێش بم و زۆر ئازار نەچێژم. پشتم بەدیوارەكەوه دابوو پەق پاوەستا بووم نەقیبیش تاویك لە ژوورەكەدا پیاسەى كردو لەناكاو ئاوڕێكى لىدامەوهو مۆرەیهكى لىكردم. مۆرەكەى ئەوەندە درێندانەو بەپقو كینه بوو لە پشتم بەرەژێرم مرد! "خۆزگە زووتر لىدەدام و پزگارىم دەهات!"

نەقیب بەدوو لۆق خۆى گەيانده من وەردوو دەستى وەك دوو كۆتك هەلێنانەوه بەلام فریا نەكەوت دایان وەشێنئ. بەپەلە پەل لە دەزگایان داو بئەوێ نەقیب بلئى فەرموو ئەفسەرى ئێشك بە پەشوكاوى وەژوور كەوت و بە شاكە شاكەوه گوتى:

گەورەم ژەنپال. ژەنپال.

بالتۆز هەقى پیاویكى زۆر مەندو لەسەرەخۆ بوو، تانیستا هیچ كەس پەشوكانى پێوه نەدیتبوو. بەلام ئەوجارە هەر بەبیستنى ناوى ژەنپال بەجۆرێك تێك چوو كە زمانى گۆی نەدەكرد:

- ژەنپال چی؟ چ بووه؟

- حالى زۆر شپە.

..... گیله پیاو

بالتیوز هه قی نهی هیشت ئه فسهر ئیشك قسه که ی ته واو بکا، وهك کیچ ده رپه پریو چوو ده ر.

دهنگی هاتوچوی کژمه لیکم له سه رپلیکانه کان و له ناو دالانه که دا گوئی لی بوو، نه م ده زانی ته گبیرم چیه؟ هه ر له وی پاره ستم تا نه قیب دیته وه؟ بچه وه ژووره که ی خۆم؟ یان منیش وه دوا یان که وم؟! ده ترسام هه رچی بکه م نه قیب پتر پتی توپه ده بی.

نه ختیک پاره ستم، پاشان سه رم له ده رگا که هینایه ده ره وه و سه یرتکی دالانه که م کرد، دیتم هیندیک هه روا تیکه وه داوین و به م لاو نه ولادا پاده که ن.

هاتمه دالانه که و له پلیکانه کان وه سه ر که وتم. دوکتوریک ته نگه نه ستوورمان هه بوو دیتم به غاردان ده یه وی خوی بگه یه نیته ژووری ژه نرال. منیش به دوا ی دا پۆیشتم، دیمه نیک سهریم دی، خه ریک بوو له پیکه نینان بپسیم.

ژه نرال به تویی کراس و ده رپیی که راکشابوو، زگی به قه ده ر ده هۆلیک ئاوسا بوو ده ی نالاند. له دلی خۆم داگوتم "مردووت مرئ! کایه که هی خۆت نه بوو کادینه که هی خۆت بوو". نه قیب بالتیوز که به په له چاره پوانی دوکتور بوو، هه ر که چاوی به من که وت گویچکه ی گرتم و پای کیشام بۆ ده ره وه:

– بۆهاتوویه ئیره باوکم!

– جله کانم لیڤه ن! له بن کورسیه که به جی ماون. نه قیب جلهکانی بۆ فری دام:

– برۆ لاچۆ له به ر چاوم، به یانی وه ره کارم پیته.

خوا مالی ژه نرال ئاوه دان کا که به و نه خوش که وتنه گیانی منی پزگار کرد. هه رچهند نیوه شه و بوو به لام کوپه کان هه موو به خه به ر بوون و چاره پوانی منیان ده کرد، له گه ل چوومه ژوور هه موویان ده ره یان دام، هه ر که س پرسیاریک ده کرد:

گڏيل پياو .....
.....

— چؤن دەرچووی؟

— زؤری لی دای؟

— به چی لیی دای؟

— هیچ بابہ! به ختی من ژه نپال نه خوش کهوت و پزگارم بوو. بورهان

شه پیووری پرسى:

— ژه نپال بؤ نه خوش کهوت؟!

— نازانم.

پاشان به سه رها ته کهم له سیر هه تا پیوان بؤ گپړانه وه. نه وهنده پئ که نین
هه موویان که فزگ بوون.

به یانی که له خو هه ستام وه که بام دیبئ و نه باران هه موو شتی کم له بیر
چووبووه. له پاش مه شقی به یانیان سه عاتیک پشوودانمان هه بوو.

هاوړیکانم هه ریه که خه ریکی کاریک بوون، منیش خه ریک بووم نامه یه که بؤ باو کم
بنووسم. دایک ویا بم له قه یسه ریه بوون. بام له پیشدا له به شى دهفته ردارى
سوپا کارى ده کرد، به لام له میژ بوو خانه نشین کرابوو. بیجگه له من کهوت
مندالی تری هه بوون، له بهر نه وهى من له هه مووان گه وره تر بووم هه موو چاویان
له دهستی من بوو که زووتر پئ بگم و به خپویان بگم!!!

بام هه موو مانگیك سه د لیره ی بؤ دهناردم. هه رچه ند ئه مه پاره یه کی کهم بوو،
به لام باشم ده زانی نه وهنده شى چه ند به گران له سه ر ده وه ستئ. بویه
هه موو جارئ که نامه ی دهنووسى زؤری ئاموژگارى ده کردم که زؤر تئ بکوشم و
ئاکارو کردارم باش بئ!

منیش به دريژى وه لام بؤ دهنووسیه وه دلنیا م ده کرد که شه ووړوژ خه ریکی
خویندتم! و زؤر خؤم ماندوو ده کهم بؤ نه وهى له تاقیکردنه وه (امتحان)

..... گیله پیاو

دهریچم! ته نانه ت چەند جار بۆم نووسیوو که دلتیا' بی له تاقیکردنه وهی

کوتایی سالدا یه که م دهردهچم!!

خهریک بوو نامه که م ته وای بی چزه یه که له پشت ملم ههستا وام زانی زهرگه ته یه

دهستم بۆ پشت ملم بردو (شرینگ ها شهقه زله یه که له خۆمدا):

قاقای پیکه نینی کوپه کان بهرز بۆوه، تازه تیگه یستم که (صالح شهمع) له

ته نیشت قهره ویله که یه وه سیمیکی درێژ کردوه و له پشت ملی پاکردووم. نه وه

باو بوو هه وهخت یه کی کمان زۆر بهشتیکه وه خهریک بووایه کوپه کان سهریان

داویشته سهرو ماوه یه که به کیف و پیکه نین راما ن ده بوارد.

نازانم نه و رۆژه بۆچی هینده تووپه بووم، وه که شیرێک که بیچوویان له بهر

هه لگرتی ده ره پهریم و ئامبازی (صالح شهمع) بووم. دهنگی هادان و

بیکوته بیکوته ی کوپه کان له هه موو لایه که بهرز بۆوه:

– هه ی روحم بی!

– ئافهرین پاله وان!

– بیکۆژه!

صالح له پێشدا که می که پیکه نی، به لام دوا یه که زانی من به راستیمه لیم راست

بۆوه. له ناوه راستی ژووره که دا ده گزێک پاچووین، هه موو هیزی خۆم کۆکرده وه و

به که یفی خۆم صالح به دیواره که دادا.

نیستا من له سه ره وه بووم و کوپه کان هانیان ده دام.

له و کاته دا یه کی که خهریک بوو ده رگا که بکاته وه، به لام صالح شهمع پالی به

ده رگا که وه دابوو نه ی ده هیشت بکریته وه.

من هه روا له بیر ی ده رگا که دا بووم صالح شه پیکی لی دام و هه ردو و کمان وه که

دارێک پوو لیتی دابی له ناوه راستی ژووره که دا مه لاسی زه وی بووین.

گیتله پیاو .....

هه روا به پشته وه که وتبووم و صالح له سه سنگم دانیشتبوو که له سه شانی صالح پا روخساری قه لاس و قول و سوورده لگه پاوی نه قیب بالئوز هه قیم بهر چاو کهوت. دهنگی هات و هاواری کورده کان به جارێک کپ بوو، ده مه ویست راست بمه وه، به لام صالح شهمع که نه ی ده زانی مه سه له چیه نه ی ده هیشته هه ستمه وه.

له و گێژه و کێشه دا صالح شه لواره که می گرت و پای کیشاو به جارێک هه موو دوگمه کانی ترازاند و شه لواره که م ده لینگان کهوت!!
نه قیب به نووکی چه که که ی شه پیکی وای له پشته صالح دا که وه که ته پاله به هه ر دیه وه پان بۆوه.

صالح ئاوپی دایه وه و کاتێک چاوی به نه قیب کهوت له سه سنگی من هه ستاو منیش دوگمه کانم داخسته وه و هه ستامه سه ری. نه قیب گوێچکه ی صالحی گرت و وه که جلکی شۆراو پای پازنی. دیتم کاره که خه ریکه پیس ده بی، گوتم:
- که وره م!

پرسی: "چیه؟".

سه رم داخست و به سپایی وه لامم دایه وه:

- صالح تاوانی نیه، نه و خه ریکی ده سه کانی بوو، من ئازارم دا.

نه قیب گوێچکه ی صالحی به رداو هات بۆلای من!

- نه ترقه ت نابیه بنیاده م.

هیچ ده نگم نه کرد، چاوه پێ بووم راست و چه پیکم تی سه ره وینێ. به لام لێی نه دام، ددانه کانی ده چه ره وه بر دو گوتم:

- وه ره به دوام دا.

..... گیلەپیاو

نەقیب وەدەرکەوت و پۆیشت بۆ دالانەکە. منیش وەک مەحکومێک کە بجێتە بن داری ئێعدام بەسپایی و بێدەنگ وەدوای کەوتم. هەر خوا بزانی لە رێگادا حالم چۆن بوو. قەتەم نەدیوو نەوێندە توورپە بێ. کە چووینە ژوورەکە ی خۆی دەرگاکی توند داخست و گوتی:

— بۆچی وات کرد؟ شەوی ئێوە دەستە گولەت بە ئاوا داداوە ئەمەش ئاکاری ئەمڕۆت! من هەروا بێدەنگ بووم نەقیب نەپاندی:

— بۆچی لال بووی؟

— بلێم چی! بەدبەختی بەرۆکی گرتووم.

— ئاخر بۆ وا دەکە ی کوپم؟

لەم وشەیە "کوپم" سەرم سوپما. یەکەم جار بوو نەقیب بەم زمانە قسە لەگەڵ یەکێک بکا، بەسپایی سەرم هەلپێ و سەبزیکی سەرچاویم کرد. چاوەکانی پڕ ببوون لە فرمێسک. وەرەم هاتە بەرگوتم:

— شەیتان فریوی دام، نەمزانی!

— دوینێ شەو شەیتان فریوی دای، ئەمڕۆ چی؟

نەم دەزانی چی جواب بدەم وەو نەقیب زۆر هێدی و لەسەرەخۆ گوتی:

— زۆرم هەول دا بەرپۆهەری قوتابخانە پازنی بکەم لێت ببووری، بەلام بەداخووە نەکراو لە قوتابخانە دەریان کردی. سەرم گێژبوو، تاریکاییم بە چاوان دا هات، دەتگوت خانووەکەم بەسەردا رووخواوە. نێتر گوێم لەقسەکانی ئێویش نەماو هەرچی دەیگوت تێ نەدەگەیشتم.

لەپەر لە بانگی گریانیم دا. نەقیبش گریان بەری ئەوکی گرتبوو، بەدەم گریانەو گوتی:

..... گیتله پیاو .....

— تو ئه فسهریکی پاش ده بووی، به لام به داخه وه ژهنرپالیش مه سه له که ی زانیوه و تازه پینه نا کرئ.

رهنگه کاری چاره نووس بئ، ئیستا هه تا نامه که ت ته واو ده بئ برۆ که ل و په لی خۆت کۆبکه وه.

که پامه وه بۆلای هاوړیکانم، هه موویان به بیستنی مه سه له که زۆر تیک چوون و هه ریه که به جۆرێک دلخۆشی دامه وه. ئه گه ر به کێک ته رفیعی بۆ بئ، لانی که م دووسئ هه فته ی پئ ده چی تا پئی پاده که یه نن، که چی حوکی ده رکردنی من دووسئ سه عات زیاتری نه خایاندو ئه وه نده ی بلئی یه ک و دوو هه موو شتی که ته واو کراو له کاتی که دا دایک و بابم چاوه پئ بوون پاش مانگ و نیویکی تر کوپه که یان بجیتته زانستگای ئه فسهری، خه ته کانیا ن لئ کردمه وه و وه ده ریان نام:

"پیاو هه تا نه مرئ نازانی چی به سه ر دئ".

لیره دا گیتله به چه شنیک دلی پرپوو که نه ی توانی دریزه به قسه کانی بدا. جگه ره یه کی له گیرفانی ده رهینا، دایگه رساندو بۆ ماوه یه ک بیده نگ بوو. ده نگه "قه دری" له دالانه که وه به رز بۆوه:

گیزئی نه فام! هه ر به ره که ی پێنسه د لیره دینئ. یه کیکی تر هاواری کرد:

— من به دووسه د "دار" موشته ریم، ئه گه ر که س نه ی کپی ده ستیشت ماچ ده که م.

ده رگای ژووره که ی ئیمه کرایه وه "قه دری" پالتویه کی که به سه ر ده ستی دا دابوو، بۆ گیتله ی فری دا:

— سه د لیره زیاتری پئ ناده ن.

..... گیلە پیاو

گیلە که حەزی نە دە کرد من لە مەسە لە که تێ بگەم زۆر تێک چوو بە
بێ موبالاتیە وە کوتی:

– داینی کاکە، بۆخۆم پترم کار پێیە !

"قەدری" لیچیکی لێ هەڵ قەرچاند:

– ترخینەیی لە سەر هەڵخەیی باشترە. پاشان توند دەرگاکی پێوە داو
دەرکەوت. گیلە بە ناپرە حەتیە وە کوتی:

– ئەمانە زۆر بێ ئەخلاقن، هەموویان نەخۆشن، هەر لەبەر ئەوەی که چەند
پۆژتیک زیاتر نامینمە وە ویستم پالتۆیەکم بفرۆشم.

تێگەیشتم زۆر ناپرە حەتە، ویستم باسەکم بگۆڕم:

– باشە، تۆ لەو گەپێ، بەسەر هاتە کەت بگێڕە وە.

– بەلێ، دایک و بابم چاوە پێ بوون کۆرەکیان بە جل و بەرگی ئەفسەریە وە
بگەرێتە وە ! که چی خۆشە ویستەکیان دیت که تەنانەت دەستتێک چاکەت و
پانتۆلیشی نیە !!

لە و کاتە دا شێویان هێنا. من و گیلە جیرەمان نەبوو، شەوی یەکم هیچ
بەندییەکی جیرە و نانی نیە.

گیلە پێشنیاری کرد بچینه "بوفیە" بەندیخانە شتێک بخۆین. منیش داوای
لێبووردنم کرد چونکه نە برسی بووم و نە حەزیشم لە خواردنەکانی بوو. گیلە
چوو و دەری و چەند دەقیقەیەکی بەو بیرە ئالۆزە وە بەجێ هێشتم. کاتێک
هاتە وە بەچیلکە ددانی دەکۆلیە وە. دەیه ویست وای بنوێنی که گۆیا گوشتێکی
قەلەوی خواردووە. بەلام من دانیای بووم که هەر خۆپانانە، ئەگینا هیچی بەر
ددان نەکەوتووە. ئەمجار داوای دووقاوەیی کرد و کوتی:

– دواي نان خواردن قاوہیەکی خراب نیە !

..... گیلەپیاو

منیش حەزم دەکرد قاوہیەك بخۆمەوہو نەختیك دەمارەكانم بحەسێنمەوہ.

گیلە لەسەر بەسەرھاتەكەى پۆیشت و گوتى:

– دیارە دایك و بابم بەم خەبەرە زۆر تێك چوون، بەلام ھەر چۆنێك بوو ددانیان بە جەرگی خۆیان داگرت و كەوتنە دلخۆشى دانەوہى من "پۆلە دنیا سەرى بە پووش نەگیراوە، خۆ ھەموو كەس نابێتە ئەفسەر، بۆ پێت وایە ئاسمان پوخواوە؟ دەتوانى كارێكى تر پەیدا بكەى. ئیستا كاسبى لە ھەموو كارێك باشتەرە" چار نەبوو، ھەردەبوو بڵێم وایە! لەدلى خۆم دا گوتم "ئیستا كە لە قوتابخانەى عەسكەرى دەرکراوم، دەبێ لە قوتابخانەى ژيان دا دیپلۆم وەرگرم". بپرێم دا لە مالى بابم بپۆم و ھەتا لە قوتابخانەى ژيان دا خۆیندەنەكەم تەواو نەكەم نەگەپۆمەوہ.

دووسى زۆر دواتر بەو نیازەوہ بارى سەفەرم تێك ناو ئەستەمبوول بگرەو ھاتم. پۆزێكى بەھارى بوو، تازە دار سەوز دەبوون و شار دیمەنێكى زۆر جوانى پۆشیبوو.

ماوہیەك لە شەقامەكان دا خولامەوہ، دەمەویست كارێك پەیدا بكەم، جا ھەر كارێك بێ. بیستبووم زۆر كەس لە ھیچەوہ بوونە ھەموو شتێك. بۆ من چیم لەوان كە مترە؟ ئەگەر نەش بوومە ژەنرال خۆ دەتوانم ببمە میلیۆنێر! كاتیك بە بەردەم خانووبەرەكان دا تێدەپەڕیم لە دلى خۆمدا دەمگوت: "پۆزێك ئەمانە ھەموو ھى تۆ دەبن!"

ھەروا دەستم لە گیرفانم نابوو بە فیتوو لێدان شەقام و كۆلانەكانم دەپۆتاو بیرم لە دواپۆزى خۆم دەكردەوہ. لە برسان دلم پێك دا دەھات، بەلام ھومێدم وەبەر خۆم دەناو لەبەر خۆمەوہ دەمگوت: پیاو دەبێ بۆ گەشتن بە ئامانجى خۆى ھەموو جۆرە ناپەھەتێك بچێژێ. گەیشتمە بەر دوكانیكى گەورەو قەلەبالخ. بە

..... گیلہ پیاو

دلما هات راسته پئی بچمه لای خاوه نه که ی و بلیم کارنکم بده یه، به لام ده سبه جئ په شیمان یوممه وه "بابایه کی نه دیوو نه ناسیاو کئ کاری ده داتی؟". بهو حاله ش چوومه بهرده رگای چیشتخانه یه ک (مطعم)، دهمه ویست له وی کارنک بدوزمه وه، هر کارنک بی قاپ شوشتن، گه سک لیدان، کاشی سپرن، هر نه وهنده نانیکم ده ست که وی. به لام هرچی ده مکرد لاقم له دوا نه ده هاتن. دووسه عات له پشت جامخانه که وه پاوه ستام و سهیری خواردنه کانم کرد، هه تا دهمه ویست بچمه ژووری قه له می ده ست و پیم ده شکا. سه ره نجام بریارم دا. "یا گال دئ یا په مق". چوومه ژووری چیشتخانه که، شاگرد به ده نگیک کی بهرز هاواری کرد:

"فهرمرون!"

هینده ی نه مابوو له قاقای پیکه نینئ بده م، ده مزانی شاگرده که به موشته ریم تی که یشتوه. ویستم حالی بکه م به لام دهره تانی نه دام، وه پیشم که وت له ناوه راستی سالونه که دا میژنکی پی نیشان دام. نه ده کرا بلیم کاکه به هه له چووی من هاتووم کارنک بق خوم په یدا بکه م؟. خوم وبه ختم له پشت میزه که دانیشتم. شاگرد سه ریکی دانه واندو گوتی:

– چ ده فهرموون؟

"خوا کویرت کا، چ بفهرمووم!" شاگرده که دووباره ی کرده وه:

– چ نه مرده که ی؟

پرسیم:

– چیتان هه یه؟

– سوپ، که باب، تکه، گفته، قوزی.....

..... گیلەپیاو

ئەو ناوی خواردنەکانی بۆ ھەڵدەدام و منیش چاوم بە نرخەکان دا دەخشاندو
لەگەڵ پارەکی گیرفانم پێکم دەگرتن. تەنیا سەدو حەفتا قەشەم پێبوو. لەبەر
ئەوێ دەمێک بوو پاوەستا بوو گۆتم:

– جاری سووپێک بێنە. دواوەش کەتە یەك و دەورییەك شیرنیات. لە دلی خۆم دا
گۆتم با زگی خۆم تێرکەم، بۆ پارەکەش خوا کەریمە.

کاتیك نەنەکم خواردو زگم تێر بوو کەوتە بیری ئەوێ کە چ بکەم؟ پارە
خواردنە کە حەوت ھەشت لیرە دەگرت و منیش نەك ھەر ئەو پارەم نەبوو،
چاکەت و پانتۆلە کەشم فرۆشتبان ئەوئەندە نەدەگرتەو!!

زۆر دانیشتم دەمەویست چیشخانە کە چۆڵ بێ. کاتیك ھەموو پۆیشتن
شاگردە کە ھات بۆلام. بە جارێک دڵم دانەپی و لەبەر خۆمەو دەستم کرد بە
دوئاخویندن "خواوە خۆت پوحمم پێ بکەو ئابرووم بپاریزە". لە لێدان
نەدەترسام، پێم خۆش بوو بە بێدەنگی چینیکی باشم بکوئن و بە پێم بکەن،
بەلام کوا؟

شاگرد لەبەردەم مێزە کە پاوەستا وەك ئەوێ بۆنیکی کردبێ، نەختیک
بەتەوسەو گۆتی:

– قوربان دای دەخەین.

– کاکە من چاوەپوانی برادەرێکم پارەم بۆ بێنی.

شاگرد قاقایەکی کێشا سەد جێتوی دینا. دووسێ جاری سەر پاوەشاند، دیار
بوو زۆری ئەو فەرت و فێلانە دیتبوو "ھێلکە لە قەلێ نادزێ". چاوەپێ بووم
پاست و چەپ دووسێ زلەم لێدا، بەلام ناپیاو نەیکرد، دەستی خستە سەر
مێزە کەو سەری ھێنا پێشەو گۆتی:

– سەعات و ئەنگوستیلە و قوتوو جگەرەشمان دەوێ. ئەمجار نۆرە ی من بوو
پێ بکەنم:

..... گیله پیاو

— هه... هه... هه...

قورپه سهره نه ده زانی جله کانی بهر خۆشم بفرۆشم پاره ی نیو پۆژه که ی نه وی
تێ نابێ. به دهنگێکی له رزۆکه وه گوتم:

— کاکه راست و په وان پێت بلێم نه پاره م هه یه نه شتی بایی دار. هه موو مووی
له شی بوونه نه شته رو به سه ری دا نه پاندم:
— که وا بوو نا ماقولت کرد هاتیه ئێره.

— وه لالا من هاتبووم کارێک په یدا بکه م، تۆ ناچار ت کردم نان بخۆم.
— چما ئێره مالی پورته؟ به سپایی گوتم:

— مه ردی خوا به ئابرووم مهبه، سبه و دوویکی پاره که ت بۆ دینم.
— چ دیننی کوپی باش. نه که ره هه موو پۆژی دووسی میوانی وه ک تۆمان هه بی
قازانج سه ری مایه ی ده خوا.

— دلنیا به له و جوړه که سانه نیم. ئاماده م له جیاتی پاره که کارتان بۆ بکه م.
کابرا ده یزانی تازه نانه که م خواردوه و کار له کار ترازوه گوتی:
— ههسته وه ره پیشانت بده م نانی خۆپایی تامی چۆنه!

وه ک بهرخی دهسته مۆ دوا ی که وتم. نه م ده زانی چ نه خشه یه کی بۆ کێشاوم.
دله کوته م گرتبوو "خوایه گیان! نه کا به لایه کم به سه ر بێنی؟!".

له و سه ری چیشته خانه که چووینه ژووێکی تاریک و بۆگه ن. بۆنی گۆشتی کۆن
میشکی سه ری گرتم. دووسی که س له پشت ئاورگه که خه ریک بوون چیشتیان بۆ
موشته ری به کان ساز ده کرد. شاگرده که بردمیه لای پیاویکی قه له و که خه ریک
بوو برنج و گۆشتی ته سلیمی مه تبه خ ده کرد. گوتی:

— نه م پیاوه نانی خواردوه و پاره ی نیه. ده یه وی له جیاتی پاره که کارمان بۆ
بکا.

گیله پیاو .....
.....

خاوهن چیشتهخانه که سه یزکی قه لافه تی منی کردو پاشان ده فرو نامانیکی
زۆری پیشان دام گوتی: زووک، خه ریک به. پیت و ابو لیتره له تووکی قوودا
ده خه وی؟ ولاته که ش خاوین بکه وه، جا دوايه پیت ده لیم.

زۆر دلم خۆش بوو که شته که به خۆشی برپایه وه، برپارم دا نه وهنده گورج و گۆل
بم که خاوهن چیشتهخانه کاریکم بداتی.

ده فره کانم وا خاوین کرده وه هه ر ده بریسکانه وه. مه تبه خه که شم شوشه و
وشکم کرده وه.

بۆ نه گبه تی لای ئیواره لۆری به ک برنجیان هیتا، منی قوپه سه ریش بۆ نه وه ی
نیشان بده م که له هه موو کرێکاره کان ئازاترم، له گه ل نه وه موو ماندوویی و
شه که تیه دا به شی زۆری گونیه برنجه کانم له چوارده پلیکان وه سه ر خسته و له
عه مباری له سه ریه کم دانان.

رۆژ ئاوا بوو تاریک دامات، ئیتر کاریک نه مابوو بیکه م. چوومه لای خاوهن
چیشتهخانه که گوتم:

- قوریان کاره کان ته واو بوون. به پیکه نینه وه ته ماشایه کی کردم و به ده نگیک
به رزه وه گوتی:

- ئافه رین نانه که ت حه لال کرد.

زۆر سوپاس قوریان! نه گه ر ریکا بده ن هه میشه ئاماده م لیتره خزمه ت بکه م.
وه ک قسه یه کی خراپم کردبێ، خاوهن چیشتهخانه پیکه نینه که ی خوارده وه
وچاوی لی ده ربه پاندم:

- ئی، نه وه بۆیه وه ک سه کی هاهايه هه ل ده سووپای! دیاره تامی نانی نیوه پۆ
هه ر له بن ددانت دا ماوه؟!

- قوریان! من بیکارم، هه ر کاریک بێ ئاماده م بیکه م.

..... گیلە پیاو

– نا، بابە، بۆڭ خوا پزقت بدا، ئۆتمە جیگامان نیە، ئەوانە ی لێرەشن زیادین. بە خێرچی، خوات لە گەڵ.

ماندوو مردوو سەیریکی چڕوچاویم کردو لە دلی خۆم دا هەزار جانیوم پێ دا "حەیف بۆ ئەو هەموو خۆماندوو کردنە، تڤوو هە ی، بێ شەرەف".

لە چێشتخانە کە دەرکەوتم و لە شەقامەکان دا دەستم بە پیاسە کرد "خوایە گیان! بچمە کوێ؟ چ بکەم؟ شەو لە کوێ بخەوم؟".

هەروا دەسوورامەو لە کۆلانیك دا تووشی کارگە یەکی گەورە ی خانوو دروست کردن بووم. دووسەد سیسەد کرێکارو وەستا دەستیان لە کار هەڵ گرتبوو، وەك مییش هەنگوین لە دەورە ی حیسابدارە کە ئاپۆرەیان داوو.

ماوہ یەکی زۆر پاوہ ستام و سەیرم کردن، هەر لە بیرم نە ما بوودە بێ زووتر مشووریك بخۆم کاریك بدۆزمەو و جیگایەك بۆخەوتن پەیدا بکەم. کرێکارەکان پارەیان وەردەگرت و بە پێکەنینەو بەرەو مال دەبوونەو. لەبەر خۆمەو و گوتم: "پەنگە لێرە کاریکم دەست کەوێ". راستە پێ چوو مە ئەو ژوورە ی ئەندازیارو باش وەستایەکانی لێ بوون. ئێرە وەك چێشتخانە کە نەبوو کە شاگرد فەرمووم بکاو تووشی چەرمەسەری بم. خانووبەرە کە دوو دەستە کرێکاری هەبوو، دەستە یەك بە پۆژ کاریان دەکردو دەستە یەك بە شەو. هەر لەو کاتە دا کە دەستە یەك پارەیان وەردەگرت و دەپۆیشتن لە دەرگایەکی ترەو و شەوکارەکان دەهاتنە ژوور.

لە ژووری مەکتە بە کە دا هەموو سەرقاڵ بوون، کەس سەری هەڵ نەبەری تەماشای من کا. ماوہ یەك پاوہ ستام، نەم دەزانی بە کامەیان بلێم هاتووم کار بکەم. لەو کاتە دا ئوتومبیلیکی ناخر مۆدیل لە پێش دەرگای مەکتەب پای گرت، هەموو ئەندازیارو مووچە خۆرەکان کە وێنە جموجۆڵ و لە پشت میژەکانیان راست بوونەو.

گیلەپیاو .....

شۆفیژ بەپەلە دەرگای ئوتومبیلەکی کردەووە پیاویکی تەپپۆش کە تەمەنی دەوری ۵۰ سالی دەبوو دایەزی و هات بۆ مەکتەبەکە.

ئەندازیارو وەستایەکان سەریان بۆ دانەواندو یەکیکیان کە دیار بوو سەرۆکیانە هاتە پیش، نەخشەیەکی گەورەیی لەسەر میزی ناوەپاستی ژوورەکە پان کردەووە بۆ ئەو میوانە تازەیی لێک دایەووە. من هەروا پاوەستایووم و سەیرم دەکردن، لەپەر ئەو پیاووە سەری هەلبێی و پرسى:

– تۆ چ کارەیی؟

– هیچ.

– چۆن هیچ؟

– عەزەم کردی هیچ.

– کەوابوو لێرە چ دەکەیی؟

– هیچ ناکەم.

کابرا زۆر توورە بوو، لای وابوو گالتەیی پێدەکەم. رووی کردە سەرۆکی ئەندازیارەکان و پرسى:

– ئەو کێیە؟

ئەویش وەک جنۆکەیی دیتبێ ئاوپێکی بۆ لای من دایەووە تاوێکی چاک تێمەووە پام.

کە دیتم کارەکە خەریکە پیس دەبێ بەترس و لەرزەووە گوتم:

– گەورەم، بەگم هاتووم کارێکم پێبسیپێن. کابرای سەرۆکی هەموان پرسى:

– چ کارێک دەزانی؟

– هەر کاریک بێ.

– ها؟ دیارە زۆر پیاویکی خۆپێی کە ئامادەیی هەموو کارێک بەکەیی!

سەرم داخست و دەنگم نەکرد. پرسى:

..... گیلہ پیاو

– خوینده واريت ههيه؟

– به لئ.

رووی کرده سه روکی نه ندازیاره کان و گوتی:

– له جینگای وهسل نووسه که ی پیشووی دابنن، کوپکی خراپ دیار نیه!

– به سهر چاو. سه روکی نه ندازیاره کان چاوی له یه کیک داگرت و کابراش

به سرت به منی گوت:

– وه ره به دوامدا.

کاتیک ده رکه وتین له خۆشیان خه ریک بوو بال بگرم، به سهر نه و خیزو چه وه دا

هه روا باز یانیم به دواي کابرا دا ده کرد. کاری شه و کاره کان دهستی پئ کرد بوو

خه ریک بوون به ته ناف چیمه تنۆی گیراوه وه یان هه ل ده کیشا.

یه کیک له سهر تاقه که راوه ستا بوو فره مانى به کرێکاره کان ده دا. کابرای که

منی برد بوو به سهر کرێکاره که م بناسینى هه ره له خوارى را بانگی کرد:

– وه ستا هه سن! نه مه ئاغا ناردوویه تی. وه ستا هه سن بئ ئه وه ی ئاوڤ

بداته وه پرسى:

– کاری چیه؟

– له جینگای وهسل نووسه که ی جارانی دابنن. هه روا به ده م فره ماندا نه وه

گوتی:

– ها! نۆڤ باشه، با بئ خه ریک بئ!

کابرای چاوساغم چۆوه مه کتبه و منیش چوومه لای وه ستا هه سن. وه ستا

بئ ئه وه ی هه ره ته ماشام بکا، پرسى:

– تا ئیستا نه و جۆره کارانه ت کردوه؟ ده مزانی نه گه ر بلیم نا، وه رم ناگرن.

بۆیه بئ سئ دوو گۆتم:

– به لئ چهند سالتیک وهسل نووس بووم.

گیله پیاو .....
.....

– زۆر باشه، كه وایی ئهركی خۆت باش ده زانی. هه ر شتیکی دیته كارگه

وه سلیکی بۆ ده نووسی ده ی نێریه لای عه مباردار.

– به ئی ده زانم. پاشان وه ستا له نه كاو نه پاندی:

– ها سه گباب! قالبه كه ت به هه له هه لگرت، ئه و قالبه هی ئه وئی نیه.

– حیساب باش ده زانی؟

– به ئی قوربان.

– لیستی پۆژانه ی کرێکاره کانیش ده بی خۆت بینووسی.

– به سه رچاو.

ئه مجار بای داوه سه ر کرێکاره کان و قیژاندی:

– هۆی جاشه که ر! قالبی ژماره چوار ت له کوئی دانا؟ به رۆ ئه ویه ر، نه که و ی،

ئه تۆش وریا به به هه له نه چی.

له به ر ئه وه ی هیچ ئاوپری نه دایه وه نه مزانی له گه ل منیه تی یان فه رمان به

کرێکاره کان ده دا. پرسیم:

– له گه ل منتان بوو؟!

– به ئی، پۆله گیان به شاول کار بکه.

پیم وابوو شاول ناوی یه کێک له کرێکاره کانه له وه لام دا گوتم:

– به سه رچاو.

– له گه ل تۆم نیه، هۆی له گه ل تۆمه، ته ناهه که ت بسوو پێته. ئه تر ده بی

حیسابی ته واوی ئه و که ره ستانه پابگری که دیتنه ئیره!

– من؟

– ئه ولانا هه تیو، بۆ ئه م لای بسوو پێته. خه ریک بوو شیت بم، سه رم له

قسه کانی ده رنه ده چوو. لیم پرسى:

– چ بسوو پێتم؟

..... گڏله پياو

– له گهڙ ٽٽوم نيه. تُو ده بڻي حيسابى چيمه تنق و خشت و گيڙ به جيا جيا پابگري.

– هڙى کوږه به کره که پاکيښه. نه وهى دڻى له لايه کي تر. له ولانا هه تيو!

– نهى له کام لاي بنووسم؟

بڻو يه که م جار تووږه بوو، رووى کرده لاي من و گوتى:

– بڻو چي له تو به ولاوه زه لامي لږ نيه؟

– ببوره پيتم و ابو له گهڙ منته!

– نا، بڻو زووتر ده ست به کار بکه.

نهم ده زاني زوو ږوو له کوږى بکه م "خوايه، پاش نه وه موو چهرمه سهره نه مه چ کارڼک بوو ده ستم که وت؟".

وه ستا حه سهن رووى ده لاي کړيکاره کان بوو، خهريک بوو فهرمانى ده دا:

– قابله به توونه کان بنيزنه خوارى. کوږه هيشتا ږاوه ستاوى؟ ديسان نه مزاني له گهڙ منيه تى يان له گهڙ کړيکاره کان هه روا بيده نگ ږاوه ستام.

وه ستا حه سهن نه پاندى:

– زووکه چاوى خوت دهرينه، بڻو خهريک به. پرسيم: بچمه کوږى؟

– بڻو عه مبارى، ده فته ره کان وه رگره. له خوار خوارى. وه پږى که وتم بڻو م، ده نگى وه ستا حه سهن به رز بڻوه:

– گيڙى نه فام بڻو کوږى ده چي؟ گه پامه وه بزانم بڻو جنپوم پښى ده دا، به لام ديتم له گهڙ کړيکاره کان به تى.

ږښتمه عه مبارو خوم به عه مباردار ناساند. نه ویش قاقايه کي دريڙى کيشاو گوتى:

– کى توږى ناردوه؟

– وه ستا حه سهن.

..... گټلې پياو

– بولای شو کي ناردي؟

– ناغا.

– خزمنی ناغای؟!

بريا زمانم لال بايه وده لآم نه دابايه وده. نه گهر ته م زمانه سه گباب خټوه نه خټيک به ولادا گه راباو درؤيه کي به سوودی خؤم کردبا نيستاجاره نووسی من شتيکی تر بوو. له بهر بي نه قلی پاست و پوهان گوتم:

– نا، بابو، به زه يی پيتمدا هات و فهرمانی دا کارنکم بدریټي. هر که نه مه ي بیست دهبه جي تامی زاری گزړاو زؤر به سووکايه تيه وده گوتم:

– بړق هو له وي د هفتره کانت ه لگره خهريک به. د هفتره کانم ه لگرت، به لآم هيچ سهرم لتيان دهر نه چوو، لي م پرسى:

– نه م د هفتره رانه می چين؟ به تانوته وده پيکه نی:

– بابو وه لآل جوانه! بړوانه نيتمه له گه ل می چؤن پټوه ده بين: کوپي چاک وادياره تازه له قوتابخانه دهرچووی! گويم نه دا تانوت وده شهريه کانی، گوتم:

– نا، دلنيابه، زؤر باش سهرم له و حساب و کيتابه دهرده چي!

د هفتره کانم له بن مه نگلم ناو له عه مباري وده دهر که وتم:

"خوايه چار چيه؟ باشه چؤن بوو نه وانه بي پاسپارده ي که س کاريان دا به من؟ نه کا که له کيکم بق دروست که ن. به پاستی، بؤچی مووچه ي منيان ديارى نه کرد؟ نه مه به جيکاي خؤی، چؤن بوو باوه پريان پي کردم؟".

به و بپرو خه يالانه وده خهريک بووم، وه که سرخؤشان دلم ده شيواو سهرم ده سوړپا. هه ستم ده کرد نه م ماسته بي موو نيه "خوايه ناخري خير بي".

سهرله نو ي چوومه وده لای وه ستا هه سهن. نه و هروا خهريک بوو فهرمانی دده دا. ماوه يه که پاره ستم و له دهر فته يک دا که وه ستا هه سهن دهمی له کالان که وت گوتم:

..... گیلەپیاو

– قوریان! ئیستا چ بکەم؟ دیسان بئی ئەوەی ئاوێ بداتەووە وەلامی دامەووە:
– لەسبەینێ پێ خەریکی کاری خۆت بە، سەعات حەوت و نیو دەبێ لێرە بێ،
وریا بە هەلنەخلیسکێ.

تەماشایەکی بەرپیتی خۆم کرد، هیچی وای لێ نەبوو هەلخلیسکێم. بەو پێزانیم
لەگەڵ کرێکارەکانیەتی. نەم دەزانی تەگبیرم چیه، جیگایەکم نەبوو تا بەیانی
لێی بچاویتمەووە. هەروا بێدەنگ پاوەستا بووم، لەپەرەستا حەسەن نەپاندی.

– چیه بۆ پاوەستاوی؟

نەم دەزانی لەگەڵ منیەتی یان لەگەڵ کرێکارەکان. نەش دەوێرام پرسبیری
لێ بکەم. ئەمجار توندتر قیژاندی:

– لەگەڵ تۆمە گێژە! بە ترس و لەرزەووە گوتم:

– چ جێم نین بیان چمێ.

زۆر توپە بوو، وەرسووپایەووە بۆ یەکەم جار تەماشای کردم و لە بن لیوانەووە
گوتم:

– لەگەڵ تۆم نیه، لەگەڵ کرێکارەکانمە. پاشان رووی کردەووە ئەولای گوتم:

– بپۆ لە زمانی منەو بە عەمباردار بلی جیگایەکت بدات لێی بخەوی.

تێگەیشتم ئەمجارەیان لەگەڵ منیەتی. بەخۆم و دەفتەرەکانمەووە چووومە لای
عەمباردار. کابرا بە مۆرەیهکی پێر لە سووکایەتیەووە دالانێکی درێژ و تاریکی پێ
نیشان دام:

– بپۆ لەوێ لە تەنیششت کرێکارەکان درێژ بە.

دالانەکە شەدار بوو. دەپازدە کەس لە کرێکارەکان هەر یەکە دووسی لەتکە دارو
تەختەیان دانابوو لە سەریان پراکشابوون. دەنگی پێر و مۆریان مێشکی پیاوی
دەبرد: "خوایه گیان! مێنێک کە تا ئیستا هەر لە جیگای گەرم و نەرم دا
نوستووم چۆن لە سەر ئەمانە خەوم لێ دەکەوێ؟". سەرما لە لایەک و ئاڤەحەتی

گٺله پياو .....
.....

و پرځ و هډی کریکاره کان له لایه کی تر نه و نه دیان نازار دام هه تا مه لا به نگدان
چاوم لیک نه نان. به و حالش له به یانیه وه ده ست به کار بووم.

کاری من راگرتنی حیسابی خیزو چه وو چیمه نتوو نه و جوړه که ره ستانه بوو که
له عه مباره وه ته سلیمی وه ستاکان ده کران. بق هر کامه ی ده فته ریکی تاییه تیم
هه بوو. بیجگه له نووسینی چشن و پاده ی که ره سته کان، له گوازنه وه ی
گوونی به کان و کیسه چیمه نتوو گيچه کان و نه و جوړه شتانه ش دا یارمه تی
کریکاره کانم ددها. سهره پای نه مانه ده بوو لیسته ی کریکاره کانیش بگرم و
پوژانی شه ممه هه قده سته که یان بده می.

به هر کویره وه ری و چه ره سهری یه ک بوايه کاره کانم پاده په پاندو به ره به ره له
کاره که م دا سهر پاست ده بووم و خه لکیشم ده ناسی. پوژنی شه ممه مووچه ی
نه و هه فته یان دامی که پوژنی دوولیره و نیو بوو.

هر که سیکی دیکه له جیگای من بوايه له داخان ده ته قی، به لام من باکم
نه بوو. هر نه و پوژه له دلی خوم دا ده مگوت: "به زوویی نیوه ی
خانویه ره کانی نه م شاره ده بن به می تو".

برپارم دا هر له و پاره یه روژی په نچا قرغوش پاشه که وت بکه م. شه وانه
ده چومه سهریان و پاره ورده کانم ده ژماردو له وئ پا سهری دیمه نی شارم
ده کردو نه خشم ده کیشاو خه یال پلاوم ده کرد. سی هه فته بوو، کارم ده کرد.
پاشه که وته که م که یشتبوه چارده لیره. به دلم دا هات که وت هه شت لیره یه ک
بق دایکم بنیرم و باسی خومی بق بنووسم. پاش نیوه پو چوومه لای وه ستا
حه سهن و نیو سعات نیجازم داوا کرد.

وه ستا حه سهن له دووره وه که چاوی پیم که وت رووی وه پگتیراو له گه ل
کریکاره کان که وته نه په و گوړه:

..... گیلەپیاو

– کوپە ئەو ئاسنانە چەند سانتی میترن؟ سیمەکان توند ببەستن! لەچی دەگەرئی؟

تیگەیشتم ئەو پرستەیی دوایی لەگەڵ منە، نەگەیشتم جوابی بدەمەوێ که دیسان بەسەر کرێکارەکانی دا نەپاند: کوپە ئەو ئاسنەیی باش جۆش بدە... سەری ئاسنەکه بقرتینە، دەبلی! بۆقسە ناکە؟

دیسان مۆلەتی نەدام قسە بکەم که رووی وەرپگیرا. ئەوەندەم رق هەستابوو که وەك میژۆك هەڵدەلەرزیم، بەغاردان چووێ بەردەمی و ویستم قسە بکەم که چی دووبارە پشتی تێکردم. "وەرە تەختە هاتوێ وەری بگرە".

لۆرییەکی پڕ لەدار لەبەر دەرکی عەمباری پاگیرابوو، قۆنتەراتچی دارەکانیش لەتەنیشت لۆرییەکه پراوەستابوو. دەسبەجێ پام کرد دەفتەرەکه مەینا.

قۆنتەراتچی بەپێکەنینیکی تایبەتیەو هاتە لام و گوتی:

– وەسلێ بیست و چوار میتری شەش گۆشەم بۆ بنووسە. من لە کارەکانم زۆر ورد بووم. چونکە ئەم دەویست شتیکم بێتەوێ سەرو دەر بکڕیم. گۆتم:

– رێگا بدە بیان پێم، بەسەر چاو.

قۆنتەراتچی یەقیکی هاتەوێ بەر:

– پێوانی چی؟ جەنابت هاتووی قانونمان بۆدروست بکە، زوویە وەسلەکه م بۆ بنووسە یا بپۆم.

قامەکهکانی بە چەشنیکی تایبەتی رێك خشاندن که مەبەستی بەرتیل دان بوو. بەلام من وەسەر خۆم نەهێناو وام نیشان دا که حالی نەبووم گۆتم:

– ئەندازە گرتن کارێک نیە، هەر ئیستا تەواو دەبێ! پاشان بێ ئەوێ تەماشای چپوچاوی بکەم دەستم کرد بە پێوان.

– دیارە تۆ باوەرپت بەئێمە نیە؟

– خوا نەکا، بۆچی باوەرپم پێتان نیە؟

گیله پیاو .....

- نهی بۆچی داره کان ده پتویه وه؟
- چونکه ده بئ ته سلیمی عه مبارئیان بکه م.
- خه نجه رت لئ دابا خوئنی لئ نه ده هات، به ته وس و پلاریکه وه گوتی:
- نه مه مندالی دوئینی یه، کئ هئناویه ته ئیره؟
- من جوابم نه دایه وه. کاتیك داره کانم پئوا هه زده میتر بوون، واته شهش میتری شهش گوشه یان که م بوو.
- قۆنته راتچی تووپه بوو چوو له لای عه مباردار.
- ده مه ویست دووباره بیان پتومه وه که عه مباردارو قۆنته راتچی پیکه وه هاتنه لام. عه مباردار به زمانیکی خوش و دۆستانه گوتی:
- بۆچی خۆت ماندوو ده که ی، وه ریان گره و وه سلی بۆبنووسه.
- سه رم هه لئناو چاوم بریه چاوی عه مباردار:
- وه سلی چی بده مئ؟ شهش میتری شهش گوشه یان که مه.
- به هه له چووی، حه تمه ن ته واوون.
- باشه پاوه سته بیان پتومه وه.
- زه حه مه ت مه کئشه وه سلی بده یه با بره و.
- ناخر بیست و چوار میتر نیه، که می یه که ی له کئ بستینم؟
- نه من قبولمه.
- یانی تۆ وه سلی بیست و چوار میتر ده ده ی به من؟!
- به لئ نه ری وه للا!
- راستیشی ده کرد، پئشتریش هه رچی له منی وه رگرتبایه حیساب و کیتابیک نه بوو، چه ندیم گوتبایه قبولی ده کردو وه سلی ده دامئ. دیاره له وان دلتیابوو، به لام نه مه یان چی؟ قۆنته راتچی ده لیره یی یه کی بۆ پاداشتم و گوتی:
- ها بگره باب، کاره که ی گهره مه که. تۆ زۆر زوود دانت هات.

..... گێله پیاو

عه مباردار دهستی کرد به پیکه نین و به قۆنته راتچی به که ی گوت:

– به ریکه وت زۆر کوپنکی باش و به گوئی به !

من هه روا پهق پاره وستابووم و ته ماشام ده کردن. قۆنته راتچی دهستی به

پاره که وه به هه واوه پاگرتبوو. عه مباردار گوتی:

– ئاغا دهستی پاگرتوه، وه ری گره. نهختیک کشامه وه گوت:

– زۆر سوپاس (شیرنی) ناخۆم. دهسبه جیش دهستم کرده وه به پێوانه وه ی

داره کان.

عه مباردار به چپه به قۆنته راتچیه که ی گوت:

– پێم وایه ده لیره ی پێ که مه، بۆیه وه ری نه گرت. قۆنته راتچی به مانایه که وه

وه لایمی دایه وه:

– دیاره زۆر له مه مانان زیننگتره ! نه مجار ده لیره ی تریشی خسته سه را!

– ها وه ره، ده رنگ هاتووی و دیاره ده ته وی زووش برۆی.

– کاکه پاره وه رناگرم، لێم که پێ داره کان بپێومه وه.

– کوره زۆر گرانت بۆ ته واو ده بێ.

دیسان گویم نه دایه و خه ریکی پێوانی داره کان بووم. ئه م جاره یان قۆنته راتچی

به رق و توو په بیه کی تونده وه گوتی:

– مادام وایه هۆبالی خۆت به ئه ستوی خۆت.

پاشان هه رای کرد...

– وه ستا حه سه ن تا ئێره وه ره.

وه ستا حه سه ن دهسبه جێ کاره که ی به جی هیشت و به غاردان هات بۆلای ئێمه.

قۆنته راتچی وه ک دهست بۆ سه گ پادێری منی پێ نیشان داو گوتی:

– ئه م دیاری به تان له کوپوه هیناوه، چما بنیاده م قات بوون؟ وه ستا حه سه ن

پشتی کرده من و گوتی:

گیله‌پیاو .....
.....

– بۆچی، کارئیکی خراپی کردوه؟

دلنیا بووم وهستا حه‌سه‌ن ئاگای له‌مه‌سه‌له‌که‌ نیه‌و ئه‌گه‌ر تئ‌بگا لایه‌نی من ده‌گرئ و قۆنته‌راتچی به‌گۆری بابی دا ده‌پیه‌نئ!

ویستم زۆر به‌شانازیوه‌ مه‌سه‌له‌که‌ی بۆ باس بکه‌م، به‌لام قۆنته‌راتچی مه‌ودای نه‌دام:

– نازانم مه‌به‌ستی چیه‌؟ بۆچی گیروگرفتمان بۆ ده‌تاشئ؟ وهستا حه‌سه‌ن پشته‌ی هه‌ر ده‌لای من بوو پرسئ:

– باشه‌ بۆچی ئه‌وته‌ختانه‌ وه‌رناگری؟

– زۆریان که‌مه‌، هه‌ژده‌ میتری هئناوه‌ و وه‌سلئ بیست و چوار میتری ده‌وئ.

– گیرئ مه‌که‌، زووبه‌ وه‌سله‌که‌ی بۆ بنووسه‌.

پێم وابوو پشته‌ی ده‌لای من بووه‌و له‌ قسه‌که‌م حالئ نه‌بووه‌، به‌ده‌نگئیکی به‌رز گوم:

– وهستا که‌مه‌یه‌که‌ی له‌کوئ بئێم؟

– ئه‌تق هه‌قت نه‌بئ، ته‌سلیمی عه‌مباداری بکه‌و وه‌سلئ بیست و چوار میتری وه‌ریگره‌!

وه‌ک مه‌ستان سه‌رم ده‌سوورپاوه‌ سه‌رم له‌و قسانه‌ ده‌رنه‌ده‌کرد. ده‌مزانئ که‌له‌کئک له‌ گۆرئ دایه‌، به‌لام نه‌م ده‌زانئ زیانه‌که‌ی بۆ کئیه‌.

تووشئ وه‌زئئیکی سه‌یر بپووم. منئیک که‌ تا دوئئئ ناوی دزئ و فزئم بیستبا مووره‌گه‌ی پشته‌م ئاره‌قی ده‌کردو هه‌ر له‌سه‌ر ئه‌وه‌ش کوپه‌کان ناویان نابووم (گیله‌پیاو) ئیستا ده‌بوو بۆخۆم بیه‌مه‌ ده‌سکیسی دزئ و فزئ خه‌لکی ترو سه‌نه‌دیشیان بۆ ئیمزا بکه‌م:

– وهستا حه‌سه‌ن! من مه‌سنوول ده‌بم، ناتوانم شتئ وا بکه‌م.

..... گیله پیاو

– مه سئوولی چی کوپی باش؟ تو وه سلی چند ده دهی وه سلی نه وه ندهش له
عه مباردار وه رده گری.

– وه ستاگیان! نهی نه وشهش میتر ته خته یه چی لی دی؟ وا تو په بوو گوتم
هر ئیستا دوو سیخورمه تی ده کوتی، به و حالهش گوتم:

– نای نووسم، ویزدانم قبول ناکا فیل بکم. دیار بوو نه مجاره زور له دلی گران
هات. نه ختیک دهنگی نزم کرده وه:

– رۆله گیان به توچی؟ لیتره کهس زهره ناکا. بیست و چوار میتری شهش
گوشه هاتوه و بیست و چوار میتر شهش گوشهش ده چیتته ده ری، ئیتر زهره رو
زیانه کهی له کوئی دایه؟!

گوتم: ناتوانم وه سلی بده می.

– هه تیوه پی له کهری شه یتان بینه خوار، دهرت ده کهم.

– نه منیش ده چمه لای ناغا شکایهت ده کهم!

– ئیستا ناغایهکت نیشان ده دهم تیت بگه یه نی.

قۆنته راتچی و وه ستا حه سه ن به په له چوونه ژووری نه ندازیاره کان.

عه مباردار ده تگوت له سه ر ته رمی بابی پاوه ستاوه، سه ری به لاه نابوو و له بهر
دهرگای عه مبار پاوه ستا بوو. کاتیک نه وان پویشن گوتم:

– کاریکی باشت نه کرد به قسه ی وه ستا حه سه نت نه کرد. سه ره پای نه وه ی

بیست لی ره کهت له کیس چوو، لی ره شت ده رده کهن. پیاو نابی هینده که لله په ق

بی، نه و به سه زما نهش ناچاره ده رخوا ردی هه مووان بدا. دیسانیش پیاویکی

باش و دل و ده روون فراوانه که بیست لی ره ی دا به تو.

لیم پرسى:

– باشه، له و ناوه دا کئ زهره ده کا؟

– هیچ کهس.

گیله پیاو .....
.....

— قسه ی چاک بکه، بابہ گیان چۆن شەش میتر دار بە نێو قامکان دا
بەردەبێتەووە کە سیش زەرەر ناکا؟!

— تەنیا بە کێک زەرەر دەکا، ئەویش تۆی کە هەم بیست لیرە کەت لە کێس خۆ
داو هەم لێرەشت وەدەر دەنێن. لەوکاتەدا کرێکارێک هات و گوتی:
— ئاغا کاری پێتە!

زۆرم دڵ پێ خۆش بوو. ئێستا هەمووشت روون دەبێتەووە ئاغا زۆری پێ خۆش
دەبێ کە لاویکی وەک من پاک و راست لە دەزگایەکی دا هەبە قازانجی ئەوی
لە بەرچاوه. حەتمەن مووچە کەم بۆ زیاد دەکا و بەرە بەرە رێگای سەرکەوتنم بۆ
دەکرێتەووە! بە پێکەنینەووە چوووە ژووری. وەستا حەسەن و قۆنتەراتچی
لەوێ بوون. ئاغا مۆپەیهکی لێ کردم و پرسى:
— بۆچی وەسلێ ئەو دارانە نادەى؟

— قوریان هەژدە میتری شەش گۆشە دارى هێناووە وەسلێ بیست و چوار
میتری دەوێ. ئاغا زۆر لەسەرەخۆ گوتى:

— باشە بە تۆ چى؟ تۆ وەسلێ بدەیه و هەر ئەو دارەش تەسلیمی عەمبار بکە و
وەسلێ بیست و چوار میتر وەریگرە! زۆرم پێسەیر بوو، هەرچی دەمکرد بۆم
نەدەچۆوه سەریەک:

"کۆپە خۆ ئەمیش هەروا دەلێ". تەم قووت دایەووە و گوتم:

— ئاغا پێم وایە نەتوانی مەسەلە کەت باش عەرز بکەم. هەژدە میتری شەش
گۆشە دارى هێناووە. شەش میتری کەمە، وەسلێ ئەویشی دەوێ.

— تێدەگەم کۆپى باش... وەک تۆ کەر نیم... پێم گوتى تۆ هەقت نیە...
وەسلێ بدەیه با بپوا!

دیسان نەم دەتوانی قبوڵ بکەم کە ئەو کارە عەیبی نیە.

گوتم:

..... گیله‌پیاو

- ریگا دده‌ن بۆتان روون بکه‌مه‌وه؟ ئاغا نه‌پاندی:
- زۆر چه‌نه‌ لێ‌ده‌ده‌ی. ده‌لێم وه‌سلێ بده‌یه، بلی به‌سه‌رچاو و بپایه‌وه. له‌و گێژی و سه‌رسوڕمانه‌دا هێنده‌ی نه‌ما‌بوو بچه‌ ژێریار. به‌لام ده‌سه‌به‌جێ هاته‌مه‌وه سه‌رخۆم و گوتم: "قوربان ئاخ...".
- ئاغا پێکه‌نینی به‌گێژی و نه‌زانی من هات:
- بپۆ به‌خۆپایی کاره‌کان مه‌وه‌ستێنه‌ وه‌سلێ بیست و چوار میتری بۆ بنووسه. دوايه‌ش هه‌چ نابێ:
- قوربان شه‌ش میتره‌ که‌می به‌که‌ی چی لێ‌ دێ؟
- ئه‌مجار ئاغا به‌تووه‌پیه‌وه‌ هاواری کرد:
- که‌وجه‌ به‌تۆ چی؟ چما ئه‌تۆ هاتووی لێ‌ره‌ فزولی بکه‌ی؟. تا ئێستا بنیاده‌می وا شیت و په‌تیاره‌م نه‌دیوه. پاشان رووی کرده‌ وه‌ستا سه‌ن و گوته‌ی:
- ئه‌مه‌تان له‌کوێ په‌یدا کردوه؟
- ئێمه‌ په‌یدامان نه‌کردوه، خۆتان ناردووتانه‌!
- من! قه‌ت شتی وا نه‌یه! وه‌سل نووسه‌که‌ی پیشوو زۆر کوپێکی باش بوو. قۆنته‌راتچی که‌ هه‌تا ئه‌و کاته‌ بێده‌نگ بوو، هاته‌ قسه‌:
- هه‌تا ئه‌مپۆش هێنده‌ به‌د ئه‌خلاق نه‌بوو. ئه‌مپۆ نازانم بۆچی جنۆکه‌ له‌سه‌ری داوه‌!
- تێکه‌یشتم که‌ تا ئێستا کلۆم چۆته‌ سه‌رو خیزو چه‌وو چیمه‌نتۆیان زیاده‌ حیساب کرده‌. ئاغا پرسی:
- ناوت چیه‌؟
- فه‌رید.
- خوێنده‌واریت چه‌نده‌؟
- پۆلی پێنجی ناوه‌ندیم خوێنده‌وه.

گیله‌پیاو .....
.....

– نه‌ی بۆچی ناوه‌ندیت ته‌واو نه‌کردوه؟ چونکه فی‌ر نه‌بووم درۆ بکه‌م هه‌موو به‌سه‌ره‌اته‌که‌م هه‌ر له‌ سیر هه‌تا پی‌واز بۆ گێ‌پایه‌وه.

ئاغا گوتی: "ها... دیاره زۆر ئاره‌سه‌ن بووی، بۆیه له‌ قوتابخانه‌ ده‌ریان کردوی". پاشان رووی کرده وه‌ستا هه‌سه‌ن:

– کێ به‌ئێوه‌ی گوتوه نه‌دیو و نه‌ناسیاو ئه‌م دزه‌ ساخته‌چیه‌ پابگرن!! ئه‌مه‌ چۆن جینگای متمانه‌یه‌؟ ویستم قسه‌یه‌ك بکه‌م، به‌لام ئاغا پێشم که‌وته‌وه:

– برۆ لاچۆ له‌پێش چاوم. تۆ بۆ کارکردن ده‌ست ناده‌ی.

– قوربان ئاخ‌ر...

نه‌پاندی:

– برۆ لاچۆ له‌به‌ر چاوم هه‌تا به‌ شەق وه‌ده‌رم نه‌ناوی...

تێگه‌یشتم ئیتر پاره‌ستان بێ‌سووده. چوومه‌وه عه‌مبار که‌ جل و به‌رگ و که‌لوپه‌له‌که‌م هه‌لگرم و برۆم، عه‌مباردار پرسى:

– ها... چ بوو؟

– ده‌ریان کردم.

– تۆ به‌و که‌له‌ په‌قیه‌ له‌ هه‌یج کۆی ناتوانی کار بکه‌ی! له‌عه‌مباردارم پرسى:

– وه‌ختێک هه‌رچی بێته عه‌مبارو بپرواته ده‌ر حیساب و کیتابیکی نه‌بێ، که‌وا بوو منتان بۆ دامه‌زراند؟ عه‌مباردار قاقایه‌کی درۆژی کێشاو گوتی:

– بوونی وه‌سل نووس هه‌ر بۆ پواڵه‌ت بازی‌یه‌!

پرسیم:

– له‌ شتیکی تریش نه‌گه‌یشتم. ئاغا ده‌یگوت: "ئێمه‌ پیاوی باوه‌رپێکراومان ده‌وی". که‌سیکی هه‌موو شتیکی بێ‌ پێوان و کێشان وه‌ریگری چۆن جینگای

باوه‌ره‌؟ وه‌لامی دامه‌وه‌:

– گالته به‌من ده‌که‌ی، یان به‌راستی ده‌ته‌وی پاسته‌قینه‌ت بۆ ده‌رکه‌وی؟

..... گیله پیاو

– وه لالا ده مه وی پاستیه که ی بزانه.

– پیاوی باوه ریپکراو نه وه یه که هیچ کاریک بی ناگاداری له خوی به ره ژورتر نه کا. له وه تا نه م خانوبه ره دهستی پی کراوه نو وه سل نووسیان گورپوه.

ههشت که سیان دز بوون و توش نه قام ده رچووی!

– ده بی ببووری پرسیاریکی دیکه شم هیه.

– بپرسه بزانه.

– له و بینه وبه ره ی داره کان دا که منی له سه ر ده رکرام کی زهره ر ده کا؟

– هیچ که س!

– وه خته شیت ده بم، نه ی شهش میتداریه که چی لی دی؟ له و کاته دا ده نگه وه ستا حه سه ن له پشتمه وه به رز بپوه که ده ی نه پاند:

– تو هیشتا لی ره ی؟ یاللا شتوومه که کانت هه لگروه لاجو له به ر چاوم!

به عه مبارداریشی گوت:

– زوو نه م سه که بکه نه ده ره وه!

کراس و ده ریپیه کی زیادیم هه بوون له ریژنامه یه که مه وه پیچان و وه بن هه نگه ی خوم دان و وه ده ر که وتم. بی نه وه ی بزانه ده چمه کوئی ملی کوچه و کو لانه م گرت. له لایه ک بیرم له به دبختی و ناواریه ی خوم ده کرده وه له لایه کیش هه ر لیکم ده دایه وه که شهش میت ته خته که چی لی دی!

چهند سال دواتر وه لایه ی نه و پرسیاره م بکو ده رکه وت. نه وه ی له و ناوه دا زهره ری ده کرد ته نیا ده ولت بوو. ناغا قوئته راتچی گوره بوو که نه و خانوو به ره ی به قوئته رات له ده ولت وه رگرتبوو.

ته واری نه و پیوستانه ی ده هاتنه عه مبارو وه سلیمان بکو ده نووسرا، له سه ر ده ولت حیساب ده کران و پاره که یان وه رده گیرا. جه نابی قوئته راجی سه رده سته ی دزه کان بوو، له کاتی که دا رازی نه بوو هیچ که س نه وه نده ی

گيلەپياو .....
.....

سەرەموويەك لەو ھەموو دزیی ئو بدزێتەو. پاش چەند سال تێگەیشتم دزە
گەرەکان دزی بچووک پەرەردە دەکەن، بەلام ئەگەر لەو پادەییی بۆیان
دیاری دەکەن زیاتر بدزن جیگای متمانە نین!

***

لەدالانێ دەنگی ئەفسەری ئیشك بەرز بۆو:

"بچنەو ژووری خۆتان"

ھەستی پێی بەندیەکان بەرز بۆو، دەنگی خەشپەخەشپی کەوشی ھیندیکیان کە
بە ئەنقەست دەیانەویست کەوشەکانیان لە زەوی بخشینن گۆیی بنیادەمی زۆر
نازار دەدا.

"یاللا زووبن دەمەوێ بەسەرتان کەمەو."

تاویك ھەراو ھوریا دامرکا، بەندیەکان چوونەو قاوشەکانیان. ئەفسەری ئیشك
و مەئمووری قاوشەکان خۆیان بەژوورەکان دا دەکردو دواي ئەو ھەموویان
دارژمێر دەکردن مەئموورەك بەتەشەرەو دەیگوت "خوا ھەمووتان رزگار
بكات!". كاتیك ئەفسەری ئیشك ھاتە ژوورەكەي ئیمو چاوی بە "گیلە" كەوت
قاقایەکی كیشا:

– لیلتان پیرۆز بێ جوان رێك كەوتون. دەلێی بۆیەكتر تاشراون!!!

(گیلە) سەری ھەلپێ:

– چ بکەین بەگم... ئەمە ژیانە، پیاو دەبێ بیگوزەریئێ. مەئمووری قاوشەكە
بەشیوہیەکی زمان لووسانە گوتی:

..... گىلەپياو

— ئاڭات لەوزاتە بىن نەيەلى نارەحت بىن، ئەمجا ورياش بە (پەتە) ت نەكە وئتە سەر ئاو. خۆت دەزانى كاڭم رۇژنامە نووسە و رۇژنانووسە كانىش... بەلى... ھە... ھە...!!

لەجياتى ئەو ەى قسەكەى تەواو بكا پىڭكە نىنئىكى تايبەتى كردو من قسەكەم بۆ تەواو كردو گوتم:
— فزولن:

— نا، بىوورە، من بىن ئەدەبىى وا ئاكەم. ئەفسەرى ئىشك و مەئموورى قاوشەكە مان چوونە دەرو بەجىيان ھىشتىن.

گىلە لەسەر قەرەوئەكەى راكشا، چاوى بپىيە تابلۆيەك كە بەدىوارەكەو ھەلواسراپوو و بەخەتتىكى ناخۆش نووسراپوو "خوايە رىڭگارم بكەى" و كەوتە ئاو دەرياي بىركردنەو. دلم نەھات لىي تىك دەم، منىش لەسەر قەرەوئەكەم درىژيووم و دەھۆشەو چووم. خەرىك بوو خەوم لى بكەوئى گوتىم لەھاوارىك بوو، تىك پاپووم و لە جىڭگاگەم دەرىپەرىم. دىتم دەنگى گىلەيە، تومەز خەونىكى سامناكى ديوەو لەترسان قىژاندوويەتى.
بۆخۆشى زۆر نارەحت بوو، لىم پرسى:

— چ بوو!

— ھىچ، خەونىكى ناخۆشم دى و زۆر ترسام. بۆئەو ەى نارەحتىەكەى لەبىر بەرمەو گوتم: پاشماو ەى بەسەرھاتەكەت بۆ باس نەكردم.
گىلە ئاورپىكى لى دامەو:

— وادىارە دلىاي كە سبەينى بەردەبى و دەتەوئى ئەمشەو ھەمووت بۆ بگىرپەو.

— بەدەست خوايە! گىلە ھەناسەيەكى ساردى ھەل كىشا:

گیلەپیاو.....

– خۆزگەم بەخۆت کە هیوات بەژیان ھەبە. بەلام منی قوپەسەر چی کە ئەگەر بەریشم بدەن پاش ھەفتەیک دەبێ بێمەو ټێرە... چونکە چ جێم نین بیان چمێ. کۆلە گروویەکی قورسی لەئەوکی گیرابوو گوت:

– باشە بەسەرھاتە کە تەم بۆ یاس بکە.

– بەلێ، ھەروا کە سەرم بەردابۆو ھەبێ ئامانج لە کۆلانەکان دا دەخۆلامەو ھە پەشتەو ھە گۆیم لە یەکیەک بوو کە بانگی دەکردم "ھۆی فەریدە گیل".

زۆرم پێسەیریوو، دەبێ کێ بێ وا لەقەبی من دەزانێ؟ کاتیەک ئاوێم دا یەو ھە پەردەستی کردە ئەستۆم. ناسیمەو، "نەجدەت" کۆنە ھاوالی قوتابخانەم بوو کە پێکەو ھە پۆلیک بووین، بەلام سالتیک پێش من لە قوتابخانە ھەسکەری دەرکراوو. جل و بەرگیکی پاک و تەمیزی دەبەردا بوو. ھێندەم پێسەیر بوو ھە پەسام.

نەجدەت رزقی سوارو خۆی پیادە بوو، قەت نەیدەتوانی بچێتە سینەما. لەبەر نەبوونی و ھەژاری رۆژەکانی پشوو دانیش ھەر لە قوتابخانە دەمایەو. ئەو نەو دەزگایەو ئەم ئوتومبیلە ناخەرم مودیلە ھە کوێ ھێناو؟

نەجدەت دەستی خستە سەر شانم و پرسى:

– فەرید خەریکی چی؟

ھەموو بەسەرھاتی خۆم بە کورتی بۆ گێڕایەو، زۆر پێکەنی پاشان قۆلی گرتەم و گوتی:

– باش بوو پەکترمان گرتەو! گوێ مەدە، خەفەت مەخۆ. رای کێشام بۆلای ئوتومبیلە کە، سواربووین و پێی پێوەنا. لەرێگا من ھەر قسەم بۆ دەکردو ئەویش بێپسانەو ھە پێدەکەنی! لە یەکیەک لە شەقامە گەورەکان دا لەبەر دەرگای خانووبەرە ھەکی دووقات رای گرت.

..... گیله پیاو

ئۆمره مالى برادره كه م بوو، له جوانى كه لويه لى ناوماله كهى سهرم سوپما بوو. خواردنه وه يه كى بۆ هيتام كه ناويشم نه ده زانى. له برسان وهخت بوو به لادا بيم و نه و خواردنه وه پتريشى شپريزه كردم. به ديواره كه وه تابلويه كم دى، كاتيك لىي ورد بوومه وه دىتم شه هادهى كۆلجى حقوقه. هيندهى ديكه سهرم سوپما. له دلى خۆم دا گوتم "نه جدته پاره كه له ناوه ندى دهركرا، چۆن نه مسال زانستگاي ته واو كرد؟".

نه جدته كه ديار بوو تيم گه يشتبوو به فيزيكه وه گوتهى:

— ديوته ! نه وه شه هاده كه مه؟

— باشه چۆن به سالتيك زانستگات ته واو كرد؟

نه جدته به گالته وه پيم پيكنى و گوتهى:

— به يانى شه هاده يه كى ناماده ييش بۆ تو وهرده گرم !!!

ههروهك بيههوى پياله ماستيك له دوكاندار بكري، وابوو. له گه ل نه وهى هه ر له و ژووه دا نمونه كهى له بهر چاوم بوو، ديسان نه م ده توانى باوه ريكه م كه راست ده كا. نه و شه وه نه جدته له گه ل خۆى بردمى بۆ گه پان، به ليشا و پارهى خه رج ده كرد. به تاييه تى ده يه ويست ده وه له مهندي خۆى به من نيشان بدا. تا نه و شه وه من نه چوو بوومه نه و جۆره جيگايانه و نه و ژنه ناسك و نازدارانه م نه دييون.

نه وه ندهى ناگام به خۆم بوو پينچ شهش "بار" مان پشكنى. دوايهش كه ناگام له خۆم برابوو، بردبووميه هوتيليك وخه واندبوومى.

به يانى كه له خه وه ستام زۆرم پي سهير بوو. پاش چه ند مانگ نه مه يه كه م جارم بوو له سه ر دۆشهك بنووم. هينده گيژو كاس بووم، بۆم نه ده چۆوه سه ريهك له كويم و له چ حال دام. چه ند ده قيقه يهك خۆشحال بووم. دووسى جار

گڻله پياو .....
.....

خۆم خاوكيڻش كردو له نه كاويك و شيار بوومه وه. تيك پابووم و له جيگا كه ده رپه ريم: "ئيره كوئييه".

كه سهرنجم دايه ده وروپشتي خۆم هوتيلىكى ده رجه يهك بوو. بهر بهر هاته وه بريم كه دويئي شه و له گه ل نه جدته بووم و دياره پاش نه وهى تيك چووم هيتاوميه ئيره: "به لام فكري كرى يه كى چيه؟". هه مووخوشى و رابواردنه كى دوي شه وييم له بير چوه: "ئيسا ته گيرم چيه؟". به سه ركه ردانى و پهريشانى وهك داوه لى سه ر خه رمان له سه ر جيگا كه م دانيشتبووم له ده رگا يان دا.

به جارتيك به ندى جه رگ و دلانم پساو خۆم بۆ مل به مله له گه ل خاوه ن هوتيل ئاماده كرد. كه چى نه جدته بوو، به خۆشحالى و پتكه نينه وه هاته ژورو هاواري كرد:

— هيتا هه ر خه وتووى؟

— چما سه عات چه نده؟

— نيزيك نيوه پۆيه، هه سته زوو خۆت سازكه با برۆين. كاتييك له هوتيل ده ركه وتين نه جدته پرسى:

— دوو ويئه ي چكوله ي خۆت پى هه يه؟!

— بۆچيتن؟

— شه هاده كه ت سازه، هه ر ويئه ليدانى ماوه.

— نه وه لاا ويئه م پى نيه.

له كۆلانيك خيرا چه ند ويئه يه كمان گرت و چووينه وه مالى نه جدته.

شه هاده كه م ئاماده بوو، له بهر چاوى خۆم خيرا ويئه كى لى داو مۆريكى پتوه ناو ئيمزاي كرد:

..... گیله پیاو

— فرموو، ئەم شەهادەیه هەموو گریئ کوێرەیه ک دەکاتەو. ئێستا هەموو
دەرگایە ک بۆتۆ کراوەتەو. تا ئێرە ئەرکی من بوو، بەلام لێرە بەدواوە دەبێ
بۆخۆت بجووتییهو!

— زور سوپاس ئەجەت! ئەو زەحمەتە ی ئەدەویست. ئەجەت قاقایەکی
کێشا:

— ئەکا بە شەهادە ی ئامادەیی رازی نەبی و داوای شەهادە ی کوللیەم لێبکە ی؟
— نا، شتی وانیه، راستیەکی ئێوەیە لەو چۆرە کارانە دەترسم. دەمەوێ
بەسەر بەرز ی بژیم و پارووە نانێکی حەلال پەیدا بکەم. ئەجەت بە
سەر سوپمانیکەو تێمەو پاما:
— بە راستیتە دەترسی؟!؟

— ئەرێ بە گیانی تۆ. دەمەوێ لە ژیانم دا کاری خەراپ نەکەم. شانێکی
هەلتەکاندو بەگالتەو پێم پێکەنی:

— زۆر باشە، بۆخۆت دەزانێ. ئیشەللا سەر دەکەوی. ئێوەندە بەساردی قسە ی
دەکرد کە لە رووم نەهات نەختێک پارە ی لێ قەرز بکەم:
— خواحافیز ئەجەت.

— بەخێر چی.

ئەجەت رینگایەکی بۆ دۆزیبوومەو هەر کەسیکی دیکە بایە قبوڵی دەکرد،
بەلام من نەمویست ئەو رینگایە بگرم. دەمەویست دەرگا داخراوەکان بەهێزی
شان و باهۆی خۆم بکەمەو و بچمە پێش...

دووستێ روژ بێکارو سەرگەردان سووپامەو و لەبەرئێوە ی کەس ئامادە نەبوو
کارم بداتێ بپارم دا حەمبالی بکەم. ئەم کارە نە دەسمایە ی دەویست و نە
کەرەستە ی کیشی پێویست بوو. جانتا و باری موسافیرەکانم لە لەنگەرەو
دەبردە ناو کەشتی و بارەکانم دادەبەزاندو پارە ی شتیو نیوە روێ کەم پەیدا

گیله پیاو .....
.....

ده كړد. به داخو وه زوو نه و ریځایه شم لئ به سترا. حه مباله كان لیم وه خق كه وتن و نه يانه شت حه مبالى بكم.

دووسئ رږژ شپږه چه قه م له گال كړدن، دیتم سوودی نیه. له م ولاته دا حه مبالیش پټویستی به واسیته هیه و به یئ نیجازه حه مبالى كړدن قه ده خیه !!

نیواره ی نه و رږژه كه زږر به نارحعتی له ته نیشت له نگرگاكه راووستا بووم و بیرم له دواړږځی تاریكى خوم ده كړده وه، چاوم به لا پږه ی رږژنامه یه كه وت، هلم گرت و خویندمه وه. له لا پږه ی (اعلانات) دا نوسرابوو فلانه بانك پټویستی به چهند مووچه خور هیه. ویستم بچم و نیمتیحان بدهم به لام جلكی باشم نه بوو و به و سهر و سیمایه شه وه كه س وهری نه ده گرتم. چوومه مالى نه جدت گوت: "ده ستیكم جلك به نه مانته بدهیه ده چم نیمتیحان ده دم".

نه جدت دیسان پټم پیکه نی. نه پاندم:

– به چی پټده كه نی؟

– به ساویلکه یی تر!

– بږچی؟ چ بووه؟ نیمتیحان دان ساویلکه یی نیه !!

– نه وانه ی وهك تر بیرده كه نه وه نهك هر ساویلکه، شیتیشن. كاكه گیان! له و نیمتیحانانه دا كه س قبول نابئ. هه موویان له پیشدا دیاری كراون.

– نه ی بږچی له رږژنامه دا بلاویان كړدو ته وه؟

– چاوه كه م، نه وه هه مووی چاویه ستنه. به خږپایی خوت ماندوو مه كه. پټم و ابوو بږیه وا ده لئ كه جلكه كانم وئ نه دا. گوتم:

– قهیدی نیه. خوا حافیز. ویستم وه ده ركوم بانگی كړدم:

– بږ كوئ؟ وهره هر جلكیكى ده ته وئ بیبه و تاقی بكه وه، بزانه من راست ده كه م یان تر.

..... گټله پياو

شەش دەست جلگى له كهنتۆره كەى دا بوون يەك له يەك باشتەر. دەتگوت
هه موویانی دوینی له بهرگدروو وهرگرتۆته وه.

دەستێكم كرده بهرو چوومه بانك. له رۆژی ئیمتیحان و شەرتەكانی
بهشداربوونم پرسیارکرد. بۆم دەرکەوت پاش دە رۆژی دیکه ئیمتیحانه.
بهراستی چاكەى نهجدهتم له بیر ناچى. ئەو دە رۆژه به خەرجى ئەو له
هوټلێكى باش مامه وه، شهوو رۆژ خەريك بووم. ئەگەر له قوتابخانه وهك ئەو
دە رۆژه خەريك بام سالى دووپۆلم دەبرى.

رۆژی ئیمتیحان ئەو نده خەريك ببووم وهك گټزم لى هاتبوو. بۆخۆشم نه مزانی
چيم له وه رهقهى ئیمتیحان نووسى. شهوى نهجدهت لى پرسم:

– ئیمتیحانه كه چۆن بوو؟

– پىم وایه خەراپ نه بوو.

پاش پازده رۆژ له گەل نهجدهت چووین بۆ وهرگرتنه وهى ئەنجامه كان. ئەو
فەرمانبەرەى نهتيجه كەى ده دانه وه هەر كه چاوى پىم كهوت. گوتى:
– كاكه زۆر به داخه وه.

هیندهى نه مابوو بگريم. دهتگوت خانووه كه م به سەردا رووخاوه. گریان بهرى
قورگى گرتم. نهجدهت چاویكى لى داگرتم: "با بڕۆينه ده رى". له دالانه كه دا
گوتى:

– لێره راوهسته ههتا دیمه وه.

پاش چاره كه سه عاتيك به پێكه نينه وه هاته وه گوتى:

– پیرۆزباییت لى ده كه م، له ئیمتیحان دەرچووى. گټزو وێژ بووم. له پێشدا پىم
وابوو گالته م پى ده كا، به لام راستى ده كرد.

له سه دهكس ته نیا ههت كه س دەرچوو بوون كه من ههته میان بووم. به لام
چۆن بوو ناوى من كه وه ناو لیستهى دەرچووه كانه وه جارى ئەو م نه ده زانى.

گیله پیاو .....
.....

ههفتهیهك دواتر به پاره ی ئه ودهم مانگی به ۱۸۰ لیره له بانك دامه زرام. ئه وهنده به دلگه رمیه وه کارم ده کرد که له ماوه یه کی که مدا سه رنجی هه موو سه رۆکانی بانکم بۆلای خۆم راکێشا. ئیستا سالتیکم ته واه نه کردبوو. بووم به سه رۆکی یه کێك له دایره کانی بانك.

له سه رۆکی گشتیه وه بگره تا یارمه تی ده رو به رێوه به ری گشتی هه موویان ده یان ناسیم و خۆشیان ده ویستم، به تایبه تی جیگری ژمیریاری گشتی که پیاویکی پیرو به ویقار بوو، زۆر له وانی دیکه ی زیاتر روو ده دامی و دووسی جاریش بۆ نان خواردن بانگهێشتنی کردم بۆ مالی خۆیان.

وام هه ست ده کرد زۆری پێ خۆشه بمکا به زاوای خۆی. دووکچی قه یه ری هه بوون. رۆژێکیان که چووبوومه مالیان رووی تی کردم و گوتی:

– فه رید مزگینیت لی بێ، نیازیان هه یه له لایه ن بانکه وه بقتیرن بۆ ئه وروپا.
له خۆشیان وه خت بوو گه شگه بم. ئاوام ئه وه بوو نه جده ت لێره بایه و ئه دجامی کارو تیكۆشان و پاستی و دروستی بۆ ده رکه تبايه. هه تا ئه وروژه له گه ل یه کێك له که چه کانی جیگری ژمیریاری گشتی زۆرم نێوان خۆش بوو. هه موو که س پێی وابوو به و زووانه ده بیینه ده زگیران و زه ماوه ند ده که یین.

به لام کاتێك خه به ری چوونی ئه وروپام بیست و زانیم ده بێ سال و نیوێك له وێ ده وهره ی تایبه تی بانکداری بیینم، به جارێك ئه وینی کچی جیگری ژمیریاری گشتیم له سه ر چووه ده رو هه وای ناسک و نازه نینه کانی ئه وروپا له سه ر دام.
شه وو رۆژ خه ونم به ئه وروپاوه ده دی و هه میشه له خه وو بیداری دا له گه ل که چه کانی ئه وێ سرتو و خه لوه م ده کرد. بۆیه چه ند رۆژێك نه چوومه مالی جه نابی جیگرو ته نانه ت دووسی جاریش بانگهێشتی کردم داوای لی بوو دیم کرد.

..... گیله پیاو

هه میسه خه ریکی رێك و پێك کردنی کاره کانم و ئاماده کردنی کهل و پهلی سه فەر بووم. دواى ههفتهیهك به رێوه به رێ گشتی بانگی کردمه ژووره کهى خۆی و گوتی:

– ده مهوێ له یهكێك له قهزاگان دا لقیكى تازه بکه مه وهو بۆ ژمیریاری ئه و لقهش کهسى له تۆ باشتهمان نیه.

دوو کهل له کهله سه رم هاته دهر. ئه من بارگه وینه م بۆ ئه وروپا تێك نابوو، ئیستا چۆن بچمه قهزایه کی چکۆله. سه رۆکی بانك که نا په حه تی منی بۆ دهرکه و تېوو گوتی:

– زۆر له وێ نامێنیه وه. حه وت هه شت مانگ کارکردنی ئه وێ تاقیکردنه وت زیاتر ده کاو پاشان ده چی به ئه وروپا. دوو رۆژ دواتر که وتمه پێ. له و شار ه بچو که دا هیچ شوینی حه سانه وه و گوزه رانندن نه بوو. سه رۆکی ئیداره کانی ئه و شار ه هه موویان مووچه خۆری بچو وکی وه زاره ته کان بوون که ته نیا دلایان به ناوی سه رۆکایه تی خۆش بوو و له و بوودجه ی له ده ستیشیان دا بوو چاپو گووپیکیان ده کرد. به لām بۆ من که ئه هلی دزی و به رتیل و شتی وا نه بووم مانه وه ی ئه وێ له جه هه نده میس خه رایتر بوو.

له وێ له گهل ئه فسه رێکی سوپا بوومه ئاشنا. کوپێکی خه راپ نه بوو. به شتی زۆری پێکه وه تاو له مان داده ناو یاریمان ده کرد، یا باس و وتووێژمان بوو. شه وێك پاش نان خواردن گوتی:

– من ئه مشه و بۆ جێگایه ك بانگ کراوم. باش نیه به به رگی ئه فسه رێیه وه بچم. جلکه کانی خۆتم بده یه.

– به سه ر چاو، بایه خی چیه ؟

هاته ژوورێ جلکه کانی له بهر کردو پێشست. به یانی زوو له خه وه لستام و سه یرێکی ژووره که یم کرد دیتم هیشتا نه هاتۆته وه، سه عات بوو به نۆ،

گیله پیاو .....
.....

نه هاته وه. بوو به ده نه هاته وه... بهره بهره ناره حهت ده بووم. وهختی ئیداره درهنگ ببوو منی چاره ره شیش وهك (رۆستم) ته نیا دهستیك چهكم هه بوو. نه مده زانی ته گبیرم چیه.

هیچ چاره م نه بوو جگه له وهی له قوژینیکی هۆدهكم دانیشتم و چاو بپریم ده رگاكه. سهعات یازده فرمانبه ریکی بانك به دوام دا هات گوتم:
"بلی نه خوشه".

شه وو رۆژی دواتریش ئه و دۆستم سۆراغی نه بوو. بۆ به یانی بپریم دا جلکه کانی ئه و له بهر بکه م و وه ده رکه وم. چوومه بانك دیتیم هه ر ئه و رۆژه كه نه چوومه ئیداره راپۆرتیان داوه به ئهسته مبول. هیشتا چهند دهقیقه بوو گه یشتبوومه بانك كه برووسکه یهك له ئهسته مبوله وه هات داوا کرابوو دهسبه جی بگه مه ئه وئ.

نه م ده توانی به بهرگی ئه فسه ری یه وه بپۆم، دهستووری ئیدارهش نه ده کرا وه دوا بخه م. گوتم: "کاتیك له قهتار دابه زیم دهسبه جی دهستیك جلک دهکرم" بئخه بهر له وهی به دهختی یهکی تازه چاوه پیمه.

له قهتاردا له گه ل ژنێك بوومه ناسیاو كه له جوانی دا هاوتای نه بوو. جیگا که ی له سه ر کورسی یه که ی به رامبه ری من بوو.

هه ر له و کاته وه كه چوومه ژوو چاوی لی نه ترووکا ندم. زۆرم هه ول دا ته ماشای نه که م... به تاییه تی سه رم له په نجه ره که ده برده ده ری و ته ماشای دیمه نه کانی ده ورو به رم ده کرد. ژنه که لی پی پرسیم:

— تۆ ئه فسه ری سوپای؟

منیش خۆ نه م ده توانی راستی مه سه له که ی پی بلیتم. به چاوی کوپزیه وه دهیدی بهرگی ئه فسه ریم له بهر دایه، که چی نه خوشیی بوو ده یه ویست قسه یهك له زمانی من ببیست. به ناچاری بئنه وهی درێژه به باسه که بده م گوتم:

..... گیلەپیاو

– بەلێ.

خودا کوێری کا، ئەگەر ئەو پرسیاوی نەکردباو ئەو زمانە سەگباب خێوەی
منیش هیئە "هەرزەوێ" نەبۆیە ئیستا فەرمانبەرێکی پایەبەرزو ئەوورویا
دیتووی بانک بووم.

خاتوون کۆلی نەدەداو پەیتا پەیتا پرسیاوی لێدەکردم. بەهەزار سویندو
قورعان دەیه‌ویست ئیسبات بکا کە حەز لە ئەفسەران و لە جل و بەرگی
ئەفسەری دەکا.

ئەوێندە لە سەر رۆیشت کە بەسەر تەلەیی پەپاندم. هەتا ئەستەمبول وەك
دوودۆستی چەند سالا خەریکی قسەویاس بووین و بەکەیف و ئاھەنگ رامان
بوارد.

کاتیك گەیشتی ئەستەمبول دنیا تارێك ببوو، منیش نەدەکرا بچمە بانک و
ناچار بووم تا بەیانی پراوەستم. "ژنە" بانگ هێشتنی کردم بۆمائی خۆیان. ئەو
بۆمن دەرفەتێکی باش بوو، ئەگەر نەچووایم لەوانەبوو دواوە نەیدۆزموو.
چوو مەمالەکەیی. هەروەك لەقەتاری دا باسی کردبوو بۆئەو.

مێردەکەیی دووسال پێشتر عومری درێژی بۆ ئێوە بەجێهێشتبوو.
ئەمە یەکەم ژن بوو کە من لەگەڵی ببوو مە ئاشنا. ئەوێندەم لەزەت لێدیبوو
کە قەرارمان دانا چەند رۆژێکی دیکە زەماوەند بکەین ئەو پابواردنە کاتییەیی
ئەو شەو بەکەینە هەمیشەیی!

بەوخەیاڵە شیرنەو نووستم. لەخەوم دا دەچوو مەمانگی عەسەل کە
بەدەنگێکی سەیر خەبەرم بۆو.

ژوورەکە تارێك و تێك بوو. شۆقێك هەل بوو و کوژایەو دەنگی دەمانچەیک
هات و ئیتر ئاگام لەهیچ نەما. کاتیك چاوم هەلێنا لە نەخۆشخانە بووم، ئەویش
نەخۆشخانەیی سوپا!

گيلەپياو .....
.....

مەلەت پىيان وابوۋە ئەفسەرم و ھىتابوويانمە نەخۇشخانەى عەسكەرى. شانى
چەپم بريندار بوو زۆرىش دەيەشا. وەك سىستەرەكان بۇيان باس كردم دوو رۇز
بوو بېتھۇش بووم. بەلام بۇبريندار بووم و چ قەومايو نەمدەزانى. لەكەسىك
دەگەپام ئەسلى مەسەلەكەم بۇباس بكا.

رۇزى سىتھەم كە وەھۇش خۇم ھاتمەو تەحقيقات لەمن دەست پىكرا:
- لە چ بەشيك دا خزمەت دەكەى؟! نەمدەزانى چ جواب بدەمەو. سەرۇكى
نەخۇشخانە پرسىارەكەى دوپاتە كردهو:

- لە چ بەشيكى سوپا دای؟

- بلىم چى؟ من؟ من؟

ئاخرەكەى تى گەيشتن ئەفسەر نىم. دەسبەجى گرتيانم و لەسەر قەرەوئەى
نەخۇشخانەپا تەسلىمى گرتووخانەيان كردم.

فايليكى ئەستور دروست بوو و چەند تاوانى گەورەيان داپە پال من "كەك
وەرگرتن لە بەرگى ئەفسەرى!! دەرچوون لە قانونەكانى ولات! دەستدرىژى
بۇ نامووسى خەك! كەك وەرگرتن لە شەھادەى ساختە!! وەلەبەستنى
ئىمزاى پياو گەورەكان."

زۆر درەنگ ھەموو راستىيەكانم بۇ دەرگەوت بەلام تازە سوودى چ بوو؟
ئەمن لەئىمتىحانى بانك قبول نەببووم، نەجدەت بەھوى كارتى پياويكى
گەورەو بەناويانگەو كە ھەميشە چوارپىنجىكى لەگىرفانى دا بوون كارەكەمى
جوور كردبوو و شەھادەيەكى ساختەشى بەناوى منەو دروست كردبوو و
دابوويە بانك.

ئەو ژەش كە ئەو ھەموو بەلايەى بەسەر من ھىئا، پوورى كچى جەنابى جىگرى
ژمىريارى بانك بوو كە لەسەر ئەو ھىئا لەھىتانى برازاىەكەى پەشىمان ببومەو
بەو جۆرە تەمبىتى كردم.

..... گیلەپیاو

تەواوی ئەو شتانه دواى ئەو شەو و ئاشکرا بوون و بوونە ھۆى پووخانى من.
مەحکوم بوونی من ھەر لەسەرەتاوہ پوون بوو، بە گەرەترین سزا مەحکوم
گرام و بەندکرانە کەم قەتعی بوو.

یە کەم جار کە پیاو دەگیرێ ژۆر دەترسێ! بەلام پاش چەند رۆژو ھەفتە خوو بە
بەندیخانەوہ دەگرێ. ئەو چوونە بەندیخانە بۆمنیش بوو بە دەرسێکی گەرە.
ژۆر شت فێربووم کە ھەتا ئەو رۆژە نەمدەزانێ.

رۆژێک کە لە بەندیخانە ھاتەدەر پیاویکی بەتەجرەبەو دنیا دیتوو بووم! پێتان
وا نەبێ بپرێم دابوو بەساختەبازی و فرت و فیلل بچمەپیش، نا، قەت نیازی وام
نەبوو. دیسان ھومێدیم ھەبوو کە بەراستی و کارکردن لەژیان دا سەردەکەوم.
بەلام دەتگوت ھەموو دەرگایەکم لێ داخراو و تەنیا ئەو کونە کراو تەوہ کە
منی بۆ زەلکاوی بەدبەختی و چارەپەشی راکیش دەکرد.

بۆئەوہی کەسانی وەک من تووشی ئەو ریگایە نەبن دەستەو دامینی ژۆر کەس
دەبین و بەدەست و پێیانیانەوہ دەنوسیین، بەلام ئەوان لەجیاتى ئەوہی
یارمەتیمان بدەن بەشەق ئێمە بەرەو ئەو ریگایە پال پێوہ دەنێن.
لێرەدایە کە ھێندێک کەس بێ ئەوہی بۆخۆیان ھەز بکەن تووشی ھێندێک کارو
ریگای خەرپ و ناپەوا دەبن. ئەو پووداوەی بۆمن ھاتە پیش یەکیک لەو
بەدبەختیانە بوو.

لەدەرسی (فیزیا) دا قانونێک ھەيە بەناوی ATAİET. بەپێی ئەو قانونە
ھەر شتێک بۆئەوہی بەرەوپیش بجمی دەبێ لەپیش دا نەختیک بەرەودوا
بگەرێتەوہ و ھەرچی بۆ پێشەوہ چوونەکەشی خێراتر بێ بەرەودوا گەرانەوہکەى
ژۆرتەر. لەقەتاردا بەتایبەتى ئەو قانونە جوانتر و بەرچاوتر خۆی دەنوێنێ.
ئێمەش ھەر وەخت بمانەوێ بەسەر کۆسپێکی گەرە دا باز بدەین بۆبازدانەکە
دەبێ بگەرێنەوہ دواوہ.

ماوه‌ی به‌ندکرانی منیش راست وایوو. بۆمن که ده‌مه‌ویست تۆله‌ی مه‌ودای دواکه‌وتووایی ژیاانی خۆم بکه‌مه‌وه ئه‌و به‌ره‌ودوا گه‌پانه‌وه‌یه پێویست بوو. خواش ئاگاداره بۆ برینی ئه‌و مه‌ودا زۆره به‌هیچ جۆر نیازی کلاوسازیم نه‌بوو. ته‌نیا ده‌ لیڤه‌م له‌ گیرفان دا بوو. بۆنه‌وه‌ی ئه‌ویش خه‌رج نه‌بێ هه‌رچه‌ند برسایش بووم دڵم نه‌ده‌هات هیچ بخۆم!! هه‌روا به‌زگی برسی و سه‌رتکی پر له‌ هیواو ئاواته‌وه له‌ کۆلانه‌کان دا بۆ کار ده‌گه‌پام. نه‌م ده‌ویست بچه‌ لای که‌س داوای کار بکه‌م. چونکه‌ تاقیکرنه‌وه‌یه‌کی تالم له‌و کاره‌ هه‌بوو. بۆیه ده‌مه‌ویست هه‌ر به‌و ده‌لیڤه‌یه کارێک ده‌ست پێبکه‌م و داهاتیکی لی هه‌لوه‌رێتم.

له‌و خه‌یاله‌دا بووم گه‌یشتمه‌ بازاری ماسی فرۆشان. کاروباره‌که‌یان زۆر باش بوو و هه‌ر کامه‌ ژماره‌یه‌کی زۆر موشته‌رییان له‌ ده‌وره‌ راوه‌ستابوو. "بۆچی ئه‌منیش ماسی نه‌فرۆشم. چ له‌وه‌ی باشته‌ره!!"

به‌لام زۆر زوو تێگه‌یشتم که به‌ده‌لیڤه‌ دوکانی ماسی فرۆشی دانانرێ. "ئه‌دی چ بکه‌م. چ بکه‌م؟" بریارم دا پرته‌قال فرۆشی بکه‌م. ئه‌و کاره‌ بۆمن له‌بارتر بوو. بیستبووم جووله‌که‌یه‌ک له‌و رێگایه‌وه‌ بۆته‌ میلیۆنێر. کابرای جووله‌که‌ پرته‌قاله‌کانی به‌نرخێ کپین ده‌فرۆشته‌وه‌و سندوقه‌ داره‌که‌ی بۆ ده‌مایه‌وه‌و له‌به‌ر ئه‌وه‌ی هه‌رزانیشی ده‌فرۆشتن رۆژی سێ چل سندوقی ده‌فرۆشت و هه‌ر سندوقه‌ به‌تاله‌ی به‌ سێ لیڤه‌ حیساب بکه‌ی رۆژی ۱۲۰لیڤه‌ داهاتی بوو.

ئه‌و مه‌سه‌له‌ هه‌رچه‌ند چیرۆکه‌ به‌لام راستی‌یه‌ک به‌ئێمه‌ نیشان ده‌داو منیش بریارم دا پرته‌قاله‌کانم به‌قازانجی که‌م بفرۆشم.

گیله پیاو .....

رۆژیکى هه تا ئیوارى له گه‌ڵ چه‌ند پرته‌قال فروش قسه‌م کردو رۆ و شوینه‌که‌ى باش فیزیووم. تى‌گه‌یشتم ده‌بێ به‌یانی زوو بچمه مه‌یدانى میوه‌فروشان بۆ نه‌وه‌ى بتوانم پرته‌قال بکړم.

چونکه چ جیم نه‌بوون بچم و له‌لایه‌کیش ده‌ترسام به‌یانی زوو نه‌گه‌مه مه‌یدانى، بپارم دا شه‌وێ له مه‌یدانى بنووم. قوژبنیکم په‌یدا کرد هیندیک پووش و په‌لاشم کۆکرده‌وه و له‌سه‌ریان پاکشام. هه‌ر بیرم له‌وه ده‌کرده‌وه که ده‌بێ بیمه میلیونێر، به‌لام داخه‌که‌م له پێشهادی رۆژگار بێ‌خه‌به‌ر بووم. به‌ری به‌یانی له‌سه‌رمان وه‌خه‌به‌ر هاتم. هه‌راو هۆریای فروشیارو کپیار تازه ده‌ست پێ‌کرا‌بوو. ئه‌وى دوعای ده‌مزانی خویندم و فووم له‌خۆم کردو له‌جیگا، بیوون له‌ناو پووش و په‌لاشه‌که‌م هاتمه‌ده‌ر:

– خواجه به‌هیوای تۆ نه‌ک به‌هیوای خه‌لکی ئه‌و زه‌مانه.

پۆیشتم بۆلای پرته‌قال فروشه‌کان. له‌به‌رده‌م هه‌ر کامێکیان چه‌ند ده‌قیقه پاده‌وه‌ستام و نرخى سندووقه پرته‌قاله‌کانم ده‌پرسی.

نرخى هه‌ر سندووقێک سێ تا سێ لیره‌ونیو بوو. هه‌ر سندووقه‌ی چه‌ند پرته‌قالی تێدا بوو، ئه‌مه‌م نه‌ده‌زانی. به‌لام چونکه هه‌موو که‌س ده‌یکړی منیش سێ لیره‌و سى قوژشم داو سندووقێک پرته‌قالم وه‌رگرت. چووم له قوژبنیک سندووقه‌که‌م له‌بن دیواری داناو بۆخۆشم له‌ته‌نیشتی هه‌لتروشکام...

سندووقه پرته‌قاله‌که له‌به‌ر چاوم شتیکی زۆر به‌نرخ و گرتگ بوو. ئه‌مه‌ هۆیه‌ک بوو که به‌زویی ده‌رگای ده‌وله‌مه‌ندبوونی بۆ کرده‌مه‌وه‌و له‌و دلۆپ دلۆپانه‌وه به‌ زویی ده‌بوومه‌ خاوه‌نى ده‌ریایه‌ک پاره.

پرته‌قال فروشه‌کان به‌په‌له سندووقه‌کانیان هه‌ڵ‌ده‌پچړیو خه‌ریکی هاوار کردن و فروشتن ده‌بوون. به‌لام ئه‌من وام نه‌کرد. ده‌بێ حیسابی بکه‌م داخۆ پرته‌قالی

گیله‌پیاو .....
.....

چەند دەکەوئ، پاشان بەو پێیە نرخیان لەسەر دانیم و بیان فرۆشم. زۆر لەسەرەخۆ سندووقە کەم هەڵپچری. هەوڵم دەدا نەوێک سندووقە کە خەرابێ. پڕتەقالە کانم ژمارد سەدوشەست و هەشت دانە بوون و ئەمنیش سیسەدوسی فرۆشم پێ دابوون. دەسبەجێ دەرۆقە لەم لە گیرفانم دەرھێناو دەستم کرد بەحیساب. هەر پڕتەقالە ی دوو فرۆش شتێک کە مەترکە و تێبوو. ئەگەر دانە ی بە دوو فرۆشم دابایە کە مێک قازانجی دەکردو سندووقە بەتالە کەشم بۆ دەمایەو.

ئەوێ دەزانی کە کاسبکارو بازرگان وەختێک پێش دەکەوئ کە حیساب و کیتابی راست بێ، منیش ئێستا دەمتوانی لە پاشەرۆژی کاری خۆم دانیابم. سندووقە کەم لەسەرشانم داناو هاتم بۆلای بازاری ماسی فرۆشان. زۆرم برسی بوو. ویستم کە مێک نانی و شک بکڕم و بیخۆم بەلام دڵم نەهات. بیستبووم کاسبکار قەت نابێ لە دەسمایە کە ی بخوا. دڵخۆشی خۆم دایەو کە پراوەستم تا پڕتەقالە کان دەفرۆشم ئەو دەم لە قازانجە کەم نان بخۆم.

مەیدانی ماسی فرۆشان زۆر جەنجال نەبوو. جێگایەکی لەبارم پەیدا کردو سندووقە کەم دانا. پڕتەقالە کانم زۆر جوان لەسەر یەک دانان چاوە پێی موشتەری بووم.

پاش تاوێک چەند فرۆشیاریکی دیکەش هاتن و هەریەکە لە سووچێک دەزگایان دامەزراند. سەرئەنجام دانێ بزائە ئەوان پڕتەقالە کانیان بەچەند دەفرۆشن. دیتم هەموویان هاوار دەکەن جووتی پێنج فرۆش. چووێ لای یەکیکیان لێم پرسى:

– سندووقی بەچەندت کڕیوە؟

– دوولیرە و نیو.

لەمنی هەرزاتر کڕیبوو. بەلام پڕتەقالە کانێ من چاکتر و گەورەتر بوون. لێم پرسى:

– سندووقە کەت چەند پڕتەقالی تێدا بوو؟

..... گیلەپیاو

– نازانم دووسەد سى سەدەك دەبى!

لە ھەموو پرتە قال فرۆشەكانم پرسى ھەموويان واياں گوت. پىم سەيرىبوو:

– باشە چۆنتان حىساب كردو ھە جووتى بە پىنج قرۆش دەدەن؟

– نرخەكەى ديارە.

بۆم دەرگەوت بۆچى ھىندەك كەس لە ھىچەو ھەست پى دەكەن دەبنە

مىليۆنىر. رۆژى ھەزاران كەس دەست بەكاسبى بازىرگانی دەكەن، ئەدى بۆ

ھەريەك كىيان دەبىتە مىليۆنىر و ئەوانى تر لەناو دەچن!؟

ھۆى ئەو ھە كە ئەوان حىساب و كىتاب نازانن، دەنا ھەموو ئەو پرتە قال

فرۆشانە دەبوو ببنە مىليۆنىر!

بەباو ھەركى پتەو بەسەر كەوتنەو ھاوارم كرد:

– ئاى يەكى دوو قرۆش پرتە قالى باش. وەرە تەماشای بكە! دووسى يەك

لە پرتە قال فرۆشەكان ئاوپريان داو ھەو دەستيان بەسرتەو خەلو ھەكرد:

– ئەو كەيە ئەمۆ لىرە پەيدا بوو؟

– قەلەفەتى بىيە دەلتى لولیتەيە. ئەوان سى چوارەك پىكەو دەستيان بە

ھاوار ھاوار كرد:

– پرتە قالى باش جووتى پىنج قرۆش. ئەمەن توندتر ھاوارم كرد:

– وەرە ئىرە ھەرزانم كرد پرتە قالى گەرە دانەى دوو قرۆش.

موشترى يەكان بەدەنگى من پا تەماشایەكى پرتە قالەكانيان دەكردو ھەرويشتن

بۆلاى ئەوان و سەودايان دەبوو.

"يانى چى، بۆچى ئەو خەلكە وايە. خۆ پرتە قالەكانى من گەرە ترن،

ھەرزان تریشيان دەدەم. ئەدى بۆ كەس لىم ناكړئ و ھەموو دەچنە لاى ئەوان؟"

گیله پیاو .....
.....

هەرچی ده مکرد بۆم نه ده چۆوه سه ریه ک. ژنێک ئه وه ته له ی بۆ هه لێنام. پاش
ئهو ی هه موو پرته قاله کانی هه لگوشی و ئیمتیحانی کردن و گوتی:

– دیاره ئه وانه سه رما هه نگاوتوونی و خه راپ بوون بۆیه هه رزانیان ده فروشی.
– ببوره خاتوون وه للا هه یج عه یبیان نیه، بپوانه له ه ی ئه وانه گه وره تریشن و
هه رزانتریشن. به لام خاتوون نه چوووه ژێریار. رویشه لای ئه وان پرته قالی خۆی
کپی. منیش له داخان و بۆ ئهو ی تانووێک له و ژنه بدهم به قه و هاوارم کرد:
– پاره ی حه لالیان ده وێ ئه و پرته قالا نه.

له و لاوه یه کێک له ماسی فروشه کان هاواری کرد:

– له سه رخۆ کوپی باش ئه و نه په نه په ت له چه یه. مێشکی سه رت بردین. که
ئاویم دایه وه ده بینم کابرایه که چاوی سوور هه لگه راوون و سمێلی له بنانگوێیان
گرێ داونه وه.

له ترسان گوتم "به چاوان".

پاشان که وتمه بیرو به رژه وه نده وه. هێندێک کار له پێش چاوی پیاوی زۆر
هاسانن، به لام که ده چیته ناویانه وه ده بینێ نه خه یر هێنده ش هاسان نین.
هه موو کارێک پێ و شوێنی خۆی هه یه، ده بینێ چایچه یه تی کارێکی به داها ته و
پێی وایه چایخانه دانانیش کارێکی ساکاره به لام... نه خه یر.

سێبه رێک له بهر ده مم راوه ستاو که م که م خۆی لێ سووروشین هه لگێرام و
هه ودا ی خه یاله که می ئالۆزکرد:

– کوپه به ئیجازه ی کێ لێره دوکانت داناوه؟

له پێش دا که مێک سه یرم کرد، ویستم بڵێم "جابه تو چی؟ ئه تو چ کاره ی؟"
به لام کابرا مۆله تی نه دام. قۆلی گرتم و به یه که ته کان فرپێ دامه ناوه ندی بازا ر:

..... گیلەپیاو

– مەگەر ئۆتۈرە تەۋىلەيە ھەركەس لە دايكى زویر بوو دىئ سىندووقىك پرتەقال

دەكپى و لەبەردەمى خەلك (دوكان) دادەنئ...؟

لەپاشان پووى لە دووسى فەرمانبەر خۆل مال کرد که بەدوايەو بوون و زۆر

بە سىمايەكى سەرۆكانەو گوتى:

– زوو ئەم پەتیارەى بەرنە شارەوانى سزای بدەن!

تازە تىگەيشتم که جەنابى فەرمانبەرى شارەوانىيە. ھەتا ئەوى زۆڭ

سەرۆکارم ئەکەوتبۆ شارەوانى، بەلام ئەو ھەموو چىرۆکە سەيروسەمەرەى

بىستىبوم بەس بوو بۆ ئەوەى بەجارتىك زراوم بچى.

کەوتمە پارانەو:

جەناب بىکە بەخاترى خوا بەرەلام بکە. سەھووم کرد، (....)م خوارد. جارتىكى

ترکاری واکەم.

– قسەى خۆپايى مەکە. قانون رىگا نادا. خۆ قانون کەشک نيە:

– جەناب وەللا ئەوە يەکەم پۆژمە. نەمدەزانى.

– با جەزات لى بىستىنن دەبيە وەستا.

يەكێك لە فەرمانبەرەكان کە لەپشتەو ەراوەستابوو بەزەيى پيم دا ھات. بەچاو

حالى کردم که شتىك بدەم و گيانى خۆم دەرياز بکەم.

تازە تىگەيشتم ئەو ھەويەر چەند ئاو ھەل دەگرئ. بەپاستى ئەمنيش

زەلامىكى گىژو خۆلم، ھەردەسبەجئ دەستم لەگىرفانم ئاو زۆر بەدل فرەوانى

لیرەيەکم دەرھيئاو لەدەستى جەنابى پشکنەرى شارەوانيم کرد. بەوجۆرە

قانون تەواو بوو و منيش ئىجازەم درا خەريكى کارى خۆم بم.

گیله پیاو .....
.....

ئەمجارە تۆ گەیشتم بۆچی نرخی پرتەقال جوتی پینچ قروشه. ئەمنیش ناچار بووم ئەو لیره شیرنیەش بخەم سەر مایە پرتەقالەکان و جوتی بە پینچ قروشیان بدەم.

بۆیە ناچار بووم پتر تۆ بکۆشم تا ئەو پارە یەکی داومە تۆی هەلێنمەو. بەهەموو قەوەتی خۆم هاوارم کرد:
- پرتەقالی باشمان هەیە.

هیشتا قسەکم تەواو نەببوو و زارم پێکەو. نە نابۆو کە یەکیەک لە پرتەقال فرۆشەکان وەک بەوری بۆران پەلاماری دام و مستیکی لە چەنگەکی دام و وەك تۆپی لاستیک بە دیوارەکی دا دام و ئیتر ئاگام لە هیچ نەما.
بۆسبە پنی پرا لە نەخۆشخانە چاوم هەلێنا. لە تەواوی داراییەکم شەش تەقەلی سەر پووتم بۆ مابۆو.

تەنانەت چاکەت و پانتۆلیکی پزیوم هەبوون ئەوانیشیان بردبوو. ئیستاش نەمزانێ کابرا کۆبوو، چیان لێ کردو سندوقە پرتەقالەکم کۆبرد؟
بە کورتی، پاش هەفتە یەک لە نەخۆشخانە دەریان کردم و دەستیکیان جلکی مرده زۆ لە بەر کردم.

چاکەتەکی بۆ من زۆر تەنگ بوو بەلام پانتۆلەکی ئەوەندە بۆی درێژ بوو، گۆیا رەحمەتی یەکی خاوەنی پیاویکی کە لە گەتی پەقەلە بوو و هیچ شیوەی منی نەکردو.

سەرلەنوێ لە سەر ساجی عەلی دانیشتم. دەست لە گۆنان درێژتر گەرامەو نێو کۆمەڵ بۆ ئەوەی کارێک پەیدا بکەم و نان و ئاوێک وە دەست بێم. پەنگە پیتان سەیر بێ ئەگەر بێم هیشتا و رەم بەرز بوو.

..... گټله پياو

هېشتا هر دنيا بووم كه پوژنك سهرده كوم! و هېشتا هر دهمه ويست
به راستي و دروستي و داوین پاكي كار بكم و بچمه پيش.

هر وا به بې ثامانچ له شه قامه كان دا ده گه پام. له پشت جامخانه ی دوكانی
قوماش فروشيك چاوم به كاغه زنك كه وت نووسرابوو "مندالیکمان پیویسته بڼ
كاروباری سهرپی بی".

چند دهمه قيقه به له پيش دوكانه كه پراوه ستام. له لايه ك دهمگوت بابچم بلیم
هاتووم كارتان بڼ بكم، له لايه كيش لاقم له دوا نه ده هاتن.

له دلی خوم دا دهمگوت:

"كه وجه نه وانه مندالیان دهوی نه ك زرتنه زه لامیكي وهك تو".

ئاخره كه ی برپارم دا بچمه ژووری. له پشتی جامخانه كه وه چوارپینچ كه س ژن و
پیاو شتوومه كیان ده فروشت و كاروباری موشته ری یه كانیان راده په راند.
كه چاویان به من كه وت وایان زانی موشته ریم گوتیان:

– فهرموو. یه كیكیان بولام هات و فهرمووی كردم. گوتم "كارم به ناغایه".

پیاویكي پیریان پئ نیشان دام كه له نئوه پاستی كوكاكه دا له پشت میزنك
دانیشبوو خه ریكي رنژنامه خویندنه وه بوو چوومه لای و گوتم:

– ببوره. و اېزانم نئوه پیویستیان به شاگردنك هه یه؟

– به لی. منداله كه ت بینه بی بینم، دوايه قسه ی لی ده كه یین:

– مندالیک له گورپی دا نیه بوخوم دهمه وی بېمه شاگرد.

خواهن كوكاو فروشیاره كان پیم پیکه نین و ناغا گوتی:

– نیمه له مندالیک ده گه رپین.

منیش وهك پال وانیكي سهر كه وتوو كه له مهیدانی شهردا قسه بكا وه لامم
دایه وه:

گیله پیاو .....
.....

— هرچی بئ من زور له مندالیک باشت ده توانم کار بکړم. ناغا له پشتم
چاویله کانیووه سهیریکي کردم و به گالته پیکردنیکه وه گوتی:

— ناخر نیمه ههفته ی حوت لیره ددهین به منداډل تو به وپاره چیت بئ
ده کړی؟

— به سمه !

— زور باشه بری ده ست به کاریه.

له گال ده ستم به و کاره کرد دیسان مه سه له ی میلیونیره کانم هاته وه به رچاو.
له باسی په کیکیان دا خویندبووومه وه که وه ختیځ بئ کار په یدا کردن ده چیته
کارخانه یه ک، کاری ناده نی.

کوپړه که به ناهومیډی له کارخانه دیته دهر. له بهرده رگا چاوی به دهرزیه
سپیلکه یه ک ده که وی ده سبه جئ دادیته وه وه لی ده گریته وه.

خواه نی کارخانه له په نجه روه چاوی لی ده بی، ده سبه جئ بانگی ده کاو
له کارخانه که ی دا دای دهمه زړینی.

کوپړه که نجه که له کارخانه دا به دلسوزی کار ده کاو به ماوه یه کی کورت ده بیته
به پړوه به رو پاشانیش ده بیته شریکی کارخانه که. نه منیش دهمه ویست
ناغای تازه م تی بگه یه نم چند پیاویکی به مالداریم.

هر هوه ل پوژ که خریکی خاوین کردنه وه ی کواکه بووم نه م ده زانی ناغا
له بنه وه چاوی لیمه، قوتوویکی به تال له وی بوو هلم گرتنه وه ده گیرفانم نا.
ده مه ویست ناغا بزانی نه من قوتوویکی ناقابیلیش فری نادم و هلی ده گرم.
به لام ناغا که فکریکی خرابی له من کردبووه بانگی کردم و بی نه وه ی ریگا بدا
زمانم بگه پئ گوتی:

— نه تل که به سر قوتووه به تالیکه وه ناچی چون ده کړی باوه پت پی بکین.

..... گیلەپیاو

پاشانیش زۆر بەی حورمەتی لەپیش چاوی فرۆشیارەکان لەکۆگاکی
وە دەرنام.

دیسان لە مەیدانی ژیان دا تاك و تەنیا مامەو. هەموو دەرگاكانم لێ داخربوون.
تەنیا شتێك ئەمنی ڕاگرتبوو و هانی دەدام بۆپیشەو. ئەویش هومێد بوو.
هومێدێك كە لە پادە دەرچوو بوو و گەیشتبۆ سنووری خەیاڵپەرستی.
بێگومان دەزانن هەرشتێك لە پادە چوو دەرزیانی هەیە و هیندێك جار
مەترسێشی لێ دەکری.

خەیاڵپەرستیش لەو نەخۆشییە خەراپانەیه كە پاشەپۆژێکی زۆر دژواریان
هەیه. بەشی زۆری ئەوانەى خەیاڵپەرستن یا شیت دەبن یان ئەگەر
دەمارەکانیان بەهێز بێ دەبنە كە لەكەبازو كۆلۆسازێکی ترسناك.
دیارە خەیاڵپەرستەکانیش لەپیشەو نیازیکی خەراپیان نیە بەلام بیانەوی و
نەیانەوی رێگاکیان تووشی ئەو قوناخەیان دەکا.

من بۆخۆم لەوانە بووم كە پێم وابوو هەرکەس بەراستی و دروستی بژی
سەردەكەوی. ئەوكاتە لە وەزعی کارەکانی، بۆگەنی كۆمەل، بنیادەمە گورگ
پیشەکان و هەزاران دەرەو بەلای دیکە بێخەبەر بووم. دلتیا بووم كە
ئاخەرەكەى رۆژێك بەرەمى راستی و دروستی خۆم وەدەگرم.

هەر بۆیەش بە هەموو هەول و توانامەو چوومە پیش و لە ماوەى دووسێ
هەفتەدا چەند کاری جۆراجۆرم ئەنجام دان و سەرئەجام رێم كەوتە مەكتەبی
پاریزەرێك.

ئاغا تازەكەم پاریزەرێکی بەناوبانگ بوو. قەرارمان كرد شیوو نێو پۆم لەسەر
ئەو بێ شەوانەش هەر لەوی بنووم.

گێله پیاو .....
.....

شانس له وه باشت نه بوو. هه ر نه وه نده شێوو ئێوه پویه که م دا بین بوا یه ئه وی تر ده متوانی له به رنامه ی ژیا نم که م بکه مه وه .

رۆژه کانی پێشدا کاری من ته نیا که سک لێدانی ژووره کان بوو. پاش دووه ه فته ته ره قیم کردو کاروباری شت کرینی ماله وه و به جێ که یان دنی فه رمانه کانی خاتوونیشیان به من سپارد.

له دوا یه ش بووه پێشخزمه تی به رده رکی ژووره که ی ئاغا و ناخره که ی شانازی (سکریتی) م ده ست که وت. که م که م ئاغا له گه ل خۆی ده برده ئێرو ئه وی و هێندێک کاری بچووک ی به من ده سپاردن.

جه نابی پارێزه ر زۆری خۆش ده ویستم و ده یگوت:

- ئه تق له داها تودا ده بی به پارێزه ریکی زۆر هه لکه وتوو. به بیستنی ئه و قسه یه که یفم ده هات. ئه و دلخۆشکرده هانی ده دام زیاتر کار بکه م. ته وای قانوونه کانی جه زایی و حقو قیم وه ک ئاو له به ر کردبوو.

رۆژێکیان که ئاغا چوو بووه دادگا و من به ته نیا له مه کته ب له گه ل یه کێک له وه کیل گر ه کان که قاچاخچی تریاک بوو قسه م ده کرد دوو که س وه ژوور که وتن. له به ریا ن هه لستم و گوتم:

- فه رموون چ فه رمایشتی کتان هه یه ؟

یه کێک له وان تاوێک ته ماشای سه رو گوێلاکی منی کردو پاشان له کاتی که دا به گالته پێکردنه وه پێده که نی پرسی:

- تۆ ناوت (فه رید) نیه ؟

- به ئی !

- چاکت خۆ لێ ره قا ییم کردوه ها ؟!! له قسه کانی زۆر نا په حه ت بووم و گوتم:

- ئه تق چ که سی و چیت ده وی ؟؟

..... گیلەپیاو

– بەزویی تێدەگەی. ئیستا هەستە وەرە با پێت بێم.

– بۆکوئ بێم؟!

– بۆ پۆلیسخانە!!

پۆلیسەکان وەپیش خۆیان دام. هەرچەندی گۆتم "بابە پراوەستن تا ئاغا دیتەو" نەیان بیست.

لە پۆلیسخانە بردیانمە ژوورێک. پیاویکی بەسالداجوو لە پشت میژێک دانیشتبوو و ژنیکیش نەختێک لەواتر لەسەر کورسییەک دانیشتبوو. دوو پۆلیسەکان بەئەدەبەو بە پیاوێ پشت میژەکیان گۆت:

– مێننامان.

ئەمن دلتیا بووم کە بەسەهوو چوون و زوو تێدەگەن! گۆتم "قوریان وا دیارە لیتان گۆراوە"

ئەو پیاوێ لە پشت میژەکی بوو مستێکی لە میژەکی داو بەتوورەیی و گالتەو گۆتی:

– بەئێ جەنابت فریشتەئێ! پاشان وەرسووێ بۆلای ژنەکو و پرسئێ:

– خاتوون ئەمەیه؟!

بەترس و لەرزەو تەماشایەکی سەرچاوی هەلامسار و چاوی سوورەلگەپراوی ژنەتیوم کرد، خەریک بوو لکی دەسمالەکی بەدداوەکانی دەجۆی و ژۆر بەدلتیاییهو گۆتی "بەئێ خۆیەتی!"

کابرای پشت میژەکە بەتانووت و تەشەرەو گۆتی "پف ئەدی نەت دەگۆت لیتان گۆراوە!"

– قوریان ئەمن ئیستا نازانم مەسەلە چیە. چاوەکانی مێندە لێ دەرپەراندەم کە لەپیش چاوی من هەر ببوو و دووچاوی گەرە! پرسئێ:

گیله پیاو .....
.....

– ئه وژنه ی ده ناسی؟ زۆر به سه رنجه وه ته ماشایه کی ژنه تیوم کرد:

– نه خیر نای ناسم!

ژنه به جارێک وهك به پوو به پووم دا ته قیه وه له جیگا خۆی راست بۆوه:

– ئه ی ناپاك! ئیستا نامناسیه وه!

پاشانیش له پرمه ی گریان ی داو پچپچ له سه ر پۆشت:

– به چ زمانێك قسه ت له گه ل ده كردم. چه ندم به قوربان و سه ده قه بووی هه تا

هه لت خه له تاندم. ئیستاش ده لێی ناتناسم! ده تگوت هه موو هیزو توانامیان

له له ش ده ركردووم. لاقم ده ستیان به له رزین كرد. زۆر به زه لیلی كه وتمه

پارانه وه:

– خاتوون تكات لی ده كه م بوختانم پێ مه كه. من پیاویكی خاوه ن ئابپووم.

پاش ماوه یه کی زۆر ده ریه ده ری تازه کاریكم ده ست كه وتوه. باشم ته ماشا بكه

تا دلنیا بی به هه له چووی.

ئاخر ئه من كه ی تۆم دیوه كه ی هه لم خه له تاندووی؟

خاتوون به شیوه یه کی ناشق كوژانه ته ماشایه کی كردم:

– چۆن ئاوا؟! ئه تۆ نه بووی هه یوان! چ نه فامێك هه موو روژی ده هاته ماله كه ی

من؟

– خاتوونی به ریز وه لالا، به خودا لیت گوپاوه.

ژنه تیو به جوړێك ده گریاو هه نیسکی ده دان كه من خه ريك بوو نا په حه ت ده بووم.

من هه ر له جیدا بنیاده میکی دل نه رم بووم:

– خاتوون تكات لی ده كه م مه گری. كار نیه خوا چاکی نه كا. تۆ مه به هۆی

ئابپوچوونی من و بلی كه به هه له چووی. رهنگه كا برا وهك من بچێ. خوداش

پێی خوش نیه ئه من عه یب دار بكه ی.

..... گیله پیاو

کابرای له پشت میزه که دانیشتبوو هاواری کرد:

– بئدهنگ به کلاوچی دز! پاشان رووی له ژنه که کرد:

– کچم تو ههسته بچووه مالی خۆت. ئەمن خەمی ئەو سهگبابه ی دهخۆم و هه موو پاره که تی لئ دهستینمه وه.

وام سهر لئ شینوابوو هه رچه ندی کردم نه متوانی قسه یه که به ژنه که بلیم. ده تگوت قسه کردنیشم له بیر چۆته وه. ژنه که له وکاته دا که له سهر کورسی یه که هه لدهستا گوتی:

– (غه دیری) بۆچی وات کرد؟

له خۆشیان ده سبه جئ زمانم کرایه وه و هاوارم کرد:

– بزانه جه ناب ئەو ژنه به که سیکی ترم تئگه یوه! ئەمن ناوم "فرید" هو ته نانهت هاواله کانم پیم ده لئین (گیله).

ئهو قسه م زۆر بوو به هۆی ناپه حه تی ئەو جه ناب، نه راندی:

– کوپی باش ئەمن بیست و چوار ساله پۆلیسم ئیستا ئەتو ده ته وی کلام له سهر بنیی؟

ديسان ژنه که هاته وه نئو قسه کان!

– جه نابی سه رۆک نه کا ئازاری بدهن! پاشان له نه کاو هه ردووک دهستی هاویشه ئه ستۆی من:

– غه دیر بۆچی به زه بیست به من دا نه هات. بۆچی هیلانە ی ئه وین و به خته وه ری ئیمهت تیک دا؟ زالم، زۆردار!

وه که په یکه ریکی بئگیان له ناوه پاستی ژووړه که راوه ستابووم و نه م ده زانی وه لامی ئەو به لا له نه کاوه چ بده مه وه. سه رۆک زهنگی لئ دا، پۆلیسیک هاته ژووړ:

گیله پیاو .....
.....

– نه مه ی به رنه خواری.

دلّم داته پی. نه من له وشه ی "خواری" بیره وه ری تالم هه بوو. ده ستم کرد به پارانه وه: ناغا مۆله تم بدهن له گه لّ نه و ژنه قسه بکه م و پیتی بسه لمینم به هه له چووه. به لام که س گوئی نه دامی.

منیان برده "خواری" بۆ گرتووخانه. له تاریکایی به که دا گویم له دهنگی چه ند که سیک بوو که ده یانگوت "به خیرهاتی". کاتیکی چاوم به تاریکایی پاهات دیتم پره له ئینسانی جۆربه جۆر. چه ند که س له ده وره م هالا بوون و هه ر به که پرسیاریکی ده کرد:

– چیت کردوه؟

– تاوانت چیه؟

پیم وابوو نه گه ر کاره ساته که یان بۆ باس بکه م نه جاتم ده بی:

– به خودای من بۆ خۆشم نازانم چ گونا میکم کردوه.

– نه دی بۆچی هاتوویه "خواری"؟!

– ژنیک نه منی له گه لّ "غه دیر" هکه ی لی گۆر ابوو، هه رچی هاوارم کرد بابه ناوی من فهریده و لیت گۆرپاوه نه ی سه لماند! کابرایه ک به رامبه ر من چوارمیزیکه دانیشتبوو مستیکی له سنگم دا:

– ده ته وی درۆ له گه لّ ئیمه ش بکه ی قوماریاز!

بروانه نه و به دب ختی، به ندی به کانیش باوه ریان به قسه ی من نه ده کرد. دیتم قسه کردن سوودی نیه بیده نگ بووم.

پاش دووسه عات به دوام دا هاتن. هه ناسه یه کی ئاسووده م هه لکیشاو به و چوار پینج که سه ی ده وره به رمم گوت:

– دیتان پاست ده که م و بی تاوانی به که م ده رکه وت؟

گیله پیاو .....

دووفه رمانبهر منیان برده ژووری سهرۆك. له ژووره كه دا ژنێكى تریشى لێ بوو كه زۆر له دایكم پیرتر بوو دهتگوت دێله مەیموونه لهوێ هەلتووته كاوه. هەر چاوی پێم كهوت گوتی:

— مەزلووم گیان! ناخ مەزلوومی خوشەویست بۆچی روحمەت بە من نەکرد؟ بۆچی بەجێت هێشتم؟ ئە من چ خەراپە یەكم بۆتۆ هەبوو؟

— وام سەر لێ شێوا بوو كه دەنگم دەر نە دەهات و زارم هەلنە دەپچرا. وهك پەیکەرێكى بەرد له سووچێكى ژووره كه راوه ستابووم و تەماشای ئەوانەم دەکرد.

پیریژن له جێی خۆی هەلستا هاته لای من و سەری بە سنگم وه ناو دەستی کرد بە گریان. منیش وهك كه سێك كارەبا بێگرێ تەكانێكم له خۆم داو ژنە تیوم تووێ هەلدا:

— پووێ مەزلووم كێ یە...؟؟ چاو هەلێنە لێت گۆپاوه؟ جەنابی سەرۆکی پۆلیس كه بیست و چوار سال رابردووی هەبوو بە گالتە وه گوتی:

— حەتمەن ئەم ژنەش هەر ناناسی. دیاره ئەمەش هەر بوختانت پێ دەكا!؟
بەناچاری هەرچی سوێندی دەمزانی خواردم:

— بەخودا، بەپێغه مەبر، بەئیمام بەقورعان ئەمەن هیچ کامێکیان ناناسم.
پیریژنی پیره كه متیار هەتا زار دەبا پێی کرد له تف و بەسەر و چاوانی دا کردم.
تەواوی سەر و چاومی له لیکاو دا خووساند:

— تفوو هەبێ درۆزنی بێ شەرەف. هیچ نەبێ له کارەكەت شەرم بکە.
ئەمەن سکریتیاری پارێزەریك بووم، ئەو هەش کاریکی هێندە گرنگ نەبوو كه خەلك باسی بکا. سەرۆکی پۆلیس كه له رقان سەیلەکانی دەجوی نەپاندی (ملازم)!

گیله پیاو .....
.....

مەزلووم شەرت بى كارىكت پى بىكەم ھەتا ماوى نەتوانى بەرگى ئەفسەرى لەبەر
بکە یەوہ ! لەو قسانەى سەرۆك سەرم سوپما . ئەوانە دەلێن چى ؟
دووبارە نارديانمە وە "خوارى" . ئەو رۆژە تا ئىوارى منيان بەيىست ژن نيشان
دا کە ھىچيانم نەدەناسى .

يەكێك پى دەگرت "كازم گيان" ، يەكێك دەيگوت "موزەففەرى خۆم" ، يەكێك
تفى دەپووان دەكوتام ، يەكێك داوینى دەگرتم و دەپاراپەوہ . ئەمنیش بى ئەوہى
بزانم مەسەلە چى سەرم لى شىوايوو كە خوايە ئەوہ چ بەدبەختى يەكە بەرۆكى
گرتووم ! ئىوارى شەش حەوت وینە گرهاتنە گرتووخانە بۆ ئەوہى وینەو
رېپۆرتار ئامادە بکەن . دەستم بەپیش چاومەوہ گرت بۆ ئەوہى وینەكەم
دەرنەچى ، بەلام دوو فەرمانبەر دەستيان گرتم و فەرمانبەرێكىش چەنەگەمى
پاست راگرت و يەكى دىكەش سەرمى راگرت .

بەو تەشك و دیمەنەوہ وینەگرەكان خیرا خیرا دەستيان كەردبە وینەگرتنم . بۆ
بەيانى بوومە يەكێك لەبەناوبانگترین لاوہكانى ولات ! تەواوى گۆشارو
رۆژنامەكان وینەو رېپۆرتارژيان لە بارەى منەوہ لە لاپەرەى يەكەم دا چاپ
كەردبوو :

"پاوى ژنان لەداو كەوت" ، كۆپىكى لاو كە بەكەلك وەرگرتن لە جل و بەرگى
ئەفسەرى و بەناوى وەرگىراوہوہ (موسستعار) ٥٤ ژن و كچى فريو دابوو
دەستگىر كرا ."

ئەگەر تاوانبارىكى سامناك يان چەتە يەكى گەورە گىراپايە موحاكەمەكەى چەند
مانگ و بەلكە چەند سال دريژەى دەبوو ! بەلام ھىشتا ھەفتە تەواو نەببوو كە
كۆبوونەوہى دادگاى من پىكەت ھات و منى ھەژاريان بەناوى كلاسازىكى پيشەى
لەپشت مێزى موحاكەمە راگرت .

..... گیله پیاو

له دادگا ۲۴ ژن و کچ که شکایه تیان لی کردبووم ناماده بوون. هه مووشیان ناماده بوون نه گهر ماره یان بکه م واز له ده عواکانیان بینن.

یه کیك ده یگوت "دوگمه و دۆلابی منی فرۆشتوه و خواردوو یه تی" ، یه کیك ده یگوت "فریوی داوم" و یه کیك ده یگوت "کالوی له سهر ناوم و پاره که می بردوه" و یه کیك ده یگوت "خشل و گۆبه روکی منی فرۆشتوه و خواردوو یه تی".

ده کهس له وانه ی شکایه تیان لی کردبووم کیژۆله ی که متر له بیست سال بوون، شه شیشیان له نیتوان بیست تا چل سال دا بوون، هه شت که سیشیان له چل به ره ژوور بوون و بۆ به دبەختی دووسی یه کیان په نجا شه ست سال ده بوون!

سه روکی دادگا پیاویکی باش بوو بۆخۆشی تیگه یشتبوو من بی تاوانم، به لام رابردوو هه کهم که به فایله که مه وه لکابوو ده ست و بالی نه ویشی شکاندبوو و له وه زیاتر که مه حکووم بکا ریگایه کی نه بوو.

پاریزه ره کهم پیشنیاری کرد که له گه ل شکایه تکه ره کانم زه ماوه ند بکه م! هه مووشیان ناماده بوون، به لام من وا به ترسه وه سه یریکی سه روکی دادگام کرد که هه موو دانیشتون له قاقای پیکه نینیان دا. سه روکی دادگا تیگه یشت که من ناماده م پازده سال زیندان بکیشم به لام خۆم تووشی ئه و به دبەختی یه نه که م! خوا مالی سه روک دادگا ئاوه دان کا که ته نیا دووسالی حوکم دام.

هه موو روژی چوار پینجکیان ده هاتنه سهر دانم و دیاری یان بۆ دینام، ده تگوت رقه به ری یه کتر ده که ن، وه ی له وه ی زۆرترم دیاری بۆبینی. هه مووی هه ولی ده دا سه رنجی من راکیشی بۆ ئه وه ی پاش به ره لآبوون زه ماوه ندی له گه ل بکه م.

به لام ئه وه عه بیکی هه بوو، زۆر وهخت پیکه وه به شه پ ده هاتن و ده ستیان له پرچی یه کتر ده نا. هیشتا نه مده زانی ئه وانه چ فروفیلکیان به دهسته وه یه.

گیله پیاو .....
.....

رۆژنکیان که یه کێک له شکایه تکه ره کانم به ناوی (عطیه) هاتبو چاوپێکه وتنم
بپیارم دا ئه و مه سه له پوون بکه مه وه ...

"عطیه" چل په نچا سال ده بوو، زۆریش ئێسک گران بوو، به پاسستی له ناحهزی دا
لینگه ی نه بوو، گوتم:

— عطیه خان تو ئه و خودایه راست برۆ کهنگی من توتم فریو داو کللوم له سه ر
نای؟ عطیه پێکه نی:

— سویندم مه ده ئه وه ی کللوی له سه ر من ناوه تو نی. "کازم" ناویک بوو
سویندی ده خوارد که دهم هینێ. هه رچی بووم ونه مبوو، سی هه زار لیره پارو
ده سته بندو گواره ی زێر هه مووم وێ دان. هه لی گرتن و لیتیدا رۆیشته. ئه منیش
شکایه تی پۆلیسم کرد. وێنه ی هه مووخاوه ن رابردووه کانیا ن پێ نیشان دام و
چونکه وێنه که ی تو له هه مووان جوانترو باشترو بوو گوتم "خۆیه تی".
ئه وه نده م پق هه ستابوو خه ریک بووم به مستان دهم و لووتی تیک بشکێنم.
به سه رم دا نه پاند:

— پیریژنه سه گسار چ خوا هه لده گری لایکی بی تاوان تووشی ئه و به دبەختی به
بکه ی؟!

— یه کی دیکه منی به دبەخت کردبوو، منیش چاره م نه بوو، دهمه ویست
سه رپۆشیک بق ئابروو چوونه که م په یدا بکه م. هیوادار بووم تو ئاماده بی
زه ماوه ندم له گه ل بکه ی. له داخان پێکه نینم هات. تو خودا ته ماشا، هیندیک
که س چه ند گه وچ و بی شه ره فن. یه کی دیکه کللوی لی پفاندوون، که چی
هه رکه سیان به رده ست که وێ به رۆکی ئه و ده گرن. هاوارم کرد:

— برۆ لاجۆ له پێش چاوم بی قیمه ت. "عطیه" دهستی به گریان و پارانه وه کرد:

..... گیلەپیاو

– ئەوینی من رەت مەكەو. دووسەد لیرەى تریشم ھەیه. ئامادەم بەھەموو چەشنێك نازت بکێشم، بەو مەرجە بەلێن بەدەى پاش ئازادبوونت زەماوەندەم لەگەڵ بکەى! پێکەو ژیانیکی خوش دروست دەکەین، مندالمان پەیدادەبن. نەم ھێشت قسەکەى تەواو کا قۆلم گرت و وەدەرم نا. "حسنىە"ش رۆژێك ئەو قسانەى کردن. لەویشم پرسى "بۆچى وات کرد" ئەویش ھەر گوتى "کە وێنەکەتم دى ئاشقت بووم، عیشقى تۆ بەرى چاوى گرتەم و نەمزانی دەلێم چى؟" ئەویشم ھەر وەدەرنا.

"حسنىە"ش گریاو گوتى:

توخودا ئازارم مەدە. ئەمن کچم، تانیستا دەستى نۆرینەم وئى ئەکەوتو. پارەیهکی زۆریشم ھەیه و ئامادەم کە...

نەپاندم:

– بڕۆ لاچۆ پیرەسەگ. ئیشەللا ھەتا دەمرى ھەر کچ دەبى!!! لەھەمووان خوشتر شکایەتى کچێكى جوان و خنجیلە بوو کە زۆریش رێك و پێك و لەبار بوو. ئەو بەستەزمانە ئەکەس فریوى دابوو، ئەکەس کلاوى لەسەر نابوو، بەلام لەبەر ئەوەى پاش ھەول و تەقەلایەکی زۆر مێردێكى بۆ دەداو ئەکەوتبوو کاتێك باسى منى لەرۆژنامەدا خوێندبۆو گوتبووى وا چاکە منیش سەرى خۆم لەو قالمە قالمە پراکەم، بەلکوو زویڵە چەرمیکم پێیبێی.

تازە تئى گەیشتم کە ژنان بۆچى ھێندە حەز لە بەرگی ئەفسەرى دەکەن. دەستێك جلکى ئەفسەرى لەبەر کۆتەرەدارێك بکەى ھەرچى کچ و ژنە چاوى پێبکەوئى دۆخینى بۆ دەپسێ. کاتێك حوکمەکەم تەواو کردو لە بەندیخانە ھاتمەدەر سەرلەنوئى بۆپەیداکردنى کارێكى باش وەپەلەقازە کەوتەم. ئەو

گیله پیاو .....
.....

پووداوانه ی به سهرم هاتیبون بۆ من بیوونه دهرس و هومیډم زۆر بوو که له
ژیانم دا سه رکه وتوو بم!

به لام نه و (رابردوه) نه حله تی یه وهك داخ به نیو چاوانمه وه دیار بوو
، نه ی ده هیشته ئاسووده بم. بۆیه بریارم دا له نهسته مبول و ده ده رکه وم و بچه
شاریکی بچوک و دووره ده ست، هه تا که س نه مناسی.

به دوا ی چاره نووس دا زۆر جیگام پشکنین. له هه موو شاریک دووسی زۆر
ده مامه وه سهرم ده هه موو کون و قوژینیک هه ل ده کیشا، به لام کار ده ست نه
ده که وت. به ره به ره خه ریک بوو نا هومیډ بم. به دوا پاره ی گیرفانم سواری قه تار
بووم و بی نه وه ی بزانه بۆ کوئ ده چم وه پئ که وتم. پاش نه وه ی شه ویک له
ریگادا بووم له یه کیک له ئیزگه کانی ناوه راستی ریگادا دابه زیم. شار نیزیکه ی
چوار پینچ کیلومیت له ئیزگه ی قه تار دوور بوو، منیش قوژشیکم له گیرفان دا
نه بوو، به پئی یان به ره و شار که وتمه ری. شار به ره به ره له خه وه ل ده ستا.
کاسبکاره کان یه ک یه که دوکانیان ده کرده وه. نه مده زانی بچه کوئ و چ
بکه م؟!

له بهر مانه دووی و برسیه تییش لاقم له دوا نه ده هاتن. له ریگادا تووشی مزگه وتیک
بووم. چوومه حه وزخانه که ی سه رو چاوم شوتن و چووم له قوژینیک دانیشتم و
له گز خه یالان راجووم. خواجه ته گبیرم چیه. چ بکه م؟ نازانه چه ند له وئ
دانیشته بووم. خه وم لی که وتبوو.

له دنیا ی خه ودا خه ریک بوو خه ونم به پلاو گوشت مریشکه وه ده دی که له نه کاو
دیتم دنیا له رزی، دیواره کان و حه وزخانه که وهك بی یه ک که با ی به قه وه ت لی ی
ده دا ده له رزین و تیک با هه ل ده دران، ده نگیک ی وهك گرمه ی هه وره تریشقه
له گویم دا زینگیه وه. له ترسان چاوم هه لی تان دیتم یه کیک شانم پاده ته کینئ.

..... گڻله پياو

- تڙي سلام عليڪم

پيره پياوئڪي ريش دار بوو ته مهنى په نجا شه ست سائڻڪ ده بوو. له بهر نه وهى
زږد نار ه حه ت و ماندو و بووم جوابم پئ نه درايه وه. نه و دوو ياره به ده ننگي ڪي
به رزتر گوتى:

- سلام عليڪم براكه م. ديسان هيچم نه گوت. نه م جار به توو پرده ي هاواري كړد:

- بڅما كه پي. سلوم كړد...

ديسان هيچم نه گوت. يه ڪي ديكه هاته ژورئو له پياوه ريش داره كه ي پرسى:

- له گه ل كئ قسه ي ده كه ي؟

- نازانم كئ يه ليږه ئوستوه. وادياره لاله قسه ناكه!

راستيشى ده كړد له برسان و له بهر ماندو و يى خوم زمانم شكابوو قسه م بڅ
نه ده هاته. نه و كابر اى هاتبو و قامكى له گويم پاكړدو هه تا تينى تيدابوو هاواري
كړد:

- توهوئ ناموزا.

وهخت بوو پرده ي گويم بد پئ بڅ نه وهى له كولم بنه وه و ده و اى كارى خويان
كه ون وهك نه و نه كته رانه كه له سينه ما ديتبو ومن گوتم "يا".

- له كڙئ را هاتووى؟

ديسان گوتم: "يا".

هر دوو ڪيان له قاقاي پيكه نينيان داو چهند كه سى ديكه ش موسلمان كه بڅ نويز
هاتبوون له دهوره م كڅ بوونه وه!

- نه وه كئ يه؟!

- چ خه به ره؟!

گیله پیاو .....
.....

کابرای ریش دار وهك فەرمانبهری باخی ئازهل (حدیقه الحیوانات) كه دهیهوئ
حهیوانیكى تازه به ته ماشاچی به كان نیشان بدا گوتی:

– نازانم. قسه ی ناکا. ههر "یا... یا" یه تی!

یه کێك له نێو خه لکه كه هه لی دایه:

– نه کا ئه لمانی بئ. ئه وان هه می شه ده لێن "یا... یا". له پاشان پهووی کرده
پیاویکی پشت کوو:

– وانیه حوسین ئۆن باشی؟

ئه ویش به زه حمه ت سه ری هه لێناو ته ماشایه کی به ژن و بالای منی کرد كه
له سه ر زه وی پان پابیووم:

– به لێ ئه گه ر بلێ "یا... یا" له و بیدینه نه یه.

یه کی دیکه گوتی:

– به جله کانیشی پا دیاره ئه لمانی یه.

کاره كه زۆر قوول ببوو، منیش ناچار بووم یان خۆم كه پو لال كه م یان به پاستی
بیمه ئه لمانی.

کالوئیکی (کپ)م له سه ر بوو شالوارێکی مه خمه ری کۆنم له به ردا بوو، به ته واوی
وهك بێگانان ده چووم.

یه کێك لێی پرسیم:

– تو ئه لمانی؟ سه رم بۆ له قاند: "یا... یا".

کابرا رووی له ئاپۆرایه كه کرد كه هه روا زۆر ده بوو:

– به لێ ئه لمانی یه. یه کێك نیه ئه لمانی باش بزانی؟ کابرای ریش دار قوولی مام
حوسینی گرت:

..... گیله پیاو

– ئەتۆ نەتدەگوت زەمانی شەر لەگەڵ ئەلمانیا یان کارت کردووە. دەباشە قسە

بکە بزەنم. لێی بپرسە بۆ هاتۆتە ئێرە؟

دلم داتەپی. ئەگەر شتی بکەم لێ بپرسی تەگبیرم چیه؟ ئەگەر خەڵک بزەنم درۆم

کردووە چ دەدری بکەم دەدەنێ. خواو راستان مام حوسین ئەلمانیا لێ بپرس

چوو بۆرە.

رەنگە هەر لە پێشداش نە ی زانیبێ و بە درۆ لە لای خەڵکی خۆی پێو پانابێ. لەو

کاتە دا یەکیک لە دوکانەکانی ئەو بەرەو بە غاردان هاتە مزگەوت و هاواری

کرد:

– لێی وەکشین. بۆچی ئەو بەستە زمانە ی ئازار دەدەن.

یەکیک وەلامی دایەو:

– ئاخیر پێسە هاتۆتە ژووری مزگەوت. باش نیە.

– نا. بابە موسولمانە. بۆخۆم بە یانی زوو کە دوکانم هەڵ دەگرت چاوم لێ بوو

لەسەر خەزە کە دەزنوێژی هەڵ دەگرت.

خوا مائی ئاوەدان کا بەو شایەتی یە گیانی منی پزگار کرد. دیار بوو ئەو کاتە ی

ئەمن خەریکی دەم و چاوشوتن بووم و ئاوم دەخواردووە ئەو پیاو لە دوورەو

چاوی لێم بوو و پێی وابوو دەزنوێژ هەڵ دەگرم. یەکیک لە نێو خەڵکە کە

پرسیاری کرد:

– مام رەجەب ئەو کابرایە نوێژی شی کرد؟

– بەلێ. دیارە وەک نوێژی ئێمە نەبوو... بەلام...

کابرای ریش داری هەوێتی گوتی:

– رەنگە هاتیبی موسولمان بێ! مام رەجەب وەک لەگەڵ ئەلمانیا یە کە قسە بکا

گوتی:

..... گیلەپیاو

– تۆ... تۆ... موسولمان... دەبی؟!

چاك پتوھ بېووم . نەم دەتوانی بلیم بابە منیش ھاوولاتی خۆتانم. ناوم
"فەرید" ەو موسلمانیشم.

مام رەجەب دیسان پرسیارەکی دووپاتە کردەوھ:

– تۆ... موسولمان؟!

گوتم: "یا"

لەگەڵ ئەو وشەیەم لەزاری دەرپەری لەپیشدا مام رەجەب و دوایەش ئەوانی
دیکە باوھشیان پێدا کردم و دەستیان کرد بە ماچ کردنم. ئاپۆرای خەلکی
دەقیقە بەدەقیقە زیاتر دەبوو و خەلک بۆ رۆزگرتن لە بڕایەکی ئایینی نۆ
موسولمان پالیا بەیەکتەرەوھ دەنا. هیندەوی نەما بوو لەبەر پێیان دا پان
بیمەوھ.

مام رەجەب قۆلی گرت و بە زەحمەت لەنێو خەلکەکی بێرەمە دەری و وەك
ئەوھێ من باش لەزمانی حالی یم گوتی:

– فەرموو بچینە مائە بچووکی ئەمە. پیاوھ ریش دارەكە خێرا ھاتە پیش و
دەستی بەسنگی مام رەجەبەوھ نا:

– نایەلم بی بەیەوھ. دەبی بیتە مائی ئەمە. لەپشتەوھ چەند كەسی دیکە
ھاواریان کرد:

– دەبی شیوو نیوھ پۆیەکیش ئەمە گەرە بکەن:

– ئەمە دەبی خێریكمان پێ بپێ. مامە رەجەب وەك شتیکی (عەنتیکە)ی
دەست كەوتی توند قۆلی گرتبووم و پای دەكێشام. رۆشتین بۆلای
دوكانەكە، بە دەنگی بەرز بانگی کرد:

گیله پیاو .....

– "زه کی" نه من میوانیکی خوشه ویستم هیه ده چمه وه مالی ناگات له دوکانی بی. له کولانه تهنگ و باریکه کانه وه گیشینه هه ورازیک. هینده ی نه مابوو له برسان ببووړیمه وه. له ریگایه مامه ره جبه دهیه ویست شتیکم پی بلې، به لام بوی نه ده کرا. ناخړه که ی به نه دایه کی تاییه تیه تی یه وه پرسې:

– تو... ناو... چی؟

هیچ ناو یکی نه لمانیم وه بیر نه هاته وه وام تی که یاند که حالی نه بووم... زور ناراحت بوو که نه یوانی مه به سته که ی له من حالی بکاو له کاتیک دا خیرا خیرا ده سحیه کانی ده گتیرا گوتی:

"ده بی فیږی تورکی بکه یین".

وه ختیک هه ورازه که ته واو بوو و گیشینه سهر ته پۆلکه که مامه ره جبه له بهر ده رگای خانو یکی گه وړه که باخچه یه کی زور جوانی هه بوو راوه ستاو دووسی جار چه کوچه که ی توند له ده رگا راکیشا. له ژووړی پا ده نگی کی ژنانه ی زور ناسک به رز بڼوه:

– کی یه؟!

– بیکه وه کچم. ده رگا کرایه وه. چونکه که سم له پشت ده رگا نه دی تی که یستم له سه ری پا، به ته ناف کردیانه وه.

مامه ره جبه (بسم الله) یه کی به قهوی کردو چوه ژووړی خو لقی منیشی کرد، به لام چونکه وام نواند تی نه گیشتووم و پیکه نینیک له سهر لیوه کانی وشک بوو...

که له باخچه که تی په رین گیشینه به رده م خانویه ره یه کی خشتی سووری زور گه وړه. مامه ره جبه دووسی جار کڅخی و به ده نگی به رز گوتی:

– کهس له وی نه بی میوانم هیه.

گیله‌پیاو .....
.....

که‌گه‌یشتینه قاتی دووهم چووینه ژوورژکی گه‌وره. نټو ژووره‌که مافووره‌ی
که‌وره گه‌وره‌ی تیدا پاخراپوون. مامه ره‌ج‌ب ئیشاره‌ی بۆمن کرد دانیشم و
بۆخۆشی چوو ده‌ری. له‌دالانن گویم له‌ده‌نگی بوو گوتی:

– کچی خۆم ناسیه! خواردننکی گهرم بۆ میوانه‌که‌مان دروست که.

ئو رسته‌یه بۆمن مزگیننیه‌کی خۆش بوو. به‌لام بریا له‌جیاتی خواردنی گهرم
که ماوه‌یه‌کی پئ‌ده‌چن تۆزیک نانی وشکیان دابامن. به‌هر جۆر بوو ددانم
به‌جهرگی خۆم دا گرت تا نان ساز بوو. کورپنکی گه‌نج سیننیه‌کی گه‌وره‌ی هینا
له‌پیشی دانام و رۆیشه‌ده‌ر. بۆنی شیرێ کولپوم به‌به‌ر هه‌لاهات نه‌ختیک
هاتمه‌وه سه‌ره‌خۆ. به‌به‌له ده‌ستم دریز کرد که پیااله شیره‌که‌ی هه‌ل‌بگرم به‌لام
بۆ به‌دبه‌ختی مامه ره‌ج‌ب په‌رده‌که‌ی هه‌ل‌دایه‌وه‌هات ژوو. خیرا ده‌ستم
کیشایه‌وه، مامه‌ره‌ج‌ب که دیار بوو تن‌گه‌یشتبوو پیکه‌نیننکی دریز کرد
گوتی:

– فهرموو براگیان! شهرمی ناوئ. قابیلی نه‌ه. ئیره مالی خۆته. من هه‌روا
ته‌ماشام ده‌کرد.

مامه‌ره‌ج‌ب ده‌ستی بۆ زاری خۆی بردو به‌ ئیشاره‌ حالی کردم که نان بخۆم.
منیش سه‌رژکم بۆ له‌قاند "یا... یا" و ده‌ستم برد پیااله شیره‌که‌م هه‌ل‌گرت.
مامه ره‌ج‌ب ده‌ستینکی له‌ شانم دا:

– تۆ... ناسووده... من ده‌رۆم.

ئو له‌ ژوورن وه‌ده‌رکه‌وت و منیش وه‌ک گورگی برسی پئ‌ وه‌ریووم.
هینده‌شیان خواردن بۆ دانابووم نه‌م ده‌زانی له‌ کامه‌ی بخۆم.

..... گیله پیاو

په نېری پیستی، پڼه که ره، هه نگوین، شیر، شامی که باب. وهختیک زگم تیر بوو
و هاتمه وه سهره خق که وتمه بیرى نه وهى چاره یه ک بدوزمه وه و خقم له و ته له یه
نه جات بدهم.

"نه گهر نه مانه تی بگن دروم له گه ل کردوون و فریوم داوون به زمیکم پی ده که ن
نه و سهرى دیار نه بی. چاک وایه زووتر بېمه جتوکه ی بیسمیل کراوو هه تا
کاره که پیس نه بووه بوی دهرچم".

هه ستامه سهرپی که خقم توندکه م و برپوم، له پر په رده ی ژوره که لادراو
مامه ره جېب به خقی و مه لایه کی جه مال پاک و نورانی یه وه وه ژورکه وت.

نه وه ننده ده سته پاچه بیووم که هینده ی نه مابوو به پره ی له سهر هه تیوان
هه ل ده مه وه و به زمانى خومان به خیراتنى مامؤستای بکه م! به لام ده سبه جی
خقم کړکړده وه و ده سته کانم وه ک خاچ به سنگمه وه گرت و سهرم بق دانه واند.
مام مه لا که زوری نه و کرده وه ی من پی خوش بوو چه ند جومله یه کی عه ره بی
گوته که باشیان تی نه گه یستم. پاشان له کاتیک دا به ره و من ده هات رووی
کرده مامه ره جېب و گوته:

– له پیش دا ده بی بزاین نه و نه لمانی یه چه کاره یه؟

– جه نابى مامؤستای نه و نه لمانی یانه یان سهر یازن یان زانان. دیاره نه و پیاوه
مرؤفیکى تیگه یشتوویه که موسولمان بووه.

جه نابى مامؤستای چه ند ورده کړخه یه کی کرد:

– دیاره زانستی نه مانه وه ک هی ئیمه نیه و ناگه نه پله و پایه ی ئیمه! نه مانه
سهرتاسهر بق مادیات کار ده که ن و سهرکار یان له گه ل معنویات نیه.

مامه ره جېب سهرنکی بق له قاندو فه رمایشتی مامؤستای سه لماند:

– راسته.

گیله پیاو .....
.....

هیندهی نه مابوو به قسه و رهفتاری نه وانه پیگه نینم بی. هه رچونیک بوو خۆم
پاگیر کرد تا بزانم داری ده که وی بهری به کوئی دایه.

جه نابیی مامۆستای جاریکی تر سهیری قه دو قه واره ی منی کرده وه:
— ئیستا که نه و پیاوه موسولمان بووه ده بی له و مه سه له یه زۆر که لک وه رگرین
"خوایه بۆ خۆت ساحیب روحمی".

منی قورپه سه ر له کۆلکی رهوی بوومه وه به سه ر به رازی دا که وتبووم. نه م
ده زانی مامۆستا چ ته گیریککی بۆ کردووم و ده یه وی چۆنم که لک لی وه رگرئ.
مامه ره جه ب خه ریک بوو قسه یه ک بکا، که جه نابیی مامۆستا پیشه وهری
لی دایه وه گوئی:

— ده بی وینه یه کی زۆری لی مه لگرین و به مه موو ده وله تان پابگه یه نین که
ئه لمانی یه ک موسولمان بووه. به بیستنی نه و قسه یه ته زوو یکم له بهری پی یانه وه
هات له ته پلی سه رم چوو ده ره:

"ئه ی دادو هه ی بیداد من هاتمه نه م شاره دوور که وتوو که بشارتمه وه، که چی
نه وانه خه ریکن دووباره سه رم ده گۆمی پاکه ن". مامه ره جه ب قسه که ی
مامۆستای ته واه کردو گوئی:

— به لی ده بی وینه ی له هه موو رۆژنامه کانی خۆشمان دا بلۆ بکه ینه وه.
ده تگوت کوتکیان له سه ری داوم، واتی که پابووم که نیزی که بوو سه کته بکه م.
ئه گه ر وینه م له رۆژنامه کان دا چاپ بکرئ باش باش جافر تی ی ده پی. خواو
راستان مامۆستا نه و پیشنیاره ی په سند نه کرد:

— نه وه ده لئیی چی بی قه زا بی... مه رکه ز پی بزانی که سیکی وایره یه
ده سه به جی دی ده ی با. به خۆم نه بوو سه ریکم بۆ له قاندو پیگه نینیکم بۆ کرد،
به لام خوا روحمی کرد که جه نابیی مامۆستا و مامه ره جه ب چاویان لی نه بوو،

..... گیله پیاو

ئەگینا کارەکه پیس دەبوو. مامە رەجەب جگەرەیه کی بۆ پاداشتم، هیندە ی
نە مابوو بۆ ئیم "جگەرە کیش نیم" گوتم "ج... جج" وەبیرم هاتە وە. تازە پیتی
(ج) یشم گوتبوو نە دە کرا قسە کەم قووت دەمە وە گوتم:
جر. فان در. هیزن.

جەنابی مامۆستا و مامە رەجەب بە سەرسوپمانیکە وە تەماشایان کردم:
- بەستە زمانە کەس نازانی دەلێ چی! دەبێ زوو تەرجومانیک پەیدا بکەین.
بە جارێک دەست و پیتی خۆم لێ ون بیوو، دەست و سەری خۆم بە جۆرێک
جوولاند دەمە ویست هەر چۆنێک بێ سەرو کلکی مەسەلە کە پێک بگرم،
مامە رەجەب قاقایە کی کیشاو دەستی وەبن لاچاوی خۆی داو پرسی:
- ئەتۆ. خەو. پتیویست؟
- یا... یا.

مامە رەجەب رووی کردە جەنابی مامۆستا:
- هەقیەتی فەقیرە زۆر بەرێگادا هاتووە ماندوو بوو فەرموو بچینە ئەو ژوورە ی
تر. با بۆخۆی ئیسراحت بکا.
هەستانە سەرپێ جەنابی مامۆستا گوتی:
- دەبێ لەپێشدا سوننەتی بکەین. دوا یە کارێکی بۆ دەبینینە وە.
مامە رەجەب بۆی لەملی دا:

- دیارە ئەرکی سەرشانمانە یارمەتی بدەین. بڕایەکی دینیمان لێ زیاد بوو.
لەدلی خۆم دا گوتم "دیارە بڕای دینی کەم بوون... سەدان هەزار بڕای دینی بە
هەژاری و نەداری و برسێتی و بیکاری دەژین کەس بۆیان بەخەم نیە. جەنابی
مامۆستای بە لوتفە وە تەماشایەکی کردم:
- بەلێ. دەبێ ژنێکی باشیشی بۆ بێنین.

گیله پیاو .....
.....

ئەو ەندە دەهری ببوم خەریك بوو دەست لەو گە پچاپو پوالت بازی په هەلکرم
و هەرچی بە زارم دا دئی پێیان بلێم. "ئاخر تو خودا تئ فکرن ئەو هەموو
موسولمانە بە هەزاری و بەدبەختی دەژین کەس بەخەیاڵی دا نایە، بەلام بۆ
مەسیحی یەك کە موسولمان بوو چەند دڵسۆزن.

ئێستا ئەگەر بلێم کاکە ئەمن ئە ئەلمانیم و ئە مەسیحی، بڕایەکی دینی خۆتان و
خەلکی ولاتی خۆتان دیسان ئامادەن یارمەتیم بدەن؟ بئ گومان نا!"

پێکەنینیکی بێکاریم هێنایە سەر لیوان، جەنابی مامۆستاو مامە رەجەب
و هەدرکەوتن، کوپێکی مێر مندال دەستە نوێنکی بۆ هێنام. مامە رەجەب
هاتەوێ ژوور جێگایەکی پێنیشان دام، دەستی وەبن سەری داو چاوی لێك
نان. سەریك بۆ لەقاندو گۆتم "دۆن گشۆن" واتە سوپاس. ئێستا ئەم وشەیه
لەکوئ فێر ببوم بۆ خۆشم ئەم دەزانی. مامە رەجەب بە دەنگێکی بەرز گوتی:
- ئەگەر شتێك پێویست... بانگ بکە... تئ گەیشتی؟...

دیسان سەرم بۆ لەقاند: "یا".

ئەو ەندە ماندوو بووم هەر کە مامە رەجەب چووێ دەری وەك سپێدارێکی ببری
پانیشتم:

"خودایە... بۆخۆت نەجات بدە... سبەینێ بەیانی تەگبیرم چیه؟ ئەگەر
تەرجومانی ئەلمانێ پەیدا بکەن بلێم چی؟! ئەگەر بیانەوی سوننەتم بکەن چ
بکەم؟؟!"

دەلێن بنیادەم ژبانی خۆی دروست دەکا...!! رەنگە خەلکی دیکە بتوانن ژبان
بۆ پیاوی دروست بکەن. بەلام ئەو کەسانە لە ژبان دا زیاتر سەردەکەون کە
لەسەر پێی خۆیان رابووستن و بە هەستیکی پتەو و بەرەو ئامانجی خۆیان

..... گیله پیاو

ههنگاو هه لێتنن... به پوالت ته م قسانه هه موو راستن به لام ئایا به راستیش
وايه؟!!

راسته كه من هه له يه كم كردو له ناوه ندى عهسكهرى دهريان كردم. به لام داخوا
له بهر كردنى بهرگى نهفسهري، بوون به مووچه خورى بانك و وهرگرتنى له قهبرى
راوچى ژنانيش بۆخۆم ويستم... به دهستى خۆم بوو...؟! نا...!
به خه ياليشم دا نه هاتبوو هيچ كام له و كارانه بكه... هيچ كه يغم به و شتانه
نه ده هات. ئيستاش كه منيان وهك ئه لمانى يهك خستۆته داو و خوا ده زانى
ئاخره كه ي به كوئى دهگا هيچ ده سه لاتى خۆمى تيدا نيه...
نا... ته مجار ته سليمى چاره نووس نابم و بۆخۆم بناخه ي ژيانى خۆم داده نيم...
ئه مشهو ليزه ده بم و سبه ينى به يانى زوو هه لديم.

كارى ئاوده ستيم هه بوو...

له گه ل ده رگام كرده وه شتێك به هه موو گرانا يى خۆيه وه كه وته ژووره كه و
قيژه يه كى دريژ له دالانه كه دا دهنگى دايه وه...

دلم داته پى و ئاره قىكى ساردم به له شى دا هات... ئه و جوانه مه رگه كچى مامه
ره جه ب بوو كه گۆيا خهريك بوو له كه لێنى ده رگا كه وه ته ماشاى منى ده كردو
كه من ده رگام لى كرده وه خۆى پى پانه گيراو له په وپوو به ديوى ژوورى دا
كه وت و قيژاندى...

له گه ل نه وه ي ژور تر سابووم و له وهش تۆقيبوم كه نه كا له و كاته دا مامه
ره جه ب و نه وانى تر بيته وه و ئابرووم بچى، به لام نه متوانى ته ماشاى نه ندام و
روومه تى "ناسيه" نه كم كه چارشىوى له سه ره لا كه وتبوو "خوايه... له و
به ژن و بالا يه، له و رهنگ و روخساره، له و مووه جوانانه و له و چاوه بادامى يانه

گیله‌پیاو .....
.....

ده‌تگوت ئاسکه و که ورتته ته‌له‌وه، چاوه ئه‌فسووناوی‌یه‌کانی حاله‌تبیکی سه‌یریان مه‌بوو.

له‌شه‌رمان روومه‌تی وه‌ک گولئی مه‌نارئ سوور هه‌لگه‌پابوون و دلۆپه ئاره‌ق به‌سه‌ر کوڵمه‌ جوانه‌کانی دا ده‌خزین.

کاری راست بێ له‌و کاته ئاسکه دا پێش ئه‌وه‌ی ده‌رگای ژووره‌کانی دیکه‌ بکریته‌وه‌و مامه‌ ره‌جه‌ب و دایکی ئاسیه‌ بیته‌ ده‌رئ کچه‌که‌ خۆی له‌سه‌ر خشتی دا‌لانه‌که‌ درێژ کرد. ئه‌منیش خێرا ده‌رگا‌که‌م پێوه‌داو به‌ لینگه‌له‌رزه‌ له‌پشت ده‌رگا راوه‌ستام و گویم بۆ قسه‌کانیان هه‌لخست.

مامه‌ ره‌جه‌ب هاواری کرد:

– چ بوو کچی؟ ئاسیه‌ وه‌ک هونه‌رمه‌ندیکی کارامه‌ به‌گریانه‌وه‌ وه‌لامی دایه‌وه‌:

– پێم هه‌له‌نگوت و که‌وتم. ئای. وه‌ی. ده‌نگتیکی ژنانه‌ پرسى:

– ژۆرت ئازار که‌یشت؟

– پێم وایه‌ لاقم له‌جێ‌چوو. ئای مردم. مامه‌ ره‌جه‌ب به‌ توو‌په‌یی و ئاره‌حه‌تی گوتی:

– به‌جه‌ه‌نده‌م. وه‌ک بنیاده‌مان به‌پێ دا برۆ. بێده‌نگ به‌ ئه‌و میوانه‌ وه‌خه‌به‌ر دێ.

ده‌نگتیکی ژنانه‌ گوتی:

– بچۆ بزانه‌ هه‌لنه‌ستاوه‌.

دیسان به‌لایه‌کی دیکه‌. خه‌ریک بووم بچمه‌وه‌ سه‌ر جیگا‌که‌م مامه‌ ره‌جه‌ب ده‌رگای کرده‌وه‌ چاوی لێ کردم. بۆ ئه‌وه‌ی وا نیشان بده‌م تازه‌ وه‌خه‌به‌ر هاتووم باویشکیکم هه‌نایه‌ خۆم و ده‌ستم به‌ ئه‌لمانی گوتن کردو هه‌رچی به‌زمانم دا هات گوتم.

..... گټله پياو

مامه ره جېب پټکه نۍ:

— نه تر پټويست بنوۍ؟

منیش بوم سه لماند: "يا".

دووباره دهرگای ژووره که پټوه درا. هیشتا دهنکی گریان و هاواری ناسیه له
دالانه که دا هر ده هات.

نه وښه نده ته بیعی ده گریا پټم و ابوو به راستی له گال که و تنه که ده ست و لاقی
نازار دراوڼ.

مامه ره جېب و ژنه که ی ناسیه یان برده ژووری خوځیان و دنیا بیده نگ بوو. به لام
به لایه کی تازه بوم هاته پیش. هه ستم کرد دلک نا هه زار دل ناشقی ناسیه
بووم.

نه ی نه حله ت له و شانسه. نازانم بچی بنیاده م که تیری خوارد هه وه سی
ده بزوی؟

به لام نه وه ش هر به ده ست خوم نه بوو و بی نه وه ی بوم ناگام لی بی
عیشقی کی له نا کاو له سهری دام.

ده زنوږم زور گران ببوو، به ته واوی تاوی دابووم. چاک گویم هه ل خست، کاتیک
زانیم هه موو نوستوون به سپایی وده ر که وتم. دالانه که نه ختیک پووناک بوو.
له وسهری دالانه که له بهر دهرگایه ک خاوی یه کی چوک به بزماږ دا کرابوو.

پټم و ابوو نه و خاوی یه نیشانه ی نه وه یه که نه وږی ده ستشورو ناو ده سته.
ده سته گیره که م باداو وده رگا که کرایه وه. زیره ی ژنیک و دهنکی جنیودانی
پیاوږک وه ک توپ له می شکم دا ته قینه وه. وه ک کاره با لیتی دایم له وږی له راست
خوم وشک بووم.

گیله پیاو .....
.....

ئیره ژووری نوستنی مامه ره جەب بوو. گۆیا ئەو و ژنە کە ی بە بۆنە ی ئەو
خێرە وە کە لە موسوڵمان بوونی مەسیحی یە ک بەنسیبیان ببوو جە ژنیان
کردبوو! !

ئە ی نە حەت لەو شانسه. بۆیە دە لێ "دزی ناشی روو لە کادی ئینی دەکا" ئیستا
چ بکەم؟

ئەو گووکاری یە ی چۆن پینە بکەم؟

ئەو وە ندە دەستە پاچە ببووم کە تاویکی چاک هەر رهق راوہ ستام و هیچم بۆ
نە کراو وە ک پەیکەرێکی بێ گیان یان وە ک مە حکومێک کە لە بن داری ئیعدام
راوہ ستا بێ جوولە م لێ برابوو چاوہ پروانی چارە نووس بووم.

لە نە کاو دەنگی زیڕە یە کی ترسناک لە ژوورە کە ی تە نیشتم بەرز بۆو و مامە
ره جەب کە وە ک ورچی بریندار لە جیی دەرپە پیبوو کە دم و ددانم تێک بشکێتی
یان لیس تپێتم بکا. تە مبی کردنی منی لە بیر چۆوە مستیکی توندی لە سنگم داو
لە بەر دەرگا کە ی لا بردم و غاری دا ژوورە کە ی تە نیشتم. کە زیڕە ی ئاسیە ی
لێوہ دە هات:

– چتە کچی بۆ دە قیژینی؟

– دز. دز هاتوہ.

– کوا دز؟!

– لە دالانی بوو.

– گەوجە ئەوہ میوانە کە مان بوو. پاشان تی گەیشتم ئاسیە کە سەرتاسەر
وریای من بووہ بە تاییە تی ئەو پۆلە ی یاری کردوہ.

پاش تاویک مامە ره جەب بە توو پەیی و نارەحە تی هاتە دەری و بەرقەوہ بە سەر
منی دا نە راند:

..... گیلەپیاو

– بەملى شكاوت لەچى دەگەپى؟

بى ئوھى گوئى بدەمە ئوھى زمانى نازانم دەستم لەسەر دالم دانائالاندم:

– ئاخ در. هيزن.

مامە رەجەب رەكەى نىشتەوھو چوھو ژوورئى بەخيزانى گوت:

– فەقىرە پىم وایە خواردنەكانى ئىمەى پىنەكەوتوھو ژانە زگى گرتوھ...

ژنەكەى دەستى كرد بە بۆلەبۆل:

– ئەتۆش سەگت بۆ بەديارى هیناوين!

– وست بە كچى. ميوان خۆشەويستى خودايە. بەتاييەتى ئەمە خىرەكەى دوو

چەندانەيە. هەستە نەختىك ئاوانەباتى گەرمى بۆ دروست بكە.

– ئەو زەحمەتى بۆخۆت بكيشەو خىرەكەشى بۆخۆت.

مامە رەجەب لەژوورئى ھاتەدەر، دەستىكى بۆلاى ژوورەكەى من راداشت:

– ئەتۆ. پىويست. ژوور. ئىستا من دىم ژانەزك. چاك دەكەم.

ئوھەندە تەنگەتاو بووم وەخت بوو بتەقم. ھاوارم كرد:

– ئەمن. پىويست. تەوالىت.

– ئىستا چ وەختى تەوالىت؟ نىرەكەرە بەو نيوەشەوھە ھەوەسى تەوالىتى

بزووتوھ.

لێرەشدا ھەر ئاسىيە فریام كەوت كە دياربوو لەپشت دەرگاوه گوئى

لەقسەكانمان راگرتبوو. بەدەنگىكى بەرز گوئى:

– بابە دەيەوى بچىتە ئاودەستى.

– چاوى خۆت دەريئە بەستەزمان. ئەمن چووژانم چ غەلەتەك دەكەى.

پاشان بەدەست ھالى كردم كە بچمە ئەو سەرى باخچەكە.

ژنەكەى لە ژوورئى ھاواری كرد:

گټلہ پیاو .....
.....

— مه سينه که ی گللو نه کا .

— نا بابہ ، فه قيره موسولمان بووه .

کاتیک هاتمه وه سهره خوو گه پامه وه بق ژوره که ی خوم تازه حه وشه ی به سه فاو
پردارو دهرختی مامه ره جه بم به چاکی دهاته به رچاو:

"چند مالیکی خو شه . خو زگم به خو یان که باخیکی وایان مه یه " .

له ژوروی فکرم رحهت بوو ، ده بوو نه خشه یه کی ریک وپیک بکیشم .

بوونه میلیونیترم له بیر چووبووه . نیستا هر نه وه ندهم ده ویست له جیگایه ک

بتوانم بی دهردی سهری و کویره وه ری بژیم و له و ته له یه رزگارم بی .

باشترین ریگای که به نه قلم دا هات نه وه بوو که ده ست له و چه ورو شیرینی یه

مه لگرم و به یانی زوو پیش نه وه ی خه لکی مالی له خه وه لستن رابکم و له و

شارهش نه میتم و برژه قوژینیکی دیکه .

نازانم که نگیم خه و لکی و تبوو ، به دهنگی که له بابی به یانی وه خه بهر هاتم و

له په نجه ره وه ته ماشایه کی ناسوم کرد .

تازه به یان نه نگوتبوو . خیرا جلکه کانم له بهر کردو بق نه وه ی که س وه خه بهر

نه یه به حال په نجه م ده گه یانده زه وی ، به سپایی وه دهرکه وتم . هر له

پلیکانه کان به ربوومه وه دهنگی زیړه ی ناسیه وه که زهنگی مردن دهنگی

دایه وه :

— بابہ نه لمانی یه که خه ریکه دهرپوا . بابہ غارده . گه یشته کلانن ! له ترسی نه و

به لا تازه یه هه موو گیانم ده له رزی :

— نه ی دادو بیداد ... نه گهر نه مجاره بگیریتمه وه چ قوپیک وه سهری خوم که م ؟ !

که میک پیتم هه لینایه وه .

گیله‌پیاو .....

له کولانی تاک و ته‌را خه‌لکم ده‌دی که بۆ حه‌مام یان مزگه‌وت ده‌رۆیشتن. نه‌گه‌ر
توانی‌بام له‌شاری بچه‌ده‌ر نه‌وه‌که‌ی تری هاسان بوو.
له‌پشتمه‌وه گویم له‌ده‌نگی مامه‌ره‌جه‌ب.
- هۆی! هۆی! کاکه‌!

توندترم کرد، هینده‌ی نه‌مابوو بکه‌ومه نه‌رمه‌ غار.
به‌لام هه‌تا ده‌هات ده‌نگی مامه‌ ره‌جه‌ب نیزیکتر ده‌بۆوه و پتری هاوار ده‌کرد.
دیاره‌ ئه‌ویش به‌غار به‌دوام دا ده‌هات و بۆ پسانه‌وه‌ش بانگی ده‌کردم:
- هاوپۆ. هۆی براکه‌م. برای دینی! بۆکۆی ده‌چی؟! به‌سپایی بپۆ هه‌ناسه‌م
گیرا. پاره‌سته‌ بزانه‌ ئه‌لمانی!

که‌م که‌م خه‌لکه‌مان تۆ گه‌یشت. خه‌یال هه‌لی گرتم:
"ره‌نگه‌ مامه‌ ره‌جه‌ب وا بزانی شتی‌کم لۆ دزیوه‌؟"
نه‌گه‌ر راده‌وه‌ستم عه‌بی‌یکێ هه‌بوو، نه‌گه‌ر ده‌رۆیشتم عه‌بی‌یکێ تر.
"خوایه ته‌گبیرم چیه‌؟"

کاتی‌ک له‌سه‌ره‌وێره‌که‌ی هاتمه‌ خوارو چاوم به‌ مزگه‌وت که‌وت فکری‌کی باشم
کرده‌وه. چوومه‌ بۆلایه‌ مزگه‌وتی و له‌ ته‌نیشت به‌لووعه‌ ئاوه‌که‌ راوه‌ستم
ده‌ستم کرد به‌ ده‌زنوێژ هه‌لگرتن.

مامه‌ ره‌جه‌ب که‌ هه‌ناسه‌بپکه‌ی وێ که‌وتبوو و به‌غار به‌دوام دا ده‌هات که‌ دیتی
ئه‌و په‌له‌په‌له‌م له‌به‌ر خاتری نوێژه‌که‌م بووه‌ قاقایه‌کی درۆی کیشا:
- بابا به‌ گیان، گوته‌بات ده‌چم نوێژی ده‌که‌م. خۆ ئیمه‌ت تۆقاند!
پاشانی‌ش هه‌ر بۆخۆی گوتی:
"هه‌رچه‌ند فه‌قیره‌ زمانیش نازانی".

گیله پیاو .....
.....

ئه من خه ریکی کاری خۆم بوو مامه ره جەب دووسی جار به سپایی دهستی له
پشتی دام:

– مه رحه با. ئافه رین. خوا چ روونا کایی به کی خستۆته دلی ئه م ئه لمانی به وه،
له ئیمه ش موسولمان تر بووه به یانی زوو هه ل دهستی تا نوێژه که ی وه درهنگ
نه که وئ!

مامه ره جەب له مزگه وتی راوه ستا تا نوێژه که ی من ته واو بوو (دیاره وهک
نوێژی موسولمانانیش نه ده چوو). پاشان قۆلی گرتم و بردمیه وه مالت.
تئگه یشتم وا به هاسانی ناتوانم له و ماله رابکه م. به لام ته گبیرم چیه؟
نه مده زانی.

خۆم دایه دهستی چاره نووس و جله وم دا دهستی کاره سات. چهند سه عاتیک
پئ چوو جه نابی مامۆستا له گه ل پینچ شه ش که سی دیکه ته شریفیان هینا.
مامۆستا چهند جومله یه کی عه ره بی گوتن و منیش دووپاته م کردنه وه به
هینانی شاده و ئیمان به ره سمی بوومه موسولمان.

دیاره ئه مه دووه م جارم بوو که موسولمان ده بووم. جه نابی مامۆستا پرسى:
– ناوت چیه؟ خۆم لئ گیل کردو جه نابی مامۆستا فه رمووی:

– زوو به کیکتان بچن مامۆستای زمانی فه ره نسه یی قوتا بخانه که مان بێتن.
پاش چهند ده قیقه مامۆستای زمانی فه ره نسه یی هات. وادیار بوو هه موو شتیک
تئگه یوه.

پرسیاری کرد:

– برا ئایینی به که مان ئه مه یه؟

جه نابی مامۆستا جوابی دایه وه:

..... گیلەپیاو

– بەلێ. قسەى لەگەڵ بکە. بزانە کێیەو لەکوێرا هاتو! مامۆستای زمانى
فەرەنسەیی گوتى:

– ئەمانە زمانى فەرەنسەیی تى ناگەن.

بۆم دەرکەوت فەرەنسەیی گوتنى کاکیشم ھەر وەك ئەلمانى گوتنەكەى منە.
ئەوھى چاك بوو لە قوتابخانە نەختىك فەرەنسەیی فێر ببوووم.

جەنابى معلم بە دڕدۆنگى یەوہ هاتە پێش و گوتى:

– پارلێ شوو فەرەنسە؟!

– وى.

گویا دەبیست لێم بېرسى ناوت چى، بەلام بەھەلەچوو پرسى:

– کێلێ فوترۆ نومرۆ؟ یانى "نمرەت چەندە؟"

ئەمن پێکەنیم و بۆخۆشى تى گەشت گوتى:

– پارێژن. پاشان پرسى "ناوت چى؟"

گوت "کارل".

کاکم رووى کردە جەنابى مامۆستاو گوتى:

– ھەر وەك فەرەموتان ئەو پیاوہ یەكێك لە زانایانى گەرەى دنیاىەو دەلێ من

لەھەموو ئایینەکانم کۆلیوہ تەوہ و تى گەشتووم كە ئىسلام لە ھەمووان باشترە.

ئێمە تەنیا دوو قسەمان پێکەوہ کردبوو ئەو جەنابە ئەو ھەموو شەرح و

تەفسیرەى لەسەر قسەکانم کرد. ئەو خەلكە ساکارەى لەوێش بوون سەریان لە

فەرەنسەیی زانینى کاکى مامۆستا سوپماوو:

– ئافەرىن ئەفەندى چەند جوان بە فەرەنسەیی قسە دەکا!

– بارک الله بۆ خوێندەواریت. یەكێك لە دانیشتوان کە دیار بوو پیاویكى فزووہ

پرسى:

گیله‌پیاو .....
.....

– ئیوه ته نیا دوو قسه تان پیکه وه کرد، چون ئو هه موو مانایه ی هه بوو؟!

کاکی مامۆستا هیچ له روو نه چوو، وه لآمی دایه وه:

– ئه مه پێوه ندی به ئه قل و تی گه یشتنی بنیاده مه وه هه یه. زمانی فهره نسه یی وه ک زمانی ئیمه نیه ئو هه موو درێژ کردنه وه ی هه بی. هه ر وشه ی کۆلێک مانای هه یه. زمانه بیگانه کان وه ک سابوون وان ده بیینی کوته سابوونیکێ چکۆله دنیا یه ک که ف ده کا.

توند توند ددانم به جه رگی خۆم دا گرتبوو هه تا پیکه نینم نه یه.

مامۆستای قوتابخانه که دیاربوو زۆر قوما ربازه ده ستی به خویندنه وه ی یه کێک له و چیرۆکه کورتانه کرد که له پۆلی دووه می فهره نسه یی دا چاپ کراون و وه ک بلبل پێیدا پڑیشت:

"ژان کیفه که ی هه لگرت، دایکی ماچ کردو پڑیشت بۆ قوتابخانه. ژانتیش دراوسی یان بوو. له رێگا تووشی یه کتر بوون و ده ستیان کرد به قسه و گالته کردن. کاتی که گه یشتنه قوتابخانه زه نگی پۆله که یان لێ درابوو."

پاش هه موو جومله یه کیش ته ماشایه کی منی ده کردو ئه منیش بۆ ئه وه ی کاره که زیاتر پیس نه بی سهرم بۆ ده له قاندو په یتا په یتا ده مگوت:

– وی. وی. مۆسیۆ.

کاتی که چیرۆکه که ته واو بوو کاکی مامۆستا چی له جانتای دا نه ما، رووی کرده دانیشتوان:

– گویتان لێ بوو؟

جه نابی مامۆستا که به قامکه کانی ریشی دادینا گوتی:

– کا که ئه تۆ زمانی ئو فهره نگی یانه زۆر باش ده زانی!

..... گیله پیاو

– به ئی... ئەمن جارێکیان لە گەڵ کابرایەکی فەرەنسیسی قسەم دەکرد کابرا زۆری پێ سەیر بوو تەنانەت فەرەنسیسی بەکانیش دەستم لە گەڵ ناکەنەو. کە سێک دەتوانی لە گەڵ من قسە بکا کە فەرەنسیسی زۆر باش بزانی. ئەم پیاووە ئەلمانییەو باش ناتوانی بە فەرەنسیسی قسە بکا...

جەنابی مامۆستا قسەکانی ئەفەندی تصدیق کردو گوتی:

– باشە ئیستا ناوی ئەو خارجییە چیە؟

– کارل.

– زۆر باشە، کە وابوو دەتوانین ناوی بنێین "کامل".

هەموو دانیشتوان ئافەڕین یان بۆ ئەقل و تیگەیشتنی جەنابی مامۆستا ناردو ئەمنیش سەرلەنوێ ئیوکم بپاواو نام لێنرا "کامل".

پاش ئەو بەزەمە سەرلەنوێ شیرینی خواردن دەست پێکراو دەوری پرله شیرینی و مەربا بە مەجلیس وەرپوون.

هەروا لەسەری سەرەووە لە تەنیشت مامۆستا دانیشتبووم خەیاڵ هەلی گرت:

"بۆچی ئەو هەموو موسوڵمان و برای دینی بە لە ولاتی ئێمەدا کەوتوون هیچ کەس گوتی یان ناداتی، بەلام بۆمن کە پێیان وایە بێگانەم و تازە موسوڵمان بووم ئەو هەموو خەرج و موخاریجە دەکەن و جێژن و بەزم و بیساتم بۆ دەگێژن.

خوا بکا فەقیرو هەژاری ولاتانی دەرەووە ئەو خەبەرەیان پێ نەگا. ئەگینا لێشاوی سواڵکەر و لێقەوماوی بێگانە روو لە ولاتە کەمان دەکا و گیروگرفتێکی تازەش دەبێتە سەرباری ئابووری و بازرگانی شەق و شەپی ئێمە. ئەو دەم هەژارترین کەس لە ولاتی ئێمە پانتۆڵە کە ی دادەکەن و لە پێی ئۆمۆسولمانە

بیگانه‌کانی ده‌کا! پیم سه‌یره چۆن هه‌تا ئیستا فه‌ره‌نگی‌یه‌کان ئه‌و فه‌کره‌یان نه‌کردوه که بێن موسولمان بن و ئه‌و هه‌موو قازانجه‌یان ده‌ست که‌وئ.

ئه‌گه‌ر بلاین له‌و مه‌سه‌له‌ بێ‌خه‌به‌رن راست نیه. زۆر جارمان بیستوووه و دیتومانه که هه‌روه‌خت یه‌کێک له‌ ئیمه له‌ وچخانی ماله‌که‌ی دا قسه‌یه‌کی نه‌یتی له‌گه‌ڵ ژن و منداله‌که‌ی بکا دووسێ رۆژ دواتر له‌ رادیۆ رۆژنامه‌کانی ئه‌وان دا بلآو ده‌کرێته‌وه ئه‌دی بۆچی له‌و باره‌وه ده‌ست به‌کار نه‌بوون؟!

دیاره هۆیه‌کی گرنگی هه‌یه که ئیمه تا ئیستا ئاگامان لێ‌نیه. به‌کورتی مامه‌ره‌جه‌ب هه‌موو کاروکاسبی‌یه‌کی وه‌لا نابوو ته‌نیا خزمه‌تی منی ده‌کرد. باشترین جل و به‌رگی بۆ ساز کردبووم. باشترین خواره‌مه‌نی بۆ دروست ده‌کردم و شه‌وو رۆژ یان خۆی یان "ئاسیه"ی کچی ئاگاداری من بوون!

ئه‌منیش ئه‌و جینگه‌نه‌یی جارام نه‌ما‌بوو. به‌پاستی نه‌ ده‌مویست و نه‌ ده‌شمتوانی ئه‌و ماله‌ به‌جێ‌بێلم. له‌لایه‌ک رێگای هه‌لاتنم لێ‌گیرابوو، له‌لایه‌کی تریش باش که‌وتبوومه داوی ئاسیه‌خانه‌وه.

تکام ئه‌وه‌یه قسه‌که‌م جۆرێک لێک نه‌ده‌نه‌وه. خۆشه‌ویستی من ئه‌وینێکی پاک و پڕومانتيکی بوو. چونکه هه‌ردوو‌کمان ده‌مانزانی هه‌ل و مه‌رج بۆ زه‌ماوه‌ندی ئیمه زۆر ئاماده‌یه درێژه‌پێدانی ئه‌و خۆشه‌ویستی و دۆستایه‌تی‌یه هه‌یچی تێدا نه‌بوو.

له‌هه‌موو ره‌فتار و کرداری مامه ره‌جه‌ب ده‌رده‌که‌وت که هه‌ز ده‌کا به‌مکاته زاوای خۆی.

هه‌ریۆیه‌ش زۆر له‌ سوننه‌ت کردنه‌که‌م به‌په‌له‌ بوو. ئه‌و رۆژه پاش شیرینی خواردنه‌که دیسان مه‌سه‌له‌که‌ی هه‌تیایه‌ گۆڕپێ و پڕیار درا به‌یانی "سوننه‌ت بکړم".

گیله‌پیاو .....

"خوايه بۆخۆت له و به لایه رزگارم بکهی".

بۆ سبه‌ینێ خۆم نه‌خۆش کرد. مامه ره‌جه‌ب دوکتۆری هێنا. (ناسیه) و دایکی که منیان به زاوای خۆیان ده‌زانسی بێ هیچ شهرم و شکویه‌ک ده‌ستیان به خزمه‌تی من کرد.

خودا بیگری هه‌رکاتێک چاوم به‌چاوه‌کانی ناسیه ده‌که‌وت قه‌له‌می ده‌ست و پێیانم ده‌شکا. ئه‌ی خوايه له و چاوانه! پێستی به‌ده‌نی ده‌تگوت په‌لکی گولوکه، مووی سه‌ری عه‌ینه‌ن ده‌تگوت هاوڕیشمی خاسه‌رنکه.

کاتێک له‌بنه‌وه ته‌ماشای ده‌کردم شه‌رمێکی کێژانه دای ده‌گرت، لێوه خونه‌یی‌یه‌کانی ئه‌وه‌نده جوان و دلگیر ده‌بوون که پیاو به‌خۆی نه‌بوو خه‌ریک ده‌بوو په‌لاماری بداو ماچیان بکا.

باوه‌رم پێکه‌ن ئه‌گه‌ر له‌به‌ر خاتری ناسیه نه‌بوايه حازر نه‌بووم یه‌ک ده‌قیقه‌ش له‌و ماله نه‌حله‌تی‌یه‌ بمێنمه‌وه. به‌لام ئه‌و ئه‌وینه بێ ئه‌مانه‌بوو که منی له‌وێ گیر کردو بوو به‌هۆی به‌ده‌ختی و چاره‌په‌شیم!

سات به‌سات زیاتر هۆگری ئه‌و ناسکه کتییی‌یه‌ ده‌بووم. هه‌رچی ده‌مکرد نه‌مه‌ده‌توانی عیشقی ناسیه له‌سه‌رم به‌رمه‌ده‌ر.

راسته که گه‌وتویه‌انه ئه‌وینیش جۆره نه‌خۆشی‌یه‌که. ئه‌من تووشی ئه‌و نه‌خۆشی‌یه‌ ببووم.

خۆم دایه ده‌ستی چاره‌نووس و چه‌رخێ ژیانم وه‌ده‌ست قه‌زاو قه‌ده‌ر دا: "هه‌رچی ده‌بێ بۆ بێ. له‌گه‌ڵ ناسیه زه‌ماوه‌ند ده‌که‌م. پێنج شه‌ش منداڵمان ده‌بێ. ژیاڵیکی ئابروومه‌ندانه پێک دێنن. پاش حه‌وت هه‌شت ساڵ رابردووه‌که‌م له‌بیر خه‌لك ده‌چێته‌وه. پێلی ژن و منداڵه‌که‌م ده‌گرم و ده‌چمه‌وه ئه‌سته‌مبول و ژیاڵیکی ئاسووده ده‌ست پێ‌ده‌که‌م".

گیله پیاو .....
.....

چ خه یال پلاوځکی شیرن بوو؟ هه یهو!؟

چهند رۆژیک پیچوو. ئیتر له وه زیاتر نه مده توانی خۆم نه خۆش کهم. ناخر نه تام هه بوو، نه پهنگ و رووم تیک چوو بوو.

به کورتی. هه رچه ندی دوکتوره کان ئەم دیو نه ویدیویان کردم و ده رو ژووریان تاقی کردم وه بچووکترین شوینه واری نه خۆشی یان له له شی من دا نه دۆزیه وه. به دبختی لیڤه دا بوو که نهو خۆنه خۆش کردنه نه که هه ر به قازانچ ته و نه بوو، به لکه کاره که ی پیستریش کرد. مامه ره جهب برپاری دا مه جلیسیکی گه وه بق (سوننه ت کردنی) من رۆک بخا.

ته نانه ت کارتی ده عوه تیشیان چاپ کردو رۆژه که شیان دیاری کردو وه ستای سوننه تانی شیان خه به ردار کرد.

نهو وه ستایه لهو شاره بچووکه دا هه مه کاره بوو. دوکانی سه رتاشی یه ی هه بوو، که له شاخی ده گرت، کاروباری کپین و فروشتنی ملکهکانی راده په پاند. جار جاریش سه نه دی کپین و فروشتنی ده نووسی.

وهختیک نهوم ناسی تۆژیک دلم خۆش بوو. دلتیا بووم نهو جۆره که سانه به پاره هه موو کاریک ده کهن. لهو ماوه یه ش دا مامه ره جهب هه موو رۆژی هیندیک پاره ی له گیرفانی جله کانم هاویشتبوو. منیش برپارم دا په نجا لیڤه یه ک کۆ بکه مه وه به به رتیل بیده م به وه ستای سوننه تان بق نهو هی چاره یه کم بق بدۆزیته وه!

بهو جۆره کاره که مان به خیر ده گوزه راو به زمی زه ماوه ندی من و ئاسیه سه ری ده گرت و نه گه ر نوایه ش وه ستا راستیه که ی به خه لک گوتبا که س برپای پی نه ده کرد.

..... گیلەپیاو

رۆژی جیژنی سوننەت کردنی من هەنگامەیه‌کی سەیر بوو دەتگوت هەموو خەلکی شاریان بانگهێشتن کردووە.

"خواهه‌ ئه‌و جه‌نجاله‌ تووشی کوێره‌وه‌ریم نه‌کا".

دەمه‌ویست تکا له‌مامه‌ ره‌جه‌ب بکه‌م کاره‌که‌ی هێنده‌ گه‌وره‌ نه‌کا، به‌لام به‌ چ زمانیک؟ نه‌م ده‌توانی. ده‌ترسام کاره‌که‌ زیاتر پیس بێ.

مه‌نجه‌له‌ پلاوی گه‌وره‌ گه‌وره‌یان وه‌سه‌ر نابوون. به‌رخێ قه‌له‌ویان له‌شیش ده‌دان و دووکه‌لی گوشت برژاندن ولاتی داگرتبوو.

میوانه‌کان له‌پێنج شه‌ش هۆده‌دا خه‌ریکی به‌زم و شیرینی خواردن بوون. وه‌ستای ده‌لاکیش له‌ ژووریکه‌ گه‌وره‌دا خه‌ریک بوو ئامرازی کاری خۆی ساز ده‌کرد.

مامه‌ ره‌جه‌ب به‌په‌له‌و به‌ئاره‌ق پرشتن وه‌ژوور که‌وت گوتی:

– پیاویک له‌ ئه‌سته‌مبووله‌وه‌ هاتوه‌ کاری به‌تۆیه‌.

وه‌ک کێویکم به‌سه‌ردا به‌رده‌نه‌وه‌ به‌جاریک له‌جێی خۆم وشک بووم "ئه‌وه‌ کێیه‌ له‌ ئه‌سته‌مبووله‌وه‌ هاتوه‌ کاری به‌منه‌، ناکا به‌لایه‌کی تازه‌ بێ".

مامه‌ ره‌جه‌بی فه‌قیر که‌ پێی وابوو له‌ترسی سوننەت کردن وا وشک بووم، زۆری به‌زه‌یی پێم دا هاته‌وه‌:

– وادیاره‌ ئه‌تۆ زۆر له‌ سوننەت کردن ده‌ترسی!

– نا، هیچ نه‌یه‌.

پرسی:

– ئه‌و پیاوه‌ بێ؟

ئه‌وه‌نده‌ ترسابووم جوابم پێنه‌درایه‌وه‌، سه‌رێکم بۆ له‌قاند یانی با بێ.

گیله‌پیاو ....

مامه ره‌ج‌ب‌ر‌ؤ‌ی‌ش‌ت و من‌ی‌ش سه‌ر‌ئ‌کم له‌پ‌ه‌ج‌ه‌ره برده‌ده‌ر ده‌ر ده‌مه‌ویست راب‌که‌م. به‌لام چ‌ون؟ به‌ک‌و‌ئ‌دا؟ کار له‌کار ترازابوو، تازه‌چار نه‌مابوو. هه‌تا (کابرا) هاته‌ر‌و‌ور نیوه‌ی گ‌وش‌تی له‌شم بوو به‌ئ‌او. پ‌یا‌و‌ئ‌کی گ‌ه‌نج بوو. جل و به‌ر‌گ‌ئ‌کی ر‌ئ‌ک و پ‌ئ‌کی ده‌به‌ردا بوو. له‌پ‌ئ‌که‌نین و رووخ‌ش‌ی‌ه‌که‌ی‌را زانیم پ‌ؤ‌لیس نیه‌و ه‌خ‌ت‌ئ‌ک ئ‌ارام بوومه‌وه. به‌لام دیسان قسه‌م نه‌کرد. راوه‌ستام بزانی چ‌کار‌ئ‌کی پ‌ئ‌مه. زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی کردو گ‌وت‌ی:

– ئه‌من په‌یام‌ن‌ئ‌ری گ‌و‌ئ‌اری (عصر)م.

ئه‌گ‌ه‌ر گ‌وت‌ب‌ای ع‌یزرائیل ئه‌وه‌نده نه‌ده‌ترسام. ئه‌مه‌ئ‌ه‌و به‌ل‌ایه بوو که شار به‌شار له‌به‌ری هه‌ل‌ده‌هاتم.

"خودایه ب‌ؤ‌خ‌وت له‌چ‌نگ ئه‌وه‌وال‌ئ‌ووسانه‌م رزگار ب‌که‌ی".

وام نیشان دا که حال‌ی نه‌بووم. ئه‌ویش به‌ده‌ست حال‌ی کردم:

– ئه‌من هاتووم له‌موسولمان بوون و سوننه‌ت کردنی ت‌ر و‌ئ‌نه‌و ر‌ئ‌پ‌ؤ‌رت‌ا‌ژ ئاماده ب‌که‌م. وه‌ک ب‌ئ‌گ‌انان جوابم دایه‌وه:

– من، باش، تورکی، نازانی.

خوارپ‌استان جه‌نابی هه‌وال‌ئ‌ووس له‌زمانی زگ‌ماکی به‌ول‌وه هیچ زمان‌ئ‌کی د‌یک‌ه‌ی نه‌ده‌زانی و به‌لاسا کردنه‌وه‌ی من پرس‌ی:

– ئه‌ت‌ر. چ‌ئ‌ی‌خ‌ت‌یراع و که‌شف. گ‌ه‌وره کرده‌وه؟

ز‌ؤ‌رم پ‌ئ‌خ‌ؤ‌ش بوو به‌زمانی خ‌ؤ‌مان راست و ره‌وان وه‌لام‌ی ب‌ده‌مه‌وه‌و ب‌ئ‌ئ‌م:

"ئه‌وه‌م که‌شف کردوه ئه‌وه‌که‌سانه‌ی له‌هه‌وه‌له‌وه موسولمان بوون که‌س گ‌و‌ئ‌یان نادات‌ئ‌. به‌لام ب‌ؤ‌موسولمان‌ئ‌کی به‌در‌ؤ‌ موسولمان هه‌زاران گ‌ه‌وج‌ی وه‌ک ت‌ر وه‌خت و پار‌ه‌ی خ‌ؤ‌یان سه‌رف ده‌که‌ن".

به‌لام هه‌ر چ‌ؤ‌ن‌ئ‌ک بوو ددانم به‌جه‌رگی خ‌ؤ‌م دا گ‌رت و جوابم دایه‌وه:

..... گیلەپیاو

— ئەمن زۆر كەشف. ماتۆپی فرۆكەى بێدەنگ، كەشتى بى دووكەل كېش.
ئوتومبىلى بى تايەر!

هەوالنوس ھەر چاويكى ببوو بە چوارچاو. لىكدا لىكدا سەرى رادەوەشانو
"بارك الله و ئافەرىن" ى وەك بارىزە لە زارى ھەل دەوەرین.

لەو كاتەدا دووكەس ھاتنە ژووو بە دەست ھالىيان كردم كە بچم بۆ ژووى
سوننەت كردن.

بەگورج و گۆلى رۆيشتم بۆلاى ژوورەكەو ھەر لە فكرى ئەو ەش دا بووم چۆن
لەگەل وەستای دەلاك دەست بەقسەبكەم و سەروكلكى مەسەلەكە پىك بگرم.

كاتىك وەژوور كەوتم دەبينم بىچگە لە وەستای دەلاك ھەوت ھەشت كەسى مل
ئەستوور و سەمىل بابرىش لەوئ دانىشتوون. بەجارىك زەندەقم چوو. لە

وەستای دەلاك پرسی:

— ئەمانە. لىرە بۆچى؟

— دەبى لىرە بن دەست و لاقت بگرن. سەيرىكى دەرگام كردو بەپەلە وەپئ
كەوتم.

وەستای دەلاك پرسی:

— بۆ كوئى؟

— بەدەست تىم گەياند كە لەدەرى كارم ھەيە.

وەستای دەلاك دياربوو دووسى يەكى لەو پياوانە لى دەنگ دابووم. وەك
پالەوانى زۆرخانە لىم دەرپەرىن، دەستيان گرتم و توند رايان گرتم.

وینەگرياشبىش خىرا خىرا خەرىكى وینە گرتن بوو، منىش ھەر تەقەلاى ئەو ەم
دەدا خۆمیان لە دەست دەرباز بكەم. بەلام كۆرەكان وەك مەپى كەول كەن

لە ەرزىان ھەلبرىم.

گیله‌پیاو .....
.....

له سیمایان وا دهرده کهوت که ده یانه وی هه ره له وی له نیوه پاستی ژووره که دا سوننه تم بکه ن. ده ستم به هاوار کرد.

خه سووم به په له پپووزه وه ژوور کهوت گوتی:

— مه ترسه، هیچ نیه. وه ستا دهستی زۆر سووکه. هه ر ئیستا نه جانت ده دا!
که نه کهان به راکیش راکیش بردیانم بۆلای ته ختیک که له سووچیکی ژووره که دانرابوو. ئه من له هه وا په له قازم ده کردو وه ستای ده لاکیش دلخوشتی ده دامه وه:

— تا ئیستا چل په نجا تر موسولمانم سوننه ت کردوه، نایه لم هه ر ناگا بکه ی.
هینده م له بهر دهستی که نه کهان دا په له قازم کرد بیهوش بووم و یه ک به مه یدانئ لئی که وتم. له و بیهوشی و بیخودی به دا گویم له غلده غلدی که بوو هه ر ئه وه نده حالی بووم چه ند که سیک هاواریان ده کرد "سبحان الله"، "جل الخالق"!

هه موو بۆلای ده ری رایان ده کرد، منیش نه م ده زانی مه سه له چیه. هه موو هۆش و بیرى خۆم خسته کار به لکوو شتیکی لئ هه لکرینم.

له پشت ده رگا کابرای ده لاک بۆی باس ده کردن:

— ئه و کابرایه "په ری بره" زگ ماك سوننه ت کراوه.

خه زوورم له خوشتیان هاواری کرد:

— خوايه زۆر شوکور.

یه کی دیکه هاواری کرد:

— بۆچی شتی وا هه یه؟!

— به ئی.

..... گیلہ پیاو

زۆرم دل پئ خۆش بوو که وا بهاسانی لهو خه تهره رزگار بووم. هه روا فیکه ی
سمیلانم دهات. به لام بۆچی بنیاده می فزول دیلئ کهس هه ناسه یه کی ره حه ت
هه ل کیشی. کابرایه کی حه لال زاده راست بۆوه کوتی:

– رهنگه جووله که بی!

ئه و جومله وهك تۆپ له میشکم دا نه قیه وه. به تاییه تی چونکه چه ند که سی
دیکه ش بۆیان نه ستانده وه:

– به لئ رهنگه.

ديسان خوا مائی کابرای دهلاك ئاوه دان کا که جوابی دانه وه:

– ئه من ئیستا هه موو شتیك روون ده که مه وه.

تئ گه یستم ديسان خه ریکن هیرش بیئنه وه. پیش ئه وه ی بیئنه ژووری خۆم
ده خه و کرد.

ئه مجاره کابرای دهلاك به ته نیا هاته ژوور. دیتم له وه زیاتر نا کرئ راوه ستم.

به زمانی خۆمان و ژۆر له سه ره خۆ کوتم:

– تكات لی ده که م ده رگا که توند پیوه ده، ده نگمان نه چیتته ده ر.

کابرای دهلاك گئژو کاس بوو. هه قیشی بوو، که سیکی تا ئیستا ئه لمانی بوو و

زمانی تورکی نه ده زانی، له پڕ گۆرپا بوو. خه ریک بوو له به رم هه لئ، بانگم کرد:

– مه ترسه بابه، خۆ ناتخۆم. وه ره پیش کارم پیته.

پاشان زوو ئه و په نجا لیره ی بۆم وه لا نابوو له گیرفانم ده رهیتا و بۆم راگرت:

– وه ره ئه م پارهی به گره و په پۆیه کیشم پی را به سته و کارت به کاری من نه بی.

کابرای دهلاك زه رده یه کی هاتی:

– ئه ی قوما ریا ز. باشت ریگا که دۆزیه وه.

پاره که ی خسته گیرفانی:

گيلەپياو .....
.....

– دەبىي نەختىڭ ھاۋار كەي تا ۋا بزانن سوننەتت دەكەم. لەسەرەخۇ قىژاندىم.

– نەبوو. بەقەۋەتتەر.

ھەتا قەۋەتم تىدا بوو نەپاندىم:

– ئەي بابەپۇز مردىم!

لەسەر جىڭگاگەم درىژ بووم و كابراي دەلاكىش دەرگاي كردهۋە:

– تەۋاۋ بوو.

ۋىتەگرو ھەۋالانۋوسەكان بەژوورى ۋەرىپوون و فلاش دەستيان بە بريسكە بريسك
كرد. زۆر پرسىياري سەير سەيرىيان دەكرد خۇم بېھۇش كردو ئەسلەن جوابم
نەدانەۋە.

بەۋ حالەش خەبەرەكە ۋەك تۆپ لەشارىدا دەنگى دايەۋە. پىم وانىيە قەت
ھىندەي ئەۋ رۆژە رۆژنامە فرۇشرايى.

ۋىتەكانى منيان لە لاپەپەي يەكەم دا چاپ كوردبوو و تىترى سەيرو
سەمەرەشيان نووسىپوون:

" لاۋىكى ئەلمانى موسولمان بوو". "جىژنى سوننەت كردنى پروفىسورى
بەناۋبانكى ئەلمانى بەخۇشى و شادمانىيەۋە تەۋاۋ بوو". "بزووتنەۋەيەكى
گەرەكە لە دنيای ئىسلام دا رووى داۋە".

بەۋ جۆرە خەرىك بوو چەرمەسەرىيەكى گەرە بۆمن پىك دەھات و سات
بەسات چاۋەپروانى ئەۋ بەدبەختىيە تازەيە بووم. ھىشتا رۆژئاۋا نەببوو كە
چەرمەسەرىيەكە دەستى پىكرد. چوار پۇلىس ھاتنە مالەكەۋ لەمنيان پرسى.
ھەر لەگەل ھاتنە ژوورەكەي من ھىندىكيان گالتە پىكردم و بە پىكەننەۋە:

– ھەستە پى!

– زووكە جەكانت لەبەرەكە!

..... گیلەپیاو

که له پچه یان له دهستی کردم و له پیش چاوی پر له سه رسوپمانی خه زووردم و
ئاسیه و دراوسی کان بردیانمه ده ری.

ئاسیه پائی وه دیوار دابوو و له سه ره خۆ ده گریا، خه زووریشم وه ک کاره با لئی
دابئی وشک هه لاتبوو. دراوسی کانیش که وتبوونه سرت و خورت:

– رهنگه جاسووس بوویی.

– نه من هه وه لۆ رۆژ زانیم.

– سه گبابانه کاری چۆن ده که ن!!

– درۆی کردوه ئه لمانی نه بووه.

– به لئی حه تمه ن ئینگلیزی به.

یه کسه ر بردیانم بۆ پۆلیسه خانه و چونکه وهخت درهنگ بوو بئی لئی پرسین له
ژووړیکی ته رو تاریک قه یی یان دام.

سه یه یئیی به یانی بۆ لئی پرسینه وه ی من هه راو هه نگامه یه کی زۆر ساز ببوو.
دیشان وینه گرو هه وائوو سه کان باسیکی باشیان وه ده ست که وتبوو. وینه گرتن
ده ست پئی کراو هه رچی هه ولم ده دا سه روچاوم بشارمه وه پۆلیسه کان
چه نه که یان ده گرتم و سه ریان راست راده گرتم.

سه رۆک لئی پرسیم:

– سه گی سه گباب نه و که له کبازی یانه چین ده یان که ی!

– نه من خه تابه کم نیه.

سه رۆک جووته زلله یه کی لئی دام که گره شینه کم له چاوان هه لستا.

– نه دی کئی خه تابه ره؟ سه گیابی که له کباز بۆچی خۆت به ئه لمانی به و خه لکه

نیشان دا بۆچی؟! ها؟

– جه نابی سه رۆک مه گه ر ئه لمانی بوون له قانون دا تاوانه.

گیله پیاو .....
.....

سه رۆك شته كه ی به كورتی بریه وه. دوو كهس له لای سهره وه دانیشتبوون
دهستی بۆ راداشت:

– برایان تاوانبار له بهردهستی خۆتان دایه.

ئو دوو كهسه كه دوايه دهركهوت پۆلیسی دژی تاوانن و له ئهسته مبوله وه
هاتوون، دهستیان كرد به لى پرسین:

– باشر وایه راستمان پى بلێی مه بهستت له و كار ه چ بووه؟ ته وایى باسه كه م
له سیرى هه تا پیاوێ بۆ گیرانه وه.

هه موویان پێكه نین. دیاریوو باوه پیاو به قسه كانه نه كردوه:

– هه روا سووك و هاسان خۆت كرد ه ئه لمانى بۆ ئه وه ی جه مه نانێك پهیدا
بكه ی؟

– باوه ی بكه ن هیه نیازێكم نه بوو... خهريك بوو له برسان بهرم.

– پیاوی باش له م ولاته دا كى له برسان مردوه هه تا تق بییه دووه م!!؟

نه مده زانی چ جوابێك بده مه وه. مه سه له كه یان گه یان دبووه جیگایه ك هه
جوابێكم دابایه وه لانی كه م ده پازده سالّ خه پسیان به بالا ده بپریم. ناچار
بیده نگ بووم.

یهكێك له فه رمانبه ره كان بانگی كرد خه زوورم و ئاسیه بۆ به ره پوو كردن بینه
ژوور. دهستم كرد به پارانه وه:

– جه ناب! ئیعدام كه ن، بم نێرنه به ندیخانه به لام تووشی شه رمه زاریم مه كه ن.
به راستییش وابوو. چونكه رووم نه بوو چاو له چاوی مامه ره جه ب بكه م كه
به وه پهری دلپاکی په وه بردبوومیه مالى خۆی. به لام چاره نه بوو. خه زوورم كاتێك
هاته ژوورێ راسته پى به ره و من هات. له پێشم پاره ستا زۆر به رقه وه
ته ماشایه كى به ژن و بالای كردم:

..... گیلہ پیاو

- تف له رووانت. حه رام زاده ی بی ئه مهك. هه ی بی شه ره فی بی ئابروو...
ئه گه ر فره مان به ره كان نه یان گرتبا هه ر له وئ ده یخنك اندم.
پۆلیسه كه لیی پرسى:
– ئه تق شكایه تت له و كا برایه هه یه؟
– به ئی. خوا كوژی كا، ئابرووی منی بردوه. سئ هه زار لیره م بق خه رج كرده.
ده بی هه موو زه ره رو زیانه كه م بق ببژیتریته وه.
پاشان ئاسیه یان هئنا.
ئه و كچه به سته زمانه ئه وه نده گریابوو چاوی سوور هه لگه رابوون.
پۆلیس لیی پرسى:
– كچم تۆش شكایه تت له م كه له كبازه هه یه؟
– نا.
مامه ره جه ب به سه ر سوپمانیكه وه ته ماشای كچه كه ی كرد:
– ئه تق شكایه تت نیه؟
– نه خه یر چی كرده تا شكایه تی لی بكه م؟
– بق ده ته ویست چ بكا؟ له وه زیاتر كه كلالی له سه ر ئیمه ناوه؟
– ئه و بی تاوانه.
– دایكت ده ئی گواره و بازنه ی تۆشی دزیون! و ویستویه تی فریوت بدا.
– درۆیه! ئه و قه تی قسه له گه ل من نه كرده. ئیوه ده تانه ویست منی بده ئی!
له وه فای ئه و كچه سه رم سوپمابوو. كولی گریانم له ئه و كی مابوو بق ئه وه ی
فرمیسكى چاوانم نه بیئی پووم ده لای دیواری كرد.
مامه ره جه ب به زۆر قسه ی كچه كه ی بری:
– ئه مه تی ناگا... مندا له... فریوی خواردوه.

گیله‌پیاو .....
.....

پاشانیش ئاسیه‌ی برده‌ده‌ر. له‌که‌لێنی ده‌رگاوه‌ هه‌راو هه‌ریایه‌کی سه‌یر هاته‌ ژوور ده‌تگوت هه‌موو خه‌لکی شاری بۆ شکایه‌ت کردن هاته‌ونه‌ پۆلیسه‌خانه‌.
یه‌کێک ده‌یگوت "هه‌زار لیره‌ی له‌من وه‌رگرتوه‌" ئه‌وی دیکه‌ ده‌یگوت "سه‌د لیره‌ی له‌من قه‌رز کردوه‌".

له‌ کاتێک دا هه‌یچانم نه‌ده‌ناسی و چاوم به‌چاویان نه‌که‌وتبوو.
له‌به‌ر ئه‌وه‌ی تاوانه‌که‌م زۆر بوو و لێم به‌شک بوون، بێپار درا له‌گه‌ڵ چه‌ند فه‌رمانبه‌ری چه‌کدار به‌پێم بکه‌ن بۆ ئه‌سته‌مبوول.
له‌ ئه‌سته‌مبوولیش زۆر خه‌یرا دۆسیه‌که‌م ته‌واوکرد و له‌ پلێکانه‌کان چوومه‌ "خوار".

له‌به‌ندیخانه‌ هه‌ر بیرم له‌وه‌ ده‌کرده‌وه‌ که‌ پاش به‌ره‌للایبوون کارێکی موخته‌ره‌م بدۆزمه‌وه‌ و وریا بم به‌ته‌له‌وه‌ نه‌بم!

رۆژێکیان به‌ندییه‌کی "ناشی"یان هه‌ینایه‌ لای ئێمه‌. وه‌زعی ئه‌و له‌گه‌ڵ به‌ندی-یه‌کانی دیکه‌ فه‌رقی هه‌بوو. له‌ پۆله‌تی و له‌سیمای هه‌یدی و به‌ وێقاری پا ده‌رده‌که‌وت که‌ "له‌وانه‌" نه‌یه‌یه‌که‌م جاریه‌تی که‌ هاته‌وته‌ به‌ندیخانه‌. زۆر زوو بووینه‌ ئاشنا. ناوی "واسیل" و بازرگانی بازاڕبوو.

زه‌یتوون و رۆن زه‌یتوونی ده‌فروشت. هه‌ر له‌ هه‌وه‌ڵ رۆژه‌وه‌ که‌ هاته‌ به‌ندیخانه‌ سه‌ری کیسه‌که‌ی کرده‌وه‌ و هه‌ک خاکی و خۆڵ پارهی خه‌رج ده‌کرد.

منیش پارووم ده‌پۆنی که‌وت و خواردن و خۆراکم رێک و پێک بوو. شیوو نیوه‌رۆیان له‌ مائێ پا بۆدینا. ئێستاش که‌ ئێستایه‌ تامی خواردنه‌ خوشه‌کانی له‌بنی ددانم داماو هه‌ !!

هه‌رچی لێم پرسسی تاوانی چیه‌ هه‌یچی نه‌گوت. به‌لام ئه‌من له‌سه‌یری تاپیوانی به‌سه‌ره‌اتی خۆم بۆ گه‌یایه‌وه‌. "واسیل" ئاده‌رسی خۆی دامی و گوتی:

..... گیلہ پیاو

– هر كاتيك بهرهللا كراي وهره لاي من كارم پيټه.

– هر چند ناكړئ باوهر بهو بهلټانه بكي كه بهندي بهكان پيكي ددهن، بهلام چارهه نه بوو نادره سه كه م لي وهرگرت و پاش سي مانگ بي ته كليفي كه له بهنديخانه دهرچووم راسته پي چوومه لاي واسيل.

واسيل زوري بهخير هيتام. دوكانی له شه قاميكي گهره ی نهسته مېوول بوو. له دوكانه كهي دا ته نه كه رڼ زه يتوون هه تا بن ميچي له سه ريك دانرا بوون.

واسيل سه د ليره ی وي دام و گوتي:

– پرې سي رڼي ديكه وهره وه دهست به كار بكه.

چونكه له ميژيوو له گهل پياوړيكي باش و راست و دروست بهره وپوو نه ببووم، نه و كاره ی واسيلم زړ پر سي سهرېوو. باوهرم نه ده كرد كه له دوكانه كهي خوي دا كارم بداتي.

به لام راست بوو. نه من به ناوي ژمي ريار له دوكانه كهي دا دهست به كار بووم. دو سي مانگ رابورد. رڼ له رڼ زياتر له كاره كه م دا سهر راست ده ببووم. هه موو كاره كان فير ببووم.

نيتر نياز م به وه نه بوو واسيل فرمانم پي بدا بوخوم نركي خوم به باشي به جي ده گه ياند.

رڼ دلخوش بووم كه ژيانم سه روسامانيكي پهيدا كړدوه و منيش ده توانم وهك خه لكي ديكه به بي ترس و لهرز پارووه نانتيك بخوم و شه وانهش به ناسووده يي بنووم.

رڼ زيكيان واسيل بانگه يشتي كردم. خواردنيكي زړو باشي بو ساز كړد بووم. مريشك، ماسي و پلاو خورششت و مره بای هه مه چه شنه. پاش نان خواردن واسيل گوتي:

گیله‌پیاو .....
.....

– له ماوه‌یه دا تۆم له هه‌موو باریکه‌وه تاقی کرده‌وه. بۆم ده‌رکه‌وت به پاستی جینگای باوه‌پی.

له خۆشیان حالم نه‌بوو: "بروانه، پیاو ئه‌گه‌ر راست و دروست بێ چه‌ند زوو حورمه‌ت په‌یدا ده‌کا؟ خۆزگه ئه‌و براده‌ره که ده‌یگوت له‌م ولاته دا هه‌یج که‌س به‌پاستی و دروستی چی بۆ ناکرێ، ئیستا لیڤه‌بایه‌و زانیبای واسیل چه‌نده‌م لێ رازی‌یه!"

واسیل له‌سه‌ر قسه‌کانی رو‌یشت:

– من ده‌مه‌وێ پاداشتی پاکي و پاستی تۆ بده‌مه‌وه‌و دوکانه‌که‌م بده‌م به‌ تۆ. پێم وابوو ئاغا یان گالته‌م پێ ده‌کا یان دیسان ده‌یه‌وێ تاقیم بکاته‌وه. به‌شه‌رمه‌وه جوابم دایه‌وه:

– دوکان پیرۆزی خۆتان بێ. من هه‌میشه خزمه‌تکاری تۆ بووم و هه‌ر خۆم به‌ خزمه‌تکار ده‌زانم.

واسیل تێم که‌یشت:

– به‌ گالته وانا‌تیم. به‌پاستی بپیارم داوه دوکانه‌که‌م بده‌م به‌ تۆ!

– ئاخ‌ر له‌به‌ر چی؟

– به‌ ته‌واوی باوه‌پم به‌تۆ هه‌یه. مندا‌له‌کانم زۆر ئه‌بله‌خه‌رجن. باوه‌پ به‌ زاوايه‌که‌شم ناکه‌م. چونکه‌ نیازیشم هه‌یه‌ ماوه‌یه‌ک به‌ سه‌فه‌ر بچم ده‌مه‌وێ له‌ کارو باره‌کانت دا سه‌ربه‌ست بێ و سه‌ربه‌خۆ بتوانی کار بکه‌ی.

– دیاره من ته‌نیا چاوه‌دی‌ری ده‌که‌م.

زۆری قسه‌ کرد نه‌متوانی له‌ نیازی د‌ل‌ی بم و بزانه‌م ئه‌و کاره قازنجی بۆ ئه‌و چیه‌و بۆ من چی! چونکه‌ ئه‌م هه‌ر وه‌ک جارانه‌م مووچه‌خۆر بووم و هه‌موو قازانچه‌که هه‌ر بۆخۆی ده‌بوو.

..... گیله پیاو

واسیل گوئی:

– بۆ ئو مەبەستە مانگی ۵۰ لیره لە مووچە کەت زیاد دەکەم. تۆش دەبێ لەبەر زمانى خەلک و پێشهادى زەمانە سەنەدێكى دەهەزار لیره ییم بدەیهی، نەوێك خوا نەکا وەختێك شەیتان بە فریوت بەرێ.

هەرچی بیرم دەکردەوێ ئو کارە مانای چیه و واسیل بۆچی دوکانی خۆی دەدا بەمن سەرم لێ دەرنەدەکرد.

باشم دەزانى ئو ماستە بێموو نیو کەلەکیك لە کاردايه، بەلام نەمدەزانى مەسەلە چیه. ئاخەر من دەسمایه یەکم نەبوو کە لە دەستم بچێ. بەپۆلەتیش ئو سەودایە عەیبێكى نەبوو. بە تاییهتی کە مانگی ۵۰ لیره شەم زیادى وەرده گرت.

"لەسەر خۆای" پیاو نابێ دەست بە رزقی خۆیه وە بنێ. سبەینێ بەیانى چووینە دەفترخانە دوکانەکەى بەشەش هەزار لیره پێفروشتەم و لە جیاتیان سەنەدێكى دەهەزار لیره یی لێوەرگرتەم و بەپۆلەت من بوومە خواوەنى دوکانەکە.

دەسبەجێ تابلۆى دوکانەکەم هێنايه خوارو تابلۆیهکی تازەم بەناوی "تجارخانەى اعتماد فروشیاری رۆن زەیتوون" لەجێگا هەلواسی.

دراوسێیه کەمان حاجی سالح ناویك بوو کە ئه ویش هەر بازرگانی رۆن زەیتوون بوو. ئو رۆژە کاتیك واسیل بۆ نانی نیوہ پۆچۆو، حاجی سالح هاتە لام و پرسى:

– لە جیاتى فروشتنى دوکانەکە چەندى مووچە بۆ زیاد کردووی:

– مانگی ۵۰ لیره!

گیلہ پیاو .....
.....

– پیو! به خوا بابہ کلاوی چاکی له سەر ناوی. ئه گەر دوکانه که ی منت قبول
بکردایه مانگی ۵۰۰ لیرم دهدایه ی.

گیژو کاس بووم. پرسیم:

– چونی کلاو له سەر ناوم؟

– له دای چوان نه چی باشه. ئیستا ئه گەر دوکانه که ی منیش قبول ده که ی
مانگی ۵۰۰ لیره ت دده می:

– باشه بچی ئیوه دوکانه کانتان دده ن به من؟

قاقایه کی درژی کیشا:

– پیاویکی ساف و ساویلکه ی یان گالته م پی ده که ی؟

– بچی گالته ت پی ده که م؟

– بۆخۆت دایه تی ده که ی.

ئه وه نده ی گوت و له دوکانی وه ده رکه وت. دلم وه ده غده غه که وت: "خوایه
گیان ئه مجار چ به دبختی یه کم بۆ په یدا بووه؟ بۆچی خه لک نایه لئ رۆژیک
ئاسووده بم؟ ئاخو من چ خه راپه یه کم بۆ ئه و خه لکه بووه که هه ر که س تووشم
ده بی ده یه وی توشی چۆتمه یه کم بکا؟".

چه ند رۆژ دواتر واسیل گوتی:

– سبه ینئ ده بی له (مناقصه) یه ک دا به شدار بین.

له پێش دا زۆرم ئاگاداری (مناقصه) له رۆژنامه کان دا خویندبۆوه. به لام گویم
نه ده دانی و کارم به و کارانه نه بوو. پرسیم:

– چ (مناقصه) یه ک؟

– (مناقصه) ی رۆنی سه ریا زخانه کان.

– ئیمه و ئه و کاره که ورانه؟

گیله پیاو .....

واسیل پیکه نی:

– نان له و جۆره کارانه دایه. نه تر تیی ناگی!

– نه من شاره زانیم، نازانم چ بکه!

– پیکه وه ده چین، نه ترش ورده ورده شاره زای کاره کان ده بی!

سبه نیی چوینه ناو کومیسیتن. بیجگه له ئیمه چند که سی دیکه ش هاتبون که زۆریه یانم ده ناسی.

حاجی سالحی دراوسیشمان یه کێک له به شاره کان بوو.

پرسیارنامه ی (استماره) مناقصه که یان خستبوه پا که ته وه و سه ریان داخستبوو. ده بوو له ماوه یه کی دیاری کراودا ۲۰ تن رۆن ته سلیم بکه ین. هه ر که س هه رزانتری دابایه نه و سه ر ده که وت.

ئه وده م کیلۆی رۆنمان به ۱۲۰ قرۆش ده کپی و به ۱۵۰ تا ۱۶۰ قرۆشمان ده فرۆشته وه.

بیرم کرده وه نه گه ر ۱۳۰ قرۆشیش بنووسم له هه موو سه و دایه که دا ۱۵۰ هه زار لیره قازانچ ده که ین و یه که م پایه ی میلیۆنیری یه که م داده نیم. به راستی چاره نووس چۆنه. بۆیه ده ئین: "رۆی یه کی گه راو له شیریکی نوستوو باشتره".

من له رۆژی هه وه له وه هه ر بیرم له وه کردۆته وه که رۆژێک بیه میلیۆنیر. ئیستا پاش نه و هه موو هه ورازو نشیتوو ده ردو به لایه خه ریک بوو شانسم هه ستیته وه.

واسیل له ته نیشتم دانیشتبوو پرسى:

– ده ته وی چه ندی بنووسی؟

– کیلۆی ۱۳۰ قرۆش.

– مه گه ر شیت بووی؟

..... گیله پیاو

پیم و ابو که مم گوتوه:

– ۱۴۰ قرۆش چۆنه؟

واسیل به گالتوه پیم پیکه نی.

هموو ده و روبه ره که مان تی گیشته و منیش زۆر ته ریق بوومه وه:

– نه گهر ئیمه نرخه که زیاد بنووسین نه وانی دیکه ده بیه نه وه.

– هه شتا قرۆش بنووسه!

پیم و ابو مه به سستی ۱۸۰ قرۆشه. گوتم:

– پیم وایه ۱۸۰ قرۆش به کجار زۆره!

چاوی لی ده رپه پاندم:

– سه دو هه شتای چی. هه شتا قرۆش بنووسه.

ئێستا نۆره ی من بوو پیم سه یر بی:

– چۆن شتی وا ده بی ئیمه به ۱۲۰ قرۆش ده بیکرین!

– نه تق بنووسه. هه قته نه بی!

وهك بۆخۆم خاوهن مالّ بم قه له مم له سه ر كاغه زه لگرت!

– زۆر زهره ر ده که یین.

– نه تق بنووسه خه مت نه بی!

مشت و مپه که مان له وه ی ده رچوو، واسیل گوتی:

– نه تق به لێنت داوه و ده بی بنووسی؟

به ده نگیکه به رز گوتم:

– ئاخه ر پیاوی ئاقل چۆن به ده سستی خۆی مالی خۆی ده ئاوێ ده کا؟

– بابا نه من زهره ر ده که م به تق چی؟

..... گێله پیاو

ئەو قەسەى بەجی بوو. هەرچەند دەستم بۆى نەدەچوو بە ناچارى کيلۆى هەشتا قرۆشم نووسى و لەپاکەتم هاویشت. کاتێک پاکەتەکانیان کردەوه ئەمن بردبوومەوه.

مەبلەغێکمان وهك (کفالت) دا بە سندوق و وهسلمان وهرگرت.

خەلکەکه پیرۆزباییان له واسیل کرد. یه کێکیان پێى گوت:

– ئەگەر ئەمنیش شێره پیاویکی وهك "فەزید" م بوايه له جياتى ۸۰ قرۆش چل قرۆشم دەنووسى.

هیچ سەرم لەو قسانە دەر نەدەچوو. که له کومیسىۆن هاتینه دەر له واسیل پرسى:

– تو ئەو خودایه پێم بلێ چۆن پیاو شتیکی به ۱۲۰ قرۆشى کرىبێ به ۸۰ قرۆشى دەداتەوه؟

– ئەوه به قەسە نابێ. دوايه بۆخۆت تێدەگەى.

– ئەوه خۆ مەسەلهى "ئەتۆم" نیه. ئەو سەودایه کيلۆى ۴۰ قرۆش زەرەر دەکا.

– زەرەر ناكا به لām قازانجى كه مه !

دەستمان کرد به رۆن تهحويل دان. به لām هەموو کيلۆیهك دەریایهكى زەرەر دەکرد.

هەرچى دەمکرد سەرم لەو سەودایه دەر نەدەچوو ئەو مەتەلەم بۆ هەل نەدەهات.

رۆژێک واسیل هیندیك پەتاتەى كړى. كه فەردە پەتاتەكانمان دەبرده ژوورى عەمبارێ پرسیم:

– ئەمانە بۆچه ؟ پێكه نى و گوتى:

گیله‌پیاو .....
.....

– دهمه‌وئ تجاره‌تی په‌تاته بکه‌م.

وه‌سبه‌ی شه‌وئ‌پا به‌ لوری په‌تاته‌یان هیئا بۆ عه‌مبار.

ده‌تگوت ئه‌و په‌تاتانه له‌سه‌ر سه‌ری من که‌له‌که ده‌که‌ن خه‌ریک بوو مێشکم
به‌ته‌قن. له‌دلی خۆم دا ده‌مگوت:

"ئاخر ئه‌و هه‌موو په‌تاته‌یان له‌کوئ بۆ تاقه‌ت ده‌کری؟!"

هه‌ر چه‌ند قه‌ده‌خه‌ بوو من بی‌مه‌ عه‌مباری رۆژنکیان بی پرس وه‌ژوور که‌وتم و
هه‌موو شتی‌کم بۆ روون بۆوه:

کوچه‌که‌ی واسیل په‌تاته‌کانی له‌ مه‌نجه‌لی گه‌وره‌ گه‌وره‌دا ده‌کردنه هه‌ویرو
پاشان هیندئ شتی تریشی تی‌ده‌کردن و له‌گه‌ل رۆنه‌کان لیکی ده‌دان.

ئه‌وه‌نده‌م ده‌زانی ئه‌و کاره‌ تاوانه‌و نه‌گه‌ر پی‌بزانن ده‌مارمان ده‌ردینن. گوت:

– کاکه‌ گیان! ئه‌من شتی وام قبوول نه‌یه. ئه‌گه‌ر بمویستایه ئه‌و فرت و فیلا‌نه
بکه‌م ئیستا له‌ جیگایه‌کی دیکه‌ بووم!

واسیل له‌ پێشدا نه‌ختیک تیک چوو، پاشان زۆر هیدی جوابی دایه‌وه:

– ئه‌مه‌ چ فیلتیکی تیدا‌یه‌؟!

– بۆچما فیلت کک و گوئی هه‌یه. په‌تاته‌ له‌جیاتی رۆن بفرۆشی، فیلت نه‌یه‌؟!!

– نا...! په‌تاته‌ بۆ له‌شی بنیاده‌م زه‌ره‌ری نه‌یه‌و زۆریش قازانچه‌...

کوچه‌که‌ی واسیل ده‌ستی به‌ تارینی په‌تاته‌ کرد:

– ئه‌و گیا چاکه‌ نشاسته‌... و راده‌یه‌کی زۆر رۆن و... واسیل له‌ده‌می قۆزته‌وه‌و
گوتی:

– ئه‌وه‌ گرنگ نه‌یه، ئه‌لمانی‌یه‌کان له‌ خه‌لووز گۆشت دروست ده‌که‌ن. له‌ ئیسک
شه‌کر سازده‌که‌ن و ته‌خته‌ی ده‌که‌ن به‌ ئارد.

..... گۈلەپياو

دەتگوت باب و كوپ بۆ پىسەلماندنى من پىش بىرەكان كىرەدە چۈنكە كۈرەكە قىسەكەى لەبابى ۋەرگرتەۋە:

– ئىستا كە زانستى كىميا گەشتۇتە ئەۋپايەۋپلەيە ئىمە بۆكەلكى لى ۋەرنەگرىن؟

قىسەكانيان لەبارى زانستىيەۋە راست بوون، خەرىك بوو كەم كەمە تەسلىم دەبووم، واسىل كە دىتى نەرم بووم تۈزۈكىشى قەرزدار كىرمەۋە:

– ئىمە پىياۋى بە شەرەفەن! رىزقى خەراپ نادەين بە خەلك. ئەگەر بازىرگانەكانى دىكە ئەۋمناقصەيان بىردىبايەۋە نازانى چىيان دەرخواردى سەربازەكان دەدا. ئىمە پىياۋى چاكىن و لەترسى خودا توۋشى گوناخ نابىن. پىرسىم:

– چما دەكرى چى دىكە لەگەل رۆنى لىك بدەن؟ سەرى راۋەشانىدو دەنگىكى تاييەتى لە زارى ھاتەدەر:

ھەى...! نازانى خەلك لە گەلسىپى و ۋازلىن رۆنى دروست دەكەن. ھەر ئەۋ حاجى سالىھ ۋەختىك رۆنىكى دروست كىرەبوو ھەر كەس خواردىباي لە پىياۋەتى دەكەوت. ھەموو پىزىشكە گەۋرەكانى دىنيا ھاتنە لاي "فورمول"ى ئەۋ دەرمانەيان بداتى. بەلام قەقىرە بۆ خۇشى لە بىرى نەمابوو چى لەگەل رۆنەكە كىرەدە ئەگەر لەبىرى مابايە دەبوو بە مىلىۋىتەر...

كوپى واسىل بە خۇپانانەۋە كوتى:
– بەلام كارى ئىمە لە روۋى حىسابەۋەيە ھەرچى تىكەلى رۆنەكەى دەكەين دىيارە.

ۋاسىل بۆى ئەستاندەۋە:

گیله پیاو .....
.....

- ئیتمه مرقۇنى به شه ره فین! نه گهر باوه پ ناکه ی بېرۆ ناو بازار پېرسه داخوا
نیعتیبارو شه خسیه تمان له لای خه لک چۆنه. لیره یه ک به هیچ که س قهرزدار
نین! ۲۰ ساله له بازارم تا ئیستا جارێک چیه سزام بۆ دهرنه چووه. گوتم:
- نه وانه هه موو راستن به لام:

- به لام چی؟

- کپیار ده زانی که ئیوه په تاته ی له گه ل رۆنه که تان ده که ن؟
واسیل و کوپه که ی به دهنگیکه ی به رز پیکه نین:
- پیم وانه بوو نه وه نده ساویله که ی. چۆن نازانی؟ مه گهر شیتته که نه زانی رۆنی
ئیتمه ساخ نیه؟

- به چ پا ده زانی؟

- چاره که م!

نه وانه هه تهن رۆنی ده کپن و ده زانن که رۆنی ساخ کیلۆی به دوو لیره ش
نادهن. که وابوو هۆی چیه! که ئیتمه به هه شتا قرۆشی ده دهین. بێ گومان ئارد
و په تاته و شتی وای له گه ل ده که یین دیسان خوا مالمان ئاوه دان کا که رۆن
گریسی تی ناکه یین!

دیتم راست ده کا خۆ نابێ زهره ر بکا. پرسیم:

- باشه بۆ ئیتمه نه و نرخه مان نووسی؟

- کارت به و کارانه نه بێ. له سبه یینی پا بێجگه له مووچه که ی خۆت به شیک له
قازانجی رۆنه که ش وه رگره ...

ناچار بیده نگ بیوم، به لام دلم رازی نه ده بوو ده ست له و کاره هه لېگرم.
ده مزانی نه گهر دهنگی لی بێ قازانجی نیه که هیچ، هه زار گیه و گرفتیشی لی
شین ده بێ که پێش هه موویان بیکار بوونی منه.

..... گیلەپیاو

پاش ئەو رۆژە واسیل ھەموو رۆژێ لیستە ی حیسابەکە ی بۆ دینام. ئەو رۆژانە ی ھەفتە ی پێشوو تەسلیم مان کردبوون ساخ بوون و پێنسە د لێرەمان زەرەر کردبوو. ھەروا ھەفتە بە ھەفتە رادە ی پەتاتە کە زیاتر دەبوو زەرەرەکە ی پەر دەکردهو.

واسیل گوتی:

– دەبینی ئێمە بە بێ ئاگاداری تۆ ھیچ کاریک ناکەین. دەوەرە ئەم لیستانە ئیمزا بکە.

نەختیک دێرێنگ بووم. نەمدەویست ئیمزا بدەم، واسیل پێکەنی:

– ئێمە لە تۆ دانیابووین تجارەتخانە یەکی وا گەرەمان دایە دەست تۆ. تۆش باوەرێت بە ئێمە ھەبێ وەرە ئیمزای بکە...

بریا دەستم شکابا ئەو ئیمزا سەگیاب خێوەم بەو لیستانەو نەناپایە...

واسیل بە ئیمزاکردنەکەم زۆری کەیف ساز بوو:

– دەزانێ تا ئێستا ھیچ قازانجمان نەکردووە. بەلام دیارە لەمەودوا باش دەبێ...

***

فەرید ئەوەندە ی قسە ی کردبوو کە فی دەپێژاند. لەمێژ بوو لەسەرێک بۆی دەگیرامەو.

جگەرە یەکی داگیرساندو چاوی بریە چاوی من:

– رەنگە باوەرێ نەکە ی کە ھەرچی تا ئێستا گوتوومە لە دووخی راست ترە. پەنگە پێت وابێ من لە دل دا ئەو پیاو ە راست و دروستە نەبووم کە ئیدیەا دەکەم و ئەو سەودایە ی واسیل پێخۆش بوو. نا... بە خودای ھیچ لەو پێشھاتە رازی نەبووم. بەلام قسەکانی واسیل جۆرێک بوون کە ھەموو کەس

گیله‌پیاو .....
.....

باوه‌پی پئی‌ده‌کردن و فریوی ده‌خوارد. ئه‌و جۆره که‌سانه کاره‌کانی خۆیان
باش ده‌زانن. ئه‌گه‌ر یه‌کی‌ک پئی‌یان بلێ بی‌شهره‌ف ورگی ده‌دین.

ئه‌وانه ئینسانی به‌ شهره‌فن! له‌ بازار له‌ لای هه‌موو که‌س خاوه‌ن ئابوون،
شه‌خسیه‌تیان هه‌یه‌و خه‌لکی دیکه‌ش هه‌رچه‌ند ده‌یان ناسن رۆزبان لێ‌ده‌گرن.

ئه‌وانه سه‌ریان بجێ نوێزبان ناچێ!

به‌ره‌به‌ره کار له‌ په‌تاته تراز. پیوو دووگیشی لێ زیاد بوو. ئه‌و رۆنه‌ی ته‌سلیم
ده‌کرا سه‌دی هه‌شتای شتی دیکه‌ بوو. تی‌ما‌بووم. هه‌یج رێگای ده‌ربازبوونم
نه‌بوو. چوومه‌ لای کوپی حاجی سالح و به‌دزی باسه‌که‌م تی‌گه‌یاند. ده‌مه‌ویست
شتیکێ لێ فێرم و رێگایه‌کم بۆ دا‌بنی.

کوپی حاجی سالح ده‌ستی کرد به‌ پێکه‌نین:

— خوا بکا ئاخ‌ری خێری!

— مه‌سه‌له‌ن چ ده‌بی؟

— هه‌یج!

— نا، به‌راستی نه‌کا کاره‌که‌ پیس بیی؟

— پیم بلێ‌بزانم چه‌نده "هه‌ق" وه‌رده‌گری؟

هه‌تا ئیستا داها‌تی‌کم نه‌بووه به‌لام له‌مه‌ودوا...

قاقایه‌کی درێژی کێشا:

— ئیشه‌للا چاک ده‌بی به‌لام هینده‌ش ساویلکه‌ مه‌به‌.

له‌قه‌سه‌کانی کوپی حاجی سالحی زۆر ترسام. قسه‌کانی زۆریان مانا تی‌دا‌بوو.

بپارم دا له‌گه‌ڵ واسیل له‌به‌ریکی ده‌رکه‌م "هه‌رچی بی‌ بیکاری له‌و دزی و فرت
و فێله‌ باشته‌ره‌".

گڏله پياو .....

به لّام فرياي ئه وهش نه كه وتم. كوپي حاجي سالتج كه مه سه له كه م بئ باس
كردبوو راپورتي به كار به ده ستاني سوپا دابوو. رۆزي دواتر منيان به ناوي
به رپرسياري دوكان و تهره في موعامه له ي سوپا گرت و به كسر نارد يانمه
به نديخانه.

له پاش ئه و رۆژه ته نيا جاريك چاوم به چاوي واسيل كه وته وه ئه ويش له دادگا
بوو، چونكه ئه ويش سه نه ده كه ي مني نيشان دابوو. ناچار يان كردم دوكانه كه ي
بده مه وه و سه نه ده كه م وه رگر مه وه.

نازاني رۆژنامه كان چه نديان و ينه و مه به ستي سه يرو سه مه ره له باره ي منه وه
بلاو كرده وه. ئه فسه ري ساخته، موسولمان ي ساخته... بازرگاني ساخته... به
كورت ي بوختانيك نه بوو كه بويان هه لته به ستم. به و حاله چۆن ده كرا بلّيم بئ
تاوانم؟!

به هه ر كه سم ده گوت والله بالله بئ تاوانم پيتم پي ده كه ني "جاريك فريوت
خوارد... دوو جار به هه له چوي... ئه واني تر چي؟".

به راستيش وابوو، به لّام به دب ختي يه ك له دواي يه ك ده هاتن ناره حه تي و
په ريشاني يه كه م گه يشتبۆ راده يه ك كه ده ماره كانم (اعصاب) باشيان كار
نه ده كرد.

خۆم له به ندي يه كان دوور راده گرت. هه ميشه له گه لّ خۆم قسه م ده كرد.
له ژوورئ، له حه وشه ي... ده ستم هه لده وه شانده له گه لّ ئه و كه سانه ي ببوونه
هۆي چاره په شي من به شه پ ده هاتم.

هينديك جار هۆشم ده هاته وه سه ر خۆم و خۆم راگير ده كرد، به لّام سه ر له نوئ
تيك ده چوومه وه.

گیله پیاو .....
.....

کار گه یشته جیگایه ک که شهوانه له خه ویش دا هه به زم و هه رام بوو و له خۆوه
هاوارم ده کردو دهنگی سهیر سهیرم له گه روی دههاتن.
رۆژهکانی هه وه لێ به ندی به کان پیم پێ ده که نین و گالته یان پێ ده کردم، به لام
دوايه حه وسه له یان به سه رچوو و شکایه تی سه رۆکی به ندیخانه یان لێ کردم.
هه موو شه وێ ژووره که یان ده گۆریم و له هیه قاوشیک دا شه ویک زیاتر
نه ده مامه وه .

ئاخره که ی بردیانمه شیتخانه .

راسته میشکم تیک چوو بوو، به لام دیسانیش نه وه ندهم هۆش هه بوو که زۆر
شت تی بگه م.

بۆیه له و ژيانه ی تازهم زۆر ناپازی نه بووم. له شیتخانه هه م ئازادیم زیاتر
هه بوو، هه م زۆر شتی تازهم دههاته به رچاو که خۆمیان پێوه خه ریک بکه م!
له شیتخانه له گه ل پیره پیاویک بوومه ئاشنا که نه ویش به سه رهاتیک سهریو
سه مه ره ی هه بوو.

ئه و پیاوه له پێشدا پارێزه ره ده بێ و ژیان و گۆزه رانیکی باشی ده بێ، به لام
دوايه به دب ختی به رۆکی ده گرێ و تووشی نه خۆشی ره خنه گرتن ده بێ، هه موو
رۆژیک سێ چوار نامه بۆ پیاوه گه وره کان ده نووسی و گه یو گرفتێ خه لک و
هه له و که م و کوپی کار به دهستان ده ست نیشان ده کا.

حه وت هه شت سال به و جۆره راده بری و ئاخهره که ی رۆژیک که خه ریک ده بێ
نامه یه ک له سندووقی پۆستخانه باویژێ ده یگرن و پێشان ده ینێرنه به ندیخانه و
دوايه ره وانه ی شیتخانه ی ده که ن. نه ویش هه ره که من بوو. هیه شویننه واری
شیتیی له کارهکانی دا نه بوو. لیم پرسى:

– بۆچی خۆت تووشی ئه و ده ردی سه ریه کرد، کارت به و کارانه چ بوو؟!

..... گیلە پیاو

– ئەگەر ئیستا نە جاتیم بئی دیسان دەنوسم.

– ئاخر چ قازانجیكت لەو کارەدا دیوەتەو؟!

هیچ نەبئی گریی دئی خۆم دەکەمەو... نازانی ئەو سەرۆک و گەورانە چ بەلایەکیان بەسەر من هێناو و چەندیان هەق کوژی کردو.

بەقەدە هەزار کەسی دەردو بەلای بەسەر هاتبوو، باسی شتی وای دەگێراپەو و قسە وای دەکرد کە منیش بەرە بەرە لئی وەشک کەوتم. گوتم:

– هەباس ئاغا پێم وایە زۆری پێو دەنئی... خۆ هەموو خەلک هەر خەراپ نیە.

– بۆچی کاکە، تووشی هەر کەس بووم دەیه‌ویست کلاوم لەسەر نی.

– ئاخر چۆن... هەموو ئەو خەلکە بۆ خەراپە کردن لەگەڵ تۆ پیش بەرکەیان بوو؟

پێکەنینکی تالی هاتە سەر لێوان:

– ئەرێ بەگیانی تۆ... یاری تۆپی پێت دیو؟ دیوتە یاری کەرەکان چۆن

تۆپەکە بۆ یەکتەر فری دەدەن و تۆپ بچیتە پیش هەر کەس دەسبەجێ

شەپێکی توندی لێ دەدا؟ منیش راست ببوومە تۆپی یاری.

دەنگی گیلە تۆزێک خەفەتبارو خەماوی بوو، تاوێک راوەستا دووبارە لەسەری پۆیشت:

– هێندیک جار لە ژیان دا پیاو ئەوەندە هەق کوژی دەبینی کە خۆی پێ

راناگێرێ. وەک مەستان کە هەر کەسی دەستیان کەوێ دەیانەوێ دەردی دئی

خۆیانی بۆ هەلپێژن، ئەویش دەچیتە لای دۆستیکی کە دەردی خۆی بۆ باس

بکا. بەلام دۆستەکی لای وایە ئەو پیاو کە لاتسیا و لاتسیاو بە رێگا دا دەروا

لەوانە بەسەری دا بکەوێ و تووشی نازاریکی بکا. لەو ترسانە بە پێلاقەیه‌ک

لەخۆی دور دەخاتەو.

کە پێلاقەشت وئێکەوت زیاتر تێک دەچی. بەو حالە خەرپەرە دەچیە لای
یەکیکی تر باسەکی بۆ بگێریوە و گلهیی لە دۆستەکی پیشووت بکە ی بەلام
نەمەیان پێلاقەیهکی توندترت پێدا دەدا.

دەچیە لای دۆستی سیئەم یارمەتیت بدا. دەلێ بەخۆرای نیە لێیان داوە،
دەبێ بەمست و پێلاقە لەکۆڵ خۆی کەیهو.

حیسابی چوارەم و پێنجەم و شەشەمیش روونە. چونکە هەتا قسەکی بۆ باس
دەکە ی و گلهیی لە هاوێی بێوەفایەکانت دەکە ی لەقیکی وات لێ دەدا کە سەد
مێتر لەواتر تەپلی سەرت وەعەرزێ بکەوێ.

لەو کاتەدا یە کە پیاو هەموو شتێک دەخاتە ژێرپێ. دۆستایەتی، شەرەف،
ویژدان، تەنانەت ئەقلیش و بە جارێک خۆی شیت دەکا.

قسەکانی لە میشکی من دا وەک کوتکێک بوون کە لە ئاسنی سووریووەی
دەدەن و چۆنیان کەیف لێبێ وای لێ دەکەن.

ئەو کاکی پارێزەرە هەر چەند بەرواڵەت شیت بوو و لەشیتخانە دا زنجیر کرابوو،
چەند قسە ی قەلەو قەلەوی دەکرد. لەگەڵ هەر قسە یەکیشتی من یەکیک لە
بەسەرھاتەکانی خۆم وەبێر دەھاتەو. چەندیش نمونە ی باشی دەھێنانەو.
قسە لەوێ حیسابی تر نابێ. هێندیک کەس وەک تۆپی یاری وان. بکەوێ
بەرپێی هەر کەس... دەستی پارێزەر بۆ داوێنی هەر کەس درێژ بکەن، لە
جیاتی بەزەیی و دەست گرتنەو و لاواندنەو پێلاقەیان پێدا دەدرێ.

من لەو فکرانە دا بووم کە هەباس ئاغا پشته دەستیکی لە سنگم ڕاکێشا:

– ها ! لەکوێ... دەلێی تریاک کێشی تریاکت لێ بپراو؟

سەرم هەلێناو گۆتم:

– فەرموو... دڵم لێیە...

..... گیلەپیاو

– ئەدی گیانەكەم دەبی پیاو تئەكۆشئ نەكەوئ... ئەگەر كەوتی ئیتر حیسابت تەواو، وەك تۆپی یاری بۆ یەككەرت فری دەدەن... هەر كەسە بۆ ئەوێ تەماشاجی بەكان چەپلەئ بۆ لیدەن شەپئەكی توندتر لەو تۆپە دەدا.

قەسەكانی هەباس ئاغا زۆریان كار كرده سەر مێشك و بیرم... منیش ببوومه تۆپی یاری.

منیش ئینسانێك بووم كە دەچوومه لای هەر كەس قەسەئ بۆ بكەم پێلاقەم وئ دەكەوت. یەكەم پێلاقەم لە قوتابخانەئ عەسكەری وئ كەوت... لەپاشان كەوتە ئیو مەیدانی ژیان و یاری كەرەكان بۆ یەكتریان هاویشتم.

هەباس ئاغا هەروا قەسەئ بۆ دەكردم، من هەستامە سەرپئ. دەزانئ بۆ؟ بپرێم دا ئیتر تۆپی یاری نەبم. راستەپئ چوومه لای دوكتوری شێت خانە و زۆر بە جیددی پێم گوت:

– من چاك بوومه وە.

دوكتور كەوتە تەماشاكردنم (فحص). لە كردارو رەفتاری تئەگەیشتم سەری لئ دەرنەناچئ. ناچار راستی بەكەم پئ گوت:

– راستی بەكەئ ئەوێ كە من لە پێشداش شێت نەبووم و خۆم شێت كرد بوو. دوكتور پێكەئ:

– ئەوێش جۆرێك شێتی بە.

دوكتور دیسان لە شێتخانە رای گرت... ئەمجار نامە بەكەم بۆ سەرۆكی شێتخانە نووسی و شكایەتم كرد. هیچ پارێزەرێك نامەئ وا نانوسی... ئەویش لە جیاتی ئەوێ یارمەتیم بدا فەرمانی دا سیستەرەكان زیاتر چاوەدێریم بكەن.

..... گیله پیاو

چار نه بوو نامه یه کم بۆ سه رۆکی دادگا نووسی. به کورتی نه و نه دهی وه دوا که وتم تا فهرمانی به ره لایوونم ده رچوو، به لام نه ک بۆ نه وهی بیمه شه قام به لکه له وئی پرا راسته پئی ناردیانمه وه به ندیخانه.

من که ده مه ویست تازه نه بمه توپی فوتبال یه که م شه قم له دوکتوری شیتخانه وه وئی که وت. دوکتوری شیتخانه به بئی هیچ ده لیلک ته نیا به سه گ و سه گبابی راپورتیکی لیدابووم وه ک ده لئین "که چکی تی نه گه پئی". راست و رهوان نووسی بووی نه و کابرایه شیت نیه و به درق وای کردوه. له بهر نه وهی نه م کارهش چه شنه که له کبازی یه که دیسان دۆسیه یان بۆ سازکردم و دووسالی دیکه شیان له ماوهی گیرانه که م زیاد کرد.

***

مه ردوو کمان زۆر ماندوو ببووین... گیله به حال قسهی بۆ ده هات و منیش مه رچه ند زۆرم پئی خووش بوو پاشماوهی نه و به سه رهاته بزانم نه مده توانی له قسه کانی تی بگه م. بریارمان دا نه و شه وه به سیینه وه پاشماوه که یم به یانی بۆ بگیریته وه.

***

به یانی به دهنگی مه راو هوریا یه کی زۆر له خه واپه پریم. خه لکیکی زۆر له ناو دالانه که دا به قه وهت قسه یان ده کردو خۆیان هه لداویشته و هاواریان ده کرد... گیله که دیتی پیشهاتیکی تازه رووی داوه له جیگا که ی ده ره پری و که لئینیکی دایه ده رگا که. له دالانی دا هه نگامه یه کی سه یر بوو: (مراد وچ خنکین) له پیشه وه هه ل ده هات و قازی عسکه ر له کاتیک دا شاقه لی که وایه که ی به دهسته وه گرتبوو ریی ده رکه وت و دهی نه پراند:

..... گیلەپیاو

– ئەو سەگبابەیی بگرن... نەیه لێ رابکا.

بە دواى ئەوانیش دا چەند فەرمانبەرێكى بەندیخانە غاریان دەداو ژمارەیهكى زۆریش لە بەندىیه كۆنەكان كە ئەو دیمەنەیان دەدى بە قەو پى دەكەنین و مراد ورج خنكێن یان هان دەدا.

مراد ورج خنكێن خۆى دەژوورى قاوشێك راكردو چونكە قەدەخە بوو قازى عەسكەر بچیتە ژوورى قاوشەكان هەر لەوێ لەنیۆه راستى دالانەكە راوهستاو دەستى بە جێئۆدان كرد:

– گەوجى نەفام... بێ دین... بێ شەرەف...

فەرمانبەرەكان قازى عەسكەریان بردە مەكتەبى بەندیخانە و دوو سێكە سیش چوونە ژوورى قاوشەكە و مراد ورج خنكێن یان هێنا. بەندىیهكان لە یەكتریان دەپرسی:

– مەسەلە چیه؟

– چى بووه؟

بەلام هیچ كەس هۆى ئەو پێشەهاتەى نەدەزانى... ژمارەیهك لە بەندىیهكان بۆ ئەوێ لە مەسەلە حالى بن رۆشتن بۆلاى مەكتەب و بۆ ماوێهەك هەراو هوریاى كە دامردەوه.

من و گیلەش هاتینەوه ژووورەكەى خۆمان. هێندە تامە زۆوى بیستنى پاشماوێ بەسەرھاتى ئەو هاوالە بەندىیەم بووم پێش ھەموو شتیك گوتم:

– باشە پاشماوێ بەسەرھاتەكە چ بوو؟ گیلە نەختیك پێكەنى:

– لانى كەم راوہستە ناشتاكەمان بكەین، سەروریشێك بتاشین.

گیله پیاو .....
.....

– نا تګات لئ دده کهم بؤم بګېړه وه. ده زانی چیه؟ نه گهر تق قسم بؤده که ی هر له بیرم ده چیته وه که له به نديخانه م. گیله ناوړېکي پرله به زه یی وی دامه وه و گوتی:

– راسته ده لئین ده ورانی به نديخانه وهك عومری نوژمن كورته! ناخره که ی رۆژك هات که ماوه ی حه پسه کهم ته واو بوو و له به نديخانه ده ریان کردم. بئ گومان پیت سهیره که ده لئیم "ده ریان کردم" به پاستیش وا بوو. ده رچون له به نديخانه بق هی وهك من به دبختی و چاره په شی یه. له دهره وه ی به نديخانه نه کهس چاوه پیماننه و نه جیگایه کمان هه یه بیچینی.

لئیم پرسى: به راستی دایك و بابت چیان بوو.

فیتوویکي دريژی لئ داو گوتی:

– پیوو...! به قوریانی حه سه له ی تق بم...! هیچ ده زانی له و کاته وه له مالی بابم دهرکه وتم تا ئیستا که قسه کهت بق ده گئرمه وه چهند سال ده بی؟ نه تق چه ندت ئاگا لئ یان بووه نه منیش هه ر نه وه نده.

ئاخر به چ روویه که وه ده متوانی بچمه وه لایان!!؟ چۆن ده متوانی رېگا بدهم نه وان له به سه رهاتی من و له وه زعی کورپه که یان ئاگا دارین؟!

– باشه دوايه چیت کرد؟

– کاتیک له بندىخانه ده ریان کردم نه م ده زانی چ بکه م و بق کوئ بچم.

هه ر نه وه نده م ده زانی که نابئ له شارى گه وره و له بهر چاوی پۆلیس بم. پیاوی خاوه ن رابردوو وهك گای قه شانه. نه و رابردوو نه حله تی یه وایان به دناو ده کا که نه گه ر سه د فرسه ق دوورتر پیاویك بکوژئ یان تاوانیک بکری پئش هه موو کهس به رۆکی وان ده گرن...

..... گیله پیاو

بریارم دا ئەم چاره دەست لە دانیشتنی شارەکان هەلبەگرم و بچم بۆ خۆم لە کوێرە دێیەکە دانیشم. دەستم لەو هەموو خەیاڵ پلۆوه دوورودرێژو پان و بەرینه هەڵگرتبوو، تەنیا دەمەویست پارووه نانێک هەبێ بێخۆم و جیگایەکم بێلێی بنووم.

تەنیا لەسەر یەک شت ساخ ببوومهوه. ئەویش ئەو بوو که تازه نەبمه (تۆپی فووتبۆل) و نەکهومه بەر شەقی یاری کەرانی کۆمەڵ، هەتا هەرکەسە لەبەر خۆیەوه شەقیەکم لێبدا.

پێش هەموو شتێک چوومه دوکانی جێك فرۆشتن، دەستیەکم جلکی نوێ کڕی. کراس و (بۆینباغ) و کەوش و گۆرەوی یەكەشم تازه کردنەوه و سێ کراس و شەلواریشم کڕین و لە جانتایەکی چکۆلەم هاویشتن و بە جارێک خۆم گۆپی و بوومه پیاویکی تەواو.

لە پاشان چوومه گەراج و بلیتی (بطاقله) پاسێکم که ساز بوو برپا کړی و سوار بووم. ئێستا بۆ کوێ دەچووم؟ بۆخۆشم نەمەهزانی. گوتم خۆم و شانسم، دەپۆم بزانم دەگەمە کوێ.

لە ناوه راستی رێگا دا پاسەکه مان لە بەردەمی چاخانه یەك راوهستا، رێبوارهکان هەموو دابەزین تا چایەك، شەریه تێك شتێك بخۆنەوه.

منداڵێکی چکۆلەش لەبەردەمی چاخانه که نانه شه کړه ی ده فرۆشت. ویستم یه کێك بکړم. کاتێک دەستم دەگیرفانم راکرد و راجله کیم هێندە ی نە مابوو سەکتە ی بکەم.

کیسه باخه له کهم نه مابوو، زۆر چاکیشم لەبەر بوو که خستبوومه گیرفانم و بەلام ئێستا نه مابوو... بەو فکره که گۆیا بههه له چووم چه ندجار گیرفانه کانی تریشم

گه‌رام به‌لام سوراغی پاره‌که‌م نه‌کرد. بۆم ده‌رکه‌وت له‌ رینگا دا گیرفانیان بریوم و بپۆ به‌ خیراتی.

ترسیکی زۆرم لێ‌په‌یدا‌بوو. تانیستا دلم به‌و پاره‌یه‌ خۆش بوو. ده‌مگوت هه‌تا کارێک په‌یدا ده‌که‌م دووسی هه‌فته‌یه‌ک گوزهرانی پێ‌ده‌که‌م به‌لام نیستا چی؟ داماوو سه‌ر گهردان له‌ به‌رده‌می چاخانه‌که‌ وشک بووم "خودایه‌ گیان نه‌مه‌ چ چاره‌نووسی‌که‌؟".

نه‌مه‌ چ به‌دبه‌ختی‌یه‌که‌؟ روو له‌ کوێ که‌م؟ په‌نا بۆ کێ به‌رم؟! هه‌روا له‌ بیرو به‌رژه‌وه‌ندی خۆم دا بووم که‌ ده‌نگی شاگرد شۆفێره‌که‌ به‌رز بۆوه "یاالله نه‌فه‌ره‌کان سوار بن" به‌خۆم نه‌بوو چوومه‌ لای پاسه‌که‌و سواربووم. پێش نه‌وه‌ی پێ‌بزانم پاره‌که‌میان بردوه‌ نه‌ختیکم برسی بوو به‌لام کاتی‌ک زانیم هه‌یچم له‌ گیرفان دا نه‌ماوه‌ نه‌وه‌نده‌م برسی بوو ده‌تگوت دوو رۆژه‌ زه‌وادم نه‌برپوه‌.

نه‌وه‌نده‌ گێژو کاس بووم که‌ نه‌مه‌ده‌زانی چ وه‌خته‌ و له‌ که‌نگیوه‌ به‌رپوه‌ین و که‌یشتووینه‌ کوێ؟

هه‌رچی بوو دنیا تاریک داها‌تبوو. زۆری شه‌و چوو‌بوو که‌ پاسه‌که‌ بۆ نان خواردن و نوێژ کردن له‌ به‌رده‌م چاخانه‌یه‌ک راوه‌ستا. منیش زۆر ناره‌حه‌ت بووم، کاری سه‌راویم هه‌بوو. هه‌ر له‌گه‌ڵ رای گرت جانتایه‌که‌م هه‌لگرت و پێش هه‌موو که‌س دابه‌زیم...

له‌ به‌رده‌م چاخانه‌که‌ ده‌پازده‌که‌س راوه‌ستا بوون و هه‌ریه‌که‌ی چرا لۆکسیکیان به‌ ده‌سته‌وه‌ بوو. هه‌ر که‌ چاویان به‌من که‌وت هاتنه‌ لام و ده‌ستیان به‌ به‌خیراتن کرد:

— مامۆستا گیان به‌خیربێتی...

گیله پیاو .....

– قوریان به م لایه دا ته شریف بیڼه...

– بهره که تت هیڼا ماموستا...

هیڼده ته نگاو بووم درېم به خه لکه که داو له کاتیک دا به نیویان دا تی ده په پیم

له یه کیکم پرسى:

– ناوده ست له کوئی به؟

پیاویکی له هم مووان پیرتر به مندالیکى گوت:

– کوپه ریگا به ماموستای نیشان بده.

منداله که چرافاتوسى به دهسته وه گرت و پیشم که وت:

– ته شریف لیږه وه بئ!

ئو له پیشه وه و من به دواى دا وه پئ که وتین. ریگا که له بهر چاوم هیڼده دوور

بوو خه ریک بوو هاوار بکه م "بابه ئو ریږو حورمه ته م ناوئ... برېچاوى خوت

ده ریڼه با نه جاتیم بئ".

به لام ئو ده ست به دار نه بوو له نیوه پاستى مه زادا کونیکى نیشان دام که

ده وره که ی تانه کرابوو و بخوى گه پایه وه. هه نگاویکی دیکه چوومه پیش له

نه کاو ده عبايه کی زه لام که له و تاریکایی یه دا هیڼده ی کیوئک ده بوو خوى پيدا

دام و ده نگیکى سامناکم هاته بن گوئ که هه موو کوپړه وه ری یه کانی له بیر

بردمه وه. له ترسان پشتم به تانه ی ئاو ده ستی وه داو هاوارم کرد.

سه گیکى زه لامى به رمیگه ل بوو که له ناکاو په لامارى دام و نه گه ر فریام

نه که وتبان ئیستا چه ند سال بوو عومرى دريژم بؤ نیوه به جئ هیشتبوو.

کاتیک گه یستمه وه چاخانه پاسه که رویشتبوو:

"ئەى هاوارو داد... ئەمە چ بە دبهختى یه ک بوو. ئیستا چ بکه م؟".

گیله پیاو .....
.....

مامه پیره غاری دا پیشم و به نه داو نه توارکوه کوتی: (نورهان بی) من کوڅای ناوه دانیم. قهرار و ابوو (مدیر ناحیه) و جه نابی به پتوه به ریش بیتنه پیشوازیان. به لام ده بی بیووری درهنگ گه یشتیه چی.

تی گه یستم نه وان پیان وایه من ماموستای قوتاخانه که یانم. به لام به و نیوه شه وه به گیرفانی به تال و زگی برسی یه وه له و بیابانه نه مده زانی ته گبیرم چیه و چ ده بی بکه م... نه گهر هیچم له گیرفانم دا شک بردبایه راست و ره وان ده مگوت "بابه به هه له چوون، من نه و ماموستا نورهان بی یه نیم که نیوه چاوه پتی ده که ن". دوایه ش ملی ریگام ده گرت و ده رویستم. به لام نیستا چی؟ ده پیتم بلئی جگه له وهی که بچمه ژیر بار چاره یه کم هه بوو!؟ بریارم دا نه و شه وه رولی ماموستا یاری بکه م، نان و چایه ک بخۆم و له جیگایه ک بنووم و به یانیش مالاوایی بکه م. کوڅا وه پیش که وت دهستی بق پشت دیواری چاخانه که درژ کرد:

— له م لاهه به رموو گالیسکه ناماده یه... ریگا که زۆر نیه. دی که مان نیزیکه، به لام جاده که ی باش نیه و جه نابت به پیان ماندوو ده بووی.
له گه ل مام کوڅا سواری گالیسکه بووین و که وتینه پی. نه وانی تریش که هاتبوونه پیشوازی "ماموستا" به دوامان دا که وتنه لینگدان.
زۆرم به زهیی پیدا ده هاتن "بروانه به چ تاسه و ناره زوویه که وه هاتوونه پیشوازی من و هه تا نیوه شه و چاوه پی بوون؟".

سبه ینی به یانی نه گهر پی بزائن نه من ماموستا نیم ته گبیرم چیه...؟!
"خوایه گیان! بق خۆت له و داوه شم رزگار بکه.؟ بریا هه ر له و به ندیخانه دا مابامه وه له لای نه و خه لکه ساویلکه و دلپاکه شه رمه زار نه بوو بام. خوایه بق خاتری خۆشه ویستی خۆت هیچ لایک شه رمه زار نه که ی.".

..... گیله پیاو

من له گه لّ خوای خۆم رازو نیازم ده کردو کوڅخاش بڼ پسانه وه قسه ی ده کرد:

– ئورهان بی نازانی له وه تی بروسکه که ت گه یشته وه قبولت کردوه بڼ یه نه م دئ بچکوله و دهرس به منډله کانمان بلئی خه لکی نه م دئ یانه چهند خو شحالن. هه موویان خه ریک بوون به پیرته وه بڼ، من نه م هیشت. گوتم ئوتومبیل درهنگ دئ و ماموستا رازی نه.

هه روا جار جار سه ریکم بۆ ده له قانده. کوڅخا که له قسه کانی دا دنیا یه ک راستی ده رده که وت لئی زیاد کرد:

– ئیستا ده بینی له خۆشییان چ ده که ن.

هه ر چه ندی نه و زیاتر باسی تامه زوویی لادی بیه کانی ده کرد من پتر نار ه حه ت ده بووم. دووسئ جار خه ریک بووم هه تا کاره که پیستر نه بووه دابه زم و وه دوا ی کاری خۆم که وم. به لام کام کار؟ بۆکوئ ده رویشتم. دیسانیش بریا هه ر رویشته بام. نه وه نده په رت و په ریشان بووم هیچ نه مزانی کوڅرا گالیسکه گه یشته جئ...

ژماره یه کی زۆر ژن و پیاو ته نانه ت نه و منډاله وردانه که ده بوو سبه ینئ ده رسیان پئ بلیم له بن دیواره کان به چرافانۆسه وه چاوه پئ بوون. کاتی که گالیسکه که نیزیک بۆوه ده ستیان کرد به چه پله لیدان و هاوار کردن. هه تا نه ختی که خۆم ریک و پیک کرده وه سئ چوار پیاوی به دیمن و پۆشته و په رداخ که دیار بوو شارستانی بوون ها تنه پی شه وه:

– به خیراتنت عه رز ده که م جه نابی ماموستا. من مدیر ناحیه ی ئیره م...

– زۆر به خیرهاتی ئورهان بی. من به ریوه به ری قوتا بخانه م.

گیله پیاو .....
.....

– بهر که تت هینا قوربان. من سه رۆکی مه خفهری پۆلیسم. له وه زیاتر که زهرده خه نه یه ک بکه م و سوپاسیان بکه م چاره یه کم نه بوو. مودیر ناحیه قۆلی گرتم و گوتی:

– دیاره زۆر ماندووی فهرموو نه مشه و له مائی ئیمه به سه یۆه تا به یانی جیگات بۆ رێک ده خهین.

کاک نه جدهت به رێوه بهری قوتابخانه وه لای دایه وه:

– ببووه جه نابی مودیر ناحیه له مائی ئیمه ش جیگا هیه. رێگا بده میوانداری لێ بکه م.

کوێخا و دووسی که سی تریش داوایان ده کرد بچه مائی نه وان.

منیش مه قم له خۆم بریبوو (میوان (....ی خانه خوێیه) ئاخهر که ی بریار درا نه و شه وه میوانی مودیر ناحیه بم.

شیوێکی زۆر باشی ساز کردبوو، هه موو شت، مریشک، عه لی شیش، که بابی به رخی. به لام فایده ی چی؟ هه رچه ند زۆریش برسی بووم دلم هینده ناره حهت بوو هه رچی ده مخوارد ده تگوت به پشتم دا ده چیتته خوار.

سه بهینێ به یانیش رێگای ده ریا زیوون له و ته له یه م نه بوو. خه لکی دێیه که ئه وه نده تامه زۆری کردنه وه ی قوتابخانه که یان بوون که پیش هه تاو که وتن هه موویان له بهر ده رگای مائی مودیر ناحیه کۆ ببوونه وه. ئیمه ش ناچار بووین به په له به رچایی بخۆین و بچین بۆلای قوتابخانه.

له سه ر نان خواردن کاک نه جدهت دهستی به قسه کرد:

– ئه م قوتابخانه یه خه لکه که به پاره ی خۆیان دروستیان کردوه. دوومانگ له مه و بهر من له نه سه ته مبوله وه هاته ئیره. زۆریه ی کاره کانم کردوه، به لام بۆ خۆت ده زانی به رێوه بردنی قوتابخانه به ته نیایی چه ند دژواره. بۆیه داوای

..... گیلەپیاو

مامۆستایە کمان کردو دووسی رۆژ لە مەو بەر کە بروسکە ی جەنابت هات بە پراستی
لە پادە بە دەر خوشحال بووین.

منیش هەر لە بیرى ئەو دا بووم ئەگەر ئورھانى راستە قینە بگاتە جی چ قورئک
وە سەر خۆم بکەم. پرسیم: رۆژى چەند جار پاس دیتە ئێرە؟
مودیر ناحیە وە لامى دایەو:

– هەر شەوانە دى. بۆ چاوە پوانى کە سێکى؟
هەر چەند لە وە لامە کە ی نەختیک خوشحال بووم بە لام کە ئەو پرسىارە ی
لى کردم وا تیک پابووم کە دیاربوو هەموویان تێم گەشتن.
کاک نەجدەت پرسى:

– ئەرئى بە پراست قەرار وا نەبوو مال و مندالیش لە گەل خۆت بێنى؟ ئەدى...
مودیر ناحیە پێکەنى:

– دیارە وای بە باش زانیو لە پێشدا بۆ خۆى بى و ئەگەر شوینە کە ی بە دل بوو
دوایە منداڵەکانى بێنى!

بە زۆر پێکەنینى بۆ کرد:

– بە لى چ بکەین.

نەجدەت بە ئارەحە تێو وە قسە کە ی بریم:

– ئێتر قەرار وا نەبوو "دەبە" مان پى بکە ی. دیارە ئێرە بۆ جەنابت شوینى
بچووکە. بە لام لە گەل ئەو ش دا خەلکە کە ی زۆر دلپاک و پاستن و تۆش هەر
لە بارى مرقایە تێو وە نابى نیازی رۆشتنت هەبى.

دیسان سەرئیکم بۆ لە قاندو پێکەنیم:

"خوايە گیان! من لە چ حالیک دام و ئەمانە چۆن بێر دەکەنەو؟."

جەنابى مودیر ناحیە تکای لى کردم:

گیله پیاو .....
.....

— فرموو بچینه قوتابخانه.

به کۆلانه تهنه به رو پر له زیل و زاله کان دا چوینه قوتابخانه. به دریزایی ریگا خه لکی گونده که راوه ستابوون و چه پله یان لئ ده دا. نهختیک دلم به وه خوش بوو که ههتا نیوه شه وی ئوتومبیل نایه و تا ئه و کاته "په ته" م ناکه ویتسه سه ر ئاو، به لام دوايه که ی چی...؟

ئه و قوتابخانه که لادی ییه کان ئه وه ننده دلایان پی خوش بوو و جیژنیان بۆ گرتبوو ته نیا دوو ژووری قوپوبه ردی هه بوون که ده رگا و په جهره ی باشیشیان تیدا نه بوو.

به بن دیواره کانه وه چه ند سنگیان چه قانده بوون و تهخته یان له سه ر دانابوون. ئه وه بۆ مندا له کان بوو و بۆ مامۆستاش "کورسی" یه کیان دانابوو. به کورتی به هه زار شاهیدیش نه ده کرا ئیسیات بکه ی ئیره قوتابخانه یه. مودیر ناحیه به خۆپانانیکی زۆره وه وتاری کردنه وه ی قوتابخانه ی ده ست پی کرد:

"زۆر شادمانم که به زهحمه تیکی زۆرو یارمه تی خه لک توانیومانه ئه م قوتابخانه یه دروست بکه ی. له لایه ن خۆم و هه موو خه لکی گونده که مانه وه پرپه دل سوپاسی کاک نه جدته و کاک ئورهان ده که م که ئاماده بوون بۆ ده رس گوتنه وه بیته ئه م گونده دووره ده سه ته."

هه موو چه پله یان لئ داو هاواریان کردو قوتابخانه به ره سمی کرایه وه. سێ چوار مندالی پاک و خاویڤن نوقل و شیرنیاتیان گێڤاو به شداران ده میان شیرین کرد. جه نابی مودیر ناحیه رووی تی کردم:

— ئورهان بی خه لکی ئه م گونده زۆر له هاتنی تۆ دلخۆشن. به زوویی قوتابخانه که گه وره تر ده که ی. ئیوه له هه موو یاریکه وه دلتان ئاسوده بی. هه تا

..... گیله پیاو

مالو مندالیشت بۆ دئی میوانی منی و کاتیک مالیشت بۆ هات خانویکی باشت
بۆ ئاماده ده کهین.

ئه و رۆژه بۆ نیوه پۆ میوانی کوێخا بووین. میوانداری به کی چه ند باشی لئ
کردین؟!

یه که م جار یوو که کلۆم له سه ره خه لک ده نا. به لام هه رچی دم کرد نه مده وێرا
ئه سلێ مه سه له یان بۆ باس بکه م. نه مده زانی ئه گه ر پاس ته که یان پئی بلیم چ
بکه م و روو له کوئی بکه م.

پاش ناخواردن بپیارم دا نه ختیک پاره له مودیرناحیه قه رز که م و پیش ئه وه ی
نیوه شه و دابی و پاس بگاته جئ و ئورهانی ئه سلێ بی، فیزمالکی بده مئ. با
هه تا ماندوو ده بن به دوام دا بگه رین.

به لام هه ر چه ندی کردم له رووم نه هات به مودیرناحیه بلیم پاره م به قه رز
بداتی.

ئیواری له گه ل به رێوه به ری قوتا بخانه به ته نیا مابووینه وه گوتم:

— جه نابی به رێوه به ر! ده مه ویست شتی کتان عه رز بکه م.

جه نابی به رێوه به ر نه ی هیشت قسه که م ته واو بکه م:

— ده زانم ده ته وی چ بلێ!

زۆر تیک چووم: "به چ پا ده زانی؟ ناکا به مناسی!"

جه نابی به رێوه به ر ده ستی خسته سه رشانم:

— ناره حه ت مه به ! ئیره ئه وه نده ش ناخۆش نه. ورده ورده به هه موو شتی ک

رادتی. نازانی خه لکی ئیره چه ند ساوی لکه و دلپاکن...

نه جد هت په ی تا په ی تا قسه ی بۆ ده کردم. لای وابوو من به هاتنی ئه و گونده

ناره حه ت. قسه که یم بپی و گوتم:

..... گىلەپياو

– نا... مەبەستم ئەو نىيە. دەمەيى شىتېكى تىرت پىيىلىم.

بەلام نەجدەت كەلەي واپوۋ ھەموو شىتېك دەزانى، ديسان مۇلەتى نەدام
قسەكەم تەواۋ بىكەم وگوتى:

– دەزانم كاكە گيان!

بەسەرم دا نەپاند:

– چ دەزانى!

نەجدەت نەختىك پراۋەستاۋ سەيرىكى كىردىم. نەپاندنەكەي منى نۆر پىيىسەير
بوو:

– ھەرموۋ گويىم لىتە. ئەمجار تەماشاكىردنەكەي جۆرىك بوو كە خەرىك بوو لە
قسەكەم پەژىۋان بىمەۋە.

نەجدەت پرسى:

– دەتەۋىست چ بلىتى؟

– كىي بەتلى گوت من مامۇستام!

بە سەرسورپمانىكەۋە تىمەۋە راما:

– بۆخۆت.

– من؟ كەنگى؟ لە كويى قسەي وام كىردۈ؟

– مەگەر بۆخۆت بروسكەت نەناردىبوو؟

– نا، من بروسكەم لىي نەداۋە.

– نازانم بۆچى بەدرىم دەكەيەۋە، ئىستاش بروسكەت لە گىرقانم دايە...

پاشان بروسكەكەي دەرھىناۋ بۆي پراگىتم. بىيئەۋەي سەيرى كاغەزەكە بىكەم
گوتىم:

– ئەم بروسكەيە پاستە بەلام بەمن چى؟

..... گیله پیاو

— بۆچی تو ئورمان نی؟

سەرم داخست و بەسپایی وەلامم دایەو "نا".

نەجدەت سەری هینا پیش و بە دوودلیەو پرسى:

— ناکا پۆلیسى نهیتى بى و بۆ لیکۆلینهو هاتبیه ئیره.

بى دەنگ بووم. نەجدەت که لای وابوو باشى بۆ چووە گوتى:

— بەلى، منیش بیستوومە لەم گوندە چەند قاچاخچى یەك تریاك دروست

دەكەن. ئیستا تى دەگەم چەنابت بۆچی هاتووی؟

ئەو كاك نەجدەتە لەو كەسانە بوو كە لەبەر ساویلکەیی خۆیان پىیان وایە

هەموو شتیك دەزانن. ئەو جۆرە كەسانە فریودانیان لە فریودانى مندالیش

هاسانترە. خەريك بوو بلیتم باشى بۆچووی و خۆمى لە دەست رزگار كەم، بەلام

دیتم كارەكە پیستر دەبى.

نەجدەت كە چاوەپێی وەلامى من بوو گوتى:

— بەسەرى من باشى بۆ چووم؟

— ناتوانم ئەمەت پىبلیتم. هەر ئەوندە دەلیم من ناوم "هەقى" یە و ئورمان نیم.

درۆشم نەدەكرد ناوی تەواوم "فەرىد هەقى" بوو، لە قوتابخانە هەر فەرىدیان

پىدەگوتم. ترسام بلیتم ناوم فەرىدە. گوتم ئەوەك لە رۆژنامەكان دا ناوی منى

دیتبى و لەبیری مابى.

نەجدەت گوتى:

— كاك هەقى! بۆچی لەپیشدا ئەو مەسەلەت باس نەكرد؟

— ئیوه نەتان هیشت خۆم بناسینم. كە لە ئوقومبیل دابەزیم ویستم دەست بە

ئاو بگەینم. هەموو دەورەیان دام و گوتیان "مامۆستا بەخیریپى" ئەو وەخت

زۆر تەنگاو بووم و دواپەش پاسەكە رۆیشتبوو. بەیانیش كە هەموو شتیك

گىلەپياو .....
.....

تىگە يىشىم نە متوانى ھىچ بلىم چۈنكە گىرقانىيان بېرىپووم و بە فلسم دەگوت
فەتاحت بەگ.

نەجدەت بە سەرسورمانەو گوتى بۇ قسەكانم دەگرت:

– سەيرە، بەراستى سەيرە، چۈن گىرقانى پۇلىستىكى وەك تۇيان بېرپوە.

– كاكە! پۇلىس... مۇلىس نىم.

نەجدەت ديسان پىكە نىننىكى تايىبە تى كرد:

– دەزانم. دەزانم. ديارە تۇ ناتوانى بلىتى پۇلىسىم. بەلام دلتىابە من زار بللو نىم.

نەھىچم لە تۇ بىستوۋە نە ئاكام لە ھىچە!

– نەجدەت تكات لى دەكەم، زۇرت مەمنوونم، ئەمن پۇلىس نىم.

– ديارە. ديارە پۇلىس نى! زۇر باشتەرە ھەرنابى كەس تۇ بناسى!

لە داخى ئەو كابرايە خەرىك بوو شىت بىم. ھىشتا لە قولكەيەك رزگار نەببوم

خەرىك بوو بمخاتە چاللىكەو. دەترسام تووشى بەدبەختىيەكى گەرەترم بكاو

ئەم جار بەناوى پۇلىسى ساختە دەداو بکەوم:

– كاك نەجدەت پۇلىس نىم. بەخوا پۇلىس نىم.

– باشە. پۇلىس نى. زۇر باشە.

ئەو قسەيەى ھەزار ماناى دەگەياند. ھەرچى ھەولم دا پىتى بسەلمىنم پۇلىس

نىم، نەچوۋە ژىر بار.

نەجدەت پرسى:

– چەند لىترە دەبى؟

– نازانم، بەلام ھەردەرفەتتىكم بۇ پى كەوتى بۇى دەردەچم.

– ديارە وەختىك كارەكەت تەواو بوو!

– چ كارىك كاك نەجدەت. بابە گيان بۇ بەزۇر دەتەوتى بمكەيە پۇلىس؟

..... گیلەپیاو

دیسان پیئەکنی :

– ببوورە، بەلام تکایەکت لێ دەکەم. بۆتۆش ھەر باشە.

– چ تکایەک؟

– ھەتا لێرە ی کارم لەگەڵ بکەو مەھێڵە لە ناو بچم!

– مەبەستت ئێوەیە کەوێک مامۆستایەک دەرس بۆتۆم؟

– بەئێ. با ھەموو کەس وا بزانێ مامۆستای. ئێمە بۆتۆش ھەر باشە.

– کاکە گیان! ئاخەر "ئورھان" ی ئێسلی دیت و کارەکە پیس دەبێ.

– مەگەر ئێم وڵاتە تەنیا ئورھانیکی تێدا یە؟ کوێ ئێ و ئورھانیکی و تۆش

ئورھانیکی!

لە قسەکانی کاک نەجدەت وا دەردەکەوت کە ئێگەر من بڕۆم قوتابخانەکە پەکی

دەکەوێ، یان نانی دەبڕێ. راستیشی دەکرد. ئێستا کە من جێگایەکم نیە بۆ

بچم و عانیەک لە گیرفانم دا شک نابەم، چی تێدا یە با پێشنیارەکە ی قبوڵ

بکەم؟

– زۆر باشە، بەلام بە مەرجێک کەس ئاگای لەم قسانەمان نەبێ.

– دلنیا بە! من قسەم لێ ناکەوێ.

دەستم لێ ھەڵمائی و دەست بە کار بووم...

پیاو بەرەبەرە باوەر بە درۆکانی خۆی دەکا... ئێوە کەسانە ی ماوەیەکی زۆر لە

بەندیخانە ماوە و ئێمە مەسەلە یە باش دەزانن. چونکە لەبەر ئێوە ی زۆر ئازاری

گیانی دەبینن و لایان وایە چواردەوری دنیا یان لێ تەنراوە، تووشی چەشنە

خۆش باوەرپی یە دەبن.

گیله پیاو .....
.....

منیش یه کیک له و جۆره که سانه بووم. له پێش دا هر بیرم له وه کردبایه وه که خۆم له جینگای ئورهان دابنیم هه موو گیانم ده له رزی. که چی پاش ماوه یه که بۆخۆشم لیم وه پاست که پابوو، پیم وابوو مامۆستام و ناوم "ئورهان بی" یه. زۆر به چهشنیکی ئاسایی ده چوومه قوتابخانه و دهرسم به مندا له کان ده گوت. ته نیا به وه نده وه ناره حهت بووم که "ئورهانى ئەسلى بۆ دیار نیه؟" کاک نه جد هت که رهسته ی ژيانى منى له هه موو بارێکه وه ئاماده کریوو، ژووړێکی بچووک و هیندیک که ل و پهل خاوینى بۆ کریبووم و خه لکی ئاواپیش زۆریان ریز لى ده گرتم.

به کورتی گوزهرانیکی زۆر باشم هه بوو. دلم ئاسوده بوو. ژيانیکی بى ده نگ و ئارامم راده بوارد. کاتیک له لای نه جد هتیش باسی ئورهانم ده کردو ناره حهتى خۆم له و باره وه دهرده بپی، نه و پى ده که نی:

— تۆ سهرت له کاروباری پهروه رده دهرناچی. پهروه رده ی ئیمه وه که تووکه سه ری قوله په شه کان تیک بادراوه و به م زوانه ش لیک نابیته وه. بى گومان هه ر نه و پۆژه که ویستوو یه تی بیته ئیتره بۆ جینگایه کی تریان نارده، یان هه ر نه و پۆژه دهره جه ی بۆ هاتوه و چۆته پله یه کی به رزتر، وى ده چی دهریشیان کردبى.

به سه رهاتى خۆی بۆ گێرپامه وه . له ماوه ی سالیك دا ناردبوویانه سى شار. هه ر چه ند تاقه وشه یه که زمانى ئینگلیزی نه ده زانی جارێکیش کردبوویانه مامۆستای زمانى ئینگلیزی.

له به دب هختی من دووسى هه فته پاشتر نه جد هتیش له وى گوازیایه وه و هوکمیکی بالا به رز له پهروه رده وه هات و من، واته ئورهان بى یان کرده به رتۆه به ری قوتابخانه.

..... گیله پیاو

ئیتەر نەمدەتوانی لەو زياتر خۆم لەژێر بارى ئەو بەدبەختىيە دا رابگرم. لە
نەجدەتم پرسى:

– تەگبیرم چیه؟

– هیچ، گیانەكەم! خۆت ناپەهەت مەكە. تۆ لیڤرە ئەركیكى تریشت لەسەر
شانه. دەبێ بەرێوەبەرایەتى قوتابخانەش بگریه ئەستۆ هەتا بەرێوەبەرى بۆ
دێ.

نەجدەت زۆر بەو دڵخۆش بوو كە لەوئى گوازابۆووەو بۆ جیگایەكى باشتەر
دیاری كرابوو. بەلام منى قوپەسەر چى؟ كاتى رۆیشتنى نەجدەت خۆم
پێپانەگیرا، دەستم كرد بە گریان:

– لەپاش تۆ ناتوانم لیڤرە بمیئەو.

زۆرى تەكلیف لى كردم:

– بەخۆرایى كارەكانت تێك مەدە.

هەرچەندى كردم و گراندەم نەجدەتم بۆ حالى نەكرا كە من پۆلىس نیم.

دواى پۆیشتنى ئەو ئەركى من زۆر گرانتر بوو. چونكە دەبوو هەم دەرس بە
منداڵان بلیم و هەم كاروبارى قوتابخانە بەرێوەبەرم.

بەلام من لە كاركردن ماندوو نەدەبووم. ئاواتم بوو بە راستى مامۆستا بوايەم
هەتا دواڕۆژى ژيانم خزمەتى ئەو خەلكە بە ئەمەگ و ساویلەكەيەم كردبايە.

سەرى مانگ مەعاشەكەم لە رێگای مودیر ناحیەو گەیشت. نەمدەزانى پارەكە
وهریگرم یان نا!!

چار نەبوو پارەيەكى زۆرم بۆ كڕینی كەل و پەل قەرز كردبوو. كاتێك سەبیری
قایمەكەم كرد یەقیكم هاتەووبەر. تێگەیشتم ئورمان بى مامۆستایەكى

كۆنەكارە. چونكە مەعاشەكەى ٦٨٠ لیڤرە بوو.

گیله پیاو .....
.....

کاتیک پاره کم وەرگرت پیم وابوو تاوانیکی گهره م کردوه. نه وهدنه ناره حهت
بووم که نه و رژه نه متوانی بچمه قوتا بخانه. به بیانوی نه خوشی هر له مالت
دانیشتم به لکو بتوانم بیریک له و به دبختی یه م بکه مه وه. فکرم کرده وه و ا باشه
هه تا پاره م هه یه بزی دهرچم. به لام قوتا بخانه کم چ لی کردبایه؟ ته گبیری
منداله کان چ بوو؟!

پاشان رویشته که شم هینده هاسان نه بوو. هه موو که س پیتی ده زانی و نه یان
ده هیشتم برۆم. هه ستم ده کرد دووباره تووشی ته له یه کی باش بووم، به لام
نه مده زانی چار چیه.
بریا هر رام کردبا و چاوه رپی به دبختی یه کانی دواتر نه بوایه م.

***

هه لاو هه نگامه یه ک له دالانی به ندیخانه به رز بۆوه هه وای قسه کانی پچپی.
(گیله) هه لستا رۆیی بق دالانه که و منیش به وای دا...
مراد ورج خنکین له نیتو به ندی یه کان راوه ستا بوو داستانی قازی عه سکه ری بۆ
ده گپرانه وه و کورپه کانیش قاقا پی ده که نین.
مه سه له چ بوو؟

ده رکه وت هه موو رۆزی به یانی که قازی عسکه ر هاتۆته به ندیخانه هاوړیکانی
مراد ورج خنکین له بهر ده رگای ده ری راوه ستاون و پاشان به بیانوی
زیاره ته وه نه ختیک تریاکیان به ده رزی له شاقه لی که واکه ی قایم کردوه.
نه ویش بی نه وه ی ناگای لی بی نه و تریاکی هیناوه ته ژووی و مرادیش که
یه کیک له مریده هه ره موخلیسه کانی بووه وه وای که وتوه و تریاکی که ی له
شاقه لی کردۆته وه.

..... گیلہ پیاو

ئو رۆژە هەر چەندی دەست لە عەباکەیی دەکوئێ، تریاک نابینیتەو. بە خەیاڵی ئەوێ تریاکە که وتبیتە ناو ئەستەپی عەباکەیی دەستی پتر دەباتە پیش و تەنانت دەستیکیش لە نیوپانی دەکوئێ.

جەنابی قازی ئەو کردەو بەشتیکی خەرپ لێک دەداتەو بەفکری ئەوێ که گوايا مراد ورج خنکێن ویستووێتی سووکایەتی پێ بکا سەری دەدوو دەنێ. بێخەبەر ئەوێ ئەو رۆژە هاورێکانی درەنگ هاتوون و ئەمانەتەکیان نەئاردەو.

قۆلی گیلەم گرت و تکام لێکرد بچینەو ژوورێ... گیلە تەماشایەکی کردم و پێکەنینیکی تاییەتی هاتە سەر لیوان:

– وادیارە زۆرت ئەم چیرۆکە پێ خوشە؟

– من ناشقی ئەم بەسەرھاتانەم.

چوینەو ژوورێ و دەستی بە گێرانیەوێ داستانەکه کردەو:

– هەموو رێگایەکم لێ گیرابوو. تەنیا رێگای بەدبەختی ئاوەلابوو. نەمدەزانی بۆ دەربازیوون لەو بەدبەختیە چ بکەم! ئاخەرەکی خۆم دایە دەستی چارەنوس، بزنام چ روو دەدا.

لە جیگای وا چکۆلەدا خەلک زوو ئۆگری بەکتر دەبن، بەتاییەتی چونکە ناچارن شەوو رۆژ پێکەو بژین. ئێمەش شەوانە لەگەڵ مودیر ناحیەو سەرۆکی پۆلیس و نوێنەری جووتیاران و کوێخاو چەند کەسی دیکە کۆ دەبووینەو و خواردنەو و قوماڕ دەست پێدەکرا.

ئەم نەم دەخواردەو. دەمزانی ئەگەر مەست بم پاستی کارەساتەکان هەلدەرێژم و کارەکهەم لێ پیس دەبێ.

گیله پیاو .....
.....

شه ویکیان که له بهرئه وهی من بیوومه به ریوه بهری قوتاخانه هاوالان جیژنیان گرتیوو، ئەم به دبەختی بهم تووش بوو. له پیشدا زۆرم ههول دا نه خۆمه وه، به لام کاتیك مودیر ناحیه پێکه که ی به سلامهتی من هه لدا، بی ئەده بی بوو منیش به سلامهتی ئەو نه خۆمه وه.

مودیر ناحیه که سه رخۆش بوو هه لستا سه ریو دهستی به قسه کرد: ئورهان بی یه کیک له پیشمه رگه کانی ئۆردووی په روه رده ی ئیمه یه که زۆری زه حمهت کیشاوه و شایانی پله و پایه ی زۆر به رزتره.

له دلی خۆم دا گوتم خوايه له م له ریگاده رچوونه رزگارم بکه. مودیر ناحیه ئاورپکی وه سه ر من دایه وه و زه رده خه نه یه کی کرد:

هاوپی یان! بخۆینه وه به سلامهتی دوستی به ریزو خۆشه ویستمان ئورهان بی. هه موو پێکه کانیان به رز کرده وه و منیش که قسه کانی مودیر ناحیه م زۆر پی خۆش بوون ئیستیکانی پر له ئاره قم هه لگرت و یه ک بین چۆپریم کرد: - به سلامهتی!

کویشاش هه لی دایه:

- شارۆچکه که مان هه رگیز ئورهان بی له بیر ناچی. به سلامهتی!

ئستیکانیکی دیکه شم خواره وه.

نۆینه ری جووتیارانیش راست بۆوه:

- ئەم ئاوه تاله به یادی بیره وه ری به شیرینه کانی دۆستی خۆشه ویستم ئورهان بی ده خۆمه وه.

ئه منیش ئستیکانیکی دیکه م هه لدا.

له خۆشیان گریانم ده هات. به زه حمهت خۆم پی پاده گیرا، نه وه ک که سیك له نا په حه تی و نیگه رانی من تی بگا. نه وه نده م له ژیان دا تالی و کویره وه ری

گیله پیاو .....

چه شتبوو قهت بیرم نه ده کرده وه یه کتیک هه بیی به پاستی منی خوش بوئی و چاکه م له گه ل بکا.

وه ختیک پینجه م ئیستیکانم خوارده وه هه ستم کرد به ری چاوانم تاریک بوو. خۆم به بیی شهرم و په زیل هاته به رچاو. تاوانباریک بووم که کلّوم له سهر هه موویان نابوو.

له وهی ئه و ئینسانه دلپاک و نیازپاکانه م فریو دابوو به خۆم دا ده شکامه وه "ئه گهر ئه مانه تی بگه ن ئه من رابردوویه کی وا تاریکم هه یه چیم لی ده که ن؟".
تۆره ی قسه کردنی خۆم بوو. "هه رچی ده بیی با بیی!"

کاتیک ئیستیکانه که م هه لئنا گویم که پ ببوو. به خۆم نه بوو زمانم وه کار که وت:
– دۆستانی به ریز! له وهی که ئیوه م فریو داوه داوای لی بووردن ده که م. رهنگه ئیوه به قسه کانم باوه پ نه که ن، به لام ئه وهی ده یلیم پاسته قینه یه.

میوانه کان که وتنه سرت و خورت و منیش له سه رو سیمایان ورد بوومه وه.
ده مزانی جیگای ئه م قسانه نیه به لام به ده ست خۆم نه بوو "مهستی و پاستی"
رۆر له میژ بوو ده مه ویست ئه م قسانه بکه م. ده مزانی ئاخره که ی رۆژیک پیوه ده بم و هه موویان له به سه رهاتی من تی ده گه ن، که وابی باشتره بۆ خۆم مه سه له یان بۆ پوون بکه مه وه:

– هاوڕێیان اعتراف ده که م شیاوی میهره بانی ئیوه نیم. من مامۆستایه کی ساخته م. پیشه ی پیروزی مامۆستایی له کوئی و من له کوئی؟ ئه من کلّوم له سهر هه مووتان ناوه.

گریانم هات و نه متوانی زیاتری له سهر برۆم. مودیر ناحیه وه قسه هات و گوتی:
– ببووهره. نه تو پیاویکی رۆر فیداکارو ئه مه گناسی!
گریانه که م قووت دایه وه هاوارم کرد:

گیله پیاو .....
.....

– به خودا راست ده که م... من هه قی به کیکی ترم زهوت کردوه.

نوینه ری جووتیاران و کوپخا که له ته نیشته به کتر دانیشتبوون ده یانگوت:

– فلان که س سه رخۆشه.

نوینه ری ته ندروستی گوتی:

– به لئی، ئیمه هیچ کاممان بایی نه و پاره ی وه ری ده گرین کار ناکهین!!

هه ره که سه سه قسه به کی ده کرد. هینده ی نه مابوو له داخان به قه م! نه یان

ده هیشته قسه که م ته واو بکه م:

– برایان! ریگام بده ن قسه که م ته واو بکه م.

سه رۆکی پۆلیس که له ته نیشتم دانیشتبوو ئیستیکانیکی تری بۆ تئ کردم و

داویننی گرتم و له سه ر کورسی به که ی دانامه وه.

ئیسیتیکانه ئاره قه که م خوارده وه و سه رله نوێ راست بوومه وه:

– هاوړی یان ریگا بده ن پئ له گوناھی خۆم بنیم. زیاتر له وه ناتوانم خۆم

رپا بگرم. من تووشی ئازاری ویژدان بووم. وه رن بمگرن!

سه رۆکی پۆلیس دووباره له سه ر کورسی به که ی دانامه وه و ئیتر ئاگام له خۆم بپا.

به یانی تئ گه یشتم دوو سئ که س له هاوړی یان بر دوویانمه وه شوینه که ی خۆم و

خه واندوو یانم.

له ئه دجامی نه و سه رخۆشی به دا رۆژیکی ته واو له مالتی دانیشتم و نه متوانی

بچه قوتابخانه. شه وی دواتریش له شهرمان نه چووم بۆ کۆبوونه وه ی هاوړی یان

و له مالتی مامه وه. هه تا نیوه شه وی به خه بهر بووم و بیرم له به دب ختی خۆم

ده کرده وه. له نه کاو له ده رگایان دا.

هه تا ئیستا قه ت ری نه که وتبوو پاش رۆژئاو بوون که س بێته لای من. شه وانه له

لادی ولات به کجار بیده نگه و خه لکی لادی به کجار زوو ده خه ون.

..... گیله پیاو

به جارێك جه رگ و دلم به ربوونهوه. ههستم كرد مه سه له يه كى گرنگه و سه رۆكى
پۆليس هاتوه بمرگى. ئهوهنده ترسام ماوه يه ك نه متوانى له جىي خۆم بچووليم
وه لاميان بدهمهوه.

ئهوهى له پشت ده رگا بوو دووباره دووسى مستى توندى له ده رگا راكيشاو
گوته:

– مژگينيم بدهيه ژن و مندا له كهت بۆ هات!

ئه گهر بوومه له رزه هاتبا، ئه گهر بۆمباى ئه تۆم ته قيبا، ئه گهر دنياى به سه ر دا
رووخابا، ئه وهنده نه ده ترسام كه به و خه به ره تىك چووم: "ئهى دادو بيتداد
ئه مهى چ لى بكه م؟".

فكرم له كار كه وتبوو. به لايه كه ئه وهنده له نه كاو هاتبوو كه رىگاي چاره
نه ما بوو. هه تا وه خۆ كه وتم دهنگى پىي شهش حوت كهس و دهنگى پىكه نين و
قسه كانيان له پشت ده رگاوه هاته بهر گويم.

– بابا خه وتوه.

– وه خه به رى مه يه نه.

– ده رگا كه بكه وه، مه گهر مردوه؟

هيچ رىگا نه بوو بىجگه له وهى رابكه م و گيانم ده رياز بكه م.

جله كانم له بن هه نگلم ناوله په نجه ريه كى بچووكه وه كه له لاي پشت وهى
ژووره كه بوو خۆم فري دايه كۆلان و هه لاتم بۆ ده ره وهى ئاوايى. هه تا
مه ودايه كى زۆر دهنگه دهنگى ژن و مندا له كهى ئورهانم هه ر گوئ لى بوو. به لام
له وه زياتر رىگايه كم نه بوو.

ئه وهندهى سه كى ئاوه دانى بوون وه دهنگ هاتبوون. هه لاتنى منيش به و نيوه
شه وه هه لايه كى به رپا كرد كه هه موو خه لگى ئاوايى له خه وه ستاند.

ده‌مزانى راكردنه‌كه‌م به‌خوږاپى‌يه. ديسانىش هه‌ولم ده‌دا هه‌رچۆنێك بى‌ بگه‌مه
سه‌ر جاده به‌لكوو له‌ ده‌ستى ئه‌وانه‌ رزگار بم.

هيشتا نه‌گه‌يشتېبوومه‌ ده‌ركى چاخانه‌كه‌ كه‌ پۆلىسه‌كان گه‌يشتنى و ده‌نگى
"بوسته‌ بوسته‌" و چه‌خماخ راكيشانى تفه‌نگه‌كانم هاته‌ به‌رگوى.

وه‌ك دارى وشك له‌ راست خۆم چه‌قيم و له‌گه‌ل پۆلىسه‌كان هاتمه‌وه‌ ناو دى.
ژن و مندالى ئورهان بى به‌ دىتنى من هه‌رايه‌كيان ساز كرد كه‌ پىنج ئاوايى
ده‌ورو به‌ریش پى‌يان زانى.

ژنى ئورهان بى مي‌رده‌كه‌ى له‌ من ده‌ويست و منداله‌كانيشى داواى باوكيان
ده‌كرد.

كارى ئيمه‌ گه‌يشته‌ دادگا. ده‌ركه‌وت ئورهان بى ئه‌وكاته‌ى چوه‌ه بۆ شوپنى
كارى خۆى له‌ ريگادا له‌ ئوتومبيل هه‌لدراوه‌و به‌ ناوى نه‌ناسراو نيژراوه‌.
به‌لام ديسانىش تۆمه‌تى من هه‌ر له‌جىگاي خۆى بوو، به‌وه‌ تاوانبار كرام كه‌
بۆ ئه‌وه‌ى جىگاي ئورهان بگرمه‌وه‌ ئه‌وه‌ نه‌خشه‌يه‌م كيشاوه‌و بوومه‌ هۆى
كوشتنى ئورهان.

ئىستا ئه‌وه‌كه‌ره‌ى له‌ و قوپه‌ى وه‌په‌رینه. له‌پيشدا ئه‌گه‌ر به‌تاوانى كالو
له‌سه‌رنان ده‌گيرام هيوايه‌كى به‌ريبوونم هه‌ر هه‌بوو، به‌لام ئه‌مجاره‌يان چى؟
مه‌سه‌له‌ى پياو كوشتن گالته‌ نه‌بوو.

هه‌رچه‌ندى سوپىندم خواردو خۆم هیناو برد كه‌س نه‌ى بيست. پوايه‌تى
كاره‌ساته‌كه‌ش جوړىك بوو كه‌ گومانىان له‌ تاوانبارى من دا نه‌ده‌ما. به‌
دۆسيه‌يه‌كى زرت و زه‌لامه‌وه‌ له‌ پليكانه‌كان رۆيشتمه‌ "خوار" بزانم خوا چ
ده‌كا.

گیله پیاو .....

بۆ سبه ينىڭ ديسان رۆژنامەكان ھەنگامە يەكيان بەرپا كرد. مامۇستاي ساختە، بازىرگانى ساختە و زۆرشتى تر. لە بەندىخانە وەزە گۆرپاڭو:
سولەيمان دايكى خۆفروش و مراد وىچ خنكىڭ كە چەند سال دوزمنى خويئە
خويى يەكتر بوون پىكە وە رىك كە وتبوون و موويان لە بەينە وە نەدە چوو و
گرەويان لە ھەمووان بردبۆو.

لە ھەمووى خەراپتر ئەو سالە سەرمايەكى سەخت بوو. كەس زستانی وای
وەبەر نەدە هات. بەندى يەكان لە ژوورەكان دا وەك مێژۆكە دەلەرزىن. منيش
گيرفام بەتال بوو. لەبەر ئەو بە پىچەوانەى جاران كە بەندى يەكان ميوانداری-
يان دەكردم ھىچ كەس وەك سەگىكى چاوى لى نەدەكردم، ھەموو كاتىك
زستانان بەندىخانە موشتەرى زۆرتەرە. بەلام ئەو سالە ئاوەدانى يەكەى
لەپادە بەدەر بوو. يەكسەر رۆيشتم بۆلاى ئەو قەرەوێلەى جاران لەسەرى
دەخەوتم. بەلام دىتم ساحەبى ھەيە.

پرسيم: " كى قەرەوێلەى منى گرتۆتە وە؟! "

كەس جوابى نەدايە وە.

سەرىن و بەتانى يەك كە لەسەر قەرەوێلەكە بوون فرىم دان و بەتانى خۆم لى
بلاو كرده وە.

پاش چەند دەقیقە سولەيمان دايكى خۆفروش هات و بى ئەوەى ئاورپك وەسەر
من بداتە وە گوتى:

– چ والىكراو و واپىكراوێك ئەو بەتانى يەى ھەل گرتوہ؟

ھەر لە جىگای خۆم نەپاندم:

– ئاگات لە زمانى خۆت بى. مندالى دوینى. ھەموو پىنج سال نابى ھاتوويە
بەندىخانە چىت لى قەوماوہ؟

خوین بهری چاوانی گرتیوو. مؤپه‌یه‌کی لی کردم و گوتی:

– وهره خوارئ ئه و جیگایه ساحه‌بی هه‌یه.

– با ساحه‌به‌که‌ی بجئ له‌سه‌ر به‌رد بخه‌وئ که‌س ده‌ستی نه‌گرتوه.

له‌به‌ندیخانه‌باوه‌که‌ ئه‌وانی قۆشمه‌و مل ئه‌ستوو قه‌ره‌ویله‌که‌یان رووبه‌په‌وی ده‌رگا داده‌نئین. قازانجی ئه‌و کاره‌ ئه‌وه‌یه‌ دوژمن ناتوانئ له‌ نه‌خافل به‌سه‌ریان داداو ئه‌وان هه‌میشه‌ ده‌توانن خه‌ته‌ر له‌ دووره‌وه‌ ببینن.

ده‌مزانئ مل به‌مله‌ له‌گه‌ل ئه‌وانه‌ ئه‌نجامیکی باشی نیه‌، به‌لام تازه‌ له‌چی ده‌ترسام؟ له‌پاش رووت کردنئ ته‌شتی ته‌لا له‌سه‌ر سه‌رت دانئ.

وه‌ختیک قه‌راره‌ به‌ تاوانی پیاو کوشتنیک که‌ رووحیشم ئاگای لی نیه‌ له‌ قوژینی به‌ندیخانه‌دا به‌رزم با منیش داخی خۆم به‌وانه‌ به‌رژم.

ئه‌م کرده‌وه‌م هه‌نگامه‌یه‌کی سه‌یری له‌ناو قاوشه‌که‌دا ساز کرد. به‌ندیه‌کان که‌ پئی‌یان وابوو که‌س نیه‌ داوی سوله‌یمان دایکی خۆفروش با بدا، له‌قسه‌کانی من واقیان و‌پ‌ما‌بوو. ئه‌وان نه‌یان ده‌زانئ من به‌چی ده‌خویم و‌پ‌شتم به‌چ ئه‌ستوووه‌ که‌ قسه‌م وا نئین.

سه‌یر ئه‌وه‌ بوو سوله‌یمان خۆشی سه‌ری سوپما. دیاره‌ ئه‌و ده‌تگوت دئوه‌و به‌هاسانی ده‌یتوانئ هه‌موو ئه‌ندامی من تیک بشکینئ، به‌لام پئی سه‌یر بوو که‌ من به‌ گژی دا چومه‌وه‌!

بئ ئه‌وه‌ی گوئ بده‌مه‌ ئه‌و هه‌للایه‌ی سازم کردوه‌ ژۆر بئ په‌روا له‌سه‌ر قه‌ره‌ویله‌که‌م دریژ بوومه‌وه‌و سه‌رم له‌ژۆر به‌تانی راکرد. له‌سه‌رمان ددانم ددانی نه‌ده‌گرت و له‌ژۆر به‌تانیش دا هه‌جمینم نه‌بوو. دیتم "داستان قه‌دری" به‌خۆی و که‌شه‌فیک چاوه‌ په‌یدا بوو:

– ئه‌مه‌ سوله‌یمان بۆی ناردوی!

..... گٺله پياو

– نامه وئ... –

ده ستيكيشم لي دا ئيستيكانه چايه كه ي له ده ست به رېږوه.

وه ختي نان خواردن ديسان قه دري په يدا بوو سيني يه كي خواردن هيناو گوتي:

– ئه مه ش هر كاك سوله يمان ناردوويه!

ده ستيك به سيني يه كه وه نا:

– بيبه وه با دايك و باوكي بيخون.

كوپه پياوي چاك به پي له كه ري شه يتاني بيته خوار، په نديكت به سر

ديني... –

– هر چي له ده ستي دي بي منه ت بي، من له چه قوي ئو ناترسم.

بوخوشم نه مده زاني ئو كه لله پره قيه م له چيه؟ چاك يان خه راپ تووشي ياخي

بوونيك ببووم و ناماده بووم به قيمه تي گياني خوم له گه ل خه لك به شه پر بيم.

وه ختي خه و ديسان قه دري هاته وه سي چوار كراسي خوري و پالتويه كي پي

بوو. پالتو كه ي پي نيشان دام گوت:

– پاره م نيه.

– چ سه گبابيك داواي پاره ي له تو كرده؟ بو پي ت وايه له م دنيايه دا پياوه تي

نهماوه؟! ئه مانه سوله يمان به گ بوي ناردوي.

له كاتي ك دا له سه رمان هه ل ده له رزيم پالتو كه م به سه روچاوي قه دري دا

دايه وه:

– بوي به ره وه با دايكي له به ري بكا. ئه توش به ري گاي خوت دا برؤ. جاري كي

ديكه بي يه وه ئيره نه وه نده ت لي ده دم هر چي ئه ندامته له هه نجير نه رمتر

بي. تي گه يشتي!!

قه دري تفيكي فپي داو پزيشت:

- سوله یمان نایه لئی له وه زیاتر نه م غه له تانه بکەئ. هه تا ئیستا پینج پیاری کوشتون.

به راستی واش بوو. سوله یمان دایکی خۆفروش که س نه ی ده وێرا له بهری بکۆکێ. به لام له گه ل من چ سیاسه تیکی هه بوو؟ نه م ده زانی. دیاره چاوه پوانی ده رفه تیک بوو.

مه ترسی نیزیک بوو. به گژ پیاری له خۆم گه وره تر دا چوو بووم. هه موو به ندی- یه کان لایان وابوو به م زوانه کاره ساتیکی ترسی نه ره له به ندیخانه دا پوو ده دا! سوله یمان پالتۆکه ی به سه ره شانی دا دابوو، وه ک ورچی بریندار ده هات و ده چوو.

سات به سات مه ترسی نیزیکتر ده بۆوه، به لام من بئ په روا لئی درێژ ببووم و خه وێکی گرانم به سه ردا بار ببوو.

سبه نیی به یانی هیشتا له ژێر به تانی دا نه م دیو نه و دیوم ده کرد که لێ پرساوی قاوشه که مان هاواری کرد "فه رید بیته مه کته ب".

به دله خورپه راست بوومه وه جله کانم له به ره کرد. ده مزانی بۆ ته حقیقات بانگم ده که ن.

چوومه به رده رگای مه کته ب فه رمانبه ره که گوئی: "له سه ری داوایان کردووی سه بر که با فه رمانبه ریک بئ بت نێرم".

له سه ر پلیکانه کان راوه ستا بووم، بیرم له سه ره نجامی کاری خۆم ده کرده وه. (ئاده م بابا) له وه سه ری دالانه که وه ده رکه وت. نه میش له کونه وه گیرابوو. به لام سه رو گوێلاکی نه وه نده شپرتوو ناریک بوو که س حه زێ نه ده کرد قسه ی له گه ل بکا. جله کانی نه وه نده شپو په توور بوون هه موو گیانی به ده ره وه بوو.

..... گیلەپیاو

شوشە یەکی بەتالی بە دەستەووە بوو. هەرکە لیم نیزیك بۆو شوشەکی هەڵینایەو. خەریك بوو دەست بکەمەو قریا نەکەوتم. ئەوەندەم زانی گرەشینکە یەکم لە چاوان هەستاو گویم لە زینگی وردە شوشەکان بوو. ئیتر نەمزانی نەشەووە نەوژ.

هەموو کەس لای وابوو کارم تەواوە. کەچی بۆ ئیوارێ لە نەخۆشخانە وەهۆش خۆم هاتمەو. چونکە دەرکەوتبوو بێتاوانم و حوکمی بەربوونم دەرچوو بوو هەر ئەو شەوێ لە نەخۆشخانەو مەرەخەستیان کردم.

سەرم پێچرابوو و جلەکانیشم خۆیناوی بوون. بەو سەر و پۆتە لاکیەو چووبامە هەر شوینێك دەسبەجێ پۆلیس دەیگرتم. بۆیە بپارم دا بڕۆم بۆ دێیەکی زۆر چەپەك و پەنا.

پاسێك بەرەو ئەرزەبۆم دەچوو لێی سوار بووم و رویشتم، بەلکە بە پاشماوەی ئەو پارەیی لە روژگاری مامۆستایەتیم دا پەیدام کردبوو لە قوژبنێکی ولات دا پارووە نانێك پەیدا بکەم.

***

لەو کاتەدا دەنگێك لە ناو دالانەکاندا بەرز بۆو. هەموو گیانم لەرزى. کابرایەك بە ناوو شۆرەتی خۆم بانگی دەکردم.

گیلە پێکەنینێکی ساردی کردو هەناسە یەکی هەلکێشاو گوتی:

– نیشەللا ئەمری بەربوونت هاتو؟

ئەمن ئەوەندە تێك چوو بووم نەمتوانی لەجێی خۆم ببزووم. گیلە کەلێنێکی دایە دەرگاکی و پرسى:

– چ باسە؟!

گڼله پياو .....
.....

– هاوپځي كه ت ئازاد بوو!

وهك باريكي قورسم له سهر شاني لاهرن قاليم سووك بوو. وهك تهيري سووك
بال راست بوومه وهو به شيواوي خواحافيزيم له گڼله كرد.

نه وهندهم دهست و پيښي خؤم ون كړدبوو كه له بيرم چوو بپرسم دوايي
به سهرهاته كه چ بوو؟

گڼله خؤي وه بيري هينامه وه:

– هاوپځي لاني كه م ناوونيشانه كه تم بدهيه بيښه لات و پاشماوهي چيرؤكه كه مت
بق بگيرمه وه.

داواي لي بووردم لي كړدو له چوونه دهري دا ناوونيشانه كه مم دايه. قه رارمان
دانا نه گهر زؤر له بهنديخانه وه مينځي پاشماوهي به سهرهاته كه ي بنووسئ و بؤم
بنيرئ...

ماوهيه ك پي چوو، وهخت بوو بيره وهري رؤژاني بهنديخانه م له بير بچي كه
رؤژتيكيان نامه يه كي گڼله م بق هات.

ئهم نامه يه باسي به سهرهاتي سهيرو باوه پي نه كراوي گڼله يه.

دياره ئيوهش ناتوانن راوهستن تا پاشماوهي داستانه كه له كتيبكي
سهره خؤدا بللو بكه موه. نه و نامه ي گڼله بؤي ناردبووم ناوونيشاني له سهر
نه بوو. راست به م جؤره دهستي پي كرابوو:

– نياز م نه بوو به سهرهاته كه م بنووسم... ده ترسم بللو بونه وهي ئهم چيرؤكه
هه نكامه يه كي زؤر پهيدا بكاو ناوي م كه له ميژه له بير خه لك چؤته وه دوو ياره
بيته وه سهرزارو زمانان.

له لايه كي ترشه وه باش نيه ئهم به سهرهاته بللو بيته وهو بكه ويته دهستي
كه له كبازه كان. ئه وان به خويندنه وهي به سهرهاتي م له شهران دهنه تنؤكيك

..... گٺله پياو

ناور له وهی کرده وه کانیان له چار هی من هیچ و بی نرخ دیاره هست به خوږیه تی ده کن.

ناخر من هیچ کاتیک نیازی هوځه بازم نه بوو. به خودا ، به پیغه مبر قهت پیم خوش نه بوو زیان به که س بگه یه نم، یان کلاو له سهری که س برقیتم، به لام چ بکه م... پیشهاته کان له خوم زیاتر به سهر چاره نووسی من دا زال بوون.

من ته نیا عه بیټکم هه بوو. هر کاریکي پیم ده سپتر در زور به دلسوزی جی به جیم ده کرد... به رتیلیم نه ده خوارد، مه راییم نه ده کرد، بی شه رف نه بووم. هر بویه ش هه موو ده رگایه کم لی داخرابوو. نه وانه ی سهریان له و ده رگایانه هی نا بووه ده ر نه یانده هیشت من بچه ژور.

هر چه ندی ده مه ویست به ریگای راستی و پاکي دا برؤم هه مووان بؤلای هوځه بازی و به دبختی پالیان پیوه ده نام.

لیم گه پئی نه سلې داستانه که مت بؤ بگيرمه وه:

نه گه ر له بیرت بی باسم کرد که به سهری شکاوو پیچراوه وه سواری نوتومبیل بووم و به ره و نه رزه رؤم وه پئی که وتم، به لکوو له شوینیکي په سیو پاروه نانیک په یدا بکه م.

نه و جیگای ده مه ویست بؤی بجم هر ناوم ده زانی. کوریکي خه لکی نه و ناوه که ماوه یه که له به نديخانه پتکه وه بووین زوری باسی دتهاتی خویان بؤ کرد بووم و سویندی دابووم که پاش به ربوونم سهری بده م.

نه وه شم پی گوتی که بیتمی خاوه ن رابردو ناتوانین له شاری گه وره له به رده می پولیس بژیین.

گیله پیاو .....
.....

خه لکیش ئیتر پیاوی وەرناگرئ. کاتیڤ پیاو لاتی هه لخیسکا هه موو کهس ده لئ
"نهکا به سه ر من دا بکه وئ". یه کهم کهس به له قه دوورت ده خاته وهو دووهه م و
سیهه م و چواره میش هه روا.

هه روا که به ریگادا ده پویشتم له ناو ئوتومبیله که دا بیرم له چاره نووسی خۆم
ده کرده وهو نه خشه م بۆ داهاتووم ده کیشا. "ئیمه که له ناو کۆمه لدا
دۆراندوو مانه پواله تیکی سه یرمان هه یه، به لام بپوا بکه ن ئینسانی به شه ره فین و
نیازمان پا که". شه ویکی تاریک بوو، زۆریه ی نه فهره کان وێژینگیان ده دا.
دهنگی ئوتومبیل که له نیو بیدهنگی بیابان دا ئاوازیکی ترسیته ری هه بوو
گوێچکه ی منی نازار ده دا.

ئه وه ی له ته نیشتم دانیشتبوو سه رو سیمایه کی شپرتوی هه بوو، به لام پیاویکی
تیک سمراو و به خۆوه بوو. لیم پرسى:

- کهنگی ده گه یه نه و گونده؟

کابرا دهستیکی به سمیله زل و داچۆراوهکانی دا هینا که گه یشتبوونه سه ر
چه ناگه ی و به دوودلی یه وه وه لامی دامه وه:

- خوا ده زانی... نه گه ر...

- نه گه ر چی؟

- نه گه ر پێگر پێشمان پێ نه گرن به یانی ده گه ینى.

- پێگر؟ چ پێگرێک؟!

- پێگر ئیتر. نازانی پێگر چیه؟!

به خۆم نه بوو دهستیکم بۆ پاره کهم برد که له گیرفانی چاکه ته کهم دا بوو،
پرسیم:

- لێره پێگر هه یه؟

..... گیله پیاو

– چما جیگا هه یه پئنگری لئ نه بئ؟ ئه ویش ئیره که هه مووی چیاو هسته مه.

ئه و پئگرانه ی لیره هه ن له دنیا دا هاوتایان نیه !

کابرای ته نیشتم باسی نازایی و بئ په حمی چه ته کانی لای خویانی بۆ ده کردم و منیش وه ک میژۆکه ده له رزیم. پرسیم:

– چما ئیره پۆلیسی لئ نیه؟

زهرده خه نه په کی پرمانای کرد:

– هه... یه... مه گه ده کری دئ یه ک پۆلیسی لئ نه بئ؟! دیاره پۆلیسیش هه یه و پئگریش هه یه.

خوا پزقی هه ر که سه له ریگایه که وه ده نئیری کاری پئگر شتی که و کاری پۆلیس شتیکی تر! واش ری ده که وئ جار جار ده ست له کاری به کتر وه ریده ن.

– کامه یان ده ست له کاری ئه وی تر وه رده دا؟

– دیاره، چه ته کاری به کاری پۆلیس نیه، که وابوو پۆلیس ده ست له کاروباری چه ته کان وه رده دا و ئه وه خته یه که کار خه راپتر ده بئ!

کابرای گۆرین که دیتی زۆرم ئه و قسانه پی سه یرن پرسیاری کرد:

– "تۆ کوینده ری؟"

– خه لکی ئه سته مبولم.

– چما له ئه سته مبول دز نیه ! له ویش گیرفانې نیه؟

– هه یه.

– چما پۆلیسی لئ نیه؟

– ئه ویش هه یه.

– ده ی باشه... پۆلیسیش هه یه و دزیش هه یه. لیره ش هه روایه. پئگریشمان

هه یه و شوکور پۆلیسیشمان هه یه !

– باشه ئیستا ریمان پی ده‌گرن؟

– کهس نازانی. برای من! قیسمهت و نسیب. ئەگەر ئەمشەو نۆرە ی ئەم جاده‌یه نه‌بی به‌ ساخی ده‌رده‌چین و ئەگەر تۆرەشی بی کاری هەموومان (تەواوه). ده‌تگوت باسی به‌رنامه‌ی رۆیشتنی که‌شتیم بۆ ده‌کا.

ترسم لی پەیدا بوو و دله‌ خورپەم وئی که‌وت.

"خوایه‌ هاوار تووشی پێگره‌کان نه‌بین. دیسان کارێکم بده‌نه‌ ده‌ست...

پاره‌که‌م لی ده‌ستینن جه‌ه‌ننەم. ده‌ترسم دیسان تووشی پۆلیس بیمه‌وه‌و ماوه‌یه‌کی تریش ئاواره‌و سه‌رگه‌ردان بم تا ئیسه‌بات ده‌که‌م بۆکوێ ده‌چوم و چ نیازێکم هه‌بوو!"

له‌و بیرو به‌رژه‌وه‌ندانە‌دا بووم و چاوم گران ببوون که به‌جاریک ده‌نگی سی‌چوار ته‌قه‌هات. شۆفی‌ره‌که‌مان که دیار بوو چاوه‌پوانی پێشه‌هاتی‌ک بوو زۆر ته‌په‌سته‌نه‌ دووسی جار رۆڵه‌که‌ی باداو رای گرت.

به‌قه‌و سه‌رم وه‌ میله‌ ئاسنه‌کانی ئۆتۆمبیل‌ه‌که‌ که‌وت و ژن و مندال ده‌ستیان کرد به‌زێره‌زێپ.

له‌پیش هه‌مووان دا شۆفی‌رو شاگرده‌که‌ی دابه‌زین و پاشان ئه‌وانی تریش هاتنه‌خوارو پیز بوون.

له‌ خوار پاسه‌که‌وه‌ دووکه‌س که سه‌رو چاویان به‌ گۆره‌وی ژنانه‌ داپۆشی‌بوو ته‌فنگ به‌ ده‌ست و قامک له‌سه‌ر په‌له‌پیتکه‌ پاره‌سته‌ابوون.

شۆفی‌رو شاگرده‌که‌ی وه‌ک مندالان ده‌ستیان ده‌هه‌وا کردبوون و لاقیان که‌مێک بلۆ چه‌قاندبوون.

کیسه‌باخه‌ل، سه‌عات، ملوانکه‌و ئەنگوستیلە‌ی ژنانیان له‌ گۆنی‌یان ده‌ئاخنی. دووسی که‌س مابوون تۆرەم بگاتی.

..... گیله پیاو

به ندیه کان قانونیکیان هه یه. "دز قهت شت له دز نادزی"
دهمه ویست پیان بلیم هاوپیان! منیش له خوتانم، پهروه دهی به ندیخانه و
که له کبازم.

به لام پیش نه وهی نه م قسه یه بکه م به کیك له پشته وه لووله تفهنگه کی له سر
شانم دانا:

– دهست بهرز که وه، زوویه درهنگه...

زمانم گیراو وه که فنه ریان خستبیتنه بن بالم دهستم بهرز کرده وه.
کابرای که سه رو چاوی خوی داپوشیبوو گیرفانه کانم که را. هه موو پاره که و
ته نانه ت پاندان و قه له مېرو چه رخه که شمی دهره یناو به وهش رازی نه بوو
دهستی بې پیلاره کانم درېژ کرد:
– دایان که نه.

که وشه کانم تازه کرییوون. له سه رمانیش لیوه له رزه م گرتبوو. نه که ر
که وشه کانیشیان بردبام له سه رمان دهمردم. به پارانه وه وه گوتم:
– نه مه یانم لی مه ستینن.

کابرا مستیکی وای له په راسووم راکیشا سه ری جهرگم پیوه یه شا!

– زووکه... بابه زووکه...

– به سه رچاو.

دهسه بجی که وشه کانم وی دان و وه که مندالی هه تیو دهستم له بن هه نگلم گرتن و
له قه راخیک راوه ستام.

خواخوام بوو کاری چه ته کان زووتر ته واو بی و بېژن تا بچه وه ناو
نوتومبیله که و نه ختیک که رمم بیتته وه.

گیله پیاو .....
.....

وهختیک هه موو شته کانیاں باش تیک ناو له چهند ئیسترێکیان بارکرد،
هیندیکیان له گهڵ ئیستره کان رویشتن و دووسی که سیشیان به نه فره کانیاں
گوت سوار بن!

پاشان بۆ خوشیاں هاتنه ناو پاسه که و گوتیاں لێ خۆره. ههتا چوار پینچ
کیلۆمێتر ده رویشتن دووسی که سیان داده به زاندو له و بیابانه به جێیان
ده هێشت.

ئه وهندهم سه رما بوو شه قه شه قی ددانم رۆژه رێیه که ده رویشتن. باوه پ که
له وهخته دا پر به دل ئاره زووم ده کرد بمرم و پزگاریم بێ.

"ئاخر ئه مه ش بوو به ژیاں! پیاو بێ به ده نکه ده سحیب له نێو قامکی
چاره نووس دا رۆژه ههتا شه وو شه ههتا رۆژ بێت و بچێ؟!"

دووسی جار خه ریک بوو راست به وه و خۆم به یه کێک له چه ته کان دا بدهم،
به لکوو گولله یه کم لێ ده ن و خه لاسیم بێ، به لام له لایه که له سه رمان و
له لایه کیش وا دیار بوو له ترسی گیانم بوو که ده تگوت به کورسی یه که وه
دوورام.

به ره به ره خه ریک بوو دنیا رووناک بێ، دیمه نی ده ره وه ده بینرا. که یشتینه
هه ورازیک، لای راستی جاده که زۆر هه لدیترێکی سه خت بوو. لای چه پیشی کێوو
کۆساریک بوو سه ری له ئاسمان ده دا.

چه ته کان فه رمانیاں دا ئوتومبیل راوهستی و هه ستانه سه رپێ. کاتی که دابه زین
یه کیان که له هه مووان به خۆوه تر بوو و ئه مرێ به وانی تر ده کرد، سه ری هیناوه
نێوه ئوتومبیله که و دهستی بۆمن پاداشت:

– ها کوپه وه ره خوارێ!.

له ترسان هه موو گیانم بوو به ئاره ق.

گيله پياو ..... گيله پياو

"ئەي ھاوار لىرە كارىيان بە من چيە؟"

وہك مقەبا لە جىي خۆم راست بوومەوہو كە وتمەرى. كاتىك بە لای كابرای
تە نیشتم دا تى پەرىم تە ماشايەكى سەر تەبە خواری كردم و بە ئاردناوێژىكى
تایبە تى یەوہ گوتى:

— بەستە زمانە كارى تەواوہ!

پیرە ژنىكى قەلەو و تەنگە ئەستوور كە تەنیا ژێر كراسىكى كە تانىان لە بەردا
هیشتبوو سەرىكى پاوہ شاندو بە پەڕۆشەوہ گوتى:

"پياو دەگىر گورگى كىوان بكەوێ دەگىر ئەم پياو كۆژانە نەكەوێ."

ئەم قسانە بۆنى خوێنىيان لى دەهات، بۆنى ئازارو كۆیرەوهرى و بەدبەختىيان
لى دەهات.

باوەر بكەن هیندە لە مردن نە دەترسام كە لەلێدان دەترسام، لەوہش ناڕەحەت
بووم كە ئەم چەتانیە لە نێو ئەو ھەموو ژن و پياوہدا كارىيان بە من چيە و بۆچى
منیان ھەلپژارد!

ئەو ھەندەى دوەى دەمزانى لە بن لىوانەوہ خوێندم و فووم لەخۆم كرد: "خوایە
بە تەماى تۆ" و دابەزیم.

لە تەنیشت جادەى دوو كەسى سەروچاودا پۆشراو و چوار ئەسپ ئامادە بوون.
سەروۆكى چەتەكان تەنگەكەى بە دەستەوہ گرت و چەند تەنگىكى لە تايەى
ئوتومبیلەكەداو كۆن كۆنى كرد.

پاشان ئیشارەى بۆ ئەوانى تر كرد كە سوار بن و منیش لە پاشكۆى یەكێك
لە چەتەكان سوار كەن.

ئەسپەكان بە غار بەرەو كوێستان دەڕۆشێتن. ئارام و ئۆقرەم لى ھەلگىرا بوو.
دەمگوت ئیستا نا ئیستا ئەسپەكان رادەگرن و گوللە یەكەم لە مەشكى دەدەن.

گیله پیاو .....
.....

له قوتا بخانه ی عسکری ماموستایه کمان هه بوو، زۆر پیاویکی به ئه زمون و دنیا دیده بوو، هه میسه پیی ده گوتین:

— کورپنه له تهنگانان دا هه میسه پشوتان له سه رخۆ بئ. زۆر پیشهاتی وا هه یه که به پوآله ت ناخۆشه به لام ئه نجامی باشی هه یه و به پیچه وانه ش له وانه یه پیشهاتیک به پوآله ت باش بئ به لام ئه نجامیکی خه راپی لی شین بیته وه. زۆر نمونه ی بۆ دیناینه وه ده یه ویست به هه رجۆر بئ ئه و فکرمه مان به ریته میشکه وه که له به رامبه ر ناخۆشی یان دا له سه ره خۆ بین.

ئه وده م زۆرم گوئ نه ده دا قسه کانی. به لام له و کاته دا که دیلی دهستی چه ته کان بووم و نه مده زانی چاره نووسم به کوئ ده گا و به ره و چاره نووسی نادیا ری خۆم ده پویشتم ، نازانم چۆن بوو ئه و مه سه له م وه بیر هاته وه و ته واویک سه بووری به دلم دا.

ئێستا دیلی یه تی دهستی رێگرو پیاو خه راپان چۆن ده کرئ به ره می باش بئ. بۆ خۆشم نه مده زانی! دنیا به ته واوی رووناک ببوو و هه تا و که م که م له پشت کێوه کانه وه ده رده که وت. دیمه نی خانوو قوپینه کانی گوندیکی چکۆله له دوور ده رکه وت.

سه رۆک ئه سه په که ی راگرت و ئه وانی تریش که به دوا یه وه بوون، راوه ستان... هه موومان دابه زین... چه ته کان گۆره وی یه کانیان له سه ر ده م و چاوی خۆیان هه لگرتبوو. هه ر له گه ل چاوم به رووکاری سه رۆک که وت ناسیمه وه. "ئالتانه شهل" کۆنه هاوالی به ندیخانه م بوو.

ئالتان به ده نگیکی به رز پیکه نی:

— فه ریده گیل ئه تۆچی و ئێره چی...؟!

لیی چوومه پیش و خۆمانه پیم گوت:

..... گټله پياو

– خودا بت کوڅی ئالتان... بړچی زووترت دهنګ نه کړد! نو قومار بازی به ت له چیه؟

– نه مده ویست نو که ره کانم مه سه له که بزائن!
له به نديخانه خزمه تیکی باشی ئالتانم کړدېوو... روژتکیان که نه و له گه ل سئ چوار تکی مل نه ستور شه پری بوو له سهرم کړدېوه...
ئالتان به و دهسته قورسانه ی مستیکی له شانی دام:

– ده ی هاوړی! پیټ نه گوتم بړچی هاتوویه نه و ناوه؟
– ده ستیک چاکه ت و شالواری زیادیم هه بوو هاتم پیشکه شتانی بکه م!
ئالتان به م گالته یه پیکه نینی هات:

– مه ترسه سئ چه ندانه بوټ ده بژیرمه وه... من قه ت چاکه ی هاوړی یانم له بیر ناچئ.

پاشان ده ستیکی بولای گونده که راداشت:
– نیره مالی نیمه یه... هیچ که س نازانی نیمه نه و کارانه ده که ین، له هیچ مه ترسه. ده ست و ده ستی من ده و کارمان له گه ل بکه، به لیتت ده ده می پاش سالتیک بییه میلیونیر. پاشان کویت پی خوش بوو برق دانیشه و تا ماوی به خوشی بڑی..

ته واوی له شم که و ته ته زووان... پروانه چاره نووسی من؟ هر نه و نه ده ما بوو بیمه چه ته. من که له بهر دزی و کاری چه په ل هه لاتېووم، نیستا تووشی کوئ بیووم؟

هیچ ریگام نه بوو جگه له وهی قبولی بکه م. به زوری زه رده خه نه یه کم کړدو گوتم:

– باشه، به لام ده ترسم نه توانم باشتان خزمه ت بکه م.

گیله‌پیاو .....

– به پیچه‌وانه، تو به و هموو هۆش و لیزانیه‌ته‌وه زۆر به‌که‌لکی ده‌سته‌که‌مان دیی. بۆ کۆرپکی وه‌ک تو حه‌یفه ژیا‌نت به‌هیچ و پووج بگوزه‌ری!

قه‌رارو مه‌دارمان به‌ست و چووینه‌وه ناو دی. ئالتان ژیا‌نتکی رازاوه‌ی هه‌بوو. هه‌موو پتو‌یستیه‌کی ژیا‌نتکی خۆش و ئاسووده‌ی بۆ خۆی دا‌بین کردبوو.

به‌لام بۆمن که ده‌مه‌ویست به‌پاکی بژیم و به‌ریگایه‌کی حه‌لال دا پارووه نانێک په‌یدا بکه‌م، به‌شداربوون له‌ کاری ئه‌وانه‌دا عه‌زابێکی گه‌ره‌ بوو.

هر له‌یه‌که‌م ساته‌وه‌ که‌وتمه‌ بیرى پاکردن، هه‌رچه‌ند ده‌مزانى ئه‌گه‌ر ده‌گیر که‌وم حه‌تمه‌ن ده‌کۆژیم، به‌لام له‌ هه‌لاتن به‌ولاوه‌ چاره‌یه‌کم نه‌بوو.

هر چۆنێک بوو ئه‌و رۆژه‌م رابوارد. شه‌وی ئالتان و هاو‌پێکانى خۆیان سازکرد بچنه "پاو" و منیش به‌بیان‌ووی ماندوویی و سه‌رمابوون له‌ مالێ مامه‌وه.

ئالتان هه‌ر چه‌ند زۆریشى بره‌وا پێ ده‌کردم. جله‌کانمى له‌ وچخان هاو‌یشت و دا‌ی‌خست و گو‌تى جا بۆخۆت به‌سه‌توه.

نیوه‌شه‌وی ئه‌وان رۆیشتن. کاتێک دلنیا بووم رۆیشتون له‌ مالێ هاته‌ده‌رو هه‌ر به‌تو‌ی کراس و ده‌رپێ‌یان که‌ته‌که‌وشیکم به‌سه‌ر پێوه‌ کردن و به‌ریگایه‌ک دا که نه‌مده‌زانى ده‌چێته‌ کو‌ی وه‌دواى چاره‌نووسى نادیا‌رى خۆم که‌وتم. زۆر به‌ریگادا رۆیشتم. له‌ دلێ خۆم دا ده‌مگوت ئه‌گه‌ر تووشى چه‌ته‌کان بم یا‌ن پۆلیس بم بینێ جوابم چ بێ؟

بێده‌نگى شه‌و و ریگای نا‌هه‌موارو له‌ هه‌مووی خه‌راپتر سه‌رما، تینیا‌ن له‌ به‌ر برپیبووم. خه‌ریک بوو له‌ پێ بکه‌وم که به‌دبه‌ختیه‌کی تازه، هاته‌پیش.

هه‌ورێکی ره‌ش و چلکن به‌رى ئاسمانى گرت و دا‌ی دایه‌ بارانێکی به‌خو‌په‌م.

"ئه‌ی خوا‌یه ئه‌مه‌ چ به‌دبه‌ختیه‌که... خۆ نا‌کری به‌و بارانه‌ به‌ریگادا بره‌م."

گیله‌پیاو .....

هه‌موو گیانم تلّیسابۆوه. ده‌تگوت گوێلکت له‌ مانگایه راکێشاهوه. ناچار له‌ په‌نای گاشه به‌ردێک پالم لێ دایه‌وه.

له‌ پشت گاشه به‌رده‌که‌وه ئه‌شکه‌وتێکی بچووک هه‌بوو. چوومه ژوورو به‌ترس و له‌رزوه ده‌ستێکم له‌ ده‌ورو به‌ری خۆم کوتا "نه‌کا درنده‌یه‌کی تێدابی و له‌ به‌رێکم هه‌لدی".

له‌ قوزبێتێک بوخچه‌یه‌کم دۆزیه‌وه. له‌سه‌ره‌خۆ ده‌ستم لێ کوتا دیتم بالتۆیه‌کی تێدایه‌.

ده‌سه‌به‌جێ خۆم پووت کرده‌وه کراس و ده‌رپێیه‌که‌م فپێ دان و پالتۆکه‌م له‌ به‌ر کرد. له‌شم گه‌رم بۆوه، به‌لام نه‌مده‌زانی برینه‌که‌ی سه‌رم چ لێ بکه‌م. ناو سه‌رما کاریان له‌ برینه‌که‌ کردبوو زۆری ئازار ده‌دام. دانیشتم ده‌ستم له‌ بن باخه‌لم ناو بۆ ئه‌وه‌ی برینه‌که‌م نه‌ختێک هێدی بیته‌وه ده‌ستم کرد به‌ سه‌رپاوه‌شاندن.

نازانم زۆری پێچوو بوو یان که‌م، له‌ به‌ر بێ خه‌وی ئاگام له‌خۆم نه‌بوو، زانی سه‌ریشم ده‌قیقه‌یه‌ک هێدی نه‌بوو. له‌و حاڵه‌دا په‌نگه‌ قسه‌شم په‌راندبن و ده‌ردی دلم کردبێت و له‌ به‌ر خودا پارامه‌وه، هه‌ر ئه‌وه‌نده‌م زانی گویم له‌ ده‌نگێک بوو، که‌ چاوم هه‌لێنا دیتم یه‌کێک له‌پیشم راوه‌ستاوه‌و سه‌رم بۆ داده‌نوێنی و ده‌پاریته‌وه.

له‌و ناپه‌حه‌تی و بێهیزی و سستی‌یه‌دا پرسیم: "کێیه‌؟! "

— خاکی به‌رپێی حه‌زه‌تی شیخم.

واقم و پرم، چاوم چاک هه‌لێنان. کابرای له‌پیشم راوه‌ستاوو موویه‌کی درێژو ریشێکی ئه‌ستووری هه‌بوو. له‌سه‌رو سیمای پا دیار بوو ده‌رویشیکی

گیله پیاو .....
.....

گوشه نشینه و له ئاکارو رهفتاری دا تیگه یستم منی له گه ل پیرو مورشیده که ی
لی گه پراوه .

دیسان هینده ی نه مابوو پی بکه نم، نه گه ر رۆزی رووناک بوايه، نه گه ر زانیبام بۆ
کوئی ده چم و بهرنامه م چیه هه ر له وئی راست رهوان ده مگوت:

"بابه گیان! مام ده رویش! به هه له چووی، نه من پیرو مورشید نیم و خاوه ن
رابردوویه کی له هه موو جیگا ده رکراوم که له بهر به دبختی و ناچاری په نام بۆ
ئه م نه شکوته هیناوه و له سه رمان بالتۆکه ی تۆم له بهر کردوه ."

به لام له و کاته دا هیچ چاره م نه بوو، ده بوو ئه م قسانه ی لی وه رگرم و به سه ر
پراوه شاندن بۆی ته ئیید بکه م.

ده رویش که پیتی وابوو خه ریکی تاعه تم و "وردو زکر" م ته واو نه بووه به سپایی
له نه شکوته که وه ده رکه وت و به و چه قی سه رمایه له بهر ده رکی نه شکوته
ده ستی له بن هه نگلی ناو پراوه ستا.

یه ک دوو سه عات پی چوو. هه رچی بیرم کرده وه و سه ری خۆم هینا و برد که چ
بکه م و چاره م چیه هیچ رپگایه کم نه دۆزیه وه بیجگه له وه ی ماوه یه کیش ئه م
"رۆل" ه یاری بکه م.

بیستبووم زۆر که س له و رینگایه دا بوونه هه موو شتیک و ئیستا که بی نه وه ی من
بمه وئی، هه موو هه ل و مه رجیک پیک هاتوه بۆچی شه ق له به ختی خۆم هه لده م؟
رۆز رووناک ببوو که له ده رویره ی نه شکوته که گویم له ده نگه ده نگیک بوو. گویم
هه ل خست بزانه چ باسه؟ دوو سی که س له شوانه کان له گه ل ده رویش قسه یان
ده کرد. نه مانه جیره ی رۆژانه یان بۆ ده رویش هینابوو. ده رویشیش خه به ری
هاتنی پیرو مورشیدی گه وره ی پی ده دان!

..... گیلە پیاو

دە یگوت زوو خەبەر بە خەلکی ئاوازی بدەن کە خواردن و جل و بەرگی بۆ
بێنن...

"ئە ئی هاوارو داد. خەریکە کارە کە زل دەبێ... ئەکا بە جارێک پیس بێ!"
دەرویش پریسکە بەکی هینا ژووری، لە پیشی دانام و دەستە و نەزەر پاوە ستا.
چاویکم لێ هەلته کاند بچیتە دەر دەسبەجێ وە دەرکەوت. پریسکە کەم کردە وە
نان و گۆشتی سوورە وە کراو پیاواز بوو. لە برسان لینگم دە لەرزین، دووسی
پارووم خوارد هاتە وە سەرە خۆم. پاشان پریسکە کەم پێچایە وە دووبارە
دەستم کردە وە بە سەر پاوە شانندن.

رۆژ درەنگ بوو هەتاو بەرز ببوو، ئەشکە و تەکە ئی رووناک دە کرد کە دەنگە
دەنگێکی زۆر لە دەری پەیدا بوو.

دەنگی پیاو، ژن، مندال... پیرو لاو تیکەل ببوو. هیندیک دەیانە ویست من
ببینن، بەلام دەرویش نەیدە هیشت:

— پاوە ستن، لەسەرە خۆ بن تا ئیجازە لە پیر وەردە گرم.

زوو خۆم کۆ کردە وە. دەرویش هاتە ژوور، دەست لەسەر سنگ لە بەر دەستم
پاوە ستاو گوتی:

— چەند کەس هاتوون بۆ زیارەتی جەنابت.

بە ئیشارە ئی سەر گۆم با بێن. دەرویش چوو وە دەرو بە دەپازدە پیاو و ژنە وە
هاتە وە.

ئەوان زۆر بەرێزو ئە دەبە وە هاتنە پیش، دەستیان ماچ کردم و لەسەر سەریان
داناو پاشە و پاش کشانە وە.

ره‌نگه پیت وایی ئه و قسه‌یه‌م ساز کردوه، به‌لام سویند ده‌خۆم درۆی تیدا نیه و هه‌روا سووک و هاسان بوومه پیری گه‌وره‌ی ئه و مه‌لبه‌نده و نازناوی "پیری عوریان" م وه‌رگرت.

پاشان تیگه‌یشتم که ئه و پایه‌به‌رزه‌یان هه‌روا به‌ریکه‌وت نه‌داوه به‌من ، به‌لکه زۆر له‌میژ بووه که خه‌لکی ئه و ناوه چاوه‌پوانی هاتنی پیری گه‌وره بوون. ئه م باسه داستانیکی سه‌یری هه‌یه که له جیگای خۆی دا بۆت باس ده‌که‌م.

هه‌رچۆنیک بوو هاتنی من له‌گه‌ڵ جیژن و شادمانی خه‌لک به‌ره‌و پوو بوو هه‌موو خه‌لکی گونده‌کانی ده‌روبه‌ر بۆ زیاره‌ت!! هێرشیان هینا!

زۆریان پێشنیاریان ده‌کرد بچمه‌ گوندی ئه‌وان. ئاماده بوون مال و خانه‌قام بۆ دروست بکه‌ن. به‌لام سه‌رم لێ پاده‌وه‌شاندن و پووم پیشان نه‌ده‌دان.

که‌س نه‌یده‌پرسی کیم و له‌ کوێ وه‌هاتووم. یه‌کێک ده‌یگوت "له‌ سه‌مه‌رقه‌ندو بوخاراوه هاتوه" هیندیک ده‌یانگوت "له‌ شیرازو حیزازه‌وه هاتوه"، به‌شیک ده‌یانگوت "له‌ پێشدا ته‌شریفی له‌ عیشق ئاوا بووه".

هه‌موویان تکیان لێ ده‌کردم که له‌مه‌ودا هه‌ر له‌ ناویان بمیتمه‌وه و به‌جی‌یان نه‌هینم.

منیش جوابیکی روونم نه‌ده‌دانه‌وه. بێ ئه‌وه‌ی نیازتکی تایبه‌تیم هه‌بێ خۆم دابوو ده‌ستی قه‌زاو قه‌ده‌رو چاره‌نووس "هه‌رچی ده‌بێ با بێ".

خه‌لک هه‌ر له‌و شوینه خانه‌قایه‌کی گه‌وره‌یان بۆ دروست کردم و دوو ئیشکچی-یان به‌خه‌رجی خۆیان بۆ به‌کری گرتم.

ئه‌و بزن و مه‌پانه‌ی به‌دیاری هه‌موو رۆژی بۆم ده‌هاتن هینده زۆر بوون که ناچار بوون شوانیکیان بۆ بگرن. سێ چوار هه‌فته به‌سه‌ردا تی‌په‌پیوو، نه‌مه‌دانه‌ی

..... گیلەپیاو

لەگەڵ دەرویش تەگبیرم چیه. لە ماوەیەدا لە دەپازدە وشە بە ولایە قسەم
لەگەڵ نەکردبوو.

لە بێدەنگی و کەش و قەشەیی بۆ خۆم تاشی بوو زۆر ناپەحەت بووم. دەترسام
ئەگەر خۆمانە قسەیی لەگەڵ بکەم و لەمەسەلەیی حاڵی بکەم کارەکه خەراپتر
بێ. ئەگەر تا سەریش بێ و یستبا هەروا بمانمەوه و ئەو رۆڵە یاری بکەم لەبەر
تەنیا بێ خۆم شێت دەبووم.

بۆیە زۆری زۆری شەو و رۆژ بە بیانووی تاعەت و زیکر بەتەنێ لە ژووری
دەمامەوه دەنوستم!

دەرویش زۆر بە ئەدەبەوه ئەرکی دەرکەوانی بەجێ دەگەیان و کاتێک لە
ژوورەکهی خۆم بووم نەیدەهێشت هیچ کەس بێ ئیزنی من بێتە ژووری.
رۆژێک دەرویش هاتە ژوورەکۆت:

– ئاغا دەیهوێ بێتە زیارەت. ئیزن دەفەرمووی؟ لەبەر ئەوەی هەموو کەس
لای وابو هەموو شتێک لە غەیبەوه دەزانم نەم دەوێرا بپرسم "ئاغا کێیە؟! "
گوت: "بابێ! ".

پێم وابوو ئاغا هاتووە بەلام دواى تاوێک چاوەپوانی تێگەیشتم نۆکەرەکهی
ناردووە ئیزنی بۆ بخوای، بۆ خۆی دواپە دێ.

پاش نوێژێ دیسان بە بیانووی نوێژەوه دەژووری خرابووم و نوستبووم، بە
دەنگی هەراو هوریاپەك وەخەبەر هاتم. چاکم گوتی لێبوو لە دەری چەند کەس
لەگەڵ دەرویش کێشەیان بوو. دەرویش دەیکوت:

– شێخ خەریکی "ذکر"ە تا تەواو نەبێ ناتوانم ئیزنی لێوەرگرم. کابراش
دەیکوت:

– ئاخەر باش نیە گیرى بکەین.

گیله پیاو .....
.....

له قسه کانیان وا تیگه یستم فه رمانبه رانی ره سمی ده ولت هاتوونه سه ردانم،
به لام دوايه حالی بووم "ئاغا"یه...

هر له ژوورئ را هاوارم کرد لئی گه پئ "ئاغا" بیته ژوور. له وهی که له ناو نه و
هه موو هاتوچوکه رانه دا له ژووری ده رگا پیوه دراو را ده زانم کی ده یه وی بیته
لام ده رویش زۆر سه ربه رز بوو، گوتی:

– دیتان! "مورشید" که رامتیه هیه و له پشت دیواره وه ناگای له هه موو
کاروباری نه م دنیا به هیه؟ توندتر هاوارم کرد:

– کوپه ده لیم ئاگای پامه گرن. با بیته ژوور.

ده رویش له ده ری را وه لای دایه وه:

– به سه ر چاو... ئیستا دی!!

له سه ر ته خته دارینه که له سه ر چۆکان دانیشتم و پالتویه که م توند ده خۆمه وه
پئچا!

له و رۆژه وه هاتبوومه نه و جیگایه ریشم نه تاشیبوو، به سه ری پئچراوو مووی
تیک چرژاوه وه سه رو سه کوتیکی سه یرم هه بوو.

ده رگا کرایه وه. پیاویکی لاوی جوان چاک به خۆی و پئنج شه ش تۆکه ره وه
هاتنه ژوور.

"ئاغا" زۆر پیاویکی به دیمه ن و له به ردلان بوو، به لام تۆکه ره کانی مل
نه ستوورو سمیل فش و په زاگران بوون.

وه ک په یکه ریکی له به رد تاشراو و بوتیک که له سه ر چوار پئچکه دای ده نین
جووله م له خۆم بریبوو. "ئاغا" به رۆژه وه سه لامیکی کردو به نه ده ب هاته پئش
ده ستی گرتم و ماچی کرد.

منیش به ئیشاره ی سه رو به ده نگیکی گرو شیخانه وه گوتم:

گيلەپياو .....

– خوا بت پاريزى.

كه چاكي لى ورد بوومه وه دىتم "ئاغا" زۆرىش گەنج نىه چل، چل و دوو
سالىك ده بى.

"ئاغا" ھەر بە وجۆره كه دهستى به سنگيه وه گرتبوو، گوتى:

– من ھاتووم له نفوسى پاكي جەنابت داواى دوعاى خىر بكم .

له كاتيك دا پيشم به قامكى دهستم شانه ده كرد گوتم:

– دوعاى خىرى ئيمه ھەميشه ھەموو خەلكى ئەم ناوه دەگرتتە وه.

"ئاغا" سەرىكى بۆ دانواندم و منيش لەدلى خۆم دا دەمگوت ئەگەر ئەم

كابرايه بزاني من چ كارەم، چيم پى دەلى؟

ئاغا گوتى:

من خاوهنى ئەم گوندانهى دەوروپەرم. تكات لى دەكەم زەحمەت بكيشى و

گەورەمان بكەى و ماله كەمان بكەيه موفەرک.

– بەسەر چاو... وهختيك ديم.

ئاغا داوينى ماچ كردم و پاشەوپاش كشايه وه، منيش ھەروا له جيگاي خۆم

دانىشتبووم تەنيا سەرم دەلەقاند.

چەند رۆژ دواتر كه قەرار بوو بچمە سەردانى ئاغا، دە تۆكەرى له دوا ناردبووم.

دەئەسپى زياديشيان بۆ پياوھەکانى من ھێنا بوو. بەدەختى لەو دەدا بوو كه من

قەت سوار نەببووم و شارەزای پى و شوپى ئەسپ سوارى نەبووم.

دلم زۆر ترسا "ئەى ھاوار خوايه ! نەكا له ئەسپەكەم بەرىبمە وه ئابرووم

بچى؟!"

بە گەورە تۆكەرى ئاغام گوت:

گیله پیاو .....
.....

– پۆله گیان من قەت رازی نیم حەیانى بەستە زمان ئازار بدهم هەمیشە بە پێیان دەروم. هەمووان بنێرەو و بۆ خۆت وەمێنە پێکەو و دەچین.
"مەکو" زۆری پێ خۆش بوو کە گوتم بەتەنێ وەمێنەو لەگەڵ من وەرە. ئەمە نیشانەى ئەو بوو کە زۆرم باوەر پێ هەیه.

دەسبەجێ فەرمانى دا هەموو پۆیشتن و بە ئەدەبەو گوتى:
– ئەگەر لەبەرت بەزەحمەت نەبێ نێو قەدبەر پۆین پێش وان دەگەینێ. گوتم:
– نا خاترجەم بە، ئەمن بە هیچ شتێک ناپەرەحت نابم.

"مەکو" هەموو کوێرەپێکان شارەزا بوو، بەرێگایەکی چۆلەپێچەى دا بردم، رێگایەکی زۆر درووارو ناخۆش بوو، بەلام دەمزانی بچوکتەین سکالا بکەم ئابرووم دەچێ. ئەمانە لە کەشف و کەرەمەتى من چاوەپوانى شتى زۆر لەو گەورەترن. لە دلى خۆم دا هەزاران جێنۆم بەخۆم دەدا. لە ماندووێتى و لەترسان و لەبەر دڵکوته مێندەى نەمابوو لەپێ بکەوم کە گوندی مالى ئاغا وەدەرکەوت.
ئەمجار رێگاگەمان سەرەوژێر بوو. پاش چەند دەقیقەیک گەشتینە قەلاى ئاغا. ئاغا بەخۆى و تۆکرەکانیەو بە پیشوازەو هاتبوو، دەستى ماچ کردم و پرسى:

– ئەوانى دیکە لەکوێ بەجێمان؟
"مەکو" لەجیاتى من جوابى داىەو:
– ئەوان لە رێگادان.

بەرەستیش ئێمە پێش ئەوان گەشتبووینەجێ و ئاغاش و تۆکرەکانیش سەریان لەمە سوپماوو!

چووینە ژوورى قەلا. بەدیتنى مالى رەنگین و شتوومەکی جوان و نایاب و ئاخر مودێلى ئاغا بەجاریک وایم وپما.

..... گیلہ پیاو

دیوہ خانہ ی ناغا لہ سالٹونی میلیونیرہ کانی ٹہستہ مبولیش جوانتر بوو.
کتیہ خانہ یہ کی گہورہ ی پر لہ کتیبی زانستی و ہونہری تیدا ہہ بوو.

قاوہ یان ہیناویہ ک لیرہویہ ک لہوی دہست بہ قسان کرا. ناغا بقی باس کردم
کہ سالٹی تہ نیا سئی مانگ لیرہویہ و ٹوہ کھی تری لہ ٹہستہ مبول دہ بی.
دووکوپری لہ بہ ریتانیان و کچہ کھی لہ سویسرا میردی کردوہ. سات بہ سات
زیاتر سہرم سورپدہ ما. تۆکہرہ کانی نیو سہعات دواي ٹیمہ گہیشتنہ جی.

پاش ماوہیہ ک یہ کیک لہ تۆکہرہ کان ہات و گوتی:

— نیورڈژ حازرہ.

ناغا تۆکہرہ کانی ٹیزن داو زۆر بہ ٹہدہ بیوہ فہرمووی منی کرد بقی ژووری نان
خواردن.

ہہ تا ٹہودہم قہت سفرہ ی وا رازاوہم نہ دیبوو.

چہند جۆرہ خواردن لہ سہر میژہ کہ دانرا بوو. لہ ناوہ پاستی میژہ کھش دا
سینی یہ کی پر لہ خواردنہوی جۆراو جۆر دانرا بوو.

— تۆچ مہشرووبیک دہخویہوہ؟

بہ شیوہ یہ کی سہیر گویا بیژم لہ وشتانہ ہل دہستی سہریکم راوہ شاندر گوتم:

— بقی ٹیمہ خواردنہوی ٹہو شتانہ حہرامہ.

خۆزگہ ٹہم قسہ یہم نہ کردبایہ و احترامی خۆم نہ شکاندیا. لہ گہل ٹہو قسہم کرد
ناغا بہ راویژکی تایبہ تیہوہ گوتی:

— سہگی سہگباب درق لہ گہل منیش دہکھی؟

بہو قسہ یہ ی ہہموو گیانم لہ رزی. پیم وابوو گالتہ دہکا، بہ لام کہ سہیریکی
چاوانیم کرد دیتم بہ پاستی وا دہلئ.

ہہولم دا خۆم نہ دۆرینم، پیکہ نینیکی ساردم بقی کردو گوتم:

گیله‌پیاو .....
.....

– جه نابت فهرموو تۆشی گیانت بی به لام من بیووره.

نه پاندی:

– پیره سهگ ها بگره بخۆره وه له گه ل تۆمه.

به وه فرمانه ی دوایی به ندی جه رگ و دلانم پسا، له بنه وه سه یزکی چاوانم
کرده وه. دیمه نی ته وا و دهك جان وه یزکی دپنده ده چوو، تیگه یشتم رزگا نیه
ده بی به قسه ی بکه م.

تی نه ده گه یشتم ئه م له نه کاو گۆرانه مانای چیه و چۆن بوو ئاغا که نه وه مه موو
ریزه ی لی ده گرتم به جارێک هینده گۆرا.

بی نه وه ی مه قم له بهر بیته ده ری په رداخه که م هه لگرت یه ك بین چۆر پیرم کرد.

ئاغا به گهرمه وه سه یزکی سه رو چاومی کردو گوتی:

– ئافه رین، نه گه ر نه ت ده خواره وه نه وه نده م به مستان له پشت نه ستویه
پاده کی شای تا خۆت پیس ده کرد!

په رداخیکی ترم خواره وه نه مجار ئاغا به ده ستی خۆی مه زه ی له زارم
ده خست و گوتی:

– ئیستا دلنیا بووم که بۆ ئه م کاره لیوه شاییت هیه!

قسه کانی زۆر به توێکل بوون. هیشتا نه مده زانی مه به ستی له "ئه م کاره"
چیه؟

بیرم له وه ده کرده وه که خوایه ئه مه چ به لایه که تووشی بووم.

"ئاغا" په رداخی سیه می پرکردو دایه ده ستم و پرسى:

– چۆن بوو هاتیه ئیژه؟! نه مده زانی چی جواب بده مه وه. راستیه که ی پئی بلنیم
یان هیندیک درۆ تیک بکه مه وه.

"ئاغا" زه حمه تی منی که م کرده وه و گوتی:

..... گیله پیاو

– تا ئیستا چوویه به ندیخانه یان نا؟ نهختیک پی که نیم:

– ببووره قوریان، کارم به به ندیخانه چ بووه؟

گوئی:

– درۆ له گه‌ڵ من مه‌که له سه‌رتاپات دیاره که خاوه‌ن رابردویی!

بێده‌نگ بووم. وه‌ک نه‌وه ده‌چوو که ئاغا ئاگای له هه‌موو ژیا‌نی من هه‌یه.

– نه‌گه‌ر به‌ندیخانه‌ت نه‌دی‌بێ نایه‌ڵم ده‌قیقه‌یه‌کی‌ش لی‌ره وه‌می‌نی. دیتم قسه‌کانی

به‌راستین و درۆی له‌گه‌ڵ نا‌کری:

– پاستیه‌که‌ی. چه‌ند رۆژێک گیراوم.

ئاغا گوئی کردو له‌قاقای پێکه‌نینی دا:

– ئیستا بوویه پیاویکی حیسابی، باشه‌ بلێ بزانم له‌سه‌رچی گیرای؟

چما ده‌کرا بلێم به‌تاوانی که‌له‌کبازی؟ گوتم:

– له‌گه‌ڵ کابرایه‌ک به‌شه‌پ هاتبووم.

ئاغا ته‌ماشایه‌کی سه‌رو سه‌گوئی کردم:

– تق وه‌ک نه‌وه‌ی ناچی له‌خه‌ڵک بده‌ی. پاستیه‌که‌ی بلێ، دیاره‌ دزیت کرده‌وه؟

– به‌پاستی، له‌هیچ و خۆرا به‌تاوانی که‌له‌کبازی چوومه‌ به‌ندیخانه.

– ئاها... نه‌مه ته‌واوه. ئیتر له‌تق باشترمان ده‌ست نا‌که‌وێ. له‌ ئاسمانی‌ت لی

ده‌گه‌پام، له‌عه‌رزیم وه‌گیر که‌وتی. پرسیم:

ببووره. ده‌کری بفرمووی بۆچی به‌دوای من دا ده‌گه‌پای:

– ئیمه‌ هه‌میشه‌ که‌سی‌کمان ده‌وێ خه‌لکی سه‌رگه‌رم بکا. پێش تق یه‌کی‌ک لی‌ره

بوو نه‌یتوانی خۆی بیاریزی و په‌ته‌ی که‌وته سه‌رئاو.

به‌لام تق باشت ده‌ست پی‌کردوه. نه‌گه‌ر بتوانی تاسه‌ر وا بچیه‌ پێش هه‌تا

ده‌مری پارووت ده‌پۆنی که‌وتوه.

كانتېك نۆكەرەكانم گوتيان پياويكى روت و قوت له ئەشكەوتى پەيدا بووه
ئامادە نيه بېتە ئاوه دانى، زۆرم بىخۆش بوو، لەدلى خۆم دا گوتم "دياره ئەمە
يەككە لەو قوماربارانە (يە). قەرمانم دا پىويستىەكانى ژيانى بۆ رۆك بخەن و بۆ
ئەوئى لە پىش چاوى خەك حورمەتت زۆر بۆ بۆ خۆشم هاتە سەردانت.
ئەمە قانونىكى گشتىيە: شىخ و ئاغا دەبى هەميشە دور لە خەك بۆين.
وەك "كوپر ئوغلى" دەلى ئەوئا ديموكراسى پەيدا بووه گەرەبى لەناو چووه.
هەر پياويكى گەرە زۆر هاتوچۆى خەك بكاو پووى خۆشيان پىشان بدا
احترامى كەم دەبى.

شىخى پىشوو لەبەر ئەوئى ئەم قانونى بەرئوئە نەبرد ناچار بوو بەشەو بۆى
دەرچى!

پرسيم: كام قانونى بەرئوئە نەبرد؟
وئەلامى دايەوئە:

– سى قانون هەيە دەبى زۆر بە وردى لە پىش چاوت بن.
كەسك بيهوئى لەبەنديخانە دا هيرۆئىن بفروشى دەبى چ بكا؟ لەپىش دا دەبى
لە دەرەوئى بەنديخانە فروشيارك بدۆزىتەوئە. ئەمجارە دەبى لە ناو
بەنديخانەش دا بەهيز بۆ و هەموو كەس رۆزى لى بگرى. دواى ئەمانەش دەبى
كاربەدەستانى بەنديخانە بەدزىوئە ئاگايان لەو مەسەلە هەبى.
ئەمە وەك لا ديواره سەرەكەكانى خانوو وايە. ئەگەر لا ديوارىكى كەم بۆيان
سست و ناتەواو بۆ ناتوانى لە بەنديخانە دا هيرۆئىن بفروشى.
كارى تۆش راست وەك ئەمە دەچى. لەپىش دا دەبى دلى ئاغاي ئەم ناوئە
پاكىشى كە ئىستا بەرامبەرت دانىشتوئەو بەتەواوى لەگەلت يەكە.

..... گیله پیاو

دووه م قه درو ریژی خۆته که ئیستا نه ویشته هه یه و هه موو خه لکی ئه و ناوه به شیخیکی گه وره و که رامه تدارت ده زانن. ئیستا له هه موو مالتیک و هه موو مه جلیستیکی ئه م مه لبه نده باس باسی تۆیه .

خه لک قسه ی سه یر سه یر ده که ن. ده لئی گرۆ درۆیان پیکه وه کردوه . هه رچه ند هه موویان ده زانن قسه کانیا ن درۆیه تی ده کۆشن به هه زار سویندو قورعان که رامات و کاری دوور له باوه پ بۆتۆ داتاشن.

هه ر ئه مپۆ که تۆ به ریگای چیاو نیۆ قه دبپدا هاتووی و تۆکه ره کانم به جاده دا هاتوون و دره نکتر گه یشتون نه جی مقۆ مقۆیه کی زۆری لی په یدا بووه . گویم لی بوو چه ند که س سویندیا ن ده خوارد که به چاوی خۆیا ن تۆیا ن له پشت هه ورا نه وه دیتوه که به بالان فریوی!

ئه م خه لکه ئه خلاقێکی سه یریا ن هه یه . جاری وا هه یه شته که وا ساز ده که ن که له خۆشیا ن ده گۆپێ و باوه پ به درۆی خۆیا ن ده که ن.

شیخه که ی پیشووشمان تووشی ئه و به دب ختی هه بوو. ئه تۆ ده بی زۆر وریا بی خۆت لی نه گۆپێ، ده نا زۆر به پیسی لی رهت وه ده ر ده نی ن و سه ر له نوێ ئاواره و ده ریبه ده ر ده بیه وه ، دزی ده که ی دووباره ده تگر نه وه و دات ده که نه وه .

پرسیم: قانونی سیته م کامه یه ؟

ئاغا سه ریکی پاوه شانند:

قانونی سیته م پازی کردنی پۆلیسه .

له گه ل بیستنی ناوی پۆلیس مچوپکیکم به له ش دا هات خه ریک بوو له جیتی خۆم وشک بم.

"ئهی هاوارو داد هه رچه ندی له بهر پۆلیس هه ل دیم چاره نووسی ژیا ن له گه لیا نم گری ده داته وه ."

گیله پیاو .....
.....

ئاغا كه تى گەيشت رەنگم پەرى و زۆر تىك چوم پرسى:

– چما باسى جندۆكەم كردهوه؟ ... پۆليس بۆ لى ترسان نابى...؟!

ئەگەر لە رابردووه كەت دەترسى، خاترجەم بە. هەتا بە قازانجى ئەوان
بجووتىيەوه كاريان بە كارت نيه. كاريە دەستانى دەولەتيش رىيان ناكە ویتە
ئێرە.

تەنيا نوینە رانى پارلەمان لەوهختى هەلبژاردن دا پەيدا دەبن و ئەمەش يەكێك
لە دژوارترین ئەركەكانى تۆیە كه دەبێ بە لێزانى و تەردەستى رۆلى خۆت یاری
بكهى.

تووشى تەلەپەكى باش هاتبووم. گوتم:

– ئاغا ئەمن ئەو پیاوه نيم كه تو بیرت لى كردۆتەوه. من شیاوى شیخایەتى
نيم و ئەم كه ئەكبازىەم پىناكری. ئەمن پیاویكى پیشینه دارو كه ئەكبازم كه
هەموو كەس دەمناسی و كارێكم لە دەست نایە. رێگا بدە بپرۆم وەدواى كارى
خۆم بكەوم.

ئاغا سەریكى لى راوه شاندم:

– پیت وایە مالى پوورته هەروەخت كه یفت لى بوو بیتی و هەر كاتیك وەرەز
بووی بپۆی... چون گالتە بە بیروپای گشتى دەكری.

ئەو وەختەى دەكهوتیه ناو "چال" فكرى وات كردبايه، ئەك ئیستا كه هەموو
بەشیخیكى گەرەت دەزانن و هومیدیان پیتە.

بە پارانەوهوه گوتم: چما ئاسمان دەرووخى، یان بوومەلەرزە دى كه من بپرۆم
چاوى خۆم دەربینم و وەدواى كارى خۆم بكەوم؟ یەكى دیکە راست بكەنەوه.

..... گیله پیاو

– یه که م له تو زیاتر که سمان ده ست ناکه وی که هه موو شتیکی ته واو بی. خو
ئه گهر ده ستیشمان بکه وی ماوه یه کی پی ده چی... و ئیمه ش نابی ته نانه ت
تاقه رۆژتکیش بی شیخ بین.

پرسیم:

– مه به ست چیه؟ بۆچی بی شیخ ناژین؟

– دیاره ئیتر. خه لکی ئیره دوکتوریان نیه، مامانیان نیه، دهرمانیان نیه،
پاره شیان که هه ر نیه. لانی که م ده بی شیخیکیان هه بی دهر دو ئازاریان
دهرمان بکا.

بوونی تو بۆ ئه مانه جیگای هیوایه. ئه مانه ی که خو لی به رپی تو بۆ متفه رك
ده به ن، ئه گهر هومیدیان به ری یاخی ده بن، هه راو هۆریا ساز ده که ن و
دهر دی سه ری بۆ ده ولت و بۆ منیش که ئاغا و خاوه ن ملکم دروست ده که ن.
بۆیه هاتمه سه ردانی توو له پیش چاوی خه لک ده ستم ماچ کردی. مال نه وێران!
من له پاته خت جوابی سلاوی مل ئه ستوره کانی ش ناده مه وه، هه تا ده گا
به وه ی احترامیان بگرم یان ده ستیان ماچ بکه م. به لام لی ره بۆ پیشکه وتنی
کاری خۆم له به رامبه ر دزیکی پیشینه داری وه ک تو دا چۆکم دادا.

منیش و ئاغاش مه ست بووین، به لام به و حاله ش هه سه له مان باش بوو. له و
حاله دا پیکه وه قه راره دارمان دانا. قه رار درا من به گورج و گۆلی خه ریکی کار
بم و ئاغاش بۆ خو ی کاریکی وا بکا که له گه ل فهرمانده ی پۆلیسی ناوچه یه کتر
ببینین.

ئو شه وه ی ئه وه نده سه رخۆش بووم نه متوانی بگه ریمه وه خانه قا. سبه ی نی
به یانی ئاغا بۆ چوونه وه ی من ته شریفاتیکی گه وه ی ساز کردبوو. ده پا زده
تۆکه ر بۆ به ری کردنی من ئاماده کرابوون.

گیله پیاو .....
.....

دهمه ویست سواری ئه سږ نه بږم و دیسان به پښ به ریځگای چیا دا برځمه وه، به لام
ئاغا به گوښی دا چپاند:

– به دبه خت له م سهره وه هه ورازه لانی که م هه شت سه عاته پښ ده بی، ناتوانی
به پښ برځی.

ئهمن که له ئه سږ ده ترسام گوتم ئه دی ته گبیر چیه؟

ئاغا فه رمانی دا توکه رکان جله وی ئه سپی من پاکښن.

وه ختیځ که خه ریځی سوار بوونیش بووم بڼ خوی هات و پکښی بڼ داگرتم.

به سپایی پښم گوت:

– ئه وه موو جنیو و قسه سووکه ی دوینځی چی و ئه م هه موو احترامه ی ئه مرځت
چی؟

ئاغا پښکه نی، سهریځی بڼ دانواندم و به سپایی له بن لیوانه وه گوتی:

– ده بی من حورمه ت بگرم بڼ ئه وه ی خه لکی دیکه به فریو بځی.

به لام وریای خوت به هه لته خه له تی و له بیرت نه چځی چ که سی و خوت لی

نه گورځی. کورپه ته پللی سهرت وه عه رزی ده که وی. له و رځه به دواوه ژیا نی من

په نگیځی دیکه ی گرت.

ئو په رده ی له بیر چوونه وه که چهند هه فته یه ک بوو به سهر رابردووم دا

کشابوو، وه لاچوو.

هه تا نه چووبوو مه مالی ئاغا جار جار بڼ خوشم لیم ده گورپا، وه ختیځ دیهاته کان

دیاری یان بڼ دینام و داوی نوشتوویان ده کرد خوم لی ون ده بوو، پښم و ابوو

به راستی پیاویځی پاک و دروستکارم. به لام ئه مجار ده قیقه یه کیش له بیر

دهغه لبازی خوم و ئه نجامدانی ئه و "رځل" ه که پښم ئه سپږدرابوو خافل

نه بووم.

..... گیله پیاو

شهوانه که دنیا بیدهنگ ده بوو بیرو به رژه وهندی سبهینئ و ترسی ئه وه که داورژئی کارم ده گاته کوئ گیانمی نازار ددها.

بق ئه وهی خۆم له دهست ئه م فکرو خه یالانه نه جات بدهم په نام بق ئه لکول ده برد.

به روژیش زۆربهی وهخت به بیانووی نوژنو دوعا له ژوورئ ده خزام و ده نوستم. له وهختانه دا کهس ههقی نه بوو بیهته ژوره کهی من و ده رویش زۆر به داوودل ئه رکی پاسه وانی به جئ ده گه یاند.

روژیکیان که له ژوورئ خزابووم و شه رايم ده خواره وه ده رویش به پیچه وانهی جاران به بی ئیجازه وه ژوور کهوت.

ئه من له و پ پووبیهی زۆر ترسام. ئه گه وهختیکی دیکه بایه وام ته مبی ده کرد تا ماوه غه له تی وا نه کاته وه. به لام ئه و رژه له بهر دوشت نه متوانی هیچ بلیم: په کیان ئه وه که ده زگای خواره وه له مهیدانی بوو، دووه م ئه وه که ده مزانی خه به ریکی گرنگی پییه وه وانه یه خه به ریکی زۆر فهوری و ترسناکی بق هینابم.

ده رویش دیتنی ده زگا که می هیچ پی سهر نه بوو. ده تگوت ده زانی دنیا چ باسه !

له پهنگ و پوخساری شیواوی پا دیاریوو پاسپارده یه کی گرنگی پییه و بق کاریکی گه وره ناچار بووه بی ئیزن بیهته ژوور.

بی ئه وهی داوای لی بووردن بکا، یان پاره ستی من پرساری لی بکه م گوتی: - فرمانده ی پۆلیس ده یه وی بیهته سهر دانت. به بیستنی ناوی فرمانده ی پۆلیس وا تیک چووم هینده ی نه مابوو دلم پاره ستی. پرسیم:

گیله پیاو .....
.....

– چ کارئکی به منه؟

دهرویش بیدهنگ بوو، منیش که و تمه ناو ده ریای بیرو خه یالات! "ناکا له مه سه له ی من ناگادار بوویت و بۆ گرتنم هاتی؟..."

ته وای ئه و کەش و فشه ی جاران دهم نواند وه لام ناو له درویشم پرسى:

– ئه م فه رمانده ی پۆلیسه چۆن پیاویکه؟

دهرویش زۆرى پى سەیر بوو که نایناسم، لى پرسیم:

– چما تا ئیستا نه ت دیوه؟!

– نا.!

– ئه دی چۆن هاتویه ئیره و بوویه شیخ.

نه مده زانی چى جواب بده مه وه. پاش نه ختیك پاوهستان گوتم:

– کارى من له سه ره وه جى به جى بووه، پتویستیمان به دیتنى ئه و جۆره که سانه نیه.

دهرویش زه رده خه نه یه کى تایبه تی کرد که هه زار مانای هه بوو، دوايه گوتى:

– باش وایه جارێ جوابی پیاوه کە ی نه قیب بده یه وه دوايه قسان ده که یین!

نه مده زانی چى جواب بده مه وه، له درویشم پرسى:

– به فکرى تو چى لى بکه یین؟

– بفرموو بابى، ئه گەر ئه و پازى نه بى لیره هیه شتیك ناکرێ.

سه ریکم بۆ له قاندو گوتم باشه، کاتیک دهرویش خه ریک بوو بچیته ده ر گوتم:

– زوو وه ره وه کارم پیته.

دهرویش رویشت و منیش له گۆ فکرو خه یالى خۆم را چووم:

"خوايه گیان... ته گبیر چیه؟ ئه مه چ به دب ختیه که تووشم بووه. ئه گەر بمناسیت وه چ په ندیکم به سه ردیتنى؟".

..... گیلەپیاو

هەتا دەرویش قەراری هاتنی نەقیبی داناو هاتەو نێوەی گۆشتی لەشم بوو بە ئاو.

لەگەڵ هاتەو و ژووری چاوم لێ هەلتهکاند دانیشی، بێ ئێوەی هیچ بلێ بەرامبەرم دانیشت، ئیستیکانیکم ئارەق وەدەست دا:

– بخۆوه کەمێک نەشەت ببزۆی.

ئستیکانەکی بە قومێک هەلچۆراندو بەبەری دەستی سمیلە شۆپەکانی ئەستێپەو. چاوەکانی رەنگێکی سەریان هەلینابوو، پیاو نەیدەتوانی چەند دەقیقە تێیانەو پامێنی.

بۆ خۆشم کە بەخەبەری هاتنی جەنابی نەقیب خومار ببوو و دەووسی ئیستیکانم تێ کردو پاش ئێوەی هاتەو سەرەخۆم پرسیم:

– باشە ئەم بەرێزە کەنگی دێ؟

– ئەمڕۆ ئێواری.

– زۆر باشە بلێ بزانم ئەو کابرایە چۆن جانەوهرێکە. دەرویش دەستی بە تارێفان کرد:

– پێش ئێوەی جەنابی نەقیب بێتە ئەم ناو، تەواوی ئەو کێوانە پڕ لە چەتە بوون.

هێزەکانی دەوڵەت هەرچی دەیانکرد نەیان دەتوانی پێشیان پێ بگرن. هەموو رۆژی چەند ئوتومبیلیان پووت دەکردن. کارێکیان بەسەر ژن و منداڵی خەڵک دێنا هەر مەپرسە.

هەموو حەوتووێن فەرماندەیی پۆلیسیان دەگۆڕی بەلام هیچ کامیان چیان لە دەست نەهات و رۆژ بە رۆژ خەراپتر بوو، وای لێ هاتبوو هەموو بن

گیله پیاو .....
.....

بهردان دووسئ چته یان لئ بوون و کهم کهم به کتریشیان رووت ده کرد. هه تا
ئه م جه نابی نه قیبه هات و تئوی چته ی له م ناوه بپی.
پرسیم:

– ئه م پیاوه چۆنی چته برینه وه؟

– هم... چته کان کهین و بهینیکیان له گه ل شیخه که ی پیش تو هه بوو... شیخ
پشتیوانی لئ ده کردن. جه نابی نه قیبه به هر فیلتیک بوو شیخی رازی کرد
بچیته ئه سته مبول. له گه ل پیی لیڤه ترازاند به کسه ر بردی له به ندیخانه ی
ئه سته مبول دایه ده ست بولیس و هاته وه. پاش رویشتنی شیخ چته کانیش
کلکیان له گه لوزیان گرت و هه لاتن!

ته نیا من مابووم که دوا ی رویشتنی شیخیش به که له ره قی خۆم پاگرتبوو.
ده رویش نه ختیک راوه ستاو منیش که به بیستنی ئه م قسانه سه رم ده سوورا
له بنه وه چاوئکم لئ کردو بی اختیار گوتم: "داستانیک ی سهیره!".
ده رویش سه ریک ی راوه شانده:

– به لئ هه تا دوومانگ له مه و به ر روژتیک جه نابی نه قیبه وه لامی بو ناردم بچم بی
بینم... منیش به ته نئ له و کئوو چیا به وه جان هاتبووم. ئاغاش تینی بو
هینابووم. ئه وه بوو شه ویکیان چوومه لای ئاغا و پرسیم "ته گبیر چیه؟".
ئاغا فه رمانی دا بچمه لای جه نابی نه قیبه بزانه ده لئ چی...
بی اختیار قسه که ی ده رویشم بپی:

– چما ئیوه کهین و بهینتان له گه ل ئاغاش ههیه؟!

– ته حه! ئه دی چۆن...! چما به بی رازی بوونی ئاغا دزی و ریگری
ده کری...! چما تو بوخۆت به بی ئیجازه ی ئاغا هاتوو به ئیره!!

..... گیله پیاو

له دلی خۆم دا هه زار جنیووم بهم بهخت و شانسهی خۆم دا "بروانه ئه و به دبهختیه بارگه و بنه م له کوێ خستوه؟" ته نانهت هه ناسه هه لکیشانم ده بێ به ئیجازه ی خه لکی دیکه بێ!.

بۆ خۆشم نه مده زانی سه ره نجامی ئه م کاره به کوێ ده گا. ئیستیگانه کانمان هه لداو پرسیم:

– باشه دوايه چ بوو؟

– به ترس و له رزه وه چوومه لای جه نابی نه قیب. پیم وابوو هه رچاوی پیم بکهوێ ده مارم ده ردینێ...

بۆیه هه ر که ده رگام کرده وه خۆم به سه ر که وشه کانی داداو گوتم:
"سه هوم کرد... ئیتر کاری وا ناکه م... مه عاشیکێ نه مرو نه ژیم بۆ وه بپه.
ئه گه ر په لم بزاون ئیعدام بکه...".

که چی به گ پیکه نی و راستی کردم وه:

"نافه رین... هیچ باوه ریم نه ده کرد ئه وه نده تیگه یشتوو بی. هه لسته ده تکه مه سولتانی کیوان. به پێچه وانه ی قسه ی خۆت تۆ نابێ ده ست له چه ته بی هه لیکری، به لام ده بێ له قسه ی من ده رنه چی.

– هه رچی بفرمووی به سه رچاو جی به جی ده که م.

– بارک الله... ده بێ هه ر ئیستا بجیه وه چیاو بجیه ناو ئه شکه وتی شیخه وه و که سیش نه زانی پیکه وه ته ون و به ستمان هه یه. چه ند که س هه والئووسی رۆژنامه و وینه گر ده نیرم وینه ت بگرن و له رۆژنامه دا بلأوی بکه نه وه.

ته نیا ئه وه نده یه وریا به له وه لامی رۆژنامه نو سه کان دا قسه ی ناله بار نه که ی و نه لێی له بهر برسیه تی و به دبهختی بوومه چه ته، نه چی بلێی مه عاشیکێ که م

گیله پیاو .....
.....

بدەنئ دەست لەم کارە هەلەدەگرم. ئەم قسانە ئاشکرا بن وەك سەگ دەت تۆ
پێنم!

پرسیم: باشە چیان پێ بلێم؟

– ها... دەلێی من بۆ پارستنی نامووسی خۆم ئەم رێگایەم پەچاو کردەو
خەبات دەکەم بۆ کۆمەگی لێقه و ماوان و لەو جۆرە قسە زل زلانه.
چارە نەبوو دەبوو بە قسەئ بکەم. لووس و باریک هاتمەوێ ئێرەو چاوەرێ
هاتنی رۆژنامه نووسەکان بووم.

خواردن و جل و بەرگ هەموو شتێکم لەلای بەگەوێ بۆ دەهات. هەولم دەدا
بەموو لە قسەئ دەرئەچم. من کە بە جارێک دەست و پێی خۆم ون کردبوو
گوتم:

– مەبەستی لەو کارە چ بوو؟

– ئەو ئەفسەریکی خاوەن تەجرەبەو دنیا دیدەیه، دەزانئ ئەگەر تۆوی چەتە لە
دنیا بپێئ نانی ئەویش دەپێئ...

کەوابوو چ لەوێ چاکتر چەتە هەبێ، بەلام بە قسەئ ئەو هەلسووپی.

ئاخرەکەئ رۆژێک هەوالنوسەکان هاتن. منیش ئەوەندەم باش رۆلئ خۆم یاری
کرد کە هەوالنوسە قورپەسەریش زگی پێم سووتاو گوئی "حازم لە
رۆژنامهکەم دا دیفاعت لئ بکەم و لەلای کاربەدەستانیش کارەکەت بۆ چاک
بکەم"

دیشان چاک بوو تەسلیمی قسەکانئ ئەو هەوالنوسە نەبووم، ئەگینا دەرئیکیان
دەدامئ تا ماوم لەبەری بنالێنم.

لەگەل ئەوێش دا پووشالێکم هەر لئ هەل بوو. چەند رۆژ دواتر لە پێشدا
نەقیب و دواوەش ئاغا، وەلامیان دامئ کە بەم زوانە شیخێکی زۆر باش پەیدا

..... گێله پیاو

دهكەن و جیگهكهى من دهدهن بهو. ههتا ئهروژهى تۆهاتى ئەمن سهعاتێك
خهو ئاسوده بيم نهبوو. راستيان گوتوه "چاوهروانى له ههموو شتێك ناخۆش
تره".

ئىستىكانه نمان ههڵدان. له دلى خۆم دا پێكه نينم به ساويلكهى دهرويش و
قوماريازى رۆژگار دههات "كهوايه بۆيه دهرويش ههركه چاوى بهمن كهوت
دهستى كرد به سهردانه واندن و ئىكلام كێشان". بهرهبهره خهريك بوو
تى دهگهيشتم بۆچى وا له پېر بوومه شىخ.

كهوابوو، بۆيه ئاغا پێى وابوو من مهئموورى جهنابى نهقيبم و لهبنهوه لهگهلى
شهريكم. ههرويش كه بهتهنيا مایهوه وای رهفتار لهگهڵ كردم و ئهوه ههموو
جنيوهى پى دام؟؟!

ههروا دههات كارهكه قوول دهبوو. "ئىستا ئهمرۆ بههاتنى جهنابى نهقيب
كارهكه هيندهى تريس پيس دهبێ. چ بكه م! تهگير چيه؟".

ئوهنده بهو فكرانهوه خهريك بووم كه له بېرم چۆوه دهرويش بهرامبهرم
دانىشتوهو چاوى بېرپوته ههلس وكهوتى من.

پېم وابوو فرمانده بهرابردوى منى زانيوهو ئىستا هاتوه بمرگى و تحقيقات
لى بكا. دهستم كرد به دهست ههلهكاندن و رهخنه گرتن.

دهرويش پێكه نين گرتبووى. بهدهنگى پێكه نينهكهى وهخۆ هاتمهوه گوت:

— باش وايه جارى بنووم بزانم ئىوارى چ دهبێ؟

ئىوارى كه دهرويش خهبرى دامى فرماندهى پۆليس هات لهپشتى بهره ئىرم
مرد. نه مدزانی چ بكه م؟ بهپيريهوه بچم يان راست لهجێى خۆم دانىشم.

ئاخرهكهى بپيارم دا پيش ئهوهى جهنابى نهقيب بێته ژوورى بهپتوه پارهو ستم
تا ناچار نه بم لهبرى ههلستم و ئهويش پێى وانهبى حورمهت نهگرتوه...

گیله پیاو .....
.....

ئوتومبیلکه له پیتش خانه قا پاره سستا، چەند کەسیکی لێ دابەزین.
هینده ناپه حەت و پەرت و پەریشان بووم نە مزانی کیتی لە گەلە! و چۆن
ئوتومبیل هاتۆتە سەر ئەم کێو؟ بە تاییه تی وەختیک دەنگی جەنابی نە قیب
هات و پرسى:

– جەنابی شیخ تە شریفیان لە ماله وهیه!،
هیندهی نە مابوو خۆم پیس بکەم. دەنگ و قسە کردنە کەى وەك ئینسان
نە دەچوو. دەتگوت دەنگی توفان و هه وره تریشقه یه...
پیاوه کانم وایان سەر لێ شتوابوو جوابیان پێ نە درایه وه. جەنابی نە قیب
دیشان به و دەنگه به سامه یه وه گوتى:

– کوپه نه کا جەنابی شیخ خەریکی نوێژو تاعەت بێ؟
هیندهی نە مابوو لە پشت دەرگاوه بلیم "بەلێ خەریکم" نە وهندی بلیی یەك و
دو و تەواوی ژبانی رابردووم هاتە وه پیتش چاو: "ئاخر بابی بابم کارت به
شیخایه تی چ بوو...؟ بۆچی نە چووی کارێکی پیاوانه بق خۆت پەیدا بکەى؟".
لە دلی خۆم دا گوتم "چۆنە لە و پەنجەرەى پشتە وه خۆم فری دەم و بۆی
دەرچم، پارەشم کە هەیه. با هەتا کارەکە پیس نە بووه خۆم دەریاز کەم".
بەلام تازه دەرەنگ ببوو، دەرەتانی هەڵاتنم نە مابوو.
جەنابی نە قیب گەیشتن بۆ پشت دەرگای ژووره کەم و هەر به و دەنگه
نە ستوورهی گوتى:

جەنابی شیخ ئیزن دە فەرمووی؟ یاالله...
ئە وه ندهی گوت و دەرگای وا لە نه کا و کرده وه کە سواخی ئەم لاو ئەو لای
هەلوهری... لاقى راستى به و چه کمه زل و تروسکه داره وه هیتایه ژوور.

..... گٺله پياو

من پيش نه و رۆژه زۆرم كوێره وهرى ديتبوو، چاوم به زۆر ديمهنى سهيرو ترستنهركه وتبوو، به لام قهت وهك نه و رۆژه نه ترسابووم و خۆم نه دۆراندبوو. نه وهنده تيك چووم كه بۆ يه كه م جار به راستى و له دله وه له بهر خودا پارامه وه.

"خوايه كه رامهتى شىخى به راستيم بدهيه تا دوعايهكى لى بخوینم و بيهكم به بهرد!"

پى نه كهنى... پى نه كهنى... نه مه گالته نيه. پيشتر بۆ توشم باس كردوه. ئيمهى پيشينه دار ئيمان به و كاره درۆيينانه دینين كه بۆخۆمان دروستمان كردوون و وامان لى دى كه پيمان وايه شتهكه له راستى دا وايه.

به دواى چه كه كهى دا په يكه رى زل و زه به للاحى جه نابى نه قيب وه ژوور كهوت. به ديتنى نه و سهرو سيماو قه دو قه واره وا رچه نيم بى اختيار له بهر خۆمه وه دهستم كرد به دوعا خویندن.

نازانم فرمانده چ فكرى كى كرد كه له گه ل چاوى به من كهوت پاشه وپاش كشايه وه و به يه كيك له تۆكه ره كانى منى گوت كه دهسته وه زهر له وى راوه ستابوو:

— توله باب! ئاخى له تۆم نه پرسى بزانه شىخ خهريكى تاعه ته يان نا؟ بۆ دهنگت نه كرد؟!

پاشانىش زلله يه كى واى له بنان گوێى تۆكه ره كه م دا فه قيره چوار پینج جار به ده وری خۆى دا سووپا و سه رى وه ديواره كه كهوت.

من زۆرم نه و شيرينكارiane دييوو. جه نابى نه قيب دهيه ويست به و كاره سامى خۆى به من نيشان بدا. له به نديخانه و له نيو لاته كان دا نه وه باوه كاتيك به ندى-

گیله پیاو .....
.....

یه کی مل ئه ستور دیته به ندیخانه مل ئه ستوره که ی پیشتر بق ئه وه ی خوی
بنوینئ ئه م جۆره دهسته گولانه به ئاودا ده دا.

ئه م رهفتاره ی جه نابی نه قیب وهك پۆلوه یهك بوو كه له كلۆبارووتیكى نیزیک
بخه نه وه. زۆری کار کرده سهر من.

منی وا گۆپی كه به جارێك له و قالبی روحانیهت و شیخه تییه هاتمه دهره
بوومه وه هه مان گیلای كه له به ندیخانه له گه ل تا قمیك لاتی مل ئه ستور
به ره وپوو بووم.

هه ره كه له به ندیخانه هه موو كه س بق ئه وه ی بتوانئ بژی ده بوو سهر بق مل
ئه ستوری دیکه نه وی نه كا، منیش خۆم ئاماده كرد به ره ره چی مل ئه ستوری-
یه كه ی جه نابی نه قیب بده مه وه.

وهك مه كینه یهك كه قورمیش كرابئ بئ ئه وه ی ئاگام له خۆم بئ ده مم كرایه وه
گوتم "هۆپ".

به لام هیشتا وشه كه به ته واوی له ده مم دهر نه چوو بوو و دهنگی "پ" كه له
كه لیئنی ددانم دا بوو كه وهك بریسكه لیئ ذابم ده مم وشك بوو.

ئه و ئه فسه ره ی هینده یان باسی ئازایی و كه له ره قی و ده سه لاتی ده كرد
"شاهین چه نگل" كۆنه هاوپۆلی من له قوتابخانه ی عه سه كری بوو. سه رتا پام
دهستی به له رزین كردو وهك ئاوێك به ئاگرێك دا بكرئ له راست خۆم
دامركامه وه. له دلی خۆم دا گوتم "ناكا ئه ویش من بناسیته وه؟"

به زه حمهت خۆم كۆ كرده وه و له سه ره خۆ گوتم:

فه رموو چه زه ته ی نه قیب مائی فه قیری وهك من قاییلی جه نابت نیه !

..... گیلەپیاو

جەنابی ئەقیب ھەروا بە ھەنگاوی توند ھاتەپیش و دەستە قورسەکانی خستە سەرشانم و بە زۆر لە سەر دۆشە کە کە ی دانامەو. بەم کارە دەپەویست لە گەڵ ریزلی گرتنە کە دا ھیزی شان و باھۆی خوشی بە من نیشان بدا.

ئە من پیاویکی شەرفروش نیم بە لام لە قوتابخانە لە کەسم قبوڵ نە دە کرد. ئیستاش لە گەڵ ئەو ھەموو رەنج و کوێرەو ھەرییە کە کیشابووم ئە گەر جەنابی ئەقیب بابایەکی خۆمانە بواپە دە گژی پا دە چووم، بە لام ئەم دەرە جانە و ھیزی دەوالت کە بە پشتی ئەفسەرانەو ھە دە سەلاتیکی زیاتریان دە دە نئ. بۆیە لای خوارەو ھەم گرت و گوتم:

– تا جەنابت دانەنیشی بێ ئە دە بی وا ناکەم.

– عەفوو فەرموو قوربان! ئە من خاکی بە ربی جەنابتم.

دەنگیکسی وەك اس، اس س لە دەم دە ھاتە دەر دە مەویست بڵیم "استغفرالله!!".

جەنابی ئەقیب لە سەر چۆکان لە ولای دۆشە کە کە دانیشت و گوتم:

– ھیوادارم بێ بووری کە درەنگ ھاتوو مە خزمەت. لە کۆنەو ھە گوتوو یانە "لە پچووکان خەتاو لە گەوران عەتا".

نەمدە زانی چی جواب بدە مەو. تەنیا سەرم پراوە شانەو ھارەپەکم لە گەر ووم ھێنا.

جەنابی ئەقیب گوتم:

– جەنابی شیخ ھەموو شتێک لە خۆت عەیانەو ئە من زۆر ئازارت نادەم. ھەر بۆیە ھاتبووم بەرە کە تیکم بێ بیری داوای دوعا خێرم ھەپە.

پێکە نینیکم ھاتبوو وەخت بوو بتەقم. بە زەحمەت خۆم پاکیر کرد:

گیله پیاو .....
.....

– پۆله خوا بت پاریزئی. بیستوومه بۆ له نابردنی چه ته کان زۆر زهحمهت دهکێشی؟

جهنابی نهقیب جوابی دامهوه:

– له سایه ی سهری جهنابهوه شوکور وهز ئارامه. دیاره نه فهره کانم که من و نه گهر شه خستیکی وه که جهنابت نه بی چیان بۆ ناکرئی. ئهم ولاته یه که م به خوداو دووهم به جهنابت سپێردراوه.

سهرم لئ سورماوو، چۆنه ئه و جهنابی نهقیبه له گه ل هه موو دهسه لاتی خۆی دا زۆر له ئاغا به ئه ده ب تر ده دوی.

خه ریک بووم به ره به ره ناشقی کردارو قسه کانی ده بووم که له نه کاو پرسى:

– بیستوومه جهنابت خه لکی سه مه رقه ندو ئه و ناوه ی؟!

چاک بوو له سه ر وه لامی من رانه وه ستا، ئه گینا هه ر له وی دا کاره که پیس ده بوو. هه روا که چاوی تێوه بریبووم لئى زیاد کرد:

– تو زۆر وه ک دۆستیکی من ده چی!

ئه گهر بۆمبا له بن گویم ته قیبا، ئه گهر خانووم به سه ردا پووخابا، قه ت ئه وه نده نه ده ترسام و تێک نه ده چووم که به و قسه ی جهنابی نهقیب ئا په حه ت بووم.

نهم ده زانی بلیم چی؟ سهرم داخست و دهستم به پێشی خۆم گرت. نهقیب که دهستی هه لئه ده گرت گوتی:

– توخوا نهختێک پوو بکه لای په نجه ره که.

سهرم وه رگێرا، وه ک به رگدرووان که قوماشی وه به ر رووناکی ده دهن و لئى ورد ده بنه وه، به وردی ته ماشای کردم و گوتی:

– زۆر وه ک ئه و ده چی. ئه گهر ریشته نه بایه عینه ن فهرید په تاته بووی. پاشان دهستی کرد به گێرانه وه ی داستانه کانی ئه و سه رده مه.

..... گیلەپیاو

هەرچەند دەقیقەش جارێك بێدەنگ دەبوو و لەسەرچاوی من ورد دەبۆوه .
دڵم واتوندی لێ دەدا بۆ خۆم گوێم لە دەنگی بوو . دەترسام لە نەكاو
بمناسیتەوه .

بۆ ئەوەی تۆ بگەم داخوا ئاگای لەبەسەرھاتی من ھەیە و دەزانێ دۆستەكەى
سەرەنجام چى بەسەرھاتوھە یان نا لێم پرسى:

– باشە ئەو دۆستەت چى بەسەرھات؟

– لە قوتابخانە دەریان كرد . ماوھىەكى زۆر ئاگام لێ برا ھەتا رۆژێك وینەم لە
رۆژنامەدا چاپ پێكەوت .

دیسان لە نەكاو قسەكەى بپری و لەسەرچاوی من ورد بۆوه .

وا دیار بوو ئەویش منى ناسیوھتەوه ، بەلام ھەردووكمان خۆمان نەناس دەكرد .
جەنابى نەقیب پرسى:

– ئاكا جەنابت فەرىد پەتاتە بناسى؟

– نەخەیر ناینام . باشە چى كردبوو كە وینەیان لە پۆژنامە دا چاپ كردبوو!!
نەقیب پێكەنى:

– كەلەكبازى، ئەویش نەك جارێك و دووجار، بەلكە شەوو رۆژى سێچوار جار .

دەمەویست ئەو یارىیە ترسناكەى دەستمان پێكردوھە تەواو بكەم . پرسیم:

– ئیستا لە كورئىیە؟

– پێم وایە لە بەندیخانە بێ . چونكە ھىچ باسى نیە .

ھەردووكمان نەختێك بێدەنگ بووین و من پرسیم:

– چۆن بوو تووشى ئەو رۆگایە بوو؟

نەقیب بەو پرسىارەم تێك چوو، ھەناسەىەكى ھەلکێشاو جوابى داىەوه:

گیله پیاو .....
.....

– کوړېکې خه راپ نه بوو. له قوتا بخانه هه موو که س خوشی ده ویست. هیچ که س پټی وانه بوو روژنیک له قوتا بخانه دهرده کړئ. به لام چاره نووس کاری خوی کردو نه و کوړه ی تووشی پښکای خه راپ کرد بئ گومان نه فسه ریکی هه لکه وتووی لئ په یدا ده بوو.

کول هه گرووم له نه وکئ مابوو. خه ریک بوو فرمیسم بئ، به زه حمه ت خوم راگیر کردو گوتم: "بوچی یارمه تیتان نه دا؟"

جه نابی نه قیب پیکه نینیکې وشکی کردو گوتم:

– نه و هیچی له نیمه داوا نه کردو روژنیک من له وه زعی نه و ناگادار بووم که کار له

کار ترازابوو، نیت نه ده کرا فریای بکه وم. پرسیم:

– نه گه ر نیستا بیت و داوای یارمه تیت لئ بکا چ ده که ی؟

– فه رمان ده دهم بیگرن!

– بئ خه تا!

– که سیک فیزی کارنیک بوو نیت ده سستی پئ لئ هه لئاگیرئ.

هه ردو وکمان که میک راوه ستاین، نه قیب جگه ریه کی داگیرساند:

– له بهر کاریکی که به منیان سپاردوه به خزمه ت که یشتم. نه م قسه ی زوری

مانا تیدا بوو، له گه ل قسه کانی چهند ده قیقه پیشت زوری فارق هه بوو. که وای

گوت به ندی جه رگ و دلام پسا گوتم "نه قیب هاتوه بمگړئ و چه پسم بکا".

نه و ریشه دریژانه ش نیعمه تیکی باشن. به تایبه تی ریشی رهش و به پشته من

که نیوه ی دهم چاومی داپوشیبوو. نه گه ر پش نه بایه نه قیب ده ی بیني په نگم

په ریوه و ده یزانی "نه و ماسه بئ موو نه".

نه وه ندی بوم ده کرا سهرم ده برده وه نئو قه پیلک و یاریم به ریشم ده کردو

چاوه پئ بووم نه قیب فه رمانی گرتم بدا. نه ویش که دوايه تیگه یشتم چ

..... گیله پیاو

خه یالئیکى بووه، ده یه ویست هه رچی زووتر قسه که ی بکا دهستی کرد به "من
من" هتا بۆ خۆم گوتم:

– به لئى فرموو چ ئه مرئکت هه یه؟

– راستیه که ی ئه وه یه نامه یه کیان له ئه نقه ره وه ناردوه و کارئیکى گرانیان له من
خواستوه که پێوه ندى به جه نابتوه هه یه.

"خوا کوپرت کا هه تىو، ده خیرا چاوى خۆت ده رینه و مه سه له چیه بلئى و
بپریتوه له ترسان وهخته زراوم بچئ، تفى قووت دایه وه گوتم:

– ئه مرۆ و سبه ی بورهان دیته ئیره. به جارئک خۆم له بیرچۆوه، پرسیم:

– کام بورهان؟

نه قیب پێکه نئى. ئه ویش یه کێک له هاوڕێیانى سه رده مى قوتابیه تى ئیمه یه. من و
فرید په تاته و بورهان شه ییوورى سئ هاوڕێ گيانى گيانى بووین. له و نێو
ئه وسئ که سه دا ئه میان له هه مووان باشتەر ده رچوو، زۆر ئاقل و زیره ک بوو.
دووساڵ پێش ئیستا له خزمه تى سوپا ده رچوو. ئیستاش ده یه وئ ببیته
نوینه رى پارله مان.

هه ناسه یه کى ره حه تم هه لکیشاو له سه روینى مه سه له حالى بووم. گوتم:

هه رچی خوا به قیسه مه تى بکا ئه وه باشه. له سئ هاوڕێ قوتابخانه یه کێک
فرمانده ی پۆلیس و یه کێک نوینه رى پارله مان. نه قیب قسه که مى برى و گوتم:

– قه رار وایه له م ئاوچه یه هه لبژیردرئ. بۆیه بۆ سه ردان و قسه کردن له گه ل

خه لکى ئه م ناوه دئ. جاران زۆر باش بوو. پێویستی به م کارانه نه بوو. ئه وه تا

قانونى دیموکراسى هاوتۆته ولاتى ئیمه کارى نوینه رانیش تیک چووه و ناچارن

وه ختى هه لبژاردن پێنج شه ش رۆژ بچنه ئه و ئاوچه ی لئى هه ل ده بژیردرئ و

چاک و چۆنى له گه ل خه لک بکه ن.

گیله پیاو .....
.....

منیش هر بۆیه هاتمه خزمهت تۆ و زه حمه تم دای. کاری بورهانی به ده ست
جه نابته. هیوادارم لوتف بنوینی و یارمه تیمان بدهی.

– له لوتفی خۆته وهیه. جا من چیم له ده ست دئی؟

– جه نابت زۆر کاران ده توانی بکهی. هر ئه وه نده به و خه لکه نه زانه بفرموی
"دهنگ بۆ فلان کهسی بدهن" کار ته واوه. ئه مانه قهت له فره مانی جه نابت
ده رناچن. ئیمه پێیان بلێین دهنگ بۆ بورهان بدهن کاره که پێچه وانه
ده رده چی. سهیری پواله تیان مه که لیم ده ترسین و حورمه تم ده گرن. ئه مانه
هموو سائی کۆلێک پاره له حه مید په سوولی وهرده گرن و له قسهی تۆش
به ولاره قسهی کهسیان گوئی لئ نیه. ته نانهت خوسره و خانی ئاغاش قسهی
ناروا.

به سه ر سوپمانه وه پرسیم:

چۆن به قسهی ئاغا ناکه ن؟ چۆن ده توانن بئ ئه مری ئه و بکه ن؟!

سه ری لئ پاره شاندم:

– بیستوومه نۆوانتان زۆر خۆشه !

– به ئی. ! پیاویکی باشه.

– منیش خۆشم ده وئی، به لام باوه پ بفرموی کاری ده ولته و به جیگه یاندنی

فره مانی ده ولته کاری به سه ر دۆستایه تی و خۆش ویستن و شتی واوه نیه.

قامکی خۆم که زی. تیگه یستم ئاغا و جه نابی نه قیب ناکۆکییه کیان له به یندا
هه یه.

پرسیم:

– چۆن؟ چما ئاغا نه زه ریکی دیکه ی هه یه؟!

..... گیله پیاو

– به لئی. به لام خه راپ حالئ بووه فیئلی پئی له من ناکرئ. هیلکه له قه لئی نادزئ.

خۆم گیل کردو گوتم:

– پیم وایه خه راپ لیک حالئ بوون!

– نه خهیر! من راسته پئی چوومه لای و گوتم هاتووم تکایه کت لئی بکه م. گوتم "فرموو هه رچی هه بئی به سه رچاو جئ به جئ ده که م".

گوتم: "ده بئی یارمه تیمان بده ی بورهان هه لبرئردئ".

وهك جنئیویان پئی دابئ چاوی ده رپه راندو گوتم:

"بلئ سئ سه د سوارم بۆ ساز که به سه رچاو. بلئ کورپه کانتیم بده یه بۆ سه ریازی ده یانده م. بلئ ئازووخی مانگیکی نه فره کانم بده، مانگیك هیچ دوومانگی ده ده م، بلئ نه وانه دوژمنی منن لییان ده، به سه رچاو هه مووانت ده سه به جئ بۆ له ناوده به م. به لام داوای ئه وهم لئی مه که که ده نگ بۆ حه مید په سولی نه ده یین. ئه م کاره م له ده ست نایه. هیوادارم دلت نه یه شی".

– بۆیه هاتوومه خزمه ت جه نابت. هه ر تۆ به لئین بده ی کار ته واوه.

بورهان پیاویکی زۆر به دین و رووناکییره و به تاییه تی زۆر موخلیسی جه نابت و

بۆ خۆشت کاتیك هات بۆ زیاره تته ده ی بینئ. له دلی خۆم دا گوتم:

"ئهی نه حله ت له دایک و بابی پیاوی درۆزن!".

جه نابی نه قیب پیکه نینئیکی تاییه تی بۆ کردو گوتم:

– بۆئه وه ی قسه ی لئی پهیدا نه بئی، روژیک که بورهان بیته ئیره من له گه لی

نایه م. تکات لئی ده که م کاره که ی بۆ جئ به جئ بفرموو! ئیتر خۆت باشت

ده زانی.

گڏله پياو .....
.....

له وړسته ی دوايي دا به ناشکرا هم مانایه م بڼ دهرکوت که "نه گرانو کاره نه که ی خوت ده بینیه وه وړبالی خوت به ستوی خوت".

نه قیب هه ستایه سرپښ بړوا. له کونی په نجره که وه سهرپښکی دهره وه ی کردو نه راندی:

— هوی، له چ جه هه ننه میکن؟

ده سبه چی پولیسه کان کڅبونو وه و ده ست له سهرسنگ له برده رگا پراوه ستان.

جه نابی نه قیب له برده رگا به نه دهب و نیحترامیکی بی نه اندازه وه گوتی:

— جه نابی شیخ تکایه بڼ دوعای خیر له بیرمان مه فهرموو.

کاتیک ده نگی نوتومبیل که دوور که وته وه ده تگوت سی شوو رڼه

نه خه وتووم. به ماندووی و شه که تی خوم به سهر دوشه که کم داداو گوتم: "بابه،

وه للا من سهرم له سیاست دهرناچی".

بیری سهر سهریم ده کردنه وه. نه م دهرانی هم به دبه ختیبه چن چاک بکه م.

فکر م کرده وه تا کاره که پیس نه بووه فیزمالکی بده من، به لام پوو له کوئ بکه م

و چن دهرتوانم رابکه م؟، بڅوی مه سه له یه کی زور سه خت بوو.

"چما هه روا به هاسانی ده کرا پیاو له ده ست هم فهرمانده یه رزگاری بی؟".

نه خه یر. نه مجار نیتر ریگای دهر بازبوونم نه، نه مجار واده که وم پیش هه موو

جیگایه که ته پلي سهرم وه عهرزی که وئ، هه للاو هه نگامه ی نابوو چوونی

نه مجارم عهرزو عاسمان پر ده کا. به کورتی هیچ چاره یه کم نه دوزیه وه دیسان

هه روه که جاره کانی پیشوو خوم دایه ده ستی چاره نووس.

نه و پڼه ی قهرار بوو بورهان شه پیووری بیته "زیاره ت" م جه نابی نه قیب به

یه کی که له پولیسه کان دا خه بری بڼ ناردم:

گیله پیاو .....

– "میوانه که تان ئه مړۆ له ئه نقه ره وه ده گاته جی. تکایه له گه ل هیندیک له خه لکی گونده کان به پیشوازیه وه بچن.

هر به پۆلیسه که دا وه لām بۆ نارد وه که "خاترجه م به".

پۆلیسه که پۆیشت و هیشتا من فریا نه که وتبووم هیچ بریاریک بدهم که کوپخاو لادی بییه کان دهسته دهسته دایارین. هیچیان به دهستی به تاله وه نه هاتبوون، هه ریه که دیاری به کی بۆ هینابووم.

ئه وه نده یان پۆن و په نیرو پۆنه که ره بۆ هینابووم نه گه ر سالتیکی ته واو له سه ری له وه رابام له به رم ده مایه وه. بۆمن باش نه بوو بیان فروشم، واته وه سیله م نه بوو. ئه گه ر بشما بایه وه خه راپ ده بوو.

گوتم باش وایه هه مووی به سه ر لادی بییه کان دا دابهش بکه م. ئه و کاره باوه پی هه مووانی بۆ لای من راده کیشاو ئیحترامی بۆ زیاد ده کردم.

لای ئیواری بورهان شه پیووری له گه ل سێ چوار که س له هاوړیکانی پهیدا بوو. من باشم خۆگران کردو له جیگای خۆم نه بزووم.

بورهان شه پیووری له گه ل هاته ژووری غاری دا له سه ر لایه کی دۆشه که که م دانیش. پیشان شاقه لی که واکه م و دوايه ده ستمی ماچ کرد.

گوتم: "پۆله خوا پشتیوانت بی".

بۆخۆم پیکه نینم به خۆم ده هات. هینده ی نه مابوو ده ست بکه مه ئه سترۆ ئه و کۆنه دۆسته م و دووسێ جار ئه م لاو ئه ولای ماچ بکه م، به لām خۆم کۆ کرده وه و گوتم:

– به خیرهاتی بورهان به گ؟

بورهان به گ وای ته عزیم بۆ کردم که ترسام لووتی له عه رزی بچه قی و جوابی دایه وه:

گیله پیاو .....
.....

– جه نابی شیخ! نازانی چەند تامه زۆی زیاره تی جه نابت بووم:

پرسیم:

– هۆی زیاره تی من چیه؟

بورهان که له من زڕینگتر بوو، دهسبهجێ وه لامي دامه وه:

– دیاره جه نابی شیخ هه موو شتیکیان لئ پوونه، من له ئه نقهره ئه وه ندهم
باسی که شف و کهرامه تی جه نابت بیستوه که له زیاره ت و دهست ماچکردنی
جه نابت به ولاره ئاواتیکم نه بوو.

به تایبه تی چەند رۆژ له مه و بهر که خه وم پێته وه دی، ئیتر تاقه تم لئ هه لگیراو
هه رچه ند کاروباریشم زۆر بوو به لام دهستم له هه موو کارێک هه لگرت و
که مه ندکیش بووم بۆ زیاره ت.

ئه وه ندهم بۆ هه ستابوو خه ریک بوو تفیکی له ده م و چاوان کوتم. سه گبابه خۆی
وا لئ کردبوو هه رکه س دیتبای باوه پی ده کرد. پاش هه موو قسه یه کیش
ئاوړیکی وه سه ر لادی یه کان ده دا. ده یه ویست تییان بگه یه ئی که چه نده
ئیه ترا می شیخه که یان ده گری. پاش ئه وه ی قاوه یه کی خواره وه کوتی:

– جه نابی شیخ! من نوێزی نیوه پۆ و عه سرم نه کردوه. ئیژن ده فهرمووی له
سووچیک نوێژه که م بکه م. ده ترسم بچێ.

له دلی خۆم دا کوتم: "بهروانه سه گبابانه چۆن خه لکی فريو ده ده ن" پیم خۆش
بوو پاست و په وان پێی بلیم "ناخرکی نوێزی کردوه تا تو به جێ مابی؟".

به لام چما ده کرا پیاو شتی وا بلێ؟ هاوار بۆ رۆژێک که په رده ی پیاو دووروو یی
وه لاجێ. پێکه نینیکی به درۆم بۆ کردو کوتم:

– فهرموو له و ژووره ی پشته وه نوێژه که ت بکه .

پاش نوێژ ژووره که مان چۆل کردو باسه ئه سلێه که ده ست پێ کرا.

..... گێله پیاو

بورهان به پارانته وه لالانه ده دهیه ویست به لێنی یارمه تیم لێ وه ربگری. ویستم بزانه منی ناسیوه ته وه یان نا. مه سه له ی سهرده می قوتابخانه ی ناوه ندی و نه و پرووداوانه م هینایه گۆپێ که به سه ری هاتبوون. بورهان سات به سات زیاتر سه ری سوپرده ما. به ته وای باوه ری کردبوو که که رانه م هیه و رابردووی هه موو که س ده زانه م. به تایبه تی وه ختیک مه سه له ی نه قیب بالێوز هقی و لێدانی بورهانم گێرایه وه سه ری قامکی خۆی گه زی و ئیتر هیه له بیر نه ما که له خزمه ت هه زه تی شیخ دا راوه ستاوه به ده نگیکێ به رز گوته:

"سه گبابه ده لێی عیلمی غه یبی هیه؟! "

ده مزانی نه گه ر پۆشته وه هه موو قسه کان بۆ شاهین ده گێرێته وه به و شک بۆ چوونه ی شاهینیشه وه کاره که پێس ده بێ، به لام نازانه چ ژانه سه ریکم هه بوو که سه رسوپمانه که ی بورهانم نه وه نده پێخۆش بوو. ناخه که ی به لێنم پێ دا هه موو ده نگه کانی خه لکی ئه م ناوه هی ئه ون و له هه لێژاردن دا سه رده که وێ.

به و پۆله ی که چه ند ده قیقه پێش ئیستا یاریم کردبوو، نه و به شه ی دوایی قسه کانه بۆ بورهان وه ک نیدای ئاسمانی وابوو.

زۆر به ئه ده ب و دلسۆزی چۆکی داداو داوێنی ماچ کردم و ئیزنی رویشته نی خواست:

— خوات له گه ل کوپم خه فته مه خۆ.

بورهان رویشته و منیش تووشی خه یال و نارچه ته ی بووم "خوایه چ بکه م؟ نه گه ر یارمه تی بده م ئاغا پێی ناخۆشه و تووشی نارچه ته تیم ده کا. نه گه ر یارمه تیشی نه ده م نه قیب تالووم به که روودا ده کا".

گیله پیاو .....
.....

وهك دهنگه گهنمی ناو دووبه رداش له هاپان به ولاره ریگای نیه، بۆ منیش
ریگای هیواو ده ریازیوون نه مابوو.

پاشان من شاره زای نهو جۆره کارانهش نه بووم و نه م ده زانی ده بیی چ بکه م.
له ترسی ئابرووی خوشم نه مده ویرا له که سیک پیرسم. نه گهر دیتهاتی به کان لیم
بپرسن نهو کابرایه ده ناسی یان نا چیان جواب بده مه وه؟

هیندهم بیرکرده وه ژانه سهرم گرت. ئاخه که ی نه متوانی ریگایه کی ده ریازیوون
لهو به دبختی به بدژمه وه. دلنیا بووم که نه م جاره به ته وای کاره که قۆپ
ده بیو سهره نجام یان له گه ل ئاغا یان له گه ل فه رمانده تووشی "پیشم به رده.
پیشم به رده" ده بم.

جارو بار رۆژنامه کانی نه سته مبولم پی ده گه یشته. به لام هه وه سه له ی
خوینده وه ی گوڤارو رۆژنامه م نه بوو. هه روا سه سه ره کی چاوێکم به سه ر وتارو
تیتره کان دا ده خشانده دام ده نان. به لام ئیستا له بهر نیزیك بوونه وه ی
هه لێژاردن ده بوو رۆژنامه کان ببینم.

له رۆژنامه کان دا باسیکی سه یرو سه مه ره ده هاته بهرچاو... له سه روتاره کان
دا نووسرابوو: "پارله مانی داها توو بهرنامه ی دابهش کردنی زهوی وزار
جی به جی ده کا".

"له داها توو دا هه موو جووتیاران ده بنه خاوه نی زهوی و ئاوی خویان".
به کورتی هه ر کام له پالتیورا وه کان هیندیك چاووپاوی کردبوو و بهرنامه یه کی
خستبو بهرچاوی خه لك:

"نه گهر دهنگ بۆ ئیمه بدهن واده که یین وابچی" هه موو قسه شیرین و
به تامه کانی نیو رۆژنامه کانم له بهر کردبوو تا وهختی وتاردان به گوئی دیتهاتی-
یه کانیان دا بده مه وه.

..... گیلەپیاو

نەخشەى کارەكەم دروسى جار لە بەرخۆمەووە هەلسەنگاندبوو دىتم رىگا نىە دەبى لايەنى فەرماندە بگرم و بە قازانجى بورهان دەست بەكارىم. ئەم كارە دوو قازانجى هەبوو. هەم دەمتوانى لە بورهان كەلك وەر بگرم و هەم دلى فەرماندەشم بەجى دەگەياند كە لە ئاغا گرنگتر بوو. بەو حالەش ئارام و ئوقرەم لى هەلگىرابوو بە هىچ جۆر دلخۆشى خۆم بى نە دەدرايەووە.

بۆيە ئەو شەووە ئەوەندى شەپابى بووم خواردمەووە، كەچى ديسان بى سوود بوو، وەك كەسێك كە قەرار بى سبەينى ئىعدامى بكەن، دلم هێدى نە دەبوو و ترس بەرى نە دەدام.

كاتێك لەسەر جىگاكەم درىژ بووم يادى بەنديخانە لەسەرى دام. دەتكوت لەغەيبەووە خەبەرم پى دراووە كە بەم زوانە دەبى لىقەو دۆشەكەكەم لە بەنديخانەدا بلأو بكەمەووە.

تووشى وړينه ببووم. پىم وابوو هەموو دىهاتى يەكان بەريز راوہستانون و بى وەرگرتنى زەوى نۆرەيان وەرگرتووە. كوێخا لەپيش هەمووانەووە راوہستانبوو، هاوارى دەکرد:

"لەسەرەخۆ... بەريز راوہستن... هەرايە مەكەن... هەرچى بەريز نەوێستى زەوى نادريتى".

بەلام لادى يىبەكان بىدەنگ نە دەبوون. يەكێك هاوارى دەکرد:

– من زەوى يەكى باشم دەوئ. يەكى تر دەى نە پاند:

– دەبى زەوى يەكەم لە نيزىك كارىز بى. سىتەم دەيگوت:

– زەوى دىمەكارم ناوئ.

– هى ئىمە دەبى لە دەم پوويار بى.

گیله پیاو .....
.....

هر كه سه جینگای زهوی خوی دیاری ده كرد. ناخره كه ی لیتیان بوو به شه پ، ژن و پیاوو كچ و كوپ پتک و هریوون و به پیمه په و پاچ و قولینگ و نوپله كه وتنه سه رو گویلاكي به كتر:

هاوارم كرد:

- وېست بن! ته گه ر بیده نگ نه بن كه س زهوی نادریتی! نه من بقی خرم ده زانم هر كه سه له كویتی زهوی بقی داده نيم!

یه كيك له پيش منه وه راوه ستابوو، ليم پرسى:

- تو زهوی چونت ده وئ؟

- من زهويم ناوئ!

- بچی؟

- ده ترسم ناغا به گوری بابم دا بریه نئ و هه نگوینم پی بگاته ژه هره مار؟ نه ودهم نه م پارووه نانه ی ئیستاشم ده برئ. نه خیر نامه وئ. نامه وئ. نامه وئ.

له پر هوشم هاته وه به رخوم. به راستی ده تگوت ناغام له بیر چوته وه. ده مه وېست ملکه كانی به سه ر دتهاتی یه كان دا دابه ش بكم!!

هه موو گیانم ده ستی كرد به له رزین: "ته گه ر یه كيك نه م قسانه ی گوئ لئ بووبی ته گبیر چیه؟

نا... به راستی پوو له كوئ بكم؟"

له ترسان تابه یانی چاوم لیک نه نان و خه وم لئ په وئ.

هیتشتا دنیا تاریك بوو و رژی مه علوم نه كړدبوو دیم له ده رگایان دا.

نازانم به سه رهاتی نه و به ندیانه ت خویندوته وه كه حوكمی ئیعدامیان دراوه یان نا؟ به یانی زوو قازی عسكه رو فرمانبه ره كان دینه ژووری به ندیخانه و حوكم دراو له خه و هل ده ستینن و ده لئین هه سته چ وه سیه تیكت هیه بیکه. ده زانی

..... گیلہ پیاو

ئو حوکم دراوه به دبہ ختہ تووشی چ حالیک ده بئ؟ منیش راست دوچاری ئو حاله بیووم. ئو که سهی له ده رگای دده له پیش چاوی من په یکی مردن بوو. بئ گومان خه به ریکی ناخوشی پی بوو، نه گینا به و به یانی به له چی ده گه را؟ هه روا به ترس و له رزه وه گوتم:

— کئی به به و به یانی به چ خه به ره؟

— قوریان! ئاغا چهند سواریکی ناردوون ده یانه وی ده سبه جئ تو ببینن.

— چ خه به ره؟ بؤ به و شه وه به سهریان دا داوین؟ ئاغا چ کاریکی پیتمه؟

تو که ره که م له پشت ده رگاوه گوئی:

— ئاغا ده یه وی بجیته شار. ویستی پیش رویشتن ته گبیری که به تو بکا.

— فکرم بؤ مه سه له که ی دوی شه و چوو، ترسیکم پی نیشته هه مه پرسه: "کوړه

خو له مردن زیاترنه؟ باهه ستم بزانه چیه؟!"

به لام ده ترسم نه وه ندهم لی دا به زه لیلی بمرم. هه ستمه سه ر پی: "ئو

سه گبابه چونی زانیوه ته وه که ده مه ویست ملکه کانی دابهش بکه م؟"

"ناکا بیستبیتی که له گه ل بورهان به گ زور خومانه دانیشتووین و دلی

یه شابئی؟"

په رده که م لاداو ته ماشایه کی دهره وه م کرد، به لام چ ببینم؟

ژماره یه کی زور سواری چه کدار ده ورپشتی ماله که میان گرتبوو، تیگه یستم

نه گه به خوشی نه چم شه پ ده زانی قوناخ له کوئی به.

ده سبه جئ جله کانم له بهر کردو چوومه ده ری. نوینه ری ئاغا له پیش پلیکانه کان

دانیشتبوو، به لام به پیچه وانه ی جاران زور پوو گرژو تووړه دیار بوو. هیچ

له بهرم هه لته ستاو گوئی نه دامی.

تیگه یستم هه واکه ی تووشه. گوتم:

گیله پیاو .....
.....

– به خیر هاتی جه نابی نویتەر!

کابرا وهك بزمار له شوین خۆی چهقی بوو، زۆر بهوشکی وه لامي دامه وه:

– سوپاس. ئاغا هر ئیستا تۆی دهوئ.

– مه سه له چیه که به و په له یه ناردوویه؟ سه بر که ن نوێزه که م بکه م.

– ئاغا زۆر به په له یه، دهی گوت ده بی ده سه بجئ وه پئ که ون.

"که وابوو ئه وهی ده مگوت راسته و هر بکه مه قه لاتی ئاغا چوار میخه م ده کیشن!"

دوو که س لاقیان هه لێنام و سواری ئه سپیکیان کردم. زۆر ده ترسام، به لام

ناوچاوانی تۆکه ره کان هینده تال بوو له خۆم پا نه دی بلیم: "به زه بیم به م

به سه زمانه دا دیته وه به پئ ده پۆم". ده مزانی سواره کان ناهیلن.

له رێگا هر دلخۆشی خۆم ده دایه وه "په نگه مه سه له یه کی تر بی، ئه من

به خۆپایی تۆقیوم".

"باشه، ئه گه رشتیکی تره بۆ به م به یانیه پیاوی به دوا دا ناردووم؟".

هه تا گه یشتینه قه لات ئاره قی مهرگ له هر حه وت کونی ئه ندام هه ل ده چۆرا.

کاتی که یشتینه قه لات دیتم ئاغا له بهر ده رگا راوه ستاوه و به پیشوازمه وه

هاتوه، نه ختیک هاتمه وه سه رخۆم.

لاقی راستم له ئاوژه نگی ده رهیناو به احترامیکی زۆره وه به قه و گوت:

– استغفرالله، بمبوره، تکا ده که م.

– جه نابی شیخ دیاره ده بی بمبوری که به م به یانیه زوه جه نابتم ئه زیه ت دا.

ده مه ویست بچه شارو پتویست بوو مالاوایی له جه نابت بخوازم.

پرسیم:

– بۆچی وا به په له ده چی؟

..... گیله پیاو

– باش نیه وهختی ههلبژاردن من لیږهیم. ئاغا ده بی لایه ن بی لایه نی که س نه گری!

به قسه کردن چوینه ژووری، تۆکه ره کان پۆیشن و هر له گه ل ئاغا دووبه دوو ماینه وه ده سبه جی هه وای زاری ئاغا گۆپا:

– ده ی پیری سه گباب! بیستم له گه ل بورهان به گ زۆر گه رم بووی.

– ئاغا به گیانی خۆت، ئه مه سیاست بوو، زۆل بوو یاریم کرد.

– به کورتی ئاگات له خۆت بی، نه چی فریوی ئه مانه بخۆی!

باش پتوه ببووم "ئه م لام تات و نه ولام تات" ده مزانی ناخه که ی له گه ل یه کیک له مانه تووشی کیشه دهیم.

ئاغا شووشه شه پابه که ی کرده وه و په رداخه کانی پرکردو دایه دهستم:

– بگره بخۆوه هه تا راستیه که ی بلتی.

گوتم:

– ئاغا! له خورینی باش نیه.

– بخۆوه سه گباب! هیچ لۆتی یه که سه بووچی په ت ناکاته وه.

– بۆ خۆشتان هر باش نیه به م به یانیه بخۆنه وه!

– لیتمه به دوکتۆر هه لده یاللا.

ئاغا پتیه که که ی خواره وه و منیش به نابه دلی خواردمه وه. پتیکه دووه م و

سپهه میش خورایه وه من زیاتر وریای قسه کانم بووم نه وه که قسه یه کی خه راپم

له ده م ده ریپه ری و به دبختیم.

– خوا ده زانی له م هات و چۆیه ماندوو بووم. خۆزگه زوو ئه وه موو داراییه یان

لی وهرده گرتم و ئاسووده ده بووم. له م ئاغایه تی و هه ل سووردا سوورپه ماندوو

بووم. نه گه ر خوا بکا ئه م زه وی دابه شکردنه زوو ده ست پتیکا ئاسووده دهیم.

گیله پیاو .....
.....

که ئەم قەسە ی کرد، سەرخۆشی مانای بێ لە کەلەم دا ئەما: "ئاغا دەلێ چی!
باسی دابەشکردنی زەوی دەکا. چۆن ئەمە لایەنگری دابەشکردنی زەوی و
زارە؟ دیارە دەیهوێ قەسە لە من دەرکێشی؟ دیارە یەکیک قەسەکانی دوینی
شەوی منی بیستوه و هاتوه بۆی گێراوه تهوه".

که مێک کشامه دواوه و گرتم:

— خوا نه کا ئاغا! اسغفرالله! ئەم قسانە چیه. دابەشکردنی زەوی و زار یانی

چی؟ چۆن دەکرێ مانی یەکیک بدەن بە یەکیکی تر؟

ئاغا نه ختێک لێم ورد بۆوه.

— خوا چ نه کا؟

— نافەرمووی زەوی دابەش دەکرێ. خوا نه کا زەوی و زار دابەش کرێ.

ئاغا پتێکی لە ژۆر چه ناگهی من داو سەرم هەلپێ.

— نامەرد! هە (....) بەرپیشی ئەو کەسە ی تۆی کردە گەورە ی ئێمە! ئەتۆ

دەزانی زەوی دابەش کردن چیه؟ ئەم قسانە دەکە ی؟!

— ئاغا گیان بە سەدە قەت بێم خۆ ئەمە مەسەلە ی ریازی نیە. دەیانەوێ ئەو

ملکە ی لە باب و باپیرت بە میرات بەجێ ماوه لێتی بستیژن و بیدەن بەو کەسانە

کە قەتیان هیچ نه بووه و هەمیشە تۆکە رو پەعیەت بوون!

— ژۆر باشە با بیان دەنێ! مەگەر ئێمە رێگایەکی ترمەن هەیه؟ چەند سالا

بەردی دیموکراتی لە سنگم دەدەم بۆ ژۆرێکی وایە ئێتر!

ئاغا لای وابوو بە راستی "گیلە" م. خۆی لە پاپا بە کاتولیکتر نیشان دەداو

دەیهوێست قەسە لە من بکێشێت و هەمەسەلەن بلیم: "بەلێ ئەم لادییە

بەستە زمانانە ژۆر زەحمەت دەکێشن و هیچیان پێ نابێ". بەلام من هێندە

کال نه بووم که خۆم پێوه بگەم.

گیله پیاو .....

وام نیشان دا که زۆر به م قسانه ناپه حه تم گوتم:

— چۆن شتی وا ده بئ؟ نه گهر تۆش بتهوئ ئیمه نامانهوئ. دیموکراتی و

عه دالته یانی چی؟ نه مانه قسه ی غهیره دینه کان!!

ئاغا به پاستی پی ناخۆش بوو، قامکی خسته سه ر لئوی:

— س س س. نامه ردی غارنیشین. تۆ هه قی ئه م غه له ته ت چیه که ده م له

مه سایی سیاسی وه ریده ی! نه تۆ ده بی گویلکان بله وه پئنی. ئیستا هاتووی

له گه ل من باسی سیاست بکه ی!!

ئه و ملکانه ی له باپیرانمانه وه بۆمان هاتوون که لکیان چیه. ئه م کتوانه له

زه حمه ت و کویره وه ری به ولاره چ قازنجیکیان بۆ من هه یه. هه موو که س ده لئ

فلانه که س ۲۳ گوندی هه یه. یه کێک نایه حیسابی قازانج و زهره ره که ی بکا.

من زۆر له داهاتی ئه و ملکانه زیاتر ده ده م به م سوارانه و به م تۆکه رانه م.

نه گهر ده سه لاتم بویه پیم خۆش بوو زۆر قسانی پی بلیم. "ئاخر به بابه وه ت به

قوپئ دا که م نه گهر نه م گوندانه زیانیان بۆ تۆ زیاتره ئه ی بۆچی پات گرتوون؟

بۆچی سائئ دوو سئ مانگ وه ختی خۆت لیره به فیرۆ ده ده ی؟ ئه ی ئه م هه موو

پاره له کوئ دینی که خه رجی سه که گه ت به قه ده ر مائیکی پینج سه ر خیزانی

ده بی...؟

به لام کوا؟ کئ ده ویرئ دوو قسه ی پاست بکا؟! خۆ من خوا شیتی نه کردبووم،

به من چی؟

ته نیا شتیکی ناپه حه تی ده کردم قسه کانی ئاغا بوو. توشی گومان بیوم،

نه مده زانی ئه م قسانه ی به پاسته یان ده یه وئ من تاقی بکاته وه.

گوتم:

— ئاغا! له گه ل نه وه ش دا سیبه ری جه نابت له سه ر نه م ملکانه بی زۆر باشه.

گیله پیاو .....
.....

– ده موی باش نه بئ. خۆزگه دابه شکردنی زهوی وزار زووتر دهستی پئ کردباو
رزگاریم هاتبا.

– ناخر ناغا زهوی به کانت لئ دهستین.

– کوږه با لیم بستین. کئ ئه م زهوی یانه دهکړئ!

هیچ نه بئ ده ولت پاره یه کمان ده داتئ. نه حله ت له بابی من نه گه ر پیش ه موو
ناغا کان رازی نه بم. پاره که وهرده گرم و ده چمه نه سته مبولئ، سی چل ده سته
خانویه ره ده کړم.

پیت وایه ئه م گوندانه سالتی داهاتیان چه نده. به خودا نه گه ر نه مانه م لئ
بستین و ده پاژده دهستم خانویه ره بدهنئ ژور رازیم.
گوتم:

– ناغا خۆ پاره ی ملکه کان نه غد ناده ن!

– باشه، هر پیش قیسته که یم به سه. کاریکی وا ده که م که پاره ی ه موو
ملکه کانم به ناوی پیش قیست وهری گرم و نه وه که ی تری له سه ر قازانجئ
بمینیته وه.

ئهی پیت وایه بۆچی نه وه نده ه ولّ ده دم وه کیلی ئه م ناوچه یه هی خۆم بئ.
پیت وایه له بهر چا ووبرؤی "حمید رسولی" یه که ئه م ه موو پاره بۆ هه لبریرانی
خه رج ده که م؟ ئه م زه حمه ته م بۆ وه یه که سبه ینئ پاره ی ملکه که م دووقات
وه ری گرم.

پرسیم:

– که وایه بۆچی ه موو خاوه ن ملکه کان رازی نین؟

– ناخر بابیه گیان! خۆ ملکی ه موو که س وه ک دیتا ته که ی من نیه که دیمه کارو
شاخ و داخ بئ؟ زهوی به کانی ئه وان به قیمه تی خوینی بنیاده میش ه رزانن.

..... گیلہ پیاو

قسہ کانمان گهرم کردبوون و زور له سهر ئه و باسانه رۆشتبووین. ئاغا به تهواوی سهرخۆش بوو. له نه کاو قسه که ی گۆپی و گوتی:

— ده زانی بۆچی وا به په له به دوام دا ناردی؟ من بریارم داوه ئه مرق بچمه ئه سته مبول. مه سه له ی هه لپژاردنی ئه مسال هه راو هۆریای زور ده بی و له وانه یه خوینی تیدا برژی. مانه وه ی من لیڤه باش نیه. ده ستووراتی ته واوم به وه کیل و تۆکه ره کانم داوه. هه موو له بهر دهستی تۆ دان. له هیچ شتیك مه ترسه. لیڤه، بکوژه، هه رچی ده ته وی و بکه. تۆکه ره کانم له بن جابه که ی دینه ده ر. ئه مانه پیاویکوژن و سه گ بکوژن پێیان وه ک یه که.

ته نیا ئه وه نده یه وریای خۆت به. به فریو نه چی. ئه من هه موو شتیكم تی گه یاندوون. هه ر ئه وه نده به قسه ی تۆ ده که ن که به قازانجی من کار ده که ی، ئه گینا ئه گه ر پێ خوار دابنیتی به لایه کت به سهر دینن به داستان بیگێر نه وه. ده بی "حمید رسولی" هه لپژێردری. له شات و شووتی فه رمانده ی پۆلیس هیچ مه ترسه.

گوتم:

— دلنیا به، هه رچی له دهستم بێ درێخی ناکه م!

— چی؟ هه رچی له دهستت بێ درێخی ناکه ی؟ ده بی هه لپژێردری و برپایه وه.

ئاغا منی به پێ کرده وه. به احترام و ئه ده بی جارانه وه له پیش چاوی هه مووان دهستی ماچ کردم و گوتی:

— دوعای به خیرمان بۆ بکه. جه نابی شیخ فه رامۆشمان مه فه رموو.

له گه ل سواره کان گه پامه وه. خۆم وه ک که سێك ده هاته به رچاو که بۆ مه یدان ی ئیعدامی ده به ن.

گیله پیاو .....
.....

زۆرم پېڅوڅوڅ بوو خۆم ون بکه م و دهست له هه موو قازانجه کانی هه لېبگرم.
نه و بپیاره شم دا. له دلې خۆم دا گوتم:

"بابه گیان! هه تا کاره که پیس نه بووه لېده بپو! شه ویک، نیوه شه ویک
پاره که ت هه لگړه و پا که. ئیره ئیتړ بۆ مانه وهی تو نابې. ئاخريه کیک له م
دووکه سه ئاخري هه ر هه لده بژێدری و ئه تو ده که ویه داوی ئه وه که ی تریان".
ئهم نه خشه یه م پې باش بوو. له ریکا له دلې خۆم دا هه ر بیرم لێ ده کرده وه و
نه خشه م بۆ هه لاتن ده کیشا.

کاتیک گه یشتمه وه مالئ سوپاسی وه کیلی ئاغام کردو گوتم:

– زۆر سوپاس. خواحافیزتان.

به لām وه کیل زۆر به مۆنی و جیددی گوتی:

– ئاغا فه رمانی داوه چه ند که س له سواره کان له خزمه ت تو دا بن و هه تا دواي
هه لېژاردن پارێزگاریت لێ بکه ن.

دلām به جاریک داخوړپا. به و پێ یه هه موو نه خشه کانم هه لده وه شان. ئاغا له من
زرینگتر بوو.

گوتم:

– نا بابه گیان! ئیتمه ئازارمان بۆ که س نیه و که سیس کاری به ئیتمه نیه.

– پاسته، به لām کاری هه لېژاردن گالته نیه. له وانه یه خوانه خواسته تووشی
وه زه ندی یه کت بکه ن. پاشان بێ ئه وهی چاوه پوانی وه لāmی من بێ، پووی کرده
سواره کان و گوتی:

– ئیوه لیره وه مینن. شه وو رۆژ ده بێ له ده وری ئهم مالّه ئیشک بگرن. ئه گه ر
لێی خافل بن و موویه که له سه ری شیخ که م وه بێ، به گۆپی بابتان دا ده پیه نم.
بۆ خۆشم هه موو رۆژی سهرتان ده ده م.

..... گیله پیاو

فهرمانی وه کیل ئەم لای ئەولای بۆ نه بوو. له پێش چاوی هه مووان داوێنی ماچ کردم و خواحافیزی کردو پڕیشت. له و ساته وه ماله که م کهوته ژێر ده سه لاتى سواره کانی ئاغا.

به م جۆره دیتم هه موو نه خشه کانم هه لوه شاونه وه تازه ناتوانم له چنگ ئەم سوارانه ده ریا زیم.

چوومه ژوورێ، ماندوو مجرۆ، له سه ر جیگا که م کهوتم: "خوایه بۆ خۆت روحم بکه" نه مده زانی سه ره نجامی من چ ده بی.

به یانی سه ر ده سته ی سواره کان به تۆ که ره که می گوته بوو کارێکی به په له ی هه یه و ده یه وێ ب م بینى و پاسپاده یه کی گرنکی ئاغام پێ پابه یه نێ.

رێگا نه بوو بێجگه له وه ی ده سه به جێ ئیزنی بده م بێته ژوورو پاسپارده که ی بگه یه نێ.

وه ختێک هاته ژوورێ سه ری بۆ دانواندم و گوته:

— قوربان "حمید رسولی" وه لامی داوه تا چهند سه عاتی دیکه دێته سه ردانى جه نابت. ئاغا هه موو کوێخاکانی پاسپاردوه یارمه تی بده ن. دیاره جه نابیشته لوتفت له گه لێ ده بی.

سه رێکم بۆ له قاند:

— دیاره، ئەوان نووری چاوی ئێمه ن.

سه ر ده سته ی سواره کان وه ده رکه وت و منیش له بیرو به رژه وه ند پاچووم.

"ئه گه ر فهرمانده ی پۆلیس پێ بزانی که من "حمید رسولی" م بۆ مالی خۆم رێگا داوه، ته گبیر چیه. هه تمه ن پێش ده زانی. خۆ کابرا پنگ نیه، بابایه که ئەم و ئەمانى هه موو ئەم مه لبه نده ی دابین کردوه، هه زاران دزو درۆزنی نارده ته وه مالی خۆیان، من سه گی کویم تا بتوانم فیلی لێ بکه م".

گیله پیاو .....
.....

چ بکه م، چ نه که م، فکر. فکر. فکر، له نه کاو فکر تکی خوش وه ک بریسکه
له میښکی دام:

"زور باشه. ریکا له وهی باستر نایی".

ده سبه جی هه ستامه سه ریږی. جله کانم له بهر کړدو بانگی سرده سته ی
سواره کانم کړدو گوتم:

— بڼه وهی "حمید رسولی" هه لېژنډری سه ریږی ته م گوندانه ده ده م و ده نگی
بق کړ ده که مه وه.

سهرده سته پرسې:

— نه ی ته گېږی کاک "حمید رسولی" چیه که گوتوویه ډیته تیره؟

— وه لایمی بده نئ بیته ناوایی له ویی په کتر ده بینن. ته مه زور باستره، له وهی
ته و بئ بق مالی نیمه.

ته م فیله م ته وه نده به لیزانی بوو که هیچ دووډلی و دردونگی بق سهرده سته ی
سواره کان نه هیښته وه. گوتی:

— چو نیکي جه نابی شیخ به باشی بزانی ته وراسته.

ده سبه جی چنه د که س له سواره کانی بانگ کړدو فه رمانی پتویستی پی دان که
به پوالت له خزمهت من دا بن، به لام له پاستی دا لیم وریابن. گوتم:

— ته م سوارانه م له که ل بن قسه ی لی په یدا ده بی و خه لک وه ک پتویسته باوه پ
ناکا که من به پاستی لایه نگری "حمید رسولی" م. دیار بوو پ به دل باوه پی

به قسه کانم هه یه به لام نیجازه ی نیه به قسه م بکا. کاتیک دیم دووډله گوتم:

— شتیکی دیکه ده که ین. با سواره کان ته سپه کانیان به جی بهیلین و
جله کانیان بگړن و به دوی من دا بیڼ.

..... گټله پياو

نهم پيشنياره ی قبول کړد. ناغا له پيش دا پټی گوټبووم که چوونی ناو خه لک وهک نه وه په له زستان دا بچيه ناو دريا. نابښ زوریان له نټو بمینيه وه، راستیشی ده کړد. نه مه مه سه له یه کی نه فسی به.

خه لک هر نه وه نده ریژ له یه کی که ده گرن که پټیان وایه له خویان نیه. نه گینا کاتیک دیتیان شویش به کی که وهک خویان ټیتر هیچ نرخي بڼ دانانټن. چووم بڼ نه و گونده که ناو وندي ناحیه که بوو.

به ریکه وت نه و روزه هینی بوو. خه لک که خه بری منیان بیستبوو تا ده ری ناوایی به پیرمه وه هاتبوون.

ژن، پیاو، پیر، لاو، ته نانه ت مندال کانش هاتبوون. نه گهر پادشایه که له هیندستانه وه هاتبا نه و پیشوازی به ی لی نه ده کړا. بوم ده رکوت ناوی من له و ناوه چاک دپاوه.

پاش ترقه له گه ل چنه د که سی ناسراو و سه ربه دهره وه ریشتن بڼ ته کی به ی ناوایی.

خه ریک بوو بچمه ژووری ته کیه دیتم کابرایه که دپ به خه لک ده داو به په له دټه پیشه وه.

زور ترسام. نه گه یشتم بیزووم که کابرا گه یشته سه رم و خوی به سه ر که وشه کانم دا دا:

– به قوریانی توژی به ریټ بم خه زره تی شیخ له ناسمانیم ده ویستی له عه رزیم وه ده ست که وتی. هه موو شه وی خه ونت پټوه ده بینم. هاتووم دوعای خیرم بڼ بکه ی.

گیله‌پیاو .....
.....

هه‌تا ئه‌و رۆژه حمید رسولیم نه‌دیوو. به‌لام له‌په‌فتارو جوولانه‌وه‌ی ئه‌م کابرایه
تێگه‌یشتم که ئه‌م پیاوه زمان لووسه ئه‌و که سه‌یه که ده‌یه‌وئ ببێته وه‌کیل.
قۆلم گرت، راستم کرده‌وه گوتم "استغفرالله".

پاشان چووم له‌لای سه‌ره‌وه‌ی ته‌کیه له‌سه‌ر دۆشه‌کیکی گه‌وره که بۆمن دیاری
کرا بوو دانیشتم.

هه‌موو خه‌لکی ئاواپی ده‌سته‌ده‌سته ده‌هاتنه زیاره‌تی من و منیش دوا‌ی ده‌ست
ده‌نیو ده‌ست نان به‌دزی به‌گویم دا ده‌چاندن:

– وه‌کیلی ئێوه ته‌نیا که سێک که ده‌توانی خزمه‌تتان پێ بکا ئه‌م پیاوه‌یه.
ده‌نگی خۆتان بۆ ئه‌و بده‌ن.

خه‌لک که بیستبوویان وه‌کیلی داماتوویان هاتوه‌و له‌ته‌کیه له‌ته‌نیشت من
دانیشتوه که وتبوونه جم و جۆل. هه‌ی وا هه‌بوون دووجار سێ جار ده‌هاتنه
ته‌نیشتم و ده‌یان پرسی:

– قوربان جه‌نابی وه‌کیلی ئێمه ئه‌مه‌یه؟

– به‌لێ موسولمان.

ده‌مدی هه‌ندیکیان تێک ده‌چن و پوو گرژ ده‌کن و هه‌ندیک پێیان سه‌یره. پێم
وابوو چونکه جاریکی تر گوتوو مانه بورهان وه‌کیلی ئێوه‌یه و ئێستا قسه‌که‌مان
گۆڕیوه پێیان سه‌یره. به‌راستی هه‌یفه ئه‌و مێشکه‌ی من تا ئێستا ساخ
ماوه‌ته‌وه. باش وابوو مێشکی منیان پۆ کردباو قسل و گێچیان تێ کرد بایه.

جه‌نابی وه‌کیل به‌مه‌نده‌ش رازی نه‌بوو داوا‌ی لێ کردم که پێکه‌وه خولێک به‌نیو
ئاواپی دا بسووڕێینه‌وه.

منی نه‌فام نازانم بۆچی به‌قسم کرد.

..... گڼله پياو

وه کيلي بهريز قوڻي له قوڻي من کرد، بڼ ته وهی خه لک چاويان لي بي و حورمهت پهيدا بکا. منيش له بهر دلي ناغا گوتم:

"باشه، با نه مه هلبژيردرئ و دلي ناغام لي نه يه شي نه وه که ي تری قه ي ناکا".

لايه نگرانی جه نابي وه کيل بهدرفه تيان زانی و به دهوډل و زوپناوه به پيرمانه وه هاتن. به تاييه تي ده يانه ويست هه موو خه لکي ناوايي بزنان که منيش لايه نگرۍ نه وم.

کاره که زږد گوره بيوو ده مه ويست به جږړک خوم له ده ستي رزگار که م. به لام چما ده ي هيشت؟ وه ک زه روو پيمه وه نوو سابوو، به ري نه ده دام. له پر فکر ټکم بڼ هات.

گوتم:

— نوږډ درهنگه نه من ده بي برؤم.

به لام جه نابي وه کيل ده ستي به پارانه وه کرد:

— به قوربانت بم تاو ټکي تريشمان له لا گير به!

پاشانيش نه ي هيشت قسه بکه م بردمي بڼ لاي باره گاي حيزبي خويان. خڼ نه ده کرا له نيوه راستي کولان دا له گه لي به شپريم.

ناچار ده گه لي چووم، چاي تازه ديميان هينا، قليانيان سازکردو چنه که سيش به زه حمت خه لکه که يان لي ته کاندينه وه.

ده لټن مريشک بڼ خڼي خول وه سهری خڼي نه کا به که سي وه سهر ناکري. مني به دبختي له هه موو دنيا بي خه به ريش به ده ستي خوم چال ټکي گوره م بڼ خوم هه لکه ندبوو که ټيکه وتنم مسؤگه ر بوو.

بيرم له وه ده کرده وه که نه گه ر سه رؤکي پؤليس پي بزانيته وه ته گيرم چيه؟

گیله‌پیاو .....
.....

له وکاته دا یه کیک له نیو خه لکه که راست بۆوه و پرسی:

– جه نابی شیخ نه گهر ئیمه دهنگ بۆ ئهم زاته بدهین چیمان بۆ دهکا؟

وه کیلی گهل دیار بوو له پیتشه وه ده رسه که ی حازر کردبوو، ههرکه ئهمه ی

بیست غاری دا پشت کورسی یه ک و گوتی:

"به روخسته تی جه نابی شیخ ده مه وی به رنامه ی خۆمتان به دریزی بۆ باس بکه م.

یه که مین کاری من دوا ی نه وه ی هه لبژێردرام دابه ش کردنی زه وی و زاره ...

ته واوی ئهم زه وی و زاره هی ئیوه زه حمه تکیشانی ئهم ولاته یه ...

هه تا ئیستا که س له بیری ئیوه دا نه بووه و نه یانویستوه ئیوه له م هه ژاری و

برسیه تی یه رزگار بکه ن...

ئاخر له چ جیگایه کی ئهم جیهانه شتی وا هیه که یه کیک خاوه نی ۲۳ پارچه

ملک بی و سه دان که سیش له م گوندانه دا له گه ل برسیه تی و هه ژاری

ده سه ته وه خه بن.

دیتم کابرا ژۆر توند ده پروا و خه ریکه قسه کانی بکه نه جیگای باریک. ویستم

کاریکی وا بکه م له کورتی بیپریتته وه، به لام وه کیلی گهل وازی نه دینا، ههر

مستیکی له کورسی یه که ی ده دا ده تگوت گۆری من هه لده که نی.

به تایبه تی نه و جنیوه ته پرو تازانه ی به ئاغای ده دان و چه پله بۆ لیدانی

لادی بییه کان به جارێک زه نده قی برد بووم. گۆم:

جه نابی وه کیل تق دلتیا به ئهمانه خادم و خاین لیک ده که نه وه.

لادی بییه کان هاواریان کردو چه پله یان لیدا. جه نابی وه کیل په یتا په یتا سه ری

داده نواندو سوپاسی ده کردن. پاشان به ده نگێکی پر له احساساته وه گوتی:

– زه وی یه کانی ئیوه له ده سه تی نه و ئاغای بی ویزدانانه دینمه وه ده رو ده تان

ده مه وه. به ئینتان ده ده می که هه مووتان ده بنه خاوه نی ئاوو زه وی خۆتان.

..... گیلەپیاو

دیهاتی یه کان له خوشیان هاواریکی وایان کرد خهړیک بوو په رده ی گویم بته قی. له و قسانه پا که له ناغام بیستبوو دلنیا بووم که ئه قسانه له سه ر په زامه ندی ناغا ده کا. به لام کابرای پاریزه رم که له پشتمه وه دانیشتبوو به سپایی به گوئی دا چپاندم:

– یا شیخ وریا به ئه مانه زۆر شلووقی نه کهن، ناغا به هی تری ده زانی. ها. !
دیتم پراست ده کا. ئاته کی عه باکه م کۆ کرده وه و گوتم:
– نوێژه که م دره نگ ده بی، ده بی مه ره خه س بم. کابرا له مه مانان زرینگتر بوو گوئی:

– قوربان ریگا بده خزمه تکاری خوشت له خزمه ت دابی.
ده متوانی چی جواب بده مه وه ؟
دیسان پیکه وه که وتینه ری. له ریگا دا لیم پرسى:
– ئه گه ر له هه لپژاردن دا سه رکه وى یه کی چه ند هیکتاریان زه وى ده ده یه ی؟
– بیست هیکتار.

له دلی خۆم دا گوتم: "سه گى سه گباب ته واوى زه وى یه کان به شى نیوه ی ئه م خه لکه ناکهن. ئه وه که ی تری له گوپی بابت ده ردینی؟".
دیتم به و جوړه هه لپژیرانی ئه م کابرایه مسۆگه ره و بورهان شه پیووری قوپه سه ر ده م له پووش بووه ...

دلنیا بووم فه رمانده ی پولیس هه روا به هاسانی له من خوش نابى و هه ر چۆنیک بووه رقی خۆی به من ده ریژى. به لام هه رچی بى رازى کردنى ناغا بۆمن له فه رمانده گرنگتر بوو.

ناغا هه موو کارىکی پى ده کرا، ئه و هه م پاره ی هه بوو هه م ده سه لات. دلّم خوش بوو که هیه نه بى ئه م یه که یانم رازى کردوه.

گیله پیاو .....
.....

کاتیک خه لکه که بلأوه ی کردو نئمه به ره و مال گه پاینه وه سه دهستی
سواره کان هاته پیش و کوتی:

- جه نابی شیخ ئەم دهسته گوله چ بوو به ئاوت دادا؟

ئەم جۆره قسه کردنه ییم زۆر پی ناخۆش بوو، به توو په یی وه پرسیم:

- مه گەر چ بووه؟

- ئەو کابرایه ی هینده ت ههول بۆدا که له کبازو سه گبابی وه ک خۆی که مه.

- به من چی، ئەمن له به رخاتری ئاغا پشستیانیم لی کرد.

سه رده سته جرتیکی بۆ راهیستم و به پیکه نینه وه کوتی:

- پیاوی باش! ئەمه "حمید رسولی" نه بوو. ئەمه به کیک له ناحه زانی

سه رسه ختی ئاغایه وه همیشه پیکه وه کیشه یانه.

ئەگەر بۆمبام به سه ردا که وتبایه ئەوه نده رانه ده چله کیم پرسیم:

- به راستیه؟

- درۆی بۆ چیه؟

خهریک بوو هه ر له وێ به سه ر ئەسه په که وه دیق بکه م. به لام بۆ به دبەختی

له سه گ گیان سه خت ترم. بریا هه رله وێ گیانم ده ر چوو باو تووشی ئەوه موو

به دبەختی و رۆژ ره شیه ی دواتر نه بوو بایه م.

ده مزانی له سه ر ئەم شیرینکاری به له دوولوه ته مبی ده کریم. ئاغا و فه رمانده

هه ردوکیان ئەمبه ر ئەوبه رم پی ده که ن.

راست وه ک تۆپی یاری به لام ئەم جاره یاری به که هه ر به دوو که س ده کرا. ئاغا و

فه رمانده ریک ده که ون و به هه ردوکیان مشووری من ده خۆن.

هه موو ده رگایه کم له سه ر داخرا بوو. مه گەر مو عجیزه یه ک پووبدا، ئەگینا هه فته ی

دادی خۆم له به ندیخانه ده بینمه وه."

..... گیلہ پیاو

هه تا گه یستمه وه جئ، نیوهی گزشتی ئه ندام توایه وه. هه رچی بیرم ده کرده وه
چون خرم له م داوه پزگار که م ئه قلم نهی ده بپی.

ریگای هه لاتنم له هه مو لایه که وه لئ ته نرابوو. ده مزانی له م شه وه وه بیجگه له
پیاوه کانی ئاغا پولیسئیکیش بق ئیشک لئ کیشانم دیاری ده که ن و خوا ده زانی
چ په ندئکم به سه ر دینن.

لای ئیوارئ ماندوو مجرئ گه یشتینه وه مال. ده سبه جئ چوومه ژووره که ی خرم
بق نه وهی ماندووم به سیته وه به هیوای نه وهی له ده ست ئه و فکره ناخوشانه
پزگار بم ده زگای خواردنه وه م لئ داکوتا.

ئه وه نده ئا په حه ت بووم که سه رخوش و بی خه به ر که وتم و نه مزانی که نگئ
خوم لئ که وتوه. سبه یئئ ژور زوو به دهنگی ده رگا کوتان له خه واپه ریم.

دلَم خه به ری دابوو که شتیکی ناخوش پوو ده دا. راست بوومه وه په رده که م
لاداو ته ماشایه کی ده ره وه م کرد. دیتم سی که س له لایه ن وه کیلی ئاغا وه
هاتوون. دلَم داخو رپا: "ئه ی هاوارو داد ئاغا هه موو شتیکی زانیوه ته وه، ئیستا
به پهل به ستوویی ده مبه نه لای ئه و".

ئه وهی له پشت ده رگا بوو به قه وتر له ده رگای دا. به ده نگئکی له رزۆکه وه
پرسیم:

— کئیه؟

سه رده سته ی سواره کان له پشت ده رگا وه جوابی دامه وه:

— وه کیلی ئاغا وه لامی داوه که سواره کان ده سبه جئ وه پئ کهن و بچنه وه بق
قه لات.

شاده و ئیمانئکی به هه قم هیناو له ژوورئ وه ده رکه وتم:

— هه ر نه مرئکی وه کیلی ئاغا بیدا له سه ر چاوانه.

گیله پیاو .....
.....

سواره کان وهك سهریازی له شه پداشكاو كه ل و پهلې خویان ټيك ناو ته نانه ت
هیندیكیان بئ مالئاوایی خواستن وه پئ كه وتن. به رویشتنی نه وانه هم دلخوش
بووم هم ترسم پئ نیشته. یانی چی؟ بوجی وه کیلی تاغا سواره کانی بانگ
کردوته وه؟ هرچی ههیه به جهه ننه م. به گورپی بابیه وه. هر نه مشه و وا خوم
دهریاز دهك م هه تا ماون چاویان به پوخسارم نه كه ویتته وه.

پاش پویشتنی سواره کان چوومه ژووری و دهستم به گورکندنه وهی نه و پارو
زیرو جه واهیراته کرد كه لادی بییه کان به دیاری بویان هینا بووم. هرچی به وه زن
سووك و به قیمه ت گران بوو، له دوو چه مه دانم هاویشته.

لای نیوه پویه هه موو شتیكم ساز بوو. خواخوام بوو زوو روژئاوا بئ و بئ نه وهی
كه س ناگای لی بئ و بئ نه وهی پولیس پئ بزانی فیزمالکی بده می.

هه موو روژی پاش نیوه پویان هیندیك له لادی بییه کان دههاتنه زیاره تم. نه و روژه
هیچ كه س نه هات. زور كه یف خوش بووم. ئیتر نه مده ویست چاوم به چاوی نه و
خه لكه بكه وی. نه م ته نیایی و بیده نگییه م زور پتیویست بوو.

وهخت بوو روژئاوا بئ. له نیزیک په نجره كه وه دانیشتبووم. دیتم ژنیک كه
توند خوی له چارشپوه كه یه وه پیچا بوو بق لای من دی.

نه من زور به هاتنی نه و ژنانه قه لاس بووم. به تاییه تی له و كاته دا به هیچ جور
نه مده ویست قسه یان له گه ل بكه م. پیش نه وهی نیزیک بیتته وه گوت:

— خوشکي! هر کاریکت ههیه سبه نی وهره وه. نه مرقو حالم باش نیه.

به لام ژنه تیو به جوریک شانی هه لته کاندو له پشتین به ره ژیری له رزاند كه ټيك
چووم.

به تاییه تی کاتیک درزی چارشپوه كه ی کرده وه و له ژیر چار شپوه كه وه چاوم
به روخساری "فه ديك" كه وت زارم پرپوو له ناو.

گیله‌پیاو .....
.....

فهدیک به‌وعه‌یاری و نازونووزی جارانیه‌وه نه‌ختیک کشایه‌وه و گوتی:

– بمبووره جه‌نابی شیخ! ئەمن حەدم چیه بی‌مه خزمەت جه‌نابت. ئەمن قەرەواشی دەرگاتانم.

زارم وا پڕیبو له ئاو دەرگوت قەرئالەیه‌کیان سیۆه ترشه له‌کن خواردووم. پێکه‌نینیکی درێژم بق کردو چونکه باش نه‌بوو ژۆر له‌بەر دەرگا پراوه‌ستین وه‌پیش که‌وتم و چوومه‌وه ژوور. فه‌دیکیش وه‌ک به‌رخێ ده‌سته‌مق به‌دوام دا وه‌ژوور که‌وت. من له‌سەر دژشه‌که‌که‌م دانیشتم و فه‌دیکیش هەر له‌بەر دەرگا هه‌لتروشکا، گوت:

– خانمی خانمان فهرموو وهره‌ پیش.

فهدیک دیسان به‌ئەده‌به‌وه گوتی:

– له‌ژێر سی‌به‌ری جه‌نابتان دام.

– وهره‌ پیشتر...

هه‌روا که دانیشتیبو له‌سەر چۆکان توزیک هاته‌ پیشه‌وه‌و چارشێوه‌که‌ی که‌وته‌ به‌ر ئەژنۆی و له‌سەری که‌وته‌خوار. "ئەیه‌رۆ"یه‌کی بق کردو ویستی چارشێوه‌که‌ی به‌سەری داداته‌وه‌، به‌لام خه‌راپتر بوو، چارشێوه‌که‌ی به‌ته‌واوی له‌سەر لاچوو شان و مل و سه‌رو سنگی وه‌ده‌ر که‌وت.

وا مه‌ست و ده‌به‌نگ ببووم دەرگوت په‌یکه‌ریکی بی‌گیانت له‌ په‌نا دیوار هه‌له‌په‌ساردوه‌. ددانم له‌ چیره‌وه‌ بردبوو و چاویم پێ‌ده‌رپه‌زییوون و مات و حه‌یران چاویم بریبوووه‌ ئه‌و خوای جوانی و دل‌دارییه‌.

ئه‌قل، شه‌ره‌ف، ویژدان و هه‌رچی سیفه‌تی باشی بنیاده‌مه‌ له‌لای من باریان کردبوو.

به‌ده‌نگیکه‌وه که له‌بەر تاسه‌و تامه‌زژیی ده‌له‌رزی گوت:

..... گیله پیاو

— چما تۆمه سولمان نی؟

فهدیک خانم زۆر تیک چوو، به خۆ دا شکایه وه که چارشییی له سه ر لاجووه و من ناره حه ت بووم . پرسیاره که ی منیش ئه م مانایه ی ده که یاند. چاک چاک خۆی داپۆشیه وه به شه رمه وه گوئی:

— بمبووره حه زره تی شیخ. به ده ست خۆم نه بوو. دیسان هه ر به و پاوێژه ی پیشووه وه گوتم:

— کچی ئه وه چ ئیسلامه تیه که. بنیاده م هینده دلپه ق ده بی؟! زۆر به سه رسوپمانه وه گوئی:

— بۆچی؟

— تۆ ئاگرت به ردایه من، سووتاندتم، کردتمه خۆله میش.

پێکه نینیکێ ئاشق کوژی کردو گوئی:

— چما له ئیسلامه تی دا دروسته قسه ی وا به ژنی خه لک بلێی؟

— ئه مه چ قسه یه که کچی! تۆ کافری کافر.

بریا زمانم لال بایه و به م زمانه چه ورو شیرینه ئه م ئاگره م به سه ر خۆم دا نه کردبایه . داد له ده ست هه واو هه وه س که بنیاده م تووشی چ ریگایه ک ده کا. ئه وه نده م له گه ل ئه و په ری یه ناسک و نازداره کوت و گوته وه که به خه یالی خۆم له خشته م برد.

بێ خه به ر له وه ی ئه م ماره خۆش خه ت و خاله له جێ دا بۆ یاری کردنی ده وری خۆی و بۆ به جێ گه یاندنی ئه رکێکی ترسناک هاتۆته لای من و ئاغا و فه رمانده ی پۆلیس ئه و داوه یان بۆ من ناوه ته وه تا تۆله ی ئه و شیرینکاریانه م لێ وه رگر نه وه .

گیله‌پیاو .....
.....

به‌پاستی فه‌دیک ده‌وری خۆی له هه‌موو هونه‌رمه‌ندانی دنیا باشت‌ر یاری ده‌کرد.
خۆی شه‌رمیۆن نیشان ده‌داو به‌نزم کردن و به‌رز کردنه‌وه‌و گۆپینی ده‌نگی
خۆی زیات‌ر منی ده‌بزواند.
ناخ‌ره‌که‌ی گوتی:

– به‌پاستی هه‌زه‌تی شیخ! نازانی له‌و رۆژه‌وه‌و هاتوومه‌ خزمه‌ت تۆو چاوم به
سیمای نوورانی تۆ که‌وتوه‌ چۆن بۆت شی‌ت و شه‌یدا بووم؟!
قسه‌کانی غی‌ره‌تیان وه‌به‌ر ده‌نام. ق‌دیله‌که‌م دا، ئه‌ویش ق‌دیله‌که‌ی دامه‌وه‌و
سه‌ره‌تای یاری‌یه‌ ترسناکه‌که‌ ده‌ست پێ ک‌را. وه‌ک گورگی برسی که‌ به‌رخ‌یک‌ی
بۆ هه‌ل‌که‌وت‌بێ توند له‌ باوه‌شم گ‌رت.
هه‌ر ئه‌وه‌نده‌م زانی به‌قه‌و له‌ ده‌رگایان دا. ئه‌گه‌ر به‌چه‌کوچ له‌سه‌ریان دا‌بام
هێنده‌ نه‌ده‌ترسام.

به‌لام فه‌دیک خانم وه‌ک ژنیکی خه‌راپه‌کار ده‌ستی به‌ پێکه‌نین کرد:

– ئه‌یه‌ پۆ پێوه‌ بووین.

خێرا خۆم کۆ کرده‌وه‌:

– عه‌باو پانتۆله‌که‌م کوان؟

فه‌دیک له‌ خۆشیان هه‌ل‌ده‌په‌پێ، تازه‌ تێده‌گه‌یشتم که‌ چ په‌ندیکیان پێ‌داوم و
چۆن بۆ حه‌وت پشتیمان ته‌مبێ کردووم، به‌لام سوودی چ بوو؟ هێشتا
پانتۆله‌که‌م نه‌دیپێوه‌ که‌ هه‌ر‌بوولای ده‌رگا که‌ کرانه‌وه‌و ته‌ق وه‌دیواره‌که‌ که‌وتن
و ژماره‌یه‌ک له‌ دیهاتی‌یه‌کان له‌گه‌ل کۆیخا وه‌ژوور که‌وتن. ویستم قسه‌ بکه‌م و
بیانویه‌ک بدۆزمه‌وه‌، به‌لام وه‌زعه‌که‌ ئه‌وه‌نده‌ قۆپ بوو که‌ هێچ کارێک و قسه‌یه‌ک
سوودی نه‌بوو. ته‌نانه‌ت مۆله‌تیان نه‌دام عه‌باکه‌م به‌سه‌ر لاقم دا ده‌مه‌وه‌.

..... گیلەپیاو

بەرۆکیان گرتم و بە پاکیش پاکیش بردیانمەدەر. هەرکەس هەرچی وەدەست
کەوتبا لەسەری رادەکیشام. هیچ کەس گوێی نەدایە دادو هاوارو پاپانەو
لالانەو هی من. یەکیک بە قونداخە تەفەنگ، یەکیک بە قایشی پشیتنەکە، یەکیک
بە تەناف لێیان دەدام. سەرم بۆ هەرلایەک وەردەگیرا، یەکیک لەسەری
رادەکیشام و جێنۆیکی تەپو ئاوداری بۆ حەوالە دەکردم:

"قورمساخ! دوژمنی ناموس!"

"تف لەو پیشەت هەی درۆزنی ریاکار!"

بەدبەختی لێرەدا بوو کە تۆکرەکانی خۆم لە خەلکەکە ی تر خەرپەریان پێ
دەکردم. دەتگوت دوژمنی خوێنی خۆیان وەگیر کەوتو.

لە هەمووی خۆشتر پێ پشتنی کوێخا بوو کە هەر داری لەسەرم رادەکیشاو
دەبێگوت:

— سەگباب! دەتەوێ ملکەکانی ئاغا دابەش بکە! بگرە لە دەستم ئەمە یەک.

ئەمەدوو. چما میراتی بابت دەبەشیەو؟

لە مردن بەولایە چارەم نەبوو. هێندەیان لێ دابوو بێحالی بووم و لە هۆش
خۆم چووم. لەو حالەدا گویم لێبوو پۆلیسیک گوتی:

— بەسە چی دیکە لێ مەدەن دەمری.

لە دلی خۆم دا گوتم "چەند پیاویکی باشە".

کە دیتی دێهاتی یەکان کۆل نادەن نەپاندی:

— فەرماندە ئەمری کردووە بە زیندوویی بۆی بەرم.

من ئیتر بەتەواوی لە هۆش چوو بووم. کاتێک وەهۆش هاتەووە دیتم بەسەتلان

ئاووم بەسەردا دەکەن. سەرتاپام ببوو بە قور.

پۆلیسەکە فەرمانی دا:

گیله‌پیاو ..... دهستانی بیه‌ستن.

بئی نینسافانه نه‌یانه‌یشت پانتۆله‌که‌شم له‌پێ‌که‌مه‌وه. توند هه‌ردوو ده‌ستیان شری‌ت پێ‌چ کردم. پۆلیسه‌کان له‌ پێ‌شه‌وه‌و دێهاتیه‌کان له‌ دواوه‌ به‌پاکێش پاکێش بردیانم بۆ مه‌خفه‌ر.

قوپاوم له‌سه‌رو چاوان ده‌چۆپاوخوین له‌لاق و له‌ته‌ران. خه‌لکی لادی که‌ هیچ هۆیه‌کی سه‌یرانیان نه‌ی، هه‌روه‌ختێک شتیکی وا پوویدا ده‌ست له‌ کاروکاسبی هه‌ڵده‌گرن و دینه‌ سه‌یری. له‌ رێگا سێ چوار جار خه‌لکه‌که‌ شالۆی بۆ دینام. به‌لام دیسان پۆلیسه‌کان - مالیان ئاوه‌دان بۆ - نه‌یان ده‌هێشت که‌س ده‌ستم بکات. ده‌نا هه‌ر له‌وێ ده‌یان کوشتم و گۆریان بۆ هه‌ڵده‌که‌ندم.

له‌وکاته‌دا که‌ به‌ ده‌ست به‌ستراوی و به‌دیلی به‌ره‌و چاره‌نووسی نادیارای خۆم ده‌پۆیشتم، بیرم ده‌کردوه‌و ئه‌م خه‌لکه‌ بۆ په‌لاماری من ده‌ده‌ن و بۆ ده‌یان‌ه‌وێ بمکوژن. ئه‌مانه‌ که‌ تا دوینی ئه‌وه‌نده‌ حورمه‌تی منیان ده‌گرت چۆن وا به‌جاریک گۆپان؟

خۆ من خه‌راپه‌ی ئه‌وانم نه‌کردوه‌، بۆچی به‌خوینی سه‌رم تینوون؟ ئه‌و رۆژه‌ وه‌لامی پرسیاره‌کانم بۆ نه‌درایه‌وه‌، به‌لام دوايه‌ تێگه‌یشتم. ئه‌مانه‌ چه‌ندین ساڵ رهنج ده‌کێشن. به‌برسیه‌تی و هه‌ژاری ده‌ژین. چه‌شنی بیرکردنه‌وه‌یان جۆریکه‌ نازانن هۆی به‌دب‌خ‌تی و هه‌ژاری ئه‌وان کێیه‌. گریه‌یه‌کیان له‌ دڵ دا هه‌یه‌ به‌لام نازانن رقی خۆیان به‌کێ برێژن. خۆ ناوێرن قسه‌ به‌ فرمانبه‌رانی ده‌وله‌ت و پۆلیسه‌کان بڵێن. هه‌ر موویان لێ ببزوێ ده‌ماریان ده‌ردینن و به‌دب‌ختیان ده‌که‌ن. بۆیه‌ وه‌ختێک رقیان له‌بابایه‌که‌ هه‌ستا

..... گٺله پياو

هموو بئ ئه وهى خۆشيان بزائن هوى چيه، بئ ئه وهى بير بكه نه وه كابرا
تاوانباره يان نا، داي ده وه رنئ و لئى ده ده ن.

له وانه يه بيشى كوژن. دوايه كه رقيان نيشته وه ده پرسن ئه رئ ئه و كابرايه چ
كاره بوو؟

چيرۆكى ئه م خه لكه وه ك داستاني ئه و گورگه برسياهيه كه له نئوه راستى
زستان دا له نئو به فرو بژران دا بئ خۆراك ماونه وه. ئه مانه برسین،
ماندوون، خه ريكن له پئ ده كه ون، به لام هه ول ده ده ن چاويان ئاوه لا بئ و له
هموو كاتيك زياتر بدره وشئ. ده ژانن هه رچى چاو ليك نئ ئه وانى تر ده يخۆن.
ئه م گورگانه چه ندين سعات له سه ر به فر به ده وري يه كتر دا كۆزىلكه ده به ستن و
چاوه روانى ئه وه ن يه كيكيان چاو پيكه وه نئ هه تا به هه مووان تئى پۆيئن و له ت
و په تى بكه ن. ئه مه قانونى گورگانه.

هاورپياني ئيمه ش بۆ پزگارى گياني خويان به چوار چاوان ورياي يه كتر بوون.
له نئو ئه وان دا كه س له من بيچاره ترو ماندووتر نه بوو.

له به رده رگاي مه خفهرى پۆليس خه لكى زۆر كۆيبۆوه. هه ر كه ديبيان به
ده ست به ستروى ليبيان وه نيزيك كه وتم شالاويان بۆ هينام و سه روچاويان به
تف سواخ كردم. پيبيان وابوو به و كاره خويان پزگار ده كه ن. ئه گه ر پۆليس هه كان
لئ گه رپابان، ديها تى يه كان هه ر له وئ له ت و په تيان ده كردم.

نئوچاوانم شكابوو، خويئى برينه كه م به رى چاوى تاريك ده كردم. هه ردووسئ
هه نگاو ده پۆيستم و له به رديك، داريك، سنده گلئ هه ل ده نگووتم.
دووچار كه وتم. به لام پۆليس هه كان به توو په يى راستيان ده كردمه وه.

— هه سته سه گبابى بئ ناموس.

— خۆت مه تپيئنه باوك سه گ.

گیله پیاو .....
.....

بردیانمه ژووری مه خفه، له سهر پلیکاننیک دریژ بووم، بیحال بووم و بهری
چاوم تاریک بو.

نه و پولیسه ی نیشکی منی ده کیشا پاست بویه نیکلامیکی کیشا. سهرم هه لئنا
له پشدا چه کمه یه کی مامزدارم دیت و که هه وراز پوانیم دیتم فرمانده ی
پولیس له پشت سهرم پاره ستاوه.

پیم وابوو شاهین چه نگل له و حاله دا یارمه تیم ده دا. وه ک کابرایه کی تینوو که
که یشتبیته سهر کانیاویکی ساف هاوارم کرد:

– فرمانده رزگارم بکه!

به لام ماوه ی نه دام، پیله قهیه کی به نیتوشانم دادا. تیگه یشتم ناتوانم چاوه پوانی
یارمه تیم له و کزنه دوسته شم هه بی.

فرمانده ده ستووری دا چه پسم بکه ن تا دۆسیه که م ته واو ده بی. دوو پولیس
به پاکیش پاکیش بردیانمه ژوورنکی تاریک و ده ستیان کردم وه وه ده رگایان
له سهر داخستم. له سهر عه رزی لئی دریژبووم و سهرم وه نیتو نه ژتقی خۆم کرد:
"خوایه گیان من چیم کردوه، خه راپه ی کیم کردوه؟"

پیم وایه بیهوش ببووم، نازانم چه ندی پی چوو بوو که پولیسنیک وه ژوورکه وت و
پیله قهیه کی به پشتی دادام!

– تۆ هۆی! ... ئیره مالی پوورت نیه، پاست به وه.

ویستم هه ستمه پی نه متوانی. پولیسه که قۆلی گرتم و پاستی کردم وه.
هه رچۆنیک بوو لاقم چه قاند. بردمی ژووری نه قیب شاهین!

دوبه دوو ماینه وه. جه نابی نه قیب له کاتیکدا سمیله کانی ده جوین کوتی:

– سه گبات وات لپهات ته ماح له نامووسی خه لک بکه ی؟

– به من ده لئی.

..... گیلەپیاو

– نا، بە بابم دەلێم کوپی سەی! ئیستا حاشا دەکە ی؟

– تۆبە. استغفرالله فرماندە! ئەم قسانە چیه!

فرماندە وا تووڕە ببوو گۆتم هەر ئیستا حیسابم تەواو دەکا. بەلام بۆمن ئەو قسانە قیمەتیان نەبوو. تازە لە هەموو ئاوان پەریبوومەو. بێپارم دابوو لە فرماندە قبول نەکەم و ئەگەر بە قیمەتی گیانیشم تەواو بێ بە گۆی دا بچمەو.

جەنابی نەقیب نەپاندی:

– داواکار بێن.

فەدیک هاتە ژوور. نازانم لە کوێیان فێر کریوو، وەک بلبیل دەستی بە قسە کرد: "جەنابی فرماندە من بێتاوانم. چووژانم ئەو کابرایە گورگەو لە پێستی مەپ دایە. گۆتی دوعات دەدەم منداڵت ببێ."

فەدیک قسەکە ی پچری و فرمێسک وەک بارانە ی بە هاری لە چاوی هەلپژان. ئەوەندە تەبیعی قسە ی دەکردو دەگیا کە منیش بە زەبیم پێدا هات و کەوتە گومانەو: "ئەکا بە راستی تەعەدام لێ کردبێ و بۆخۆم نەزانم". لە لایەکی تریشەو ئێرەبیم پێ دەبرد: "هێندێک کەس چۆن دەتوانن هێندە جوان پۆلی خۆیان یاری بکەن!"

لە دەنگی فەدیک سێ چوار مل ئەستوور لێم وەرژوور کەوتن. گۆیا براو کەس و کاری فەدیک بوون.

یەکیکیان پەیاغێکی بە دەستەو بوو شالۆی بۆ هێنام. ئەگەر پۆلیسەکان پێشیان پێ نەگرتبایە میشکی سەری دەپێژاندم.

یەکیکی تر کە مووی پەشی بە قالبیەو نەما بوو و پشتی وەک گۆچان داها تێو نەپاندی:

گیله پیاو .....
.....

— ئەم شەیتانی رەجیمە لەگەڵ قانونی جەمھوری موخالیفە و جێبۆجێ بە
سەرکۆمار داوە. لەو تۆمەتەی کابرا و پاجەنیم ھێندەیی نەما بوو دێق بکەم:
"دەبرۆ ئەمە ی چاک بکە، جوابی ئەم تۆمەتە چ بدەمەو؟"

تەم لەزاری دا وشک ببوو، وەک مەحکوم بە ئیعدامێک کە چاوەڕێی بی ھا ئیستا
ھا سەعاتێکی دیکە ملی بە پەت دا بکەن لە جێگای خۆم وشک ببوم. بەو پێیە
ئێتر جێگای قسە و دیفاع نەما بوو. بەتایبەتی کاتێک چوار پێنج کەس لە
دیهاتیەکان شایەتییان دا کە لە دژی قانونی جەمھوری قسەم بۆ کردوون ئێتر
سەربانی ناھومئیدیم وەبەن سەرم دا.

دۆسییە یەکێکی توندیان بۆ رێک خستە و بە چەند تاوانی وەک جێبۆجێدان
بە سەرکۆمار، دەستدریژی بۆ نامووسی خەڵک، ھاندانی خەڵکی لادی بۆ شۆرش
و موخالیفەتی قانونی دابەشکردنی زەوی و زار جوان و قازاخ دەست و پێیان
لەخەنە گرتە.

دیهاتیەکان لە خوارەوێ قسەکانیان پەنجەمۆریان کردو مۆریان لێداو
چوونە دەر.

کاتێک من و فەرماندە ئەنیا ماینەو وەزەعە گزرا. من کە ئیزرائیل لە ژوور
سەری خۆمەو و دەدی، وەک دەلێن "پاش پووت کردنی تەشتی تەل لە سەر
سەرت دانی" پێم دا داو بە دەنگێکی توند و بێ پەروا گوتە:
— چاوە لە من کە شاھین.

جەنابی نەقیب! لەو قسەییە من واقعی و پەروا نەپاردی:

— ھۆپ! دیسان زمانت کرایەو! ...

لەسەر خۆ، بێ ئەوێ ھیچ تێک چم گوتە:

..... گیله پیاو

– ئه گەر ده تهوئ بمترسینی خه یالّت خواه. هه رچی له ده ست دئ ته خسیری مه که. تۆ ده زانی من فهرید په تاقه م و منیش ده زانم تۆ شاهین چه نگلی. هه ردوو که مان یه کتر باش ده ناسین. ئیتیر پاسان پسانی ناوئ. ئیمه پابردوی یه کتر باش ده زانین. خۆ هه رچی له ده ست هات له گه لّت کردم، چاوه روانی یارمه تیشم لیت نیه.

ته نیا پیم خوشه بزانی بۆچی ئه و په نده ت به سه ر هینام! من چ خه راپه یه کی تۆم کردبوو که ئه م به لایه ت به سه ر هینام!
به قسه کانی من کۆله گرووی ده ئه وکی ما. هینده ی نه مابوو له بانگی گریانئ بدا. به ده نگیککی خه ماوی یه وه گوتی:

– بۆخۆت ده زانی منیش زۆرم تۆ خوش دهوئ.
– ئه گەر خوشت دهویم ئه م که له کبازی یانه چین. تۆ باوه پ ده که ی موخالیفی قانونی ولات بم؟!

– نا باوه پ ناکه م.

– ئه ی چی؟ بۆچی؟

شاهین قسه که می بپی:

– چاره م نیه. زۆرم په رووشی تۆیه، به لام حیسابی دۆستایه تی و هاوڕێیه تی له گه لّ ئه نجامدانی ئه رکی په سمی لیک جیا یه. له وه به ولاوه نه مده توانی هیچ بکه م. دۆسیه ی تۆ له میژه گه یشته ته ده ستی من.

هه ر پۆژی هه وه لیش تۆم ناسیه وه، ئه مر کرابوو بته گرم، به لام بۆخۆم پیم خوش نه بوو تووشی کیشه ت بکه م:

– باشه ئه م یارییه چی بوو پیت کردم، مه گەر من ده مه ویست بیه شیخ؟

گیله‌پیاو .....
.....

– کاکه‌گیان! نه‌مانه سیاستی ده‌وله‌تن. قازاجی ولاته‌که‌مان پیتوستی به‌م جۆره
شتانه‌هه‌یه، هه‌ق نه‌بوو من ئه‌م شتانه به‌تۆبلیتم، به‌لام باوه‌پم به‌پاکی و پاستی
تۆه‌یه‌که ئه‌م قسانه‌ت بۆده‌که‌م. ده‌زانم بۆ که‌سیان ناگێریه‌وه بۆیه پیت ده‌لیم.
ئه‌وه‌خت شیخیکمان پیتوست بوو. کاتی‌ک ئاغا تۆی پیت‌نیار کردو زانیم له‌کۆنه
دۆستانی خۆمی موافقه‌تم کرد. ته‌نانه‌ت بوره‌انی‌ش تۆی ناسیه‌وه‌و گوتی "باشه"
به‌لام تۆ نه‌ده‌بوو فیل له‌ ئیمه‌ بکه‌ی.

– ئه‌من چ فیل‌یکم لێ کردوون؟

– ئه‌ی ده‌تویست چی دیکه‌ بکه‌ی؟ تۆ بوره‌انت مال وێران کرد. به‌دبه‌خته‌کۆلێکی
پاره‌ خه‌رج کردبوو مه‌تا توانیبوو سهره‌وه‌ پازی بکا. تۆش له‌هیچ و خۆرای
هه‌موو په‌چه‌که‌ت به‌ ئاودا دا. تازه‌ له‌م ئاوچه‌یه‌ که‌س ده‌نگی بۆ نادا.
مالێ منیشت خه‌راپ کرد.

فه‌رمانده‌ ده‌قیقه‌ ده‌قیقه‌ توو‌په‌تر ده‌بوو...

– بۆچی به‌ دیهاتی‌یه‌کانت گوت "زه‌وێتان ده‌ده‌ینی... دیهات تان به‌سه‌ردا دابه‌ش
ده‌که‌ین؟".

– چما قسه‌یه‌کی خه‌راپم کردوه‌؟

– به‌پاستی پیم وانه‌بوو هی‌نده‌ که‌وجی... ئاخ‌ر ده‌ته‌ویست مالی کێیان بده‌یه‌ی؟
– ئاغا بۆ خۆی گوتی "ناماده‌م ملکه‌کانم دابه‌ش بکه‌م" ئه‌و گوتی "ده‌وله‌ت
ده‌یه‌وی زه‌وی دابه‌ش بکا"؟

– سه‌کی سه‌گباب! ئاغا پیتی وابوو تۆ پیاوی، نیازی دلی خۆی به‌ تۆ گوت. دیاره
ئه‌و قازاجیه‌تی دیه‌کانی بغروشی و بچی له‌ ئوروپا به‌ پاره‌که‌یان که‌یفی بکا.
به‌لام به‌و ساکاریه‌ش نا. تۆ نه‌ده‌بوو قسه‌کانی ئه‌و بدرکێنی.

له‌ قسه‌کانی جه‌نابی نه‌قیب شی‌ت و شه‌یدا ببووم. سه‌رم له‌و کاره‌ ده‌رنه‌ده‌چوو.

پرسیم:

..... گیله پیاو

باشه ئه و پۆژنامانه چیه هه موو پۆژئ لا پهره ی هه وه لیان به م قسانه پر ده که نه وه؟

- باسی رۆژنامه کانم بۆ مه که ... که یفی خۆیا نه چ ده نووسن. له م دنیا به دا هه ر که سه له پێگایه که وه ده ژئ. پۆژنامه نووسیش کاریان نه وه به کێچێک بکه نه گایه ک. بیهروا ده برپین ئازاده، دیموکراسیش هه ر مانای نه مه یه. یه ک ده لئ زه وی دابه شکردن باشه، یه ک ده لئ خه رابه. ئه مانه هه یجیان کاریان به سه ر کاری ده وله ته وه نیه.

کوپی چاک! تۆ له قوتابخانه پیاویکی تێگه یشتوو بووی. ئیستا بۆچی وا مێشکت وشک بۆته وه؟ من پێم سه یره به م ئه قله نا قیسه وه خه لکت بۆ فریو ده درئ. ئه سلێن چۆن ئه م هه موو کاره سه یرو سه مه رانه ت کردوه و بوویه که له کبازێکی به نۆبانگ؟!!

ورده ورده خه ریک بوو شتم بۆ پوون ده بۆوه. ئیستا ئی ده گه یشتم بۆچی کاتی که به دێهاتی هه کانم ده گوت "ئه گه ر ده نگ بۆ فلانه که س بده ن، زه ویتان به سه ردا دابه ش ده که ن" خێسه یان لئ ده کردم. ئه وان هه موو شتێکیان له من باشت ده زانی. سه رم پاوه شان دو گوتم:

- به راستی سه یره.

- به لئ. پێت وایه پیاو هه روا به هاسانی ده بیته فه رمانده ی پۆلیس؟ ده زانی من لێره چه نده م گه یرو گه رت به ئه ستۆوه یه؟

لێم پرسى:

- ئیستا ته گه یری من چیه؟

- ئه تۆ هه یچ پێگای پزگاریبونت نیه، بۆ خۆت مالدێران بووی هه یچ، منیشت به ده بخت کرد.

له و کاته دا له ده رگایان دا.

گیله‌پیاو .....
.....

نه قیب که ژور خۇمانه به رامبه‌رم دانیشتبوو دهردی دلی بۆ ده‌کردم، دهرپه‌پی،
قایش پشتینه‌که‌ی راست کردو تیی پاخو‌پیم:

— هه‌سته پی. براده‌رایه‌تی شتی‌که‌و ئه‌رکی ده‌وله‌ت شتی‌کی تر.

منیش هه‌ستامه‌ سه‌ر پی. جه‌نابی نه‌قیب ژور توندو جیددی به‌ کابرای پشت
ده‌رگای گوت:

"وه‌ره‌ ژوور".

پۆلیسی‌ک وه‌ژوور که‌وت:

— قوربان دۆسیه‌که‌ ئاماده‌یه.

نه‌قیب ده‌سه‌به‌جی فرمانی دا خۆم ساز بکه‌م.

ئه‌م فرمانه‌ وه‌ک حوکمی ئیعدامی من وابوو. چونکه‌ ژۆریان سه‌نگ و سووکی

له‌گه‌ل کردبام هه‌پسی تا مردن یان لانی‌که‌م یازده‌ سالی به‌ ئیوچاوانه‌وه‌ بوو.

بۆیه‌ بیرم کرده‌وه‌ پابکه‌م. به‌لام به‌چ فیلتیک ده‌متوانی له‌ ده‌ست ئه‌م پۆلیسه‌نه

ده‌ریاز بم؟ بۆ خۆشم نه‌مده‌زانی.

له‌نه‌گا‌و فکرێک وه‌ک بروسکه‌ به‌ می‌شکم دا تیپه‌پی.

سویندئ ده‌خۆم یه‌که‌م جار بوو به‌ ئه‌نقه‌ست بپیارم دا کاریکی بی قانونی بکه‌م.

چاره‌م نه‌بوو. بۆ پاراستنی گیانی خۆم ناچار بووم به‌ قیমে‌تی گیانی خه‌لکی

تریش بی خۆم وه‌په‌پینم.

گوت:

— جه‌نابی نه‌قیب هیچ نه‌بی رێگام بده‌ سه‌رێکی ماله‌که‌م بده‌مه‌وه‌و جلك و

شتومه‌کی پیویستی خۆم هه‌ل‌بگرم.

نه‌قیب ژور وشك و به‌راستی گوتی "نابی".

به‌م وشه‌ کورته‌ ته‌واوی نه‌خشه‌کانم خه‌ریک بوو هه‌لوه‌شیته‌وه‌. نه‌گه‌ر توانیبام

خۆم بگه‌یه‌نمه‌وه‌ ژووره‌که‌م، سه‌دی سه‌د ده‌متوانی هۆی پرزگاری‌بوونی خۆم پێک

..... گیله پیاو

بیتنم. به لām به بیستنی ئەم وشەیه هەناسەیهکی ساردم هەلکیشاو بە پاستی
زەندەقم چوو. کەوتە پارانەوه:

– قوربان تکات لێ دەکەم رێگا بدە بە سەرپێتوێ تا مالتی بچم و بێمەوه.
فەرماندە دیسان ژۆر بە توپەیی گوئی "نابی"

– بۆچی نابێ؟!!

دەنگی نزم کردەوه و گوئی:

– ئاخر باوک سەگ دیتەاتی بە کان لەت و پەتت دەکەن.

پێکەنیم و گوتم:

– ئەگەر مەسەلە وابێ دیتەتیەکان شالۆم بۆ بیتن ئەو وەختی بۆ شاریش بەپێ
دەکرێم مشوورم دەخۆن.

– لێره فەرمانبەرمان ژۆره. هەتا سەرچادە پێنج شەش کەست لەگەڵ دەنێرم.

– باشە. ئێستاش وا بکە.

نەقیب نەختیک بێدەنگ بوو بیری دەکردەوه. منیش کە مردن و ژینی خۆم لەو
تۆزە بێدەنگ بوونەدا دەدەمی بە دەنگێکی کزەلۆکەوه گوتم:

– تکات لێ دەکەم لەبەر خاتری دۆستایەتی ئەوەندەم بەقسە بکە. ئەمن جلکم
نیه. پارەم نیه. بۆ خۆشت دەزانی دەبێ بچمە بەندیخانە.

بەزەیی پێمدا هاتەوه و گوئی:

– ژۆر باشە. هەستە بۆ خۆم لەگەڵت دێم.

بەندی جەرگ و دڵانم پسا. "توخواتە ماشا پاش ئەو هەموو پارانەوه ئێستا کە
پازنی بوو بچم بۆ خۆی لەگەڵم دێ. بەو جۆره هەموو نەخشەکانم لێ تێک
دەچێ" دەمتوانی بە پۆلیسەکان بڵێم لەدەرەوه بوەستن. بە لām نەقیب بەو هەموو
پاڤردوو کۆنەوه کە لەگەڵ منی هەبوو هەرگیز لێم جیا نەدەبۆوه. بە هەرحال
چارە نەبوو. لەگەڵ فەرماندەو سێ پۆلیس بەرهو مالهەکی من کەوتینەپێ.

ژماره‌یه‌ك له دیهاتی‌ه‌كان له‌به‌ر ده‌می مه‌خفه‌ره‌كه‌دا ده‌ستیان كرد به‌ه‌راو هوریاو
خوپیشان‌دان، چ‌ه‌ند كه‌سێكیشیان شالاویان بۆ هێن‌ام، به‌لام فه‌رمانده‌ چاوێكی له
پۆلیسه‌كان داگرت و بوو به‌ خپه‌خپێ چه‌خماخان.

دیهاتی‌ه‌كان كه‌ گوییان له‌ ده‌نگی چه‌خماخ بوو دوولاتیان هه‌بوو دووشیان بۆ
قه‌رز كردو وه‌ك جندی بیسمیل كراو له‌به‌رچاو ون بوون.
له‌ پێگادا هیچمان قسه‌كه‌مان له‌گه‌ڵ یه‌كتر نه‌ده‌كرد.

جه‌نابی نه‌قیب له‌پێشه‌وه‌ ده‌پۆشیشت. منیش به‌دوای ئه‌وداو پۆلیسه‌كانیش
تفه‌نگیان له‌ گۆلمه‌ گرتبوو و له‌ دوای منه‌وه‌ ده‌پۆشیشتن نه‌وه‌كا رابكه‌م.

له‌ دوور كه‌ چاویم به‌ ماله‌كه‌م كه‌وت واقم و پهما، ته‌واوی ده‌رگاوی په‌نجه‌ره‌كانیان
شكاندبوو. خانه‌قایه‌ك كه‌ تا چ‌ه‌ند سه‌عات له‌مه‌وبه‌ر زیاره‌تگای خه‌لكی ئه‌م ناوه
بوو دیمه‌نی وێرانه‌ی شاره‌كانی دوا‌ی شه‌پی وه‌بیر ده‌هێنایه‌وه‌. پێكه‌نین گرتمی و
بۆ ئیختیار كه‌وتمه‌ بیری دیکتاتۆره‌كان و حکومه‌ته‌ بۆ پشت و په‌ناکانیان. هه‌ر
ئه‌وانه‌ی تا چ‌ه‌ند سه‌عات پێش ئێستا سوژده‌یان بۆ ده‌بردم ته‌نانه‌ت دارو دره‌ختی
ده‌وروپه‌ری خانوه‌كه‌شمان تێك شكاندبوون. دایا بیوم كه‌ به‌و پێیه‌ پاره‌و
پایه‌خ و شتومه‌كیش نه‌ماوه‌.

ئه‌مانه‌ هه‌موو چ‌ش! له‌دلی خۆم دا هه‌ردوعام ده‌كرد ئه‌و شته‌ی ده‌یتوانی پزگایم
بكا له‌جیبی خۆی مابۆ تالانچیه‌كان ده‌ستیان وێرانه‌كه‌یشتبۆ.

نه‌قیب پۆلیسه‌كانی له‌ ده‌رێ دانا تا ئاگیان له‌ ده‌وروپه‌ری بۆ خۆشی له‌گه‌ڵ
من هاته‌ ژوور.

هه‌موو شتێك له‌به‌رێك هه‌له‌كه‌ابوو. ته‌نانه‌ت په‌رده‌ په‌نجه‌ره‌كانیشیان بۆ
موتفه‌رك!! له‌ت له‌ت كردبوو و برده‌بوویان. پاره‌كه‌و ئه‌و شته‌ قیمه‌تیه‌ كه‌ پێم
وابوو گیانی من ده‌كڕێته‌وه‌ له‌ سندوقێكی پۆلادا بوون. خواو پاستان ئه‌ویان پێ
نه‌چوو. كلیله‌كه‌شی له‌ گیرفانی خۆم دا بوو. سندوقه‌كه‌م كرده‌وه‌، پاره‌كانم

..... گیله پیاو

له پیش چاوی فرمانده هینا ده ری و بۆ ئه وهی زیاتر باوه پم پی بکاو سهرنجی
بۆ لایه کی دیکه رابکیشم له پیشم راگرت:

– کهم و زۆر له نۆی دا به شی ده کهین.

پاره که به کجار زۆر بوو. بۆ ئه وه ده بوو شهرم و شکۆ وه لا بنی، به لام زۆر پیاوانه
سهری راوه شاند:

– نامه وی. بۆ خۆت پتویستیت به پاره زیاتره. ئه و پاره ده توانی نه جاتت بدا.
زۆرم پی خلش بوو که پاره کهی وهر نه گرت. راستیشی ده کرد، ئه و پاره زۆر شتی
پی ده کرا.

ته نانهت به سییه کیکی ده متوانی پۆلیسه کان پازی کهم و بۆی ده رچم.
چهند پارچه تنۆکه و شالوار کی پینه کراو له قوژینکی ژوره که که وتبوون. بۆ
ئه وهی فرمانده ده قیقه یه ک بجیت ده رو نه خشه کهم جی به جی بکهم تنۆکه یه کم
به دهسته وه گرت و به پیکه نینه وه گوتم:

– ده کری ده قیقه یه ک بجیه ده ر تا تنۆکه کهم ده گۆرم؟

نه قیب پیکه نی:

– مه یکه قوما ریزی. ئه و وه ختی مندال بووی چهند جارم ئه م دیو ئه و دیوی
دیتوه.

پیکه نینه کهی خه ماوی بوو، منیش پیکه نیم. ئه و پۆژه م وه بیر هاته وه که له گه ل
ئه م جه نابه زۆرانیتمان ده گرت و کوپه کان تنۆکه که میان داده کیشا.

نه قیب تیگه یشته بیر له چ ده که مه وه، پرسى:

– له بیرته؟

سهرم راوه شاند:

– به ئی، به لام ئیستا گوره بووین، ئه و کارانه جوان نین.

پهوی کرده ئه و لاو گوته:

گیله پیاو .....
.....

— ها، نهوه پووم وهرگیترا نه مهش خاتری تۆ، زووبه.
هر نه و دهرفته بهس بوو. خیترا پریسکه یهك كه له سووچیکی سندووقه كه دا بوو
هه لمگرت و قایم کرد. پاشانیش تنۆكه كه م گۆپی و گۆتم:
— ته واو بوو.

كاتێك گه یشتینه مه خفه نه قیب پێش هه موو شتێك گۆتی: پاره كه تم وی بده.
یه قیكم هاته وه بهر. چونكه سی پۆلیسیش له ژووری بوون.
تۆ گه یستم مه سه له بهرتیل و شیرینی نیه، دیاره نه خشه یهكی گرنگی به
دهسته وه یه. نهختێك پاوه ستام، به لام فه رمانده به توندی گۆتی:
— ماتلم مه كه، نه گینا ده لیم باخه لیشت بپشکنن.
دیتم کاره كه م پیستر ده بی نه گهر پۆلیسه كان بمپشکنن پریسکه ی گۆپینیش
ده دۆزنه وه.

ده سه به جی پریسکه ی پاره كه م له سه ر میزه كه دانا. جه نابی نه قیب فه رمانی به
پۆلیسه كان دا:
— بیژمیرن بزائن چه نده؟

پاره كه درشت بوو، زوو له بژاردنی بوونه وه. سه دو چل و یهك هه زارو چوار سه د
لیره بوو.
فه رمانده گۆتی:

چوار سه د لیره كه ی بده نه وه و سه دو چل و یهك هه زار لیره ش په وانه ی سندووقی
مه حكه مه ی نه سه ته مپوول ده كه م.

ده سه به جیش وه سلێ پاره كه ی نووسی و دایه ده ستم.

دیتم کاره كه م زۆر قۆرپ بووه گۆتم:

— به گم مه ردی خوا به تووشی نه م گێره و کێشه یه م مه كه. سندووقی سه ری
منداله کانت ناپه حه تم مه كه.

..... گڼله پياو

نه قيب به پۆليسه كانى گوت بچنه دهري تا خۆم بانگتان دهكەم."

پۆليسه كان پيڤكه نينيكي به مانايان بۆ كړيو وه دهركه وتن.

نه قيب به پيڤكه نيني پۆليسه كان زۆر ناروحت بوو. داخى دلې خۆى به من پشت:

– ناخر بيچووه سهگ نه من تو باش ده ناسم. تو به وپاره ده توانى سه د پۆليس

پازى بكى. چۆن ريگا بدهم نه وپاره يه له لاي خۆت بى؟!

نافه رين بۆ مېشكى خۆم كه وهك مه كينه ي نه له كترؤنى به كه متر له يه ك سانيه

ريگاي چاره سهرى گپوگرفته كان ده دوزيته وه.

گوتم:

– جه نابى نه قيب زۆر هاسانه. پاره كه بده به پۆليسه كان له وي بده نه وه.

له قاقاي پيڤكه نيني دا "پياوي ئاقل! به زى به كتكى بسپيرم؟".

– نه ي ته گير چيه؟

– هيچ. به بانك دا بۆت ده نيرم.

گوتم:

– جه نابى نه قيب بيده به پۆليسه كان. با له نهسته مېوول بيدهن به سندوقى

به نديخانه. نه گينا پاره كه م ده چى و وه ده ستم ناكه ويته وه.

جه نابى نه قيب ده يه ويست ئيسباتى بكاك هيچ نابى و منى مال ويرانيش به هه زار

سوښندو قورعان ده مه ويست ئيسباتى بكەم كه قسه ي منه.

بريا زمانم لال بوايه و مينده ي له سهر نه پويشتبام. پراسته كه ده لښ "نه گهر زمان

ليگه رى سهر ناسووده يه". مينده م كيشه كرد فه رمانده گوتى:

– ته نيا ريگايه ك مه يه.

– ها؟ چ ريگايه ك؟

– بۆ خۆم له گه لت ديم و له وي پاره كه ت ته سليم ده كه م.

گیله پیاو .....
.....

ئەگەر کوتکی ئاسنیان لە سەرم دابا وا گێژ نە دەبووم "ئەئى دانو هاوار ھەموو نەخشەکانم لى تىك چوون". بۆ پۆلیسەکان نەخشە یەکی باشم کێشابوو، سەدى سەد سەردە کەوتم. پیتان وا ئەبێ دەمەویست بە پارە فریویان بدەم؟

نا. ئەم رێگایە سەدى سەد راست نیە. لەنیو پۆلیسیش دا پیاوی راست و بەرتیل نەخۆر زۆر ھەيە. نەخشە کەئى من زۆ لەمانە باشتر دا پۆلابوو، بەلام بەداخەو! ھەموو کارەکان تەواو بوون. فەرماندە پارە کەئى خستە جانتایەکی چکۆلەو ھە بە دەستیو ھە گرت و لەگەڵ دوو پۆلیسی مل ئەستوور کەوتینە پێ. لە پێگا ھێچ تاقەتی قسەکردنم نەبوو. پێگای پزگاری لەم داوہ بەتەواوی بەسترا بوو، لە پێگای بەندیخانە بەولاوہ رۆژنە یەکم بەرچاو نەدە کەوت. ئەویش بەندیخانە یەک کە لانی کەم دەبوو ۱۵ سال ئاوی ساردی لى بخۆمەوہ.

جەنابی نەقیب لە پێشەوہی جیبە کە سوار ببوو، من و پۆلیسەکانیش لە پشتەوہ کز دامابووین.

ھێچمان قسەمان نەدە کرد. ھەموو سەرمان بردبوو قەپێلکی خۆمانەوہ. نزیك نیوہ پێ گەشتینە بەردەمی چاخانە یەک. بە ھەر نرخێک بوايە دەبوو لیڤرە بەرنامە کەم جێ بەجێ بکەم. ئەم دەرفەتەم لەکیس چووایە فەرماندە یەکسەر دەئى بردمە دەرکی بەندیخانە و تەسلیمی دەکردم.

کاتێک لە جیبە کە دابەزین گوتم:

– ببورە جەنابی نەقیب، پێگا دەدەئى بچمە ئاودەستخانە. دەمزانى بۆ کارى وا ناچارە ئیزنم بدا. گوئى باشە بپێ.

چوومە ژووری ئاودەستە کە دەرگا کەم توند داخست. ترسى ئەوہم بوو کە لەکەلینى دەرگا وە سەیرم بکەن خێرا ئەو پریسکەئى لە پزوی شالوارە کەم دا قایم کردبوو و پزبوو لە بەنگى خالیس دەرم ھێنا.

..... گیله پیاو

ئەم بەنگە ھەمان دەرویشی ئیشکچیم بۆی دەھینام و جارجارە دوو کە ئێکم ساز دەکرد. ئیستا دەبوو لەم کاتە ناسکەدا بەفریام کەوێ و لەم داووم پزگار بکا. لە پشت دەرگای ئاوە دەستە کە دانیشتم، چەند جگەرە یەکم دەرهیناو بە پەلە پەل نیوہی تووتنە کە یانم پۆکردو هیندیک بەنگم تێکردن و نەختیکم تووتن دەسەر کردنەوہ.

خەریک بووم سێھەم جگەرە دروست بکەم کە پۆلیسە کە لە دەرگای دا:

– چیه ھەتا کەنگی؟

– ئەوہ ھاتم.

– دەستەکانم وەك توولە بی دەلەرزین. چارەنووسیشم بەو کارەوہ بەسترا بوو. ناخەرە کە ی جگەرەکانم تەواو کردو بەنگ و جگەرەکانی ترم کردە ئاودەستخانە کە. جگەرە خۆشەویستەکانم لە قوتووہ کە ھاویشتەوہ و ھاتمەدەر.

فەرماندە کە یفی گالتە ی بزووتبوو، دەستی کرد بە تانوت لێدانم. لە گەڵ ئەوہی لە پال خۆم دا زۆر نیگەران بووم، بەلام پێکەنینیکم ھەر بۆدەکرد. بۆ نیوہ پۆ داوای مریشکی سوورەوہ کراویان کردبوو. بەخەیاڵی خۆیان دەیانەویست بە پارە ی من لێی پاکیشن.

گوتم:

– فەرماندە ئیزن بدە دوا ئارەقیش پێکەوہ بخۆینەوہ.

قبوولی نەکرد. زۆر ناپەرھەت بووم چونکە ئەگەر خواردبایانەوہ کاری من ھاسانتر دەبوو. چاوم لە پۆلیسەکان داگرت ئەوان زۆریان پێ خۆش بوو بەلام لە ترسی جەنابی نەقیب نەیان دەوێرا.

دوو پارە تکام لێ کردەوہ:

– بۆ خۆت دەزانی لە بەندیخانە باسی ئەم شتانە نیە. لیتمان گەپێ با نەختیک کەرۆمان تەپ کەینەوہ.

گیله پیاو .....
.....

کوتی:

– باشه به لām به و مهرجه که م بخۆنه وه.

– به سه رچاو، هه ر دووسێ ئیستیکان. چایچی که ش له وهی موشته ری قه له وی بۆ پیدای بووه زۆر که یفی ساز بوو. پاش نان خواردن جگه ره کانم وێدان، فه رمانده نه یه ویست:

– هه ز له جگه ره ناکه م.

– دلم داخو رپا. هه مو نه خشه کانم خه ریک بوو تیک بچنه وه. تکام لی کرد:

– پاش خواردنه وه جگه ره یه ک زۆر باشه.

به نابهلای جگه ره که ی هه لگرت و وه پۆلیسه کانیشم داو بۆ خۆشم جگه ره یه کی ساغم داگیرساند.

کاتیک سی چوار مژیان لی دان، زانیم کاریان ته واره. دلم ئۆقره ی گرت.

که وتنه چۆرت لیدان و چاویان لی ل و پیل بوون. بانگی چایچیم کرد سه د لیره ییه کم وی دا:

– وه ره کاکه ئه مه وه رگه وه باقیه که شی بۆ خۆت. چایچی له خۆشیان چاوی ببوونه چوار. قووتووه جگه ره که شم بۆ پراگرت:

– جگه ره یه کیش بکێشه.

ئه ویش جگه ره که ی داگیرساند. هینده م قسه له گه ل کرد هه تا جگه ره که ی ته واره بوو.

جانتایه که م هه لگرت و سوچی جیبه که م له گیرفانی شۆفیره که ده ره ئتاو به سپایی له چاخانه وه ده رکه وتم. ده مزانی ئه گه ر به ره و نه سه ته مبول بپۆم ده گیریم.

بپیارم دا به ره و دوا بگه ریم وه، به لām چونکه شوینی گه رانه وه که م دیار ده بوو، نه ختیک چوومه پێش و پاشان له سه ر جاده ی قیر گه رامه وه به ره و ئه و شوینه ی لێیه وه هاتبووم پیم پتوه نا.

..... گیله پیاو

ده پازده کیلومتر به ولاده تر له سهر هه لډیریک پامگرت، پالیکم به ئوتومبیله که وه نا خستمه خواره وه و بۆ خۆشم به جانتا خۆشه ویسته که مه وه چومه نیو لیره واری ته نیشته جاده که .

لیره واریکی چپو پرپیوو. سهد و شتری به باره وه تیدا شار دبايه وه که س نه ی ده توانی بیان دۆزیته وه .

ئو شه وه تا به یانی له سهر داریک پامبوارد. به یانیش تا لای نیوه پۆ ههر له وئ مامه وه. ئیتر ماندوویه تی و نارپه حتی ناچاری کردم بیمه خوار.

به لام زۆر ده ترسام. له هه مووی خه راپتر ئو پیشه پان و پۆپهم بوو. ده بوو هه رچی زووتر پيشم بتاشم و ده ستیک چاکه ت و شالوار په یدا بکه م. نه گینا ههر که س به و پيش و سمیله وه چاوی پیم که وتبا ده یناسمه وه و کار له کار ده ترازه .

له نیو دارستانه که دا مالتیکی بچووکى جووتیاریم دیته وه ... له په دجهره وه سه یرم کرد دیتم که سی لئ نیه .

بۆ یه که م جار له ژيانم دا بپیارم دا دزی بکه م. چ بکه م؟ له وه زیاتر چاره م نه بوو. نه مانه هه موو یاری چاره نووس بوون. منیک که نه وه نده له دزی و کاری خه راپ بیزار بووم تووشی ئو پۆژه ببووم.

چومه ژوورئ، ده ستیک چاکه ت و شالواری لادییانه و کۆنه مووسیکى ژیلیت و مه کیینه یه کی لئوکه تم هه لگرت، به لام هه رچه ندی گه رام ئاوینم نه دۆزیه وه . جله کانم گۆپی و سهر له نوئ چومه وه نیو دارستان. له سهر جۆگه ئاویک دانیشتم به ههر کوپره وه ریه که بوو ده ستم کرد به پيش تاشین.

ئه گه ر گایه کم به و کۆنه مووسه سهر برپیایه له و پيش تاشینه هاسانتر بوو. هه تا ماوم نیش و نازاری ئو و پيش تاشینه م له بیرناچئ. ده تگوت گاجووتت سهر برپوه، هه موو گیانم ببووه خوین.

گیله پیاو .....
.....

کاتیڤ "پیش تاشین" هکه ته وایو بوو برسیایه تی تینی بۆهینام. تا ئه ودهم ئه وده نده ناره حهت بووم برسیه تیم له بیر چوو پۆوه. به لام ئه مجاره له برسان ئارامم لئ هه لگیرابوو.

کاتیڤ دنیا تاریک بوو که وتمه پئ. هه چهند ده ترسام پۆلیسه کان له و نزیکانه بن به لام له وه زیاتر خۆم پئ پانه گیرا.

پاش ئه وهی چهند سعات به پئ پۆیشتم له دوور شۆقی چرای ئوتومبیله کانم له سه ر جاده به دی کرد.

کاتیڤ گه یشتمه سه رجاده بۆم نه چۆوه سه ریه ک له کویم و ده بی به ره و کوئ بپۆم: "نه کا قسه یه کی غه له ت بکه م و شۆفیره کان لیم وه شک که ون!"

ماوه یه ک ته ماشای ئه ستیره کانم کرد به لکوو پۆژه لات و پۆژئاوای خۆم بدۆزمه وه، بی سوود بوو. لۆری یه ک له دووره وه په یدابوو، ده ستم بۆ هه لئنا. کاتیڤ رایگرت گوتم:

— براده ر! ئه و چهند کیلومیتره به چهندم سوار ده که ی؟

— شۆفیره که به مۆنی و خه والوویی وه لامی دامه وه:

— سه رکه وه منیش له هاوده نگیک ده گه ریم.

سوار بووم. شۆفیره که ته نیا بوو. پاش به خیراتن و چاک و خۆشی پرسى:

— بۆ کوئ ده چی؟

— له و دئیانه ی خواره وه کارم هه یه. کابرا نه ختیک پیکه نی و گوتم:

— لیتره دپهاتمان له سه ر پئ نیه. تا "ئه رزجان" هه مووی لیتره وارو چیاو چۆله.

دیتم هه له یه کی خه رایم کرده وه و کابرا به ره و هیلانه ی ژهنگه سووره م ده باو بی گومان پۆلیسه کانیش له سه ر جاده ئیشک ده کیشن. گوتم:

— کاکه! من به هه له چووم... ژۆد ببووره. بی زه حمهت پای گره من داده به زم.

شۆفیر رایگرت و به ده نگیک زل و به ماناوه گوتم:

گیله‌پیاو .....

– چما مندالی به مالی نازانیوه؟

جوابیکم نه‌بوو بیده‌مه‌وه. پیکه‌نیم و گوتم "بیووره" ده‌رگام کرده‌وه و خۆم فریئ دا.

ئیستا ده‌مزانی پیکاکام به‌ره‌و کام لایه، به‌لام نه‌چوومه پیش هر له قه‌راخ جاده له نیو دارستان دا پاره‌ستام.

بی‌ده‌نگی لیره‌وارو ده‌نگی سه‌یرو سه‌مه‌ره که له دووره‌وه ده‌هاتن ترس و خۆفیکه سه‌یریان بۆ په‌یدا کردبووم. نه‌م ده‌زانی ته‌گبیرم چیه؟!

پووناکایی چرای ئوتومبیلیک له دووره‌وه دپی به تاریکایی ده‌داو ده‌هاته پیش. خۆم گورج کرد خه‌ریک بوو بچمه سه‌ر جاده، به‌لام نازانم بۆچی لاقم له دوا نه‌هاتن، دلم خه‌به‌ری دابوو که وریای خۆم بم.

تا نه‌وکاته هیچ له‌بیرم نه‌بوو که له‌وانه‌یه پۆلیسه‌کان به شوینم دا بگه‌ڕێن و هاتۆچۆ به‌و جاده‌یه‌دا بکه‌ن.

ئوتومبیلکه به توندی ده‌هاته پیش، به‌لام من له جیی خۆم نه‌بزووم. کاتیك له پیشم تیپه‌ری سه‌رو گویلاکی چهند پۆلیسم له نیو جیبه‌که‌دا لیک کرده‌وه.

خوا پوحمی کرد نه‌چوومه‌پیش. حاله‌تیکه سه‌یرم به‌سه‌ردا هات. ئه‌مه‌ش یه‌کێک له‌وه‌ختانه بوو که ژیان و مردنی پیاو به‌موویه‌که‌وه به‌نده. ئیستا ئه‌مانه به ده‌ست کێن و ئه‌م چاره‌نووسانه له کوئی دیاری ده‌کړین؟ بۆخۆی مه‌سه‌له‌یه‌که که زۆرکه‌س نه‌یان توانیوه وه‌لامی بۆ‌بدۆزنه‌وه.

هه‌روا له قه‌راخ جاده دانیشتبووم و بیرم ده‌کرده‌وه چرای ئوتومبیلیکی دیکه له دووره‌وه ده‌رکه‌وت.

دیسان نه‌ختیک پیم گرت‌وه، به‌لام که نيزیک بۆوه دیتم لۆری‌یه. پاست بوومه‌وه و ده‌ستم بۆ هه‌لینا. لۆری‌یه‌که چهند هه‌نگاو به‌ولاوه‌تر پاره‌ستاو چوومه پیش:

..... گیلەپیاو

– کاکە! تا ئەنقەرە بە چەندەم سوار دەکەیت؟ شۆفێر بە دەنگتکی زیرو گیراوەوە
گوتی:

– مەرحەبا فەرید بەگ چۆنی، چۆن؟

ژوودی شۆفێری تاریک بوو. ئەم دەتوانی سەرو چاوی ببینم، بەلام دەنگم
ناسیەو. "ژەنرال نیازی" یەکیك له کۆنە هاوالانی بەندیخانەم بوو. چەند سال
پێکەووە لە ژوورێک دا ژیا بووین. ئێستا بۆچی ناومان نابوو ژەنرال نیازی بۆخۆی
مەسەلەیک بوو.

دیوتانە هیندیک کەس وێردی زمانیان ئەوێه تووشی هەركەس بن پیتی دەلێن
"کاکە"، "خۆشەویستم"، "براگیان"، "ئاغا" و ئەم جۆرە شتانە؟

ئەم هاوڕێیە شمان لەوردو درشت تووشی هەركەس بواوە دەیکوت "ژەنرال" جا
بۆیە لە بەندیخانە ناومانە نابوو "ژەنرال نیازی".

زۆرم پێ ناخۆش بوو کە منی لەو بەرگە دا دی. پێم خۆش نەبوو کەس بماناسێ،
بەلام چارنەبوو، پێکەنینتیکم بۆ کردو گوتم:

دەستت ماچ دەکەم "ژەنرال" تۆ چۆنی؟

– باشم. سەركەو.

هەر لە پەنایەو دەانیشتم پرسى:

ئەم تەشك و دیمەنە چیه؟ دیسان چ كەلەكێكت بە دەستەوێه؟

– هیچ بابە. تازە من پیاوی كەلك و مەلك نیم.

ژەنرال نیازی مستیكی توندی لەسەر شانم دا:

– كۆپە بۆ ئەو چاو و پووه می خۆت بن، درۆ لەگەڵ منیش دەکەیت؟!

– نا بە گیانی تۆ. شیوەی قسەکانی گۆپی و پرسى:

– بەسەری من ئێستا خەریکی چی؟

– خەریکی کشتوكالم.

گنہ گار .....

تیگہ یستم باوہری نہ کرد، شائیکی مہلتہ کاندو گوتی:

– زځر باښه. خو شوکور کاروبارت باښه؟

— ئى، خەراپ نىيە. تو جۈنى؟

– ئىمەش نان و ئاويڭ يەيدا دەكەين.

من زۆر حەوسەلەى قسەکردم نەبوو، فکرم هەر لەسەر جادەکە بوو دەترسام
توووشى جیبى پۆلیسه کان بین. بەلام ژەنرال نیازی بەك بین قسەى دەکرد.
بیرەوهرى پۆزگارى بەندیخانهى و شیرینکاریه کانى ئەو دواپیهى بۆ دەگێڕامهوهو
ناوبه ناویش پێکه نینێکى پیرمانای بۆ دەکرد.

گه یشتینه نیزك چاخانهكه. نیازی دهیویست لادهین چایهك بخړینهوهو نهختيك ماندرومان بهسئتهوه.

که وینه وه ... گوتم:

— بابە لیدە بابروین یە کسەر بۆ ئەنقەرە.

— جما شووتيمان بۆ نه خوشى ميناوه؟

— ئىترە خواردنه که ی باش نیه.

نیازی قاقایہ کی بڑ کیشاو گوتی:

— یانی له خواردنی به ندیخانه ش پیستره جه نابی نه جیب زاده. له که نگیوه وا نازیه روه رده بووی؟

نهمده ویست زوری له سهر بپۆم، به لām له پڕ له بهره می چاخانه که چاوم به جیبی پۆلیسه کان که وت. وا تیک رابووم خه ریک بوو به ندی جهرگ و دلانم بیستی.

نیازی خەریك بوو ئوتومبیلەكە بەریتە بەردەرگای چاخانەكە. دیتیم ئەگەر بېژوین
یۆلسەكان وەشك دەكەن و بە دوامان دا دێن. خێرا گوتم:

گیله پیاو .....
.....

نیازی گیان! بۆ من باش نیه بیمه چاخانه. دهچم لهولا لهسر جاده چاوه پیت ده بم تا دئی. نهگهر پۆلیسه کان پرسیان بلئی که سم نه دیوه.

نیازی بۆ خوی وه ستای نهو مهسه لانه بوو. به دووقسه هه موو شتیک حالی بوو چاوی ده رپه پاندو ته ماشایه کی کردم:

- بیچوه سهگ! نه تده گوت خه ریکی کشتوکالم! ئه ی بۆچی...؟ به پارانه وه وه گوم:

- به قوریانت بم جارئی بچۆ چاخانه با پۆلیسه کان نه یه نه ده رپه پاشان هه موو شتیک بۆ ده گیرمه وه. به لام وریابه بۆن نه که ن!

خیرا خۆم فپئی داو وهک تازی به نیو دارستان دا غارم دا.

دووسه د سئ سه د میتر به ره وژیرتر چوومه سه رداریک و له دووره وه چاوم برپه چاخانه که.

نازانی له چ حالیک دا بووم... تاوانبارو که له کباز نهگهر شیریان هه وران دابینئ هیتا به دبه خت و به سته زمانن.

هه زار میلیۆن پاره و چه ندين سال خۆشی سه عاتیک دله خورپه نایه نن. نهو جه هه ننه مه ی بۆ گونا هباران دانراوه، باوه پ ناکه م له ودله خۆرپه و چاوپوانی یه ناخۆشتر بئ. وهک ده لئین، ترس له نه خۆشی خه راپتره. نه وه نده ناره حه ت بووم ئاوانم بوو پۆلیسه کان بیّن و بمکرن تا له ودله خورپه و نیگه رانی یه پزگارم بئ.

پاش سه عاتیک نیازی هات. سوار بووین و که وتینه پئی. گوتی:

- ئی. پیاوی باش! ئیستا بلئی بزائم مهسه له چیه؟

ئیستا که کاره که وای لی هاتبوو ناچار بووم له سیرئ تا پیوازئ هه موو شتیک بۆ بگیری مه وه.

به سه رهاته که م هه تا نه نقره ی خایاند. که لی بوومه وه نیازی پرسى:

..... گیلەپیاو

– باشە، ئیستا نیازت ھەيە چ بکەي؟

– بەپاستی بۆ خوشم نازانم.

نیازی که زۆری بەزەیی پێمدا ھاتبۆو زەردەخەنەيەکی ساردی ھاتئ و گوتی:

– ئەگەر بە قسەي کاکي خۆت دەکەي لۆرييەك بکړو و خۆت لەو دەريە دەري و بەدبەختي بە پژگار بکە.

فکريکي باش بوو، بەلام ئەو پابردووو نەحەتييەم چ لئ کردبايە؟ پرسيم:

– مەگەر پۆليس ديتلئ پياو بەسەر پاستي بۆي؟

– مەترسە، ئەگەر پياو دەست لە کەلەكبازي ھەل بگريئ کاريان پئ نيه.

کەوتمە فکروە "توخواتە ماشا! پێکەوت چ نەخشينيکي لە ژياني بنيادەم دا ھەيە.

پێکەوت ھيئنديک جار لەوانەيە بنگەيەنيئتە سەر تەختي پادشايەتي و ھيئنديک جاريش تووشي بەدبەختي و چارەپەشيت دەکا".

من ھەميشە لە پيشھاتەکان دا لە سەرەتاوہ باشم بۆ دەھات، بەلام دوايە تووشي بەلاو دەردی سەري دەبووم.

بۆيە ھەر وەخت شانس پووي تئ دەکردم ھەر لەبيري ئاخەرەکەي دا بووم.

ئەمجاريش زۆر لەوہ دەترسام کەوا ھاسان و بي ژانەسەر لە چنگ پۆليسەکان

پژگار ببووم. کە گەيشتيئە ئەنقەرە قەول و قەرارمان داناو ليک جيا بوويئەوہ.

بپيارم دابوو بەو پارەي ھەمە لۆرييەك بکړم. بەياني ھەوہل کارم ئەوہ بوو چەند پۆژنامەيەکم کړي.

دەمزاني پۆژنامەکان لە بارەي منەوہ ھيئنديک شتي سەرسووړھيئنەر دەنووسن.

ئەگەر ئەو خەبەرانەم کۆکردبايەوہ کە لە يەکەم پۆژوہ پۆژنامەکان لەسەريان

نووسيوم کتیبينيکي گەرەيان تئ دەبوو.

ئەوانە زۆر لە ئەسلي بەسەرھاتەکەي من خوشترەو بە تامتر بوون.

"زۆر سەير بوو. ئەم جارە پۆژنامەکان ھيچيان لە بارەي منەوہ نەنووسيوو".

ئەو رۆژدە زۆرەم پىئ سەير بوو، بەلام دوايە تىگەيشتم ھۆى چى بوو:
 فرماندەو پۆلىسەكان كاتىك وەھۆش ھاتىبونەو وە دىتبوويان "دەلانكەم ناون"
 دۆسيە و مۆسيەكەيان دپاندبون و ديزەبەدەر خۆتەيان لى كرىبوو.

بەوجۆرە كارى من زۆر ھاسانتر بوو، لانى كەم دەمتوانى ھەتا شىتىكى تازەم
 بەسەر دى، بەبى دلەكوتە و ناپەھەتى ژيانىك بەرمەسەر. چوومە بازار دەستىكم
 جلى جوان كپى.

بپيارم دا بەرنامەى ژيانم وا پىك بخەم كە تازە جارىكى دىكە لاقم بەتەلەو نەبى،
 بەلام داخەكەم ئەو بپيارە زۆر زوو تىك شكا.

وەك قانونى لەپردانراو، كە تەنيا ۲۴ سەعات كار دەكا، ھىشتا شەو و پۆرتىك
 بەسەر بپيارەكەم دا تىنەپەپىبوو كە پىشھاتىكى سەيرو چاوەپوان نەكراوم ھاتە
 پى.

دەمەويست پىش ئەوھى دەست بەكار بكەم سەرىكى داىك و بابەكانم بدەم. بزانم
 ماون يا مردوون، چيان بە سەرھاتووە؟ و ئىستاش كە پارەم ھەيە يارمەتەكەيان
 بدەم.

حىسابىكم لە بانك كردەو، ھىندىك لە پارەكەم لە بانك دانائو ئەوھەكى تىرىشم
 لەتەنكەى باخەلم ناو لەگەل نيازى چووم بۆ ئەستەمبوول.

لاى ئىوارى گەيشتىنە ئەستەمبوول. ھەوا زۆر خۆش بوو. دىمەنى دەريا پوحى
 بنىادەمى دەگەشانندەو.

نيازى پىشنيارى كرد "بچىن ئەمشەو كەيفىك بكەين".

بەخۆم نەبوو پاچەنىم. دەمزانى خۆش پابواردن بۆ من ھەرامە، بەلام ئەودە مال
 وىزانەم زۆرى ئارەزووى شەوىك خۆشى و پابواردن ھەبوو. گوتم:

– باشە. بابچىن... شەوىك ھەر شەوىكە.

چووينە دورگەى "بيوك ئادا" لەوى گازىنوى زۆر خۆشى لىن. ديارە جىگەى
 مەمانان نى، بەلام ئىمەش ئەوشەو سەروسەكوتەمان زۆر پىك وپىك بوو. جەلكانى

گیله پیاو .....

من سهرتاپا تازه بوون. نیازیش به وقه دوقه وار یه وه هه موو که س سامی لی ده کرد.

چوینه گازیق، یه کیک له شاگرد کان غاری دا پیشمان:

– فهرموون.

بۆخوی وه پیش کهوت و نیمه ی برده سهر میژیک که به سهر ده ریای دا ده پوانی. من به جاریک خۆم لی گورابوو. خۆم وهک پیاویکی ماقوول و ناسراو ده هاته پیش چاو و پیم وابوو "کابرا بۆته پیاو! !".

نیازییش چه پی له بهر من دا نه بوو. ههردوو کمان به فیزو ده مار وه له پشت میزه که دانیشتن.

شاگرد که چاوه پوانی قسه ی نیمه بوو. زۆر به نه ده به وه له تهنیشت میزه که پاوه ستابوو گوتی:

چ نه مر ده که ن؟

پووم کرده نیازی و ههروهک جاران و تۆزیکیش زیاتر گوتم:

– ژهنه رال چ بیئی؟

نیازییش هه ره هیچ ناگای له مه محمودی بی زهواد نه بوو. فکری نه کرد بۆوه که له شوپینیکی گشتی دانیشتووین و نه م "ناو" گورینه و نه وه که یه کیک به درۆ خوی به "ژهنه رال" له قه له م بدا کاریکی خه تهرناکه. زۆر جیدی به شاگرد که ی گوت:

– کوپی باش! گوشتی تیکه لاومان بۆ بیئه.

شاگرد که پرسى:

– قوریان خواردنه وه چ ده فهرموون؟

دووباره رووم کرده نیازی:

– جه نابی ژهنه رال چی نه مر ده فهرموون؟

نیازی مال به قورگیراویش ههروهک به راستی ژهنه رال بی، نه ختیک برۆی هه لته کاندو وهک داوای پهرداخیک ناوی سارد بکا زۆر به بی موبالاتی گوتی:

گیله‌پیاو .....
.....

– بتلیك ویسکی بیته.

نه مجاره‌یان کابرای شاگرد نیکلامیکی وای کیشا هینده‌ی نه مابوو لووتی بگاته
زه‌وی و کوتی:

– به‌سەر چاو جه‌نابی ژهنرال هەر ئیستا... سه‌هولیشتان بۆ بیتم جه‌نابی
ژهنرال... نه‌مر فهرموو جه‌نابی ژهنرال...

شاگرده‌که پاشه‌وپاش کشایه‌وه. هینده‌ی نه‌مابوو له‌ فیشقه‌ی پیکه‌نینی بده‌م،
به‌سته‌زمانه‌ پیتی وابوو نیازی هەر به‌پاستی ژهنراله‌ !!

با نه‌وه‌ش بلیم که نه‌وده‌م ژهنرال شتیکی عه‌جایب بوو.

شاگرده‌که یه‌کسەر ده‌چپته‌ لای خاوه‌ن گازینتو به‌داو وناو بۆی ده‌گیرته‌وه که:
"ژهنرالتیک هاتوته‌ گازینتو".

به‌پیکه‌وت خاوه‌ن گازینتوش کاری له‌دایره‌یه‌ک حاسی بووه‌و چهند پۆژه به‌دوای
واسیته‌یه‌ک دا ده‌گه‌پۆ که کاره‌که‌ی بۆ پایی بکا. ئیتر هەر که نه‌م خه‌به‌ره‌ی
بیست هه‌موو کاره‌کانی به‌جی‌هیشته‌ و پایکرد بۆ لای ئیمه‌. هیشتا پینچ شه‌ش
هه‌نگاوی مابوو بگاته‌ لامان به‌و زگه‌ زه‌لامه‌وه ده‌ستی کرد به‌ دوولاماتنه‌وه‌و
مه‌رایی کردن.

– به‌خیره‌اتی جه‌نابی ژهنرال... به‌ره‌که‌ته‌ هیئا... گازینتو که ته‌ سه‌ره‌رز کرد...

نیازیش زۆر بی موبالات و له‌سه‌رخۆ سه‌رژکی بۆ له‌قاند:

– مه‌منووم.

پاشان به‌ده‌ست ئیشاره‌ی بۆ کرد که خاوه‌ن گازینتو بجپته‌وه سه‌ر کاری خۆی،
به‌لام کابرا وازی نه‌دیتاوه‌ له‌پوو نه‌ده‌چوو:

– قوریان خواردن چیتان نه‌مر کردوه‌؟

– هه‌رچی ده‌مانویست گوتوومانه‌، میترسی، سوپاس هه‌موو شتیکی هه‌یه‌. به‌لام

خاوه‌ن گازینتو نه‌م قسانه‌ی به‌ گوئی دا نه‌ده‌چوو. په‌یتا په‌یتا فه‌رمانی به‌
شاگرده‌کان ده‌دا:

..... گڻله پياو

– ڪوپهه بڙو جهرگ وڌل بڻ جهنابي ڏهنراڻ ٻيٽه... بڙو زوويه ڪه بابي گزشت به رخ ساز بڪه.

نيازي ٿڌر لهو پيا بازيهه ڪابرا قهڻس بوو. شاگردهه ڪي بانگ ڪرد:
– ڪوپهه وههه بزانم.

شاگردهه ڪه ڪه پايهوهو نيازي له خاوهن گزينڻ ڪي پرسي:

– من پارهه ڪي دهدهم يان تو؟

– بيووره قوربان... نه م قسانه چيه؟ پاره ياني چي سيڀهري جهنابت بڻ ٿيمه له نالتوونيش بهنرخ تره.

پاشان پووي ڪردهوه شاگردهه ڪه:

– ياللا بئ ناقلا... ماتلي چي؟... بڙو زوويه...

ڪاتيڪ خاوهن گزينڻ پووي ڪرده نه ولو فرماني به شاگردهه ڪه دا، نيازي چاوڻ ڪي لهمن ڊاگرت و به ٿيشاره حالي ڪردم ڪه خاوهن گزينڻ پئي وايه ٿيمه ميليونيرين.
منيش شانم هه ٿه ڪاندو به سپايي گوتم:

– گويت له م قسانه نه بئ، له چي دهترسي؟ پاره مان زوره خه مت نه بئ.

خاوهن گزينڻ پووي ڪردهوه ٿيمه:

– قوربان ٿيمه هه رچهندي خه متي ٿيوه بڪهين ڪه م. ٿي زن دهه رموون "تف
نه تر ڪاتف" ٿيڪيستان ٻيٽه خه مت؟

من قه مت نه و خوارينه نه ديتبو به لام نازانم بڙچي له خوره گوتم ناخوم.
خاوهن گزينڻ گوتي:

– با گون و گورچيله بڙاوتان بڻ ٻيٽن.

– نا بابو! نه مانه چين؟

هه نه مهه لهدهم دهه پي و نيازي به پراوڙيڪي تايه تيهوه گوتي:

– به پاستي ٻيچوهه ڏهنراڻي.

نه مجار ڪابرا باي دايهوه سهرمين و زور به ٿي حترامهوه ته عزمي بڙ ڪردم:

..... گیله پیاو

– بئ گومان جه نابیی ژهنرال زاده چه ز له مریشکی برژاو ده که ن؟
گوتم:

– به لئ، بابیتن.

شاگرد ده کانیش به راست و چه پ دا ئیکلامیان ده کیشاو هر که سه ده یه ویست
زیاترمان خزمهت بکا. نه وهنده یان خواردن و خواردنه وه هینا که ئیتر له سهر
میژه که جئ نه بوو. من به نیازیم ده گوت ژهنرال و نهویش منی به "ژهنرال زاده"
بانگ ده کرد.

ئاخره که ی هر چوئیک بوو خاوهن گازیتمان له کۆل خق کرده وه، به لام سئ شاگرد
به رامبه رمان ویستابوون و ناماده ی جئ به جئ کردنی فرمان بوون. ئیمهش بئ
پسانه وه ده مان خواره وه. ده ریا دیمه نیکی جوانی مه بوو موسیقایی کی نه مریش
که له بلندگۆ که وه بلوده کرایه وه زۆری کار تئ ده کردین. به ره به ره خه ریک بوو
سه رخۆشی مه موو گیانمان دا بگری.

راست له وکاته دا ژنیک چۆسه ر شاتق و دهستی کرد به گۆرانی.

پهنگه نه گهر وهختیکی دیکه بوايه پیاو ژانه سهری پئ گرتبا، به لام له وهخته دا
گۆرانی نه و ژنه بۆ ئیمه ئاوازکی گیانه ره وه بوو. بۆخۆشی له بهر چاوی ئیمه
نه وهنده جوان بوو، پیمان وابوو فریشته یه. پاشان تۆره ی سه ما هات. دوسئ ژن
به نه دمامیکی نیوه دا پۆشراو و هوهس بزۆینه وه هاتنه سهر شاتق.

مه موویان هر سهرنجی ئیمه یان ده داو ناو به ناو بزه یه کی شیرینیان بۆ ده کردین.
وه که نه وه ی بیجگه له ئیمه کهس له و گازیته یه نه بئ، دلم خه بهری دا تووشی شتیک
ده بین. گوتم:

– ژهنرال! نه م کاره ئاخری خیری.

– کام کار؟

– نه م به زمه ی نه مشه ومان!

– بۆچی؟ به پاره ی خۆمان پای ده بوئین. چی تئدایه؟!

..... گڏله پياو

هه ناسه به كي قوولم هه لکيشاو گوتم:

– ژه نرال ته من تا ئيستا زور جارم تاقى کردو ته وه.

هه روه ختيک که يغم زور ساز بئ، ده زانم پيمه وه ده دا. هه ميشه بق چهند سه عات
خوش رابواردن عومريک کويزه وه ريم کيشاوه.

ته مشه ويش دلم زور ده ترسى!

نيازي شانپكى هه لته كاند:

– دانيشه. وا دياره حالت باش نيه. تاخرچ ده بئ؟!

ته مه ي گوتم و ئيستيكانه كه ي هه لدا "به سلامه تيت". منيش ناچار ئيستيكانه كه م
هه لئنا: "به سلامه تيت".

نيازي چاوى له ژنيكيان داگرت كه په قسى ته سپانيولى ده كرد. خاوه ن گازينق وه ك
ديويك كه موويان لئ هه ل پروزاندين، ده سبه جي هاته ته نيشت ميژه كه ي ئيمه:

– جه نابى ژنره ال ئيزن ده فهرمووى بيته سهر ميژه كه تان؟

ته من هيته سهر خوش بووم له قسه ي خاوه نى گازينق حالى نه بووم. پيم و ابوو
ديسان له خوارده مه نى ده پرسى، گوتم:

– خواردن ئيتر به سه. ته نيا بتليک مه شرووب بيته.

به لام نيازي كه تيگه يشتبوو كابرا چي گوتوه، وه لامى دايه وه:

– بوخوى باشه، به لام زمانى نازانم.

– جه نابى ژنرال زمانى ئيمه ده زانئ... ته سلنه خه لكى ئيره يه.

پاش ته وه ي سه ما ته واو بوو، كابرا هيته يه سهر ميژه كه ي ئيمه. كاتيک باشى لئ
ورد بوومه وه ديتم خه لكى شاره كه ي خومانه. دووباره ئيستيكانه كانمان پر
كرده وه وه لمان دان.

ورده ورده واما به سهر هات كه نه مان ده زانئ ده لئين چي؟

..... گیله‌پیاو

نیازی وه زعیکی سهیری هه‌بوو. ده‌تگوت بۆ خۆشی باوه‌پی کردوه و پیتی وایه هه‌ر به‌پاستی ژهنراله. ده‌نگی خۆی نۆر ده‌کردو برۆکانی هه‌ل‌ده‌ته‌کاندو ملی قیت راده‌گرت. له‌په‌ر به‌ده‌نگیکی سهیره‌وه به‌سه‌ر تیپی موسیقای دا نه‌پاند:

– بیده‌نگ بن! ئه‌و قوریاته چیه لێی ده‌ده‌ن. زووکهن ئاهه‌نگی سه‌مای شاتری لێ‌ده‌ن.

موسیقاژهنه‌کان فه‌رمانه‌که‌یان به‌جۆ گه‌یاندو خه‌لکی ده‌ورو به‌رمان که‌وتنه‌ سرتو و خه‌لوه‌و نا‌په‌زایی ده‌ربرین. به‌لام خاوه‌ن گازیته‌ به‌سرته‌ حالی کردن:

– "ژهنراله".

ئهو سه‌رده‌می که‌س نه‌ی‌ده‌توانی قسه‌ له‌ قسه‌ی عه‌سکه‌ری‌یه‌کان بکا، هه‌رچی گوتبایان بۆ ئه‌ملاوئه‌ولا جۆ به‌جۆ ده‌کرا.

ئیمه‌ له‌ هه‌موو شتێک بۆ خه‌به‌ر بووین و نه‌مان ده‌زانی به‌ده‌ستی خۆمان چ قورپێک به‌سه‌ری خۆمان دا ده‌که‌ین.

موشته‌ری‌یه‌کان هه‌موو نا‌په‌حه‌ت بوون و پێکه‌وه که‌وتبوونه‌ سرت و خورت. بۆ به‌دبه‌ختی دووئه‌فسه‌ریش به‌ژن و منداله‌وه له‌وێ بوون.

تیپی موسیقا ئاهه‌نگی سه‌مای شاتری لێ ده‌دا، نیازی‌یش ده‌رپه‌پی و له‌ ناوه‌پاستی شاترکه‌دا ده‌ستی کرد به‌سه‌مای شاتری.

پاشانی‌ش ده‌ستوری دا ئاهه‌نگی قه‌سابان لێ‌ده‌ن.

سه‌مایه‌کی کرد ده‌ماخی هه‌موو موشته‌ری‌یه‌کانی تێک دا. بۆ ئه‌وه‌ی پێکه‌نین نه‌یانگرێ و ژهنراله‌ توورپه‌ نه‌بێ یه‌که‌ به‌دوای یه‌که‌ دا گازیته‌که‌یان به‌جۆ هێشت.

نیازی که‌ به‌ته‌واوی سه‌ری گه‌رم ببوو ده‌ستی برد سه‌رپۆشی میژنکی راکشا، هه‌رچی قاپ و قاچاخی له‌سه‌ری بوو که‌وتنه‌ خوارو وردوخاش بوون.

به‌لام نیازی وه‌که‌ نه‌ بای دیبێ و نه‌باران، سه‌رپۆشی میژه‌که‌ی له‌پشتینی به‌ست و ده‌ستی کرد به‌سه‌مای عه‌ره‌بی.

..... گیله‌پیاو

ئیمه ئاگامان له هیچ نه‌بوو. به‌لام گۆیا ئه‌فسه‌ره‌كان كه له‌وه‌داو ئه‌تواره وه‌جان هاتبوون به‌ته‌له‌فۆن ئینزیباتخانه‌یان ئاگادار کردبوو.

نیازی کاتیك ماندو و بوو كه‌وته هه‌ناسه‌پرکه، هاته‌وه سه‌رمیژه‌که‌ی خۆمان و هاواری کرد "کاکه حیسابه‌که‌ت بینه بزائم" شاگرده‌که پای کرده لای به‌پێوه‌به‌ری کارینۆ، ئاغا به‌پێکه‌نین و پیا‌بازی‌یه‌وه هاته پێش:

– ببوون جه‌نابی ژه‌نرال! قابیلی چیه؟ چۆن من پاره له‌ ئێوه وه‌رده‌گرم؟ له‌وکاته‌دا سه‌رۆکی ئینزیباتخانه به‌خۆی و چه‌ند ئینزیباته‌وه وه‌ژوورکه‌وت. ئیمه ئاگامان له‌هیچ نه‌بوو و هیچ بایه‌خمان پێ نه‌دا.

نیازی که وه‌زعی زۆر شه‌پژه بوو، سه‌ری وه‌سه‌رمیژه‌که کردو منیش چاوم بری‌بووه که‌شتی‌یه‌ک که به‌ پێش (داردانیل)دا تێ‌ده‌په‌پی. که‌شتی دیمه‌نیکی زۆر جوانی هه‌بوو.

که‌شتی‌یه‌که‌م به‌نیازی نیشان دا. نیازی که زۆری ئاره‌ق کردبوو، ده‌سته‌سپه‌که‌ی ده‌ره‌مێناو خه‌ریک بوو ئاره‌قی ناوچاوان و پشت ملی وشک ده‌کرده‌وه هه‌وای شاعیری له‌سه‌ری دا. ده‌ستی بۆ لای که‌شتی‌یه‌که‌ پاداشت و گوتی:

"ئه‌ی که‌شتی نه‌ناسراو! بۆ هه‌ر کۆئیه‌ک ده‌چی منیش له‌گه‌ڵ خۆت به‌ره. بۆبه‌نده‌ره نه‌ناسراوه‌كان. ئه‌و جیگایه که بنیاده‌می لێ نه‌ی."

دیتم نیازی حاڵی زۆر شه‌ره‌و باش که‌وتۆته هاته‌ران پاته‌ران. به‌ شاگرده‌که‌م گوت تا‌کسی‌یه‌ک بانگ که تا له‌تام ده‌رنه‌چووه با هه‌لی گرم ببیه‌مه‌وه. شاگرده‌که پوشت و منیش گه‌پامه‌وه بۆ‌لای نیازی. ئه‌و هیشتا هه‌ر خه‌ریکی شیعر وتن و ئاره‌ق وشک کردنه‌وه بوو.

خه‌ریک بوو قسه‌ی له‌گه‌ڵ بکه‌م، فریا نه‌که‌وتم. یه‌کیك له‌پشته‌وه پرسى:

– ناوت چیه؟

وه‌رگه‌پام دیتم دوو‌نه‌فسه‌ری ئینزیبات له‌ته‌نیشته‌ میژه‌که‌مانه‌وه پاره‌ستان، دیسان زۆر وه‌سه‌رخۆم نه‌هێناو ئاوی خۆم گوت.

گیله پیاو .....
.....

نیازی هیتشتا خه ریک بوو خواحافیزی له که شتی به که ده کړو دهستی لئ
پاده وه شاند. به سپایی پیم گوت:

— وریای خوت به .

یه کیک له نه فسه ره کان پرسى:

— ئیوه پاشای کوین؟ (نه ودهم به ژه نرالیان ده گوت پاشا — وه رگپي).

نیازی بی نه وهی ئاوړ بداته وه جوابی دانه وه:

— مه محمود پاشا، حهیده ر پاشا. (نه مانه ناوی دوو که په کی به ناوبانگی
نه سته مبولن — وه رگپي).

نه فسه ری ئینزیبات له وه لاهمه ی نیازی که زیاتر وه ک گالتنه پیکردن ده چوو زډر
توپه بوو و له بن لیوانه وه سی چوار جنیوی مه زه داری بق به پئی کرد. له پاشانیش
ده ستوری به ئینزیباته کان دا بمان گرن و بمان به نه ئینزیباتخانه.

خاوه ن گازینق که تا نه ودهم ده ست له سر سنگ راوه ستابوو، هاته پیش و به
نه فسه ره کانی گوت:

— قوریان نه ی حیسابه که ی ئیمه کی ده ی دا؟

کابرای تاین وه ختیک تیگه یشته ئیمه ژه نرال نین قایمه به کی بالابه رزی بق نووسین
که هه تا ده مرمر له بیرم ناچي.

پاشان چ پوی دا؟ چیمان گوت؟ چوڼ بوو؟ هیچ له بیرم نه. هر نه وده ده زانم
سبه یئ لای نیوه پق هاتمه وه هوش خوم. نازانم هوی خوارنه وهی زډر بوو یان
هوی لیدانی دوینئ شو، هه موو گیانم دیتشا. ناوچاوانم به دوو جئ شکابوو. نیازی
له منیش خه راپتر بوو. نه و هر خوی به پیوه پانه ده گرت.

له گه ل وه هوش خو هاتینه وه لیپرسین ده ست پی کرا. له پرسیاره کان پاو له و
هه موو فرمانبه ره را که به سه رنجه وه سه یری ئیمه یان ده کرد، تیگه یشته که
مه سه له که زډر قوول بووه و به و هاسانیه پرکاریان نابي. به پاستیش هه روا بوو.

گیله پیاو .....

مه سه له كه ته نيا هه لگرتنی ناوی ژهنرالی نه بوو، ئیمه یان به جاسوسی و ناردنی خه بهر بۆ بیگانه تاوانبار کردبوو. پۆژنامه کانیش ئه وهنده یان مه سه له كه گهره کردبوو كه هه موو كه س پێی وابوو ئیمه دوو جاسوسی خه یانه تکارین و ده بێ بێ مه حكه مه ئیعدام بکړین. کاتیك سهردیږی پۆژنامه کانم دیت هه ر ئه وهنده بوو شاخم لێ نه پوان.

"دوو جاسوسی خه ته رناك كه خۆیان کردبوو ئه فسه ری سوپا، له کاتیك دا له سه ر داردانیل له گه ل كه شتی یه کی سۆفیتی خه ریکی گۆرینه وه ی ئیشاره و ناردنی خه بهر بوون ده ستگیر کران".

جا بپۆ ئه مه ی چاك بكه. توخوا قسه له وه قۆپتر ده بێ؟ نیازی قوپه سه ر سه رخۆش بوو و به مه سستی شیعرى ده گوت. كه چی پۆژنامه کان چ كلك و گوێ یه کیان لێناوه.

محقق ده تگوت بابم كوشتوه، زۆر به پووگرژی و تووپی پرسی:

— بۆچی ده ستت بۆ كه شتی سۆفیتی پاره شاندا؟

— وه للا من ده ستم پانه وه شاندا نیازی پای وه شاندا.

— بۆچی پای وه شاندا؟

— ئه وه نه ی ده زانی كه شتی سۆفیتی یه. ئه گه ر زانیبای کاری وای نه ده كرد. پێی وابوو كه شتی خۆمانه.

— ئه گه ر وابوو ئه و قسانه ی چ بووه ده یگوت "ئیمه به ره بۆ به نده ره

نه ناسراوه كان" چما ئه سته مبولل به لای ئیوه وه به نده ریکی نه ناسراوه؟!

— قوریان ئه و براده ره سه رخۆش بوو نه ی ده زانی چ غه له تیک ده كا.

— كه سیک سه رخۆش بێ ده پشینه وه ده ست پانا وه شیتین.

— مینده تیک نه چوو بوو پشینه وه.

— باشه بیجكه له ده ست چی تری پاره شاندا؟

— هیچی تری رانه وه شاندا.

گيلەپياو .....
.....

- ئەي بۆدەلەن ئالاي پادەشاندە. ئەو بەدارى ئالاکە ئىشارەتى داو.
- ئاقورىيان ئالاي لەکوئى بوو؟
- بەلئى ئالاي پى بوو ئەوئىش ئالاي سىپى كە نىشانەى خۆبەدەستەو دانە. چەند كەس چاويان لى بوو و شايەتىيان داو.
- ئالا نەبوو قورىيان دەستەسپەكەى بوو. ئەوئىش پاي نەدەو شاند. گەرمای بوو ئارەقەكەى وشك دەكردهو و باوئىشنى خۆى پىدەكر.
- تۆ چىت پادەشاند.
- مەن هېچم پانەو شاند.
- چۆن. تۆش شتىكت پادەشاندە. چەندكەس چاويان لى بوو كە تۆ ئالايەكى شىنت پادەشاندە.
- بى ئىختيار دەنگم هەلپرى و وەلامم دايەو.
- قورىيان بەو تارىكەشەو كابرأى سوارى كەشتى چۆن پەنگى سىپى و شىن لىك دەكاتەو؟
- تۆ چۆن بەو تارىكەشەو كەشتى يەكەت دى؟
- كەشتى جرای هەيە. بەچرايەكەى پازانىم كەشتى يە.
- ئەو ئالاشىنەى پات دەو شاند لەكوئى يە؟
- لەپ وەبىرم هاتەو:
- بەرئىز ئالا نەبوو. ئەو تە بۆينباغەكەم بوو. وەك دەبىنى بۆينباغەكەم شىنەو پەنگە لەو كاتەدا با پاي وەشاند بى.
- لەگەل هەمووى ئەمانەش دا لىپرسىنەوئى ئىمە چەند مانگى كىشا.
- ئىمە تەنافى ئىعداممان لەپشت سەرى خۆمان هەست پىدەكر. پزگارى لەوداو بەهېچ جۆر مومكىن نەبوو. تەنیا مۆجىزەيەك دەيتوانى ئىمە رزگار بكا.

..... گیله پیاو

من هه موو هۆش و بیرم له لای ئه و پاره بوو که دابووم به بانک. ده مزانی ئه گهر پێ
بزانن کاره که زۆر گهره ده بێ! چونکه نه ده متوانی بێم ئه و هه موو پاره م
له کوێ بووه و نه ده متوانی سه رچاوه ی داها ته که م باس بکه م.
ئاخره که ی "لیقه له سه ره تیوان هه لدرایه وه" و پاره که ئاشکرا بوو. دادگا
سه نه دی پاره که ی دۆزیه وه و ئه مه بوو به به لگه یه کی گهره ی تاوانی جاسووسی
ئیمه .

هه رچه ند تۆمه ته که مان زۆر گهره بوو و به تاوانی جاسووسی و پێوه ندی له گه ل
بیگانه و نارونی خه به ری نه یینی تاوانبار کرابووین، به لام له به ره ئه وه ی قازی یه کان
تیگه یشتن ئیمه کوپی ئه و مه یدان و کهری ئه و باره نیین به مه رجیک باسی پاره که
نه که مه وه منیان به ناوی شه ریکی تاوان به سالتیک هه پس و نیازیشیان به ناوی
تاوانباری ئه سلی به چوار سا ل هه پس مه حکووم کرد.

له وه ی که له جیاتی ئیعدام و تیره باران به وه نده پزگاریمان ها تبوو زۆر دلخۆش
بووین، به لام دوا یه که بردیانینه به ندیخانه ی ئینزیبات له سه گ په ژیوانتر بووین.
خۆزگه پینچ سا ل له به ندیخانه ی گشتی گیراباین، به لام مانگیک له به ندیخانه ی
ئینزیبات نه ما یینه وه .

ئاخر له به ندیخانه ی گشتی دا دام و ده زگایه کمان هه بوو، ریزمان لی ده گیرا، به لام
له به ندیخانه ی ئینزیبات ئه و جو ره قسانه نین.

به تابییه تی چونکه ئیمه ناوی ژه نپال و ژه نپال زاده مان له خۆنابوو، به ندی یه کان و
ته نانه ت فه رمان به ره کانی ش به چاوی دو ژمنایه تی سه یریان ده کردین.

ئه و نیازی یه مال و وێرانه له به ندیخانه ش هه ر ده یه ویست پیم بلێ ژه نپال زاده و ئه و
زمانه سه گباب خێوه ی منیش وا راها تبوو زۆر جار بانگم ده کرد "ژه نپال نیازی".
به ره به ره وای لیها ت زۆر له به ندی یه کان به منیان ده گوت ژه نپال زاده و به ته وای
ئه و ناوه م به سه ردا بپا .

گیله‌پیاو .....
.....

زۆرم بیرده‌کرده‌وه که بۆچی ئه‌وه‌موو ناوه‌ی هاوریکانم لییان ده‌نام هیچیان وه‌ک ئه‌م ژهنرال زاده‌یه به‌منه‌وه نه‌نوسان.

دوایه تیگه‌یشتم مه‌سه‌له‌ چیه: ئه‌وه‌که‌سانه‌ی تووشی ژێرده‌ستی و چه‌رمه‌سه‌ری بوون و له‌ژێر به‌ندوباری کۆمه‌ڵدا پلێشاونه‌وه، پێیان خۆشه‌ پیاوه‌ گه‌وره‌کانیش له‌گه‌ڵ خۆیان به‌رنه‌ ناو ئه‌وه‌ قوولکه‌ په‌ش و تاریکانه‌وه.

دلیان به‌وه‌ خۆشه‌ که‌ ئه‌گه‌ر ئه‌وان بێ‌به‌شی ده‌چیژن و کویره‌وه‌ری ده‌کێشن، چه‌ند که‌سیک له‌و ناسک و نازدارو نازه‌روه‌ره‌دانه‌ش ئه‌وه‌ ژیانه‌ تاله‌ ببینن. پێیان وایه‌ به‌وجۆره‌ تۆله‌ی خۆیان ده‌ستیننه‌وه‌ به‌شیک له‌ده‌ردو مه‌رگی خۆیان تووشی ئه‌وان ده‌که‌ن!

ناوی ژهنرال زاده‌ی منیش به‌شیک بوو له‌وه‌ تۆله‌ ئه‌ستانده‌وه. کاتی‌ک به‌ندی‌یه‌کان میان به‌ ژهنرال زاده‌ ناو ده‌بردو پێیان وابوو به‌پاستی بێ‌چووه‌ ژهنرال‌لیکیان ده‌نێودا مه‌یه‌ نه‌ختیک گه‌ت و کۆی دلیان داده‌مرد.

هه‌روه‌ک ئه‌نسانه‌ سیل دارو نه‌خۆشه‌کان هه‌ز ده‌که‌ن خه‌لکی تریش به‌ده‌ردی ئه‌وان گرفتار بێ، ئه‌مانه‌ش پێیان خۆش بوو لانی که‌م دووسێ نموونه‌یه‌ک له‌وه‌ ژهنرال و مه‌نرالانه‌یان له‌نێودا بێ.

هێندیک جاریش ئه‌وه‌نده‌ به‌په‌رق و کینه‌وه‌ بانگیان ده‌کردم ده‌مگوت ئێستا دام ده‌گژێنێ و تیروپه‌رم ده‌کوئن.

هه‌رچی هاوارم ده‌کرد "بابه‌ وه‌للایا بیللا، ته‌للایا بێ‌چووه‌ ژهنرال نیم" بێ‌سوود بوو. هه‌رکس منی ده‌برده‌وه‌ سه‌ر ئه‌وه‌ پاشا یان ژهنراله‌ کۆن و تازه‌یه‌ که‌ بۆخۆی ده‌ی‌ناسی. هه‌ر مه‌په‌سه‌ چه‌ندیان درۆی ژل زل له‌ باره‌ی منه‌وه‌ ساز ده‌کردن و بۆ یه‌کتریان ده‌گێژانه‌وه‌. ئه‌م به‌دبه‌ختی‌یه‌ له‌لایه‌ک و بێ‌پاره‌یی له‌لایه‌کی تر، به‌جاریک پێشه‌یان ده‌ره‌یتابووم. نه‌مه‌ه‌زانی ته‌گه‌یرم چیه‌؟ ئه‌وه‌نده‌م به‌ندی‌خانه‌ دیبوو قه‌ت وه‌ک ئه‌وه‌ جاره‌م لێ نه‌قه‌وما‌بوو.

گیله پیاو .....

جاران ئەگەر بە دەست بەتائیش چوو بامە بەندیخانە، سەرەپای ئەوێ لەوێ بەکەیفی خۆم پارەم خەرج دەکرد کاتێک بەرەڵا دەکرام نەختیکیشم پاشەکەوت مەبوو.

ئێستا پەنگە پرسیار بکەن ئەو پارەم چۆن و لەکوێ پەیدا دەکرد؟ ئەمە ئێتر پیشەیهکی تایبەتی خۆمە و نامەوێ بە ئێوەی بلێم. تەنیا جارێک کە بێ پارە لە بەندیخانە دەرکەوتوم، ئەم جارەیی بەندیخانەیی سوپا بوو.

زۆرم پەرۆشی نیازی بوو، تا ئێستا پەرۆشی هیچ کەسم ئەوەندە نەبوو، پۆڕپەشە بەبێ سووچ و تاوان دەبوو سێ سالی دیکە بۆی بخوێ، ئەویش بێ هاو دەم و هاو پاز.

بەلام چار نەبوو. خواحافیزییەکی ساردمان لێک کردو هاتمە دەر، چیتان لێ وەشێرم؟ وەزەم ئەوەندە شپۆزە بوو ئامادە بووم هەموو کارێک بکەم.

کە لەکبازی بێ؟ فیل و تەلە کە بێ؟ دزی بێ؟ جەردەیی بێ و هەرچی بێ.

من کە سەرەپای ئەو هەموو پەنج و کوێرەوهرییه هەر هەولم دابوو پاک و راست بمرێمەوێ چ قازانجێکم پێ بپاڤوو لەوێ زیاتر کە پێم بلێن گێلە پیاو؟! هەیی دادو بێداد ئاخر بۆچی ئەمن تا ئێستا خۆم بە قوربانی خەلک کردو؟

ئێستا کەوا، ئێستا کە قەرارە شەمۆیە بەرێم یەك شەمۆی سەرلەنوێ بگرێمەوێ، بۆچی هەر بەراستی نەبمە کە لەکباز؟! بەلام بەدبەختی ئەو بوو نەم دەزانی چ بکەم؟!!

بپارم دابوو لەمەولا بەزەبیم بەوردو درشت دا نەیه. دەستم وەهەر کەس پابگا کە لەکێکی بۆ ساز بکەم و کللوی هەر کەسم بۆ هەلکەوێ بپرفێم.

هەول کارم ئەو بوو پارەیهک پەیدا بکەم، دەمزانی کە لەکبازیش دەسمایهی دەوێ، پیاوی بێ دەسمایه قەت هیچ بە هیچ ناکا.

هەروا بەسەر لێ شێواوی لە "بی ئۆغلی" پیاسەم دەکردو وەك پاوچی بەدوای نێچیردا دەگەڕام. لەناکا و تووشی برادەرێکی پۆزگاری قوتابخانەم بووم. ئەو کۆنە

گیله پیاو .....
.....

ناشنايه هر ئو "بصرى" يه بوو كه ئه گەر له بیرتان بئ بوو به هژى ده ركرانم له قوتابخانه ی عه سكه رى.

له پۆژه وه كه له قوتابخانه ده ركرابووم نهم ديبۆوه و نهم ده زانى بۆته ئه فسه ريان چ كار هيه و ده ره جهى چيه ؟

بصرى له قوتابخانه قوتابى يه كى پێك و پێك بوو و باشى ده خوێند، به لام به داخه وه دوو زمان بوو، هر له به رئه وه كه س خۆشى نه ده ويست و ئه ویش نێوانى له گه ل كه س خۆش نه بوو.

بۆيه كه چاوم پێكه وت پووم وه پگێراو ده مه ويست لێى لاده م، به لام ئه و باوه شى بۆ گرتمه وه و پای گرتم و هاوارى كرد:
- په تاته.

زۆم پئ سهر بيوو كه چۆن پاش چهند سال منى ناسيه وه، چونكه سه روسه كوتى من زۆر گۆرپابوو و ئه و فه ريدي جارن نه بووم. ئاخو ده زانى پياو سه روچاوى، ئاكارى، سه روسيمای به تپه رينى پۆزگار ده گۆرپ و ده بپته شتيكى تر. شوينى كارو ژيانى پياو زۆر له و گۆرپانه دا كارى گه ره. ئه گەر پياو چل سال له كتيبخانه دا بئ هر ئه ندازه قه له و و به خۆه بئ، پاش ئه و ماوه يه په نكى كتيبه كان ده گرى و پوومه تى وه ك لاپه ره ی كتيبه كان زهرد هه ل ده گه رين.

هه روه ها ئه و كه سانه ش كه ساله ها له گه ل چه ته و پياو كوژو پياوخه راپان داده نيشن ئه گەر له پيش دا فره شته ش بووبن، ئه و هاو نيشينى يه ده يان گۆرپ و سه روچاويان شيوه ی پياكوژو تاوانباران په يدا ده كا.

منيش كه چهند سال له به نديخانه ئاوى ساردم خوار دبۆوه، هه موو شتيك وه ك پياو خه راپان ده چوو. ته نانه ت خه لك له چاوتى بېرى من ده ترسا. جاروبار كه پيشم ده تاشى بۆ خۆشم له سه روسه كوتى خۆم ده ترسام.

ئه وه نده گۆرپابووم كه زۆر له دۆسته نيزى كه كانم نه يان ده ناسيمه وه. چ جاي بصرى كه له پيشداش نێوانمان زۆر خۆش نه بوو.

..... گیلەپیاو

جا بۆیە بىئىختيار پاۋەستام زۆر بەگەرميەو ە ھاوارم کرد:

— حمزه ! ھەردووک ئامىزمان لىك داو يەكترمان ماچ کرد. بصرى چاۋى پىرپوو لە فرمىسك گوتى:

— چۆنى فەرىد؟

— سوپاس. باشم. تۆ چۆنى بصرى؟

ھەروا بەسەرپىتو ە نەختىك قسەمان کرد، نيزىك نيوە پۆ بوو بصرى گوتى:

— با بچىن شتىك بخۆين دوايە قسان دەكەين.

بەبەر گازىنقۇكان دا تىپەپىين لە ھىچيان لاي نەدا، ھەتا لەبەردەم گازىنقۇيەكى دەرهجەيەك دا پاۋەستا. چوويىنە ژوور، خواردنى زۆر گرانبايى داوا کرد. شەرابمان خواردەو ە دەست بەقسان کرا. ئەمن لەسىرى تا پىوازى ھەموو بەسەرھاتى خۆم بۆ گىترايەو ە. زۆر تىك چوو، زۆر ئارپەحەت دياربوو، بەئارپەحەتىيەو ە گوتى:

شتىك دەزانى، لەپۆژنامەكان دا باسى كەلەكبازى تۆم دەخويندەو ە بەلام پىم وا نەبوو ھەمووى ھەرخەلك دارى بەروحەت دا داو ەو بۆخۆت ھەربىرىشت لەكەلەكبازى نەکردۆتەو ە.

سویندم بۆ خوارد كە ھەموو قسەكانم پاستن.

— سویند خواردنى ناوۆ. لەسەروسەكوتت پاديارە پاست دەكەى، ھەركەس لەجياتى تۆ بايە ئىستا بەلاى كەمەو ە مىليونىك پارەى ھەبوو.

پاشان زۆرمان قسە کرد، زۆرمان بەسەرھاتى پۆژگارى قوتابخانە بۆيەكتر گىترايەو ە. زۆرم ھەول دا بزنام بصرى چ كارەيە، بەلام ھەموو جارۆ سەرى قسەى بۆلايەكى دىكە دەكىشا. سەروسىماى زۆر پىك پىك بوو، ھەرلەو ەرا كە لەو گازىنقۇ لۆكسە نانمان خوارد دياربوو كە كاروبارى باش ھەل دەسوپۆ.

پاش نان خواردن بانگى شاگردەكەى کرد. شاگردەكە حىسابى بۆ ھىئا، بصرى بەسىلەى چاۋ سەيرىكى حىسابەكەى کردو گوتى:

— بانگى ئاغات بكە بۆ بزنام.

گیله پیاو .....
.....

شاگرد پښت، به لام بصری پانه وستا تا خاوهن گازینق دئ. دهستی منی گرت و پښتین بۆ لای مه تبه خ.

ته باخ و شاگرده کان به دیتنی ئیمه زۆر تیک چوون، بصری پاسته پئ چووه سر مه نجه له کان، سهری له سر مه لگرتن و بۆنی پتوه کردن:

— ئه مه چ گووکاری یه که؟!!

ته باخه که به جارێک دهست و لاقی خۆی ون کردو زمانی رهق بوو، به سپایی و پچپچ دهستی به قسه کرد، به لام بصری نه پاندی:

— چما به ئیوه یان نه گوت له شاره وانی یه وه پشکنه ر دئ؟

له و کاته دا خاوهن گازینق وه ژوور کهوت و له دووره وه ئیکلامیکی دوورو درئۆی کیشا:

— قوربان خۆ چاوت لئیه مه تبه خه که مان مه میشه پاک و خاوینه.

بصری زۆر توو په بوو هاواری کرد:

— ئه مه کوئی خاوینه ئه مه یه خاوینه که ی؟

دهستی درئۆ کرد سیسره یه کی پئ نیشان دا که له سر مه تبه خه که ده هات و ده چوو:

— ئه وه تا. ئه مه یه نمونه که ی!

وهك فیل له حه مامی دئزرایته وه ته باخ و ئاغا چاویان پئ ده ره پین.

له دلی خۆم دا گوتم "سیسره ئه وه موو ترس و له رزه ی بۆ چیه؟".

بصری به وه موو بق و توو په یی یه وه گوئی:

ده بی بیکه یه پاپۆرت.

— جه نابی پشکنه ر تکات لی ده که م... حه زره تی جه نابی پشکنه ر.

بصری وهك جنئیوکی گه وره ی پئ درابئ نه پاندی:

— پشکنه ر و ژه هره مار. پشکنه ر چ که ریکه؟ ده بی هه م جه زا بکرین و هه م گازینق که تان دا بخه ن.

..... گیله پیاو

– قوربان پاره قیمه تی نیه، به لām گازینۆکه مان دامه خه، ئه گهر موشته ری به کانمان
ئهو خه به ره ببیسن زۆر خراب ده بێ. به یارمه تی...
بصری نه ی هیشته قسه که ی ته و او بکا پرسى:
– ته له فۆن کوا؟

چوو له لای ته له فۆنه که و ژماره یه کی وه رگرت:
– به پێوه به رایه تی پشکنینی شاره وانی یه!
دهستی کرد به باسی مه سه له ی گازینۆکه و پاشان گوتی زۆر زوو پشکنه رێک بنێرنه
ئێره.

پاشان ته له فۆنه که ی داناو به خاوهن گازینۆکه ی گوت:
"پیت وایه دنیا به ره له دایه. هه رچی پیتان خوش بێ واکه ن!"
ئاغا به راستی باش تێک چوو بوو، به دهنگێکی پڕ له پارانه وه و لالانه وه وه گوتی:
– جه نابێ پشکنه ر.
بصری نه پاندی:

– پێم گوتی من پشکنه ر نیم.
ئاغا ترسی ئه وه ی بوو موشته ری به کان گوێیان له قسه کان بێ قۆلی بصری گرت و
بردییه قوژبنێک و دهستی کرد به سهرته سرت.
پاشان ئێمه وه ده رکه و نین و خاوهن گازینۆش تا به رده رگامان له گه ل هات و زۆر
به پێژه وه به پێی کردین.

بصری له به رخۆیه وه قسه ی ده کردو من حه وسه له م نه بوو بپرسم مه سه له چ بوو،
به راستی قه لافه تی پیاوی ده تقاند. به پوالت واکه دیار بوو بصری یه کێک
له فه رمان به ره پایه به رزه کانی شاره وانی یه، دیاره له پشکنه ر گه وره تره، په نگه
سه رۆکی به پێوه به رایه تی پشکنین بێ، په نگه سه رۆکی شاره وانی ش بێ!
بصری گوتی:

– ئه گهر کارت نیه با بجینه مه کته به که م.

گیله پیاو .....
.....

پتر سهرم سورما. خودایه، بازرگانه؟ نوینهری پارله مانه؟ پاریزهره؟ چ کاره یه که مه کتبه بی هیه؟

سواری تاکسی بووین و چووین له بهردهم گوزهریکی گه وره دابه زیین.
مه کتبه بی بصری ژووریکی زۆر جوان بوو، فهرش و میزوقه نه فهی زۆر باشی تیدا بوون. کچیکی جوان و پێک و پیکیش له ژووره کهی پیشه وه دانیشتبوو که دیار بوو سکریتیریه تی.

بصری به دهنگیکی سه رۆکانه وه پرسى:

– کهس داواى نه کردووم؟

کچه که دهفته ری یادداشته کهی بۆ پاداشت.

– دوو کهس داواى چاوپێکه وتنیان کرد، شهش کهس ته له فۆنیان کردوه و چوار بروسکهش گه یشتوون.

بصری بروسکهکانی وه رگرت و چووینه ژووره کهی پشته وه. ژووریکی زۆر لۆکس بوو. له دلی خۆم دا گوتم "حه تمه ن یه کێک له بازرگانه گه وره کانه".

بصری سه یڕیکی بروسکهکانی کردو گوتی:

– سبه یینى له ئیتالیا وه میوانم دین.

پرسیم:

– کین؟

– وه فدیکی چوار کهسی یه.

زۆر له ژوورئ نه مایه وه وه ده رکه وتین، بۆ هر جیگایه ک چووباین سواری تاکسی ده بووین.

بصری گوتی:

– هیچ پیم خۆش نه ئوتومبیلی تاییه تیم هه بی.

سه رنکم بۆ له قاندو گوتم:

..... گێله پیاو

– چاك دهكەى. ئوتومبیلی تایبەتى ژانەسەرى زۆره. ژانەسەرى شۆفێرو خراب بوون تەنەكچى و هەزار ژانەسەرى تر.

– ناوه‌للا، مەسەلە ئەوە نیه. لەبەر ئەوێهە من زوو لە مۆدێل وەرپەز دەبم. بەلام تاکسى وا نیه هەر مۆدێلێك پێم خۆش بێ سواری دەبم، واتە لە پاستى دا هەموو تاکسى یەکان دەبنە هەى من، هەر مۆدێل و هەر پەنگێك حەزى لێ بکەم لەبەردەستم دایە.

هیچ وەك ئەو بصرى سەردەمى قوتابخانە نەدەچوو، بەتەواوى گۆراپوو. شەوی سەرمان لەچەند گازیڤۆ بار دا، خواردمان و خواردمانەووە کە یفمان کرد. هەرلەوێ لەبارەکە دا کە سێ ژنى بێگانەى جوانمان لە لا دانیشتبوون بۆ چەند دەقیقە یەك لەبیرم چوو کێم و لە کوێم، بەپاستى بنیادەم کوێرزەینە، چەند زوو دەگۆڕی.

زۆر لە میژ بوو دەمزانی خۆشى و لەزەت لەمن حەرامە. دەمزانی هەروەختێك خۆش رابووێرم و کەیف بکەم وەك مار پێمەو دەداتەو، بەو حالەش چەند دەقیقە یەك هەموو شتێکم لەبیر چۆ بۆو.

لای نیوێ شەو چووینەو مەنزلەکەى بصرى، لە شوقە یەكی سێ ژوورى دا لە لای ژنێكى یۆنانى دەژیا. کارى ناوماڵیش هەر ئەو ژنە بۆی دەکرد. کاتیك وە ژوور کەوتین ژنەکە بە پیرمانەو هات و بەخە والووی پرسی:

– جەنابی بصرى! ئەمڕۆ تەلەفۆنێك کرد هیچت لێ تێنەگەیشتم، لە شارەوانى بووی! کویت دەپشکنی؟!

هەردوو کمان سەرخۆش بووین، بصرى پێکەنى و گوتی:

– دایە قاوێ یە کمان بۆ ساز بکە.

بەدەست ئەو موخەمما یەو وەخت بوو شیت بـم. پرسیم:

– بصرى گیان تۆ کارت چیه؟

قاقایەکی کێشاو گوتی:

گیله پیاو .....
.....

– هیشتا حالی نه بووی؟

– ناوه لالا.

– ههردوو کمان هاوکارین، فهرقی ئه وهیه تۆ پابردووت ههیه و من نیمه. ئه مپۆ
نیوه پۆ نمونه یه کم نیشان دای. چما نهت دی پینسه د لیرهم له خاوهن گازی تو که
وه رگرت؟

– نازانم چۆنت لێ وه رگرت؟

– ئه ی چوینه قوژینه که ئه و سرت سرتهمان چ بوو؟!

– به گیانی تۆ پیم وابوو کار به دهستیکی پایه به رزی شاره وانی! وه که به پتوه به رزی
گشتی پشکنین!

– باشه. فهرقی من و که له کبازیکی خاوهن پابردوو ئه وهیه. ئه و ده چی خۆی
ده کاته پشکنه رو کاره که ی لێ ئاشکرا ده بێ، به لام دیتت من چۆنم پۆ له که م یاری
کرد؟ جنیوم به کابرا دا چونکه لای وابوو پشکنه رم. ده زانی بۆ وام کرد؟ بۆ ئه وه ی
قهت بیر ی ئه وه نه کاته وه شکایه تم لێ بکا، با وابزانی هه رشکایه تیکی بیکه
دیته وه به ردهستی خۆم.

پاستی یه که ی ویستم ده رستیکی تۆ دا بدهم که که له کبازیکی له میژینه ی.

من له ژبانی خۆم دا ئه وه نده گیراوم و ئه و هه موو دزو درۆزن و که له کبازو پیاو کوژه
جوژا و جوژه م دیوه به لام هه چیان وه که ئه و بصری یه نه بوون. له بصریم پرس ی:

– باشه ئه که ر له مه تبه خ سهرهت نه دیتبایه چیت ده کرد؟

وه که قسه یه کی زۆر سه یرم کرد بێ قاقا پێکه نی و گوت ی:

– مه به ستت ئه وه یه که هیندیک میوانخانه په نگه خاوی بن و سهره یان لێ
نه بێ!

– به لێ، ئه که شانسه که نه ی هینێ و سهره نه بێ ته گبیر چیه؟

بصری ده ستیکی بۆ گیرفانی چاکه ته که ی بر دو گوت ی:

..... گیله پیاو

– پیاو نابې هېچ کاتیک کاری خوی به شانس بسپیږي پاشان قوتووه شقارته یه کی له گیرفانی دهره پتاو نیشانی دام:

– بېوانه نه م قوتووه! هه میسه پره له سیسره. هر نه وهختی که سهری مه نجه له کانم هل ده دایه وهو ته ماشام ده کردن دووم له مانه له سهر سه کویه که به ره لا کردن. نیستا تیگه یشتی که له کبازییش ریگای خوی هیهو ده بی به دهرس فیری بی؟!

ژنه که قاوه ی بې هینانین خوادمانه وهو تا لای به یانی به قسه ی خوش پامان بوارد. بصری کاری وای کردبوو که من به خوم دا ده شکامه وه، نه قلی شه ی تانیش پینان پانه ده گه یشت. بصری ده یگوت: نه گهر گوئی بې قسه ی من پابگری ژانست دابین ده که م. برپارمان دا ده ست وه ده سستی یه کتر بده یین و پیکه وه کار بکه یین. وه سبه یینی پا به دوو ئو تومبیلای ناخر مودیل وه چووینه فرۆکه خانه بې پیشوازی میوانه ئیتالیا یی یه کان. نه و ئو تومبیلان مان له بنکه یه که به کری گرتبوو.

من و سکرتری ده جوانه که ی له ئو تومبیلایک دا دانیش تین و خوشی به ته نیا سواری نه وی تریان بوو. کاتیک میوانه کان دابه زین بصری به خیراتنی کردن، نه وه نده پره وان به زمانی فهره نسه یی قسه ی ده کرد سهرم سورما بوو. منی به ناوی به پړوه به ری دامه زراوه که (مؤسسه) پی ناساندن و دیاره که که ش سکرتری بوو.

له مه کته ب میوانداری یه کی سهری لی کردن، پیشه کی دووسی شووشه ویسکی دهرخوارد دان و پاشان گوتی:

"فهرموون دامه زراوه که مان ببینن". بې خوی پیش که وت. دهرگای کری نشینه کانی گوزره که ی ده کرده وه دووسی قسه ی له که ل ده کردن نه حوالی دهرپرسین و پاشان دهرگای پیوه ده داو ده چ شوینیکی تر.

به کورتی وای نیشان دا که نه و گوزره هه مووی هی نه وه و خاوه نی نه و دام و ده زگایانه هه موویان به رده سستی نه ون.

گيلەپياو .....
.....

تەننەت دووسى دوكانى بەرگدرووى تىدا بوون ئەوانىشى بەمىوانەكان نىشان دان وگوتى "ئەمانە جل و بەرگى فەرمانبەر كرىكارەكانى خۆمان دەدروون".

مىوانەكان دوو پۇژ لە ئەستەمبول مانەو. بصرى نەخشەكەى ئەوئەندە پىك و پىك كىشابوو كە بەستەزمانانە پەيمانىكى بازىرگانى زۆر قورسىان لەگەل بەست و مىليۇنىك لىرەيان دايە كە شتوومەكى بازىرگانىيان بۇ بنىر.

من لەگەل زۆر كەسى كەلەكبازو تاوانبار سەروكارم بوو، هەموويان هەول دەدەن بەلگەيەك بۇ ئەو كارانەيان بتاشن و ويژدانى خويان ئاسوودە بكەن. هېچيان وەك ئەم بصرىيە نەبوون. ئەو بە ئاشكرا شانازى بەوئەو دەكرد كە كلاًو لەسەر خەك دەنى.

پۇژىكيان لىم پرسى:

– تۆكە ئەو هەموو گووكارىيەت كىدو، چۆن تا ئىستا پىئو نەبووى؟!
– ئەمە ھۆى زۆرە. من كارەكانى خۆم وا تىكەل پىكەل دەكەم كە كەس سەريان لى دەرنەكا. هەمىشە سى چوار كەسى دىكەش تىئو دەگلېنم تا ئەگەر تووش بووم چوار پىنجىك لەو سەرزلانەش لەگەل من پىئو بن. ھەر بۆيە كەس كارى بەكارى من نەداو.

ھۆيەكى ترى ئەوئەيە كە من قەت كارىك دووجار ناكەم. هەمىشە شىئوئى كارەكەم دەگۆرم. ئەوانەى پىئو دەبن هەمىشە چەشنىك كار دەكەن. كاتىك لە بەندىخانەش دەردەچن سەرلەنوئ ھەر وەدواى كارەكەى پشوويان دەكەونەو. ھۆى سىئەم ئەوئەيە كە من لە سەرەتاو تا ئىستا بەتەنيام كار كىدو و كەسم نەكردۆتە شەرىك.

لەولاتى ئىمەدا ھىشتا تەربىيەتى كۆمەلايەتى نەگەيشتۆتە ئەو پادەيە كە خەك كارى ھەرەوئەى بكەن.

لە تەواوى ئەو دامەزراو و كومپانىيانەدا يەككە نابىنى كە سى سال بى كار بكا. چونكە هەموويان ھەر بىر لەو دەكەئەو چۆن كلاًو لەسەرى شەرىكەكانيان بنىن.

..... گیلە پیاو

مەرییە پیاو ناتوانی هیچ کاریک بە کۆمەڵ بکا. ئەویش دزی بە کۆمەڵ! نێوەی
خاوەن پێشینە بۆیە تووش دەبن کە باوە پتان بە خۆتان نیوە هەل و مەرجی ولاتی
خۆتان باش ناسن.

بصری سەرەنجام فەلسەفەی دوورو درێژی خۆی بۆهەلپشتم و ئەمجار گوتی:

– زوو سازبە برۆین.

– بۆ کوێ.

– بجینە ئەنقەرە.

– بۆچی؟!

– پێکەنی و گوتی:

– بزانه هیشتا چەند کالی. کەرە گیان ئاخر نازانی پیاو دەبێ پارە لە جینگایەک
پەیدا بکاو لە جینگایەکی تر بیخوا. ئێمە دەبێ مەرجی زووترە لە ئەستەمبول
برۆین مەتا ئو ئیتالیايانە نەتوانن شوینمان هەلگرن.

بە دوو جانتا پارەووە کەوتینە پێ. لێم پرسی:

– باشە ئەو تەگبیری ئەم شتوومەکی مەکتەب چیه؟

– کوپە گوتی مەدەرێ. با بۆسکرتێرە کەم بن. بە مەرجیک ئاقل بێ و پێش ئەوەی
حکومەت دەستیان بەسەردا بگرێ لە ناویان بەرێ.

من زۆرم دەریەردەری کیشاو، زۆرم ئەم شارو ئەم شار کردو، بەلام قەت
هێندەئێ ئەو پۆژە خەمناک نەبووم. پێم خۆش نەبوو لە ئەستەمبول برۆم. دلم
خەبەری دابوو کە تووشی بەدبەختییەکی تازە دەبم.

بەلام چارە نەبوو. لەکاتیەک دا سەرم لێ شێوابوو و نەم دەزانی بصری چۆن
پەفتار لەگەڵ دەکا، سواری قەتار بووین و بەرەو ئەنقەرە کەوتینە پێ.

لەبەر پەنجەرە قەتار وێستابووم، تەماشای دەورووبەری پێگام دەکردو بیرم لە
حالی خۆم دەکردووە. بەسەرھات و پووداوەکانی پابردوو مەروەك دارتەلەکان بە
خێرای بەبەر چاوم دا تێدەپەپین. لەدلی خۆم دا گوتم:

گیله‌پیاو .....
.....

"تق کابرایه کی خاوه‌ن پابردویی، هه‌موو پتگایه‌کت لێ به‌ستراوه، ته‌نیا پتگای به‌ندیخانه‌ت له‌ پێشه".

بپریارم دا خۆم بده‌مه‌ ده‌م ئاوه‌که. نیت‌ر له‌مه‌ولا نه‌م ده‌ویست به‌بێ ئامانج هه‌ول بده‌م و به‌ پێچه‌وانه‌ی لافاو پێ هه‌لگه‌رێم.

باوه‌رم به‌قه‌زاو قه‌ده‌ر نیه. نازانم ژبانی من بۆچی هێنده سه‌هه‌ره‌یه‌و هه‌یج کارێکم به‌ده‌ست خۆم نیه.

بصری نه‌خشه تازه‌که‌ی بۆ باس کردم. یاری‌یه‌کی مه‌ترسیدار بوو. هه‌موو گیانم له‌رزێ. ئه‌گه‌ر له‌به‌ر ته‌ماحی ئه‌و به‌شه نه‌بایه که قه‌رار بوو به‌داتێ هه‌رله‌وێ لێی جیا ده‌بوومه‌وه‌و وه‌نوا‌ی کاری خۆم ده‌که‌وتم، به‌لام مالی ته‌ماح خرابێ که زۆر که‌سی به‌ده‌خت کردوه، ئه‌و نه‌خشه‌ی بصری کێش‌ابوو‌ی داها‌تی زۆر بوو، زوو ده‌بوومه‌ میلیۆنێرو ئه‌و ئاوا‌ته‌ دێرنه‌م وه‌دی ده‌هات. که گه‌یشته‌نه ئه‌نقه‌ره بصری گوتی:

– ده‌بێ ده‌سه‌بجێ ده‌ست به‌کاریکه‌ین.

– بابه‌ دووسێ زۆر پاره‌سته پشوو‌یه‌ک بده‌ین.

– نا، گیانه‌که‌م وه‌خت ئالتوونه. نابێ ده‌رفه‌ت له‌ کیس خۆمان بده‌ین. ئه‌و کاره

تازه که ده‌ست پێ‌که‌رابوو زۆر خه‌ته‌ر ناک بوو: پاره چاپ کردن!

زۆر ترسان؟ هه‌قتانه. ئه‌م کاره گالته نیه. ئه‌گه‌ر پیاو تووش بێ په‌ندیکی به‌سه‌ر دێنن بۆ حه‌وت پشته ته‌مبێ ده‌که‌ن.

خۆتان باش بیرێ لێ‌که‌نه‌وه منی قورپه‌سه‌ر که ده‌مه‌ویست ئه‌و نه‌خشه خه‌ته‌رناکه جێ‌به‌جێ بکه‌م له‌ چ حالێک دا بووم؟

دووسێ جار خه‌ریک بووم ده‌ستی لێ‌هه‌لگرم و بپۆم کارێکی دیکه په‌یدا بکه‌م. خۆ پارووه‌نانێک قات نه‌بووه. به‌لام مالی ته‌ماح خرابێ که نه‌ی هه‌شت بپریار بده‌م.

..... گیلە پیاو

بصری دەسبەجێ ئامرازی کاری ئاماده کرد، ماکینەى چاپ، پەنگ و هەموو کەرەستەى پێویست. هەمووی کرپین و خانووێکی دوری لە دەرەوێ ئەنقەرە بەکری گرت.

ئەم خانوو لە نزیك پێگای قەتار بوو. دو ئیزگەى قەتار لە ئەنقەرە دور بوو. هەموو کارەکان بەپێى نەخشەىەکی ورد دەچوو نە پێش.

کاتیك ماکینە و کەل و پەلە کە مان بردن کارە بنەڕەتیه کە دەستی پێ کرد.

بەپراستی پێتان وانه بێ دەمانەویست پاره چاپ بکەین؟ نا، ئەو کارە زۆر دژوارە و کاری هەموو کەس نیە. نەخشەگەى ئێمە زۆر لەو هاسانترو بێ ژانە سەرتر بوو. بۆ بەیانی بصری چوو لە سەپرافێکی گەورە کە یەکیك لە جوولە کەکانی ئەنقەرە و پیاوێکی پاره دارو ناسراو. پێنج هەزار لیره بیهکی دەرھێناو گوتی: ببووڕە دەکری ئەمە مان بۆ ورد بکە یەو؟ مال خراپە دەسبەجێ سندووقە کەى کردەو و بۆی ورد کردینەو. لای نیو پۆ دیسان چوو لە و هەزار لیره بیهکی وێ دا:

– زۆر ببووڕە، ئەمەش ورد بکەو و هەقى زەحمەتى خۆشتى لێ هەلگرە. کابرا کە بە بیستنى هەقى زەحمەت زارى پڕ ببوو لە ئاو پێکەنینێکی وای کرد کە ددانە کرمی یەکانی دەرکەوتن:

تکات لێ دەکەم. ئەم قسانە چین؟

بەلام چونکە جاری پێشو دیتبووی کە بصری پاره کەى نە ژماردو هەروا خستیه گیرفانى، بەو هیوايه کە "کۆپە حاجی" یەکی گیر کەوتو لە جیاتی هەزار لیره تۆسە لیره ی ژماردو دایە دەست بصری.

– فەرموو قوربان.

بصری دیسان پاره کەى بێ ژماردن خستە گیرفانى و گوتی: "زۆر سوپاس"

ئێوارێ دیسان چوو لە و کاغەزێکی سەد لیره بیهکی وێ دا:

– کاکە بمبوورە توخوا ئەمەش...

گیله‌پیاو .....
.....

— تكات لى ده‌كه‌م، كاكه؟ كارى ئىمه نه‌وه‌يه. پۆڭڭ ده‌جار ته‌شريف‌تان بى،
سه‌رسه‌رم.

نه‌مجاره‌يان هه‌شتا ليره‌ى ژماردو دايه ده‌ست بصرى.
سه‌عات هه‌شت و نۆى شه‌و كه‌ سه‌پرپاف خه‌ريك بوو داي بخا، بصرى دووياره
چۆوه لاي. سه‌رراف كه‌ چاوى به‌و موشته‌رى يه ده‌به‌نگه كه‌وت زه‌رده‌خه‌نه‌يه‌كى
هاتى:

— نه‌مرىكتان هه‌بوو؟
بصرى له‌ كاتىك دا واى نيشان ده‌دا كه‌ له‌شتىك ده‌ترسى، ته‌ماشايه‌كى نه‌م لاو
نه‌ولاى خۆى كردو پاشان سه‌رى برده پيش و به‌سپايى پى گوت:
نه‌و پارانه‌ى داومن به‌تۆ قه‌لب بوون.
وه‌ك كوكتك له‌سه‌رى كابراى سه‌رراف دابى، تىك پابوو، هه‌ر نه‌وه‌نده بوو ديقى
نه‌كرد:

— چى؟ كاكه. توخوا به‌پاستيته؟
— به‌لى.

سه‌پرپاف خه‌ريك بوو هاوار كاو كاره‌كه پيس بى!
بصرى زۆر هيندى و له‌ سه‌ره‌خۆ گوتى:
— كاكه ئابروومان مه‌به، من هاتووم پارهى نه‌سلت بده‌مى و نه‌وانت لى
وه‌ريگرمه‌وه. فهرموو.

ده‌سه‌به‌جى سى هه‌زار ليره‌ى ده‌ره‌يناو خستيه سه‌رميژى سه‌پرپافه‌كه.
كابراى سه‌پرپاف كه‌ ده‌ست و لاقى وه‌ك ميژۆك ده‌له‌رزىن هه‌ستى ده‌كرد نه‌م
ماسته بى‌موو نيه، ناكه نه‌و موشته‌رى يه بيه‌هوى كلاًوئىكى له‌سه‌رنى. نه‌ى ده‌ويژا
سندوو قه‌كه‌ى بكاته‌وه. ئيتىر نه‌ى ده‌زانى بصرى زۆر له‌و كه‌له‌كبازو دايكى
خۆگى تره.

بصرى نه‌ختىك كشاوه دواوه و گوتى:

..... گیله پیاو

کاکه ! ئەم پارە یە لای تۆ بێ. بە کاوه خۆ پارە کە ی من بدۆزە وەو جیای کە وە
بە یانی بۆی دیمە وە. بە لام تکات لێ دە کەم هەر لە بەر خاتری خوشت بێ لە لای
پۆلیس و خەلکی ترمە ی درکێنە. ئە گینا بۆخۆت پێو دە بی.

بصری پۆشت و کابرای جوولە کە هەتا نیو هەشە و ئەو پارە ی کە ئەو پۆژە
لە خەلکی وەرگرتبوو خستیه ژێر زەرە بین، بە لام هەرچی کرد پارە قەلبەکانی
نە دۆزیه وە.

بصری بە یانی زوو چۆ وە:

– کاکه دۆزیتنە وە؟

– نە خێر. نە متوانی بیان دۆزمە وە.

بصری زەرە دە یه کی هاتی و گوتی:

– دە مزانی بۆت نادۆزیتنە وە. نە ک هەرتۆ، گرە و دە کەم هەموو پسیپۆرەکانی دنیا
کۆ وە بن ناتوانن ئەو پارانە ی من چاپم کردوون لە گەڵ ئە سلە کان لێک بکە نە وە.
بە مەر جێک لە نێو خۆمان دەر نە چۆ و بە کەس نە لێتی ئامادە م هەموو مانگێک سە د
هەزار لیرە ت لە م پارانە بدە مێ.

کابرای سەرپراف دە تگوت ئیزرائیلی میوانە و ئیستا نا ئیستا گیانی دە کێشێ.
بێ دە نگ پالێ وە کورسیه کە دابوو و گوێی بۆ قسەکانی بصری راگرتبوو. هێشتا
نە ی دە توانی باوە پ بکا کە ئە مە راستە.

بصری بۆ ئە وە ی زەرە بصری دوو هە م بوە شینێ و بە شی دوو هە می نە خشه کە ی
جێ بە جێ بکا گوتی:

– هەر ئیستا هە ستە لە گە لم وەرە بۆ کارگە کە م. لە و کاغە زە چاپ کراوانە چە ندی
پێت خوشە بێنە و بە وردی تا قی بکە وە ئە گەر قسە کە م پاست بوو سە ودا دە کە ی ن.
بصری و کابرای جوولە کە هاتنە وە کارگە. من لە وێ وە ک کرێکاری فە ننی کارم
دە کرد.

گیله‌پیاو .....
.....

له‌یه‌کێک له ژووره‌کانی بنه‌وه‌دا ماکی‌نه‌ی چاپمان دامه‌زراندبوو. پاره‌یه‌کی کاغه‌زی
ژۆرمان به‌په‌رش و بلاوی له‌سه‌ر تاقه‌کان و له‌سه‌ر زه‌وی دانابوو.

بصری منی پێ ناساندو پاره‌کانی پێ نیشان دا:

— کامه‌یانت پێ‌خۆشه‌ه‌لی گره‌و تاقی بکه‌وه.

کابرا چه‌ند کاغه‌زی وردو درشتی جیا‌کرده‌وه‌و پۆیشت.

سه‌پرپاف به‌و مه‌رجه‌ پازی بوو که ئێمه‌ هه‌موو پاره‌که‌ له‌ ژووری بژمێرین و
ته‌سلیمی بکه‌ین. پاشان ئه‌و پاره‌که‌ی خۆی کاتی گه‌پانه‌وه‌ له‌قه‌تاردا ته‌سلیمی
ئێمه‌ بکا.

بصری ئه‌و مه‌رجه‌ی قبول کرد. ئێمه‌ ده‌بوو سه‌د هه‌زار لیره‌ له‌و پارانه‌ که
ده‌مانگوت خۆمان چاپمان کردوون و له‌پاستیش دا پاره‌ی پاست و حیسی‌بی بوون
به‌هین و په‌نجا هه‌زار لیره‌ له‌ سه‌پرپاف وه‌ریگرین.

دیاره‌ پێتتان سه‌یره‌، یانی چی؟ چما ئێمه‌ گیامان به‌کێوی یه‌وه‌ خواردبوو؟ به‌لام
نه‌ختێک پاوه‌ستن با ته‌واوی نه‌خشه‌که‌تان بۆ باس بکه‌م.

قه‌رارو مه‌داری ئێمه‌ ئه‌وه‌ بوو کاتێک من له‌قه‌تاردا پاره‌که‌م وه‌رگرت له‌ یه‌که‌م
ئیزگه‌ دابه‌زم و پاسته‌پێ بچمه‌ فرۆکه‌خانه‌و چاوه‌پوانی بصری بم.

کاری بصریش ئه‌وه‌ بوو پاش رویشتنی قه‌تار ته‌له‌فۆن بۆ ئیزگه‌که‌ی تر بکاو
پۆلیسی رێگای ئاسن تێ‌بگه‌یه‌نێ که جانتایه‌که‌ی به‌ سه‌ده‌هزار لیره‌وه‌ له‌فلان
فارغون دا لێ به‌جێ‌ماوه‌و پاش ئه‌وه‌ی هه‌موو نیشانه‌کانی پێ‌گوتن داوایان لێ
بکا که جانتاکه‌ راگرن تا خۆی ده‌چێ.

نه‌خشه‌که‌ به‌ته‌واوی پاست بوو. ئێمه‌ دڵیا بووین کاتێک پۆلیس بجێته‌ کوپه‌ی
کابرای سه‌پرپاف و پرسیار بکا ئه‌م جانتایه‌ می‌کێیه‌، سه‌پرپاف له‌ ترسی ئه‌وه‌ی
پاره‌کان قه‌لب بن ده‌لێ نازانم. به‌وجۆره‌ به‌بێ‌ ماندوبوون په‌نجا هه‌زار لیره‌مان
ده‌ست ده‌که‌وێ و ده‌توانین به‌دڵیکی ئاسوده‌وه‌ بچینه‌ یه‌کێک له‌ ولاتانی
درواسی‌و له‌وێش شانسێ خۆمان تاقی بکه‌ینه‌وه‌.

..... گڏله پياو

سهرپراف هاته مائڻ. بصرى سدهزار ليرهى خسته جانتايهك. له پيش چاوى كابر
ژماردمان و دامانه دهست.

منيش له گهل سهرپراف چووم سوارى قهتار بووم كه په نجا ههزار ليره كهى لږ
وهريگرم.

له نيو قهتاره كه دا كوپى كابر اى سهرپراف چاوه پيمان بوو. جانتايه كى دايه دهستم
كه په نجا ههزار ليرهى تيدا بوو. هر له ويى به سهرم كرده وه ته واو په نجا ههزار
ليره بوو.

به م جوړه به خاترجه مى چوومه دهري.

له نيزگى دواتر دابه زيم. چهند ههنگاوڼك پوښتم دهستم قورس بوو. په كيك
دهستى خسته سهر شام. ناوړم دايه وه ديتم پوليسه گوتى:

— وه دوام كه وه!

ترسام به لام زورنا. له دلى خوم دا گوتم: "نه مجار به هله چوى".

نه فسه رى پوليس گوتى:

— راستم پى بلڻ نه م پارانته له كوڅ بووه. نه مانه قهلبن...!!

قهله مى دهست و پى يانم شك او زمانم په ق بوو. تازه تيگه يستم كابر اى سهرپراف چ
كلوڼكى له سهر ناوين. پاش نه وهى من دابه زيم نه ویش دابه زى بوو و جانتاي
پاره كهى بر دبوو. بصريش دهستى له هيچ گير نه بوو.

براياي! به خوپايى پيم پى مه كهن. پيوستيش نيه بوم به په روش بن. بوخوشم
نازانم چ ناويك لهو به سهرهاتهى خوم بنيم، قيسعت، چاره نووس، يان هر
ژههره مارىكى تر؟!

وهك دهلڼ "فه قبرى خوشه قوړتى ناخوشه".

به لام هرچى بى نه مجاره يان كه س به تاوانبار نازانم. نه مجار من نه بوومه
داردهستى كه س. له سهر هيچ كه س ناچمه به نديخانه. دهچم سزاي كارى خراپى
خوم وهريگرم، سزاي كه له كبازي په ك دهكيشم كه به نه نقه ست خريك بووم بيكه م.

..... گیلہ پیاو

هریویش دلنیا م که نه مجار زور ده مینمه وه به پیچه وانه ی جار ان که چونکه بی
تاوان ده گیرام زو به رده بووم، نه م جار به خاترجه می ده بی پالی لی بده مه وه.
زورم کومه گ پی بکن هری له بیست سال. هتا بیست سالی دیکه ش خوا
ده زانی کئ دهری و کئ دهمینی.

له وانه شه قیسمه ت جاریکی دیکه دهره وه ی به ندیخانم پی نیشان بداته وه.
له وانه یه بشمینم و دوویاره پیشهات و کاره ساتی سه یرو سه مه ره ببینم. پیاو هتا
نه مرئ نازانی چی به سه ر دی.

ترواو